

ΛΕΥΚΩΜΑ

Κ Ο Δ

ΥΠΡΙΑΚΟΥ

ΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

ΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1986

ΛΕΥΚΩΜΑ

Αφιερώνεται στα αθλούμενα κυπριακά νιάτα,
στα οποία εναποθέτουμε τις ελπίδες μας
για ένα υγιέστερο και ευτυχέστερο μέλλον.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Κυριάκος Νεοκλέους
Πρόεδρος ΚΟΑ

ΕΚΔΟΣΗ

Κυπριακός
Οργανισμός Αθλητισμού

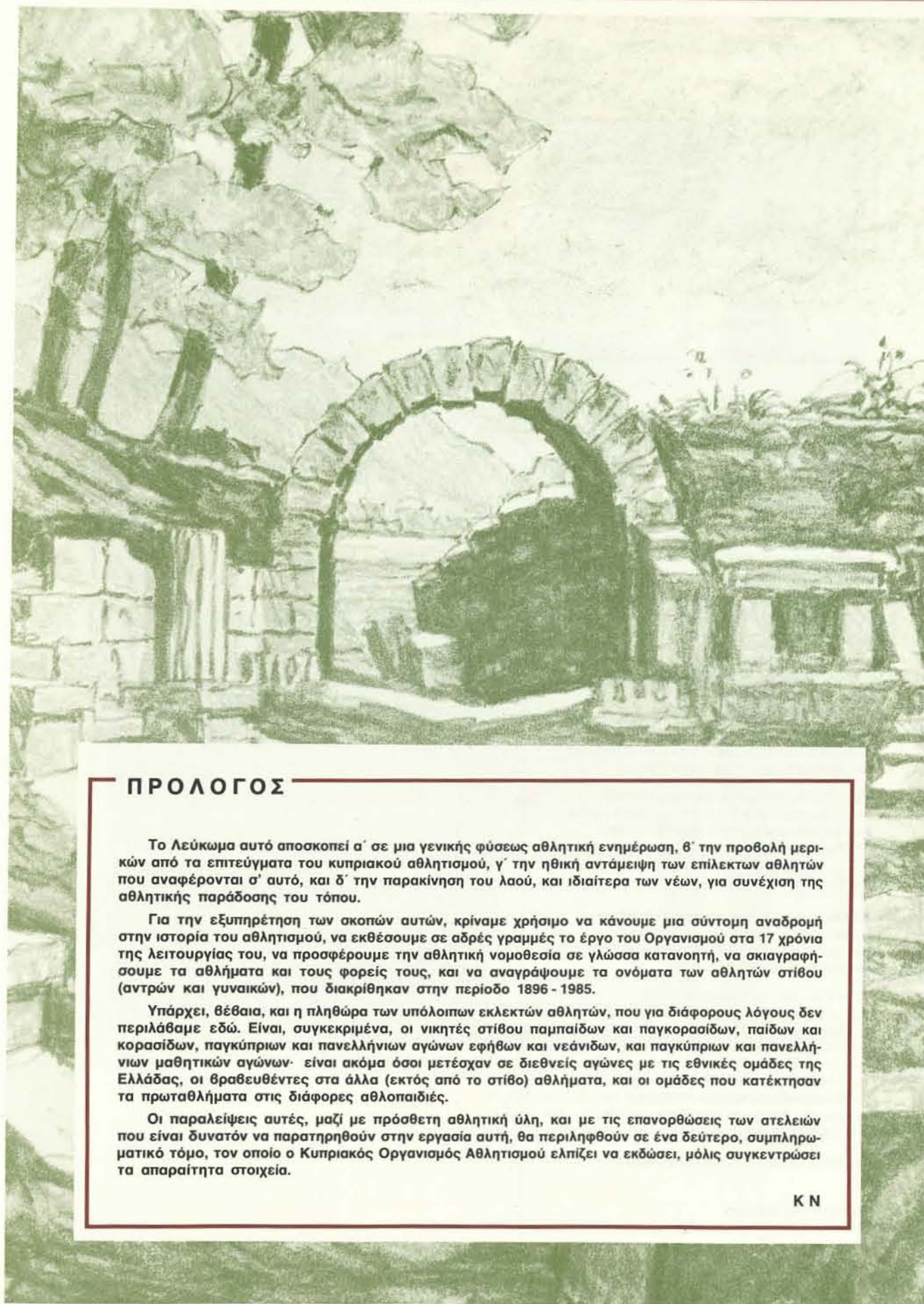
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΕΛΙΔΩΝ
ΦΙΛΟΤΕΧΝΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Indication Advertising

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
Τυπογραφεία Βιολάρη Λτδ

ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ
Κ & Σ Ταλιαδώρος

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ
ΔΟΚΙΜΙΩΝ
Παύλος Χατζημάρκου

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ: £10

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Λεύκωμα αυτό αποσκοπεί α' σε μια γενική φύσεως αθλητική ενημέρωση, β' την προβολή μερικών από τα επιτεύγματα του κυπριακού αθλητισμού, γ' την ηθική αντάμειψη των επίλεκτων αθλητών που αναφέρονται σ' αυτό, και δ' την παρακίνηση του λαού, και ιδιαίτερα των νέων, για συνέχιση της αθλητικής παράδοσης του τόπου.

Για την εξυπηρέτηση των σκοπών αυτών, κρίναμε χρήσιμο να κάνουμε μια σύντομη αναδρομή στην ιστορία του αθλητισμού, να εκθέσουμε σε αδρές γραμμές το έργο του Οργανισμού στα 17 χρόνια της λειτουργίας του, να προσφέρουμε την αθλητική νομοθεσία σε γλώσσα κατανοητή, να σκιαγραφήσουμε τα αθλήματα και τους φορείς τους, και να αναγράψουμε τα ονόματα των αθλητών στίβου (αντρών και γυναικών), που διακρίθηκαν στην περίοδο 1896 - 1985.

Υπάρχει, βέβαια, και η πληθώρα των υπόλοιπων εκλεκτών αθλητών, που για διάφορους λόγους δεν περιλάβαμε εδώ. Είναι, συγκεκριμένα, οι νικητές στίβου παμπαίδων και παγκορασίδων, παιδων και κορασίδων, παγκύπριων και πανελλήνιων αγώνων εφήβων και νεάνιδων, και παγκύπριων και πανελλήνιων μαθητικών αγώνων· είναι ακόμα όσοι μετέσχαν σε διεθνείς αγώνες με τις εθνικές ομάδες της Ελλάδας, οι βραβευθέντες στα άλλα (εκτός από το στίβο) αθλήματα, και οι ομάδες που κατέκτησαν τα πρωταθλήματα στις διάφορες αθλοπαιδιές.

Οι παραλείψεις αυτές, μαζί με πρόσθετη αθλητική ύλη, και με τις επανορθώσεις των σφαλμάτων που είναι δυνατόν να παρατηρηθούν στην εργασία αυτή, θα περιληφθούν σε ένα δεύτερο, συμπληρωματικό τόμο, τον οποίο ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ελπίζει να εκδώσει, μόλις συγκεντρώσει τα απαραίτητα στοιχεία.

Κ Ν

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΧΡΕΟΣ

Για τις αθλητικές πληροφορίες που έθεσαν στη διάθεσή μου και την πρόθυμη βοήθεια που μου πρόσφεραν στην έκδοση αυτού του Λευκώματος χρωστώ μεγάλη χάρη στους ακόλουθους:

Αντρέα Χατζηθασιλείου,
έφορο αθλημάτων και αθλητικών χώρων ΚΟΑ,

Λουκή Τερεζόπουλο,
αθλητικό συντάκτη,

Αντρέα Γεωργιάδη
και Δώρο Νικολάου,
αθλητικούς τηλεσχολιαστές,

Θεόδουλο Χαραλαμπίδη,
Γενικό Διευθυντή,

και τους άλλους υπάλληλους του ΚΟΑ,
καθώς και στους Προέδρους και τα Συμβούλια
των αθλητικών ομοσπονδιών Κύπρου.

Ευχαριστίες οφείλω ακόμα και στα μέλη
του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού,
για την εμπυχωτική τους συμπαράσταση
στη διάρκεια της συγγραφής του έργου.

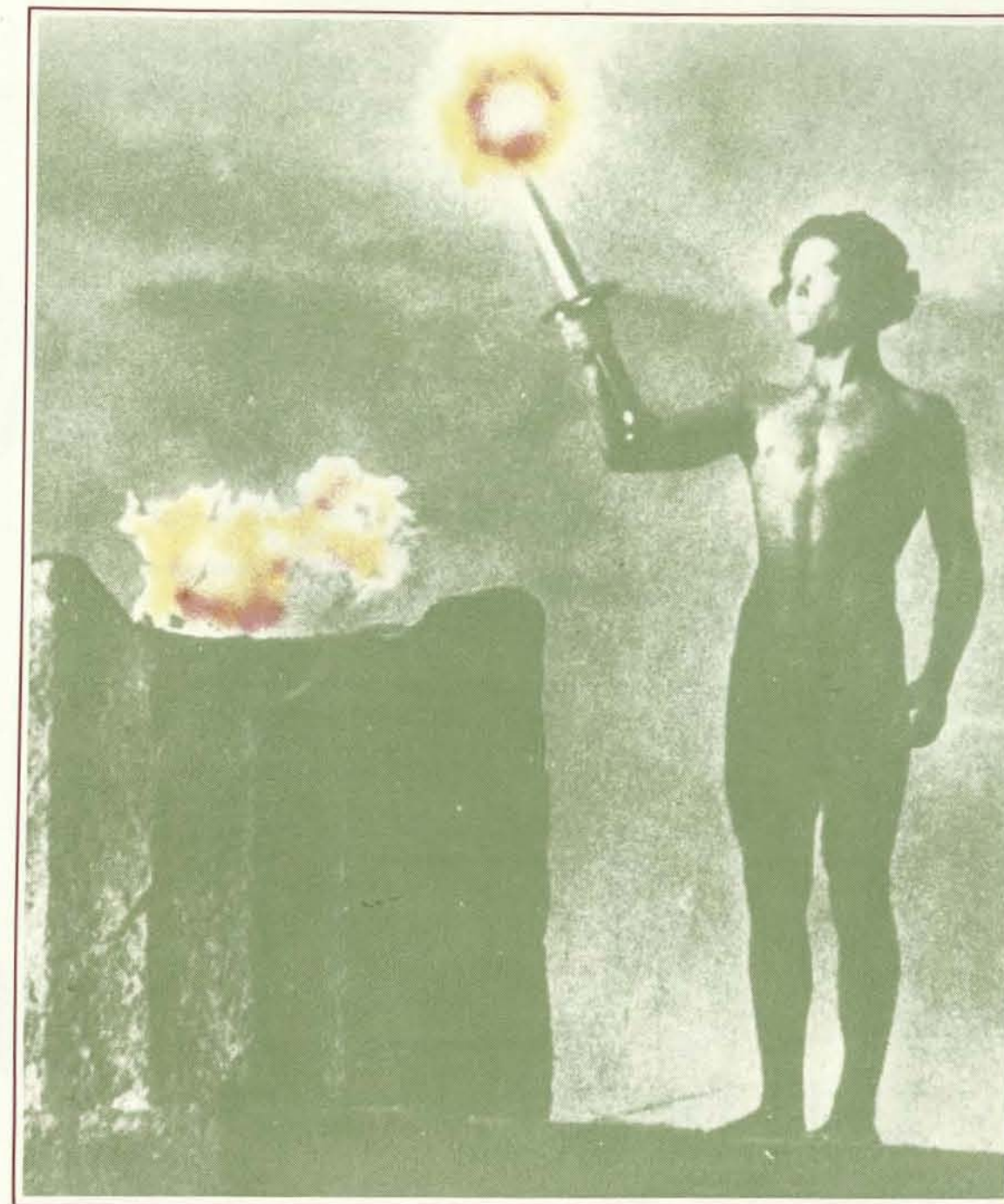
Φωτογραφίες

Τις φωτογραφίες των πρώτων 31 σελίδων
τις άντλησα από τα αθλητικά συγγράμματα
που φαίνονται στη «Βιβλιογραφία», σ 297,
και από το Κυπριακό Μουσείο.

Τις υπόλοιπες, τις δανείστηκα από
το φωτογραφικό αρχείο Πάμπου Σαθβίδη,
τα άλμπουμ του ΚΟΑ,
τις συλλογές Αντρέα Χατζηθασιλείου,
Αντώνη Δράκου και Λουκή Τερεζόπουλου,
τις αθλητικές ομοσπονδίες Κύπρου,
το φωτορεπόρτερ Κυριάκο Αντρέου,
το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών, και
από αθλητές ή συγγενείς τους.

Σε όλους εκφράζω ειλικρινή εκτίμηση.

Κυριάκος Νεοκλέους
Ιούνιος, 1986

Η ιερή φλόγα της Ολυμπίας έκαιγε άβεστη στο
Πρυτανείο, σύμβολο ακατάλυτο της ζωτικότητας
και της χαράς που προσφέρει η άθληση.

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ

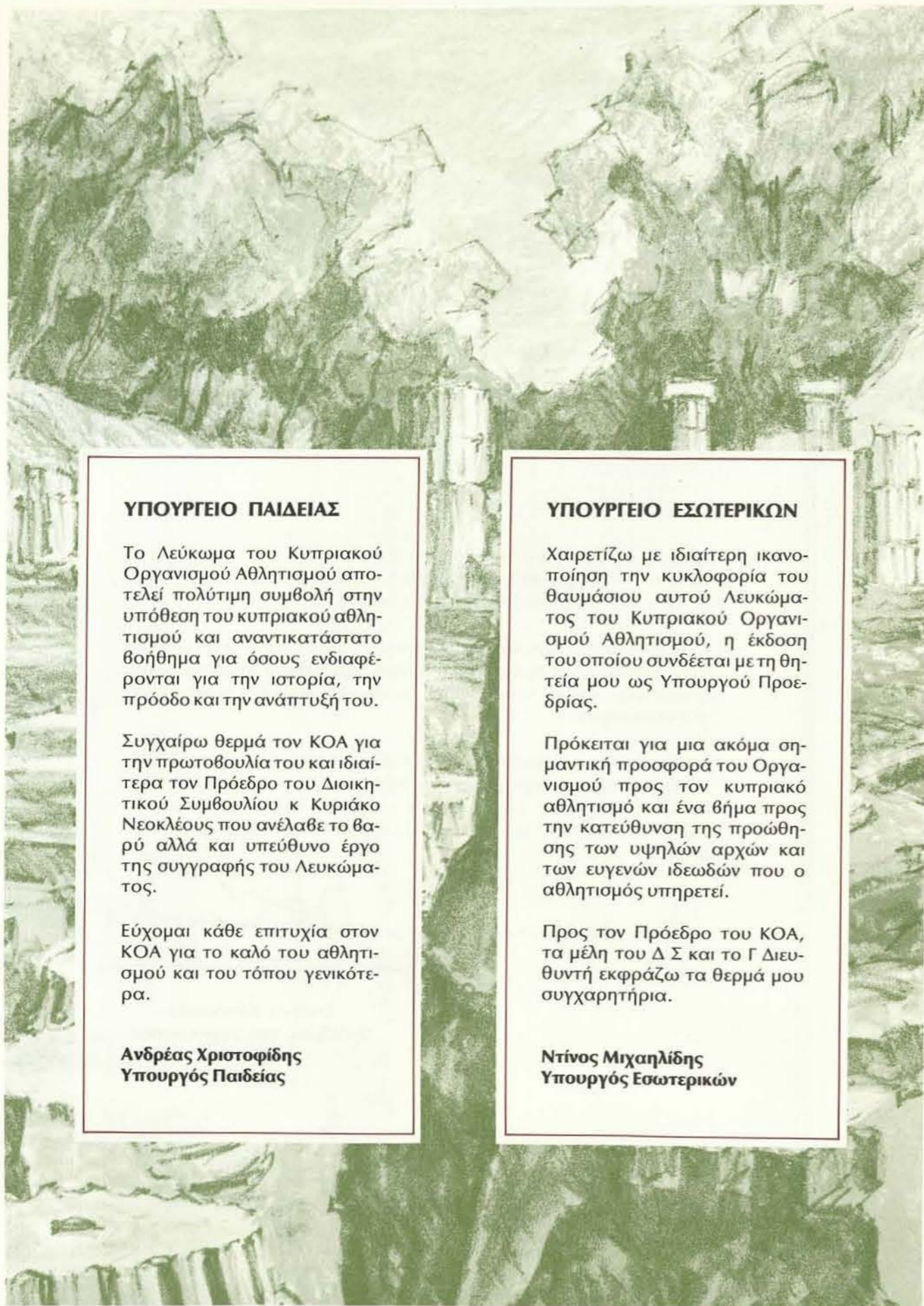

Συγχαίρω θερμά για την έκδοση του Λευκώματος του ΚΟΑ και διερμηνεύω την ιδιαίτερη εκτίμησή μου για το πολύμορφο έργο που επιτελέσθη και επιτελείται στον τομέα του κυπριακού αθλητισμού.

Το μεγάλο τούτο έργο καταγράφεται ιστορικά στην παρούσα έκδοση και αποτελεί τίτλο τιμής για την Κύπρο. Παράλληλα, καλεί όλους να εργασθούμε ακόμη περισσότερο για την πρόοδο και την ανάπτυξη του αθλητισμού.

Επιθυμώ να επαναβεβαιώσω ότι τόσο η Κυβέρνηση όσο και εγώ προσωπικά θα συνεχίσουμε να παρέχουμε κάθε δυνατή βοήθεια και διευκόλυνση για την καλλιέργεια του ευγενούς ολυμπιακού πνεύματος στον τόπο μας και για τη συνεχή άνοδο του αθλητισμού στην Κύπρο.

Σπύρος Κυπριανού
Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Το Λεύκωμα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού αποτελεί πολύτιμη συμβολή στην υπόθεση του κυπριακού αθλητισμού και αναντικατάστατο βοήθημα για όσους ενδιαφέρονται για την ιστορία, την πρόοδο και την ανάπτυξη του.

Συγχαίρω θερμά τον ΚΟΑ για την πρωτοβουλία του και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου κ Κυριάκο Νεοκλέους που ανέλαβε το βαρύ αλλά και υπεύθυνο έργο της συγγραφής του Λευκώματος.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στον ΚΟΑ για το καλό του αθλητισμού και του τόπου γενικότερα.

Ανδρέας Χριστοφίδης
Υπουργός Παιδείας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Χαιρετίζω με ιδιαίτερη ικανοποίηση την κυκλοφορία του θαυμάσιου αυτού Λευκώματος του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, η έκδοση του οποίου συνδέεται με τη θητεία μου ως Υπουργού Προεδρίας.

Πρόκειται για μια ακόμα σημαντική προσφορά του Οργανισμού προς τον κυπριακό αθλητισμό και ένα βήμα προς την κατεύθυνση της προώθησης των υψηλών αρχών και των ευγενών ιδεωδών που ο αθλητισμός υπηρετεί.

Προς τον Πρόεδρο του ΚΟΑ, τα μέλη του Δ Σ και το Γ Διευθυντή εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια.

Ντίνος Μιχαηλίδης
Υπουργός Εσωτερικών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο Αθλητισμός στο Πέρασμα των Αιώνων	9
Ο Κυπριακός Αθλητισμός από τους Ομηρικούς Χρόνους	27

ΜΕΡΟΣ Β'

Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού	33
Η Αθλητική Νομοθεσία	37
Η Τριετία ΚΟΑ 1983 - 86 (Ομιλία)	49
Χαιρετισμός Προέδρου Δημοκρατίας	60
Οι Αθλητικοί Συντάκτες (Εισαγ. Ομιλία)	63
Προσφώνηση σε Κατάθεση Θεμέλιου Λίθου	66
Πρωτοχρονιάτικο Αθλητικό Μήνυμα	70
Το Κίνημα «Αθλητισμός για Όλους»	71

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ

Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή	77
Διαπιστώσεις από το Ζ' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Αθλητισμού	81
Αθλήματα και Αθλοπαιδιές	84
Αθλητισμός Στίβου	85
Υγρός Στίβος και Ναυταθλητισμός	
- Κολύμβηση	99
- Κωπηλασία	102
- Ιστιοπλοία	103
- Ιστιοσανίδες	104
- Ιστιοπλοία Ανοιχτής Θάλασσας	105
Ομαδικές Αθλοπαιδιές	
- Ποδόσφαιρο	107
- Καλαθόσφαιρα	117
- Πετόσφαιρα	124
- Χάντμπολ	130
- Χόκεϊ	132
Ατομικές Αθλοπαιδιές	
- Τένις	134
- Πιγκ-Πογκ	138
- Μπάντμιντον	140
- Σκουός	142

Βαρέα Αθλήματα

- Πάλη	145
- Πυγμαχία	147
- Τζούντο, Καράτε, Ταεκβοντό	148
- Άρση Βαρών	151

Διάφορα Αθλήματα

- Γυμναστική	153
- Σωματική Διάπλαση	158
- Σκοποβολή	159
- Ιππασία	163
- Ποδηλασία	166
- Χιονοδρομίες	168
- Μπόουλινγκ	170
- Τοξοβολία	172
- Αυτοκινητοδρομίες	173
- Μοτοσυκλετοδρομίες	175

Πνευματικά Αθλήματα

- Σκάκι	177
- Μπριτζ	179

Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου	180
------------------------------------	-----

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΑΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

Κύπριοι Αθλητές από το 1896 ως το 1985
σε Αγώνες:

- Ολυμπιακούς	183
- Κοινοπολιτειακούς	193
- Μεσογειακούς	195
- Βαλκανικούς	197
- Πανελλήνιους	201
- Μικρής Ολυμπιάδας	208
- Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα	211
- Παγκύπριους:	
Αντρών	215
Γυναικών	263
Ευρητήριο Αθλητών Στίβου	279

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΑ

Ίδρυση και Διάρθρωση Οργανισμού	285
Διαμόρφωση Αθλητικής Πολιτικής	285
Πολιτική και Δραστηριότητες:	
Πριν από το 1983	288
Ύστερα από το 1983	289
Ρόλος ΟΠΑΠ στην Ανάπτυξη του Κυπριακού Αθλητισμού	292
Διαγράμματα	292

Βιβλιογραφία	297
--------------------	-----

Ο ΔΟΡΥΦΟΡΟΣ. Ονομαστό άγαλμα του Πολύκλειτου (5ου αι. π.Χ.), το οποίο εικονίζει αθλητή του πένταθλου - ή τον ιδανικό τύπο αθλητικού νέου - σε άνετη στάση ανάπαυσης.

Η απόλυτη συμμετρία στη σωματική διάπλαση του αθλητή, το γερό κορμί κι οι γυμνασμένοι μύες, αποδίδουν στην εντέλεια τη δύναμη και αντοχή, η οποία συμπληρώνεται με την ψυχική ευεξία, που αναδίδεται από την ήρεμη μορφή του.

Ο Δορυφόρος επονομάστηκε «Κανόνας» (πρότυπο), γιατί στο έργο του αυτό ο καλλιτέχνης είχε εφαρμόσει τις θεωρητικές του ιδέες για την ωραιότητα του ανθρώπινου σώματος.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ο αθλητισμός, όταν ασκείται σωστά, αποτελεί κερδοφόρα κρατική επένδυση, γιατί αποφέρει πλούσια και διαρκή μερίσματα:

νέους υγιείς στο σώμα και την ψυχή, πειθαρχημένους και προοδευτικούς, και εναρμονισμένους με το κοινωνικό σύνολο.

Όταν, όμως, ασκείται λανθασμένα, μετατρέπεται σε θλιβερό παθητικό, γιατί υποθάλπει τάσεις αντικοινωνικές: καλλιεργεί την υπεροψία και την ανεντιμότητα και ενθαρρύνει την εύκολη υποκλοπή επίμοχθων και υψηλών κατακτήσεων — μια αρνητική συμπεριφορά, που μοιραία θα επεκταθεί και στο στίβο της ζωής.

Αλλά, για να ασκείται σωστά ο αθλητισμός χρειάζεται να υπάρχουν κι οι αναγκαίες σωστές προϋποθέσεις: μια στοργική Πολιτεία, που να νοιάζεται για την αγωγή των νέων· μια αθλητική ηγεσία, που να πιστεύει στο μεγαλείο της αποστολής της· και ένα σώμα γυμναστών, που να δονείται από γνήσιους αθλητικούς κραδασμούς.

Γιατί, η ανάπτυξη του αθλητικού δέντρου προαπαιτεί όχι μονάχα υλική τροφοδότηση — όσο άφθονη κι αν είναι αυτή· προαπαιτεί, κυρίως, το ψυχτροφόρο στοιχείο του αγωνιστικού ήθους, που είναι το μόνο που εξανθρωπίζει τον αθλητή και τον ανεβάζει στις φωτεινές σφαίρες του ωραίου, του μεγάλου και του αληθινού.

Κυριάκος Νεοκλέους
Πρόεδρος ΚΟΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο Αθλητισμός στο Πέρασμα των Αιώνων, 9

Ο Κυπριακός Αθλητισμός
από τους Ομηρικούς Χρόνους, 27

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ στο Πέρασμα των Αιώνων

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ
ΜΕ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ο αθλητισμός είναι πανάρχαιος·
χάνει τις ρίζες του στα βάθη του χρόνου.

Γεννήθηκε από την ανάγκη του ανθρώπου
να τρέχει, να πηδά, να σηκώνει βάρη
και να ξεπερνά εμπόδια
για να μπορεί να επιβιώσει.

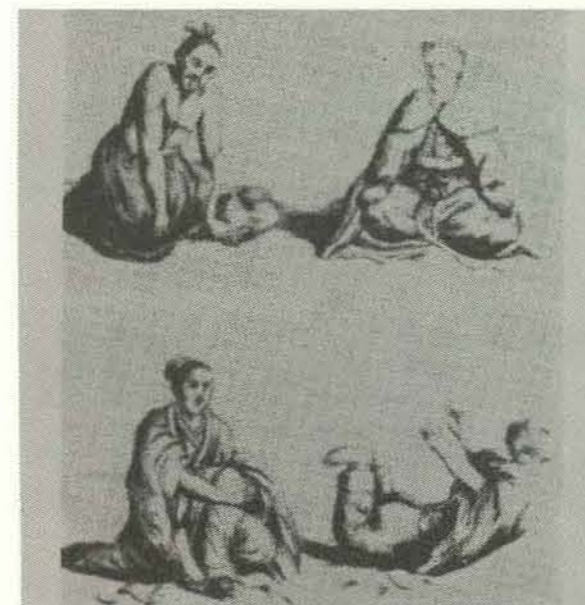
Ο πρωτόγονος άνθρωπος
αντιμετώπιζε τον εχθρό
με τις φυσικές του μόνο δυνάμεις.

Γι' αυτό, έπρεπε να έχει
επιδεξιότητα στις κινήσεις
και υπεροχή στις ικανότητες
του δρόμου, των αλμάτων και των ρίψεων.

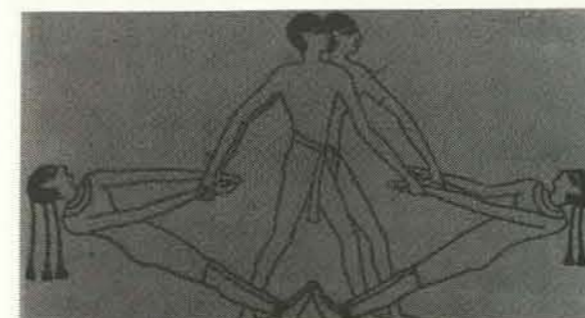
Την ταχύτητα στο δρόμο
την ασκούσε με την καταδίωξη του θηράματος·

τη δεξιότητα στις ρίψεις
την καλλιεργούσε με την εκσφενδόνιση
της φονικής πέτρας και του ακόντιου·
και τους δυνατούς μυς
τους αποκτούσε με την προσπάθειά του
να μεταφέρει τη λεία στη σπηλιά.

Τις κινήσεις αυτές,
που αναγκαζόταν να κάνει ο άνθρωπος
για την εξασφάλιση των αναγκών του,
άρχισε κάποτε να τις συνειδητοποιεί
και να τις οργανώνει με σύστημα,
ωστόσο κάποια μέρα τις τελειοποίησε
με τη μεθοδική επίδοσή του στον αθλητισμό.

Τις γυμναστικές ασκήσεις τις χρησιμοποιούσαν οι Κινέζοι από το 2500 π.Χ. ως μέσο θεραπείας των ασθενειών και για παράταση της ζωής.

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι επιδίδονταν σε γυμναστικές ασκήσεις, καλλιτεχνικούς χορούς και διάφορα αθλητικά παιχνίδια.

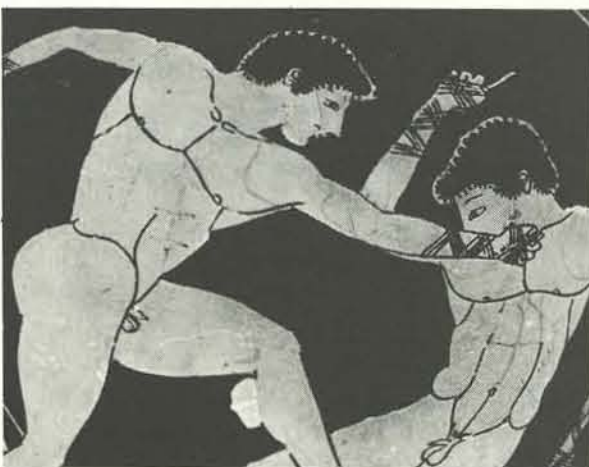

Ένα από τα πρώτα αθλήματα της μινωικής Κρήτης ήταν τα «ταυροκαθάμια» (ταύρος + καθαπτομαι). Ο αθλητής άρπαζε από τα κέρατα τον ταύρο που έτρεχε. Ο ταύρος ύψωνε απότομα το κεφάλι και τινάζε με δύναμη τον αθλητή. Ο αθλητής διέγραφε κύκλο στον αέρα και τελικά προσπαθούσε να σταθεί όρθιος στη ράχη του ζώου.

Η πάλη είναι το πιο παλιό άθλημα στον κόσμο, κι η πρώτη μορφή άσπλου αγώνα. Συνδυάζοντας την τέχνη, την ευκινησία και τη δύναμη, προετοιμάζε άντρες με ψυχικό σθένος, τεράστια αντοχή και ισχυρό φρόνημα.

Η πυγμαχία είναι κι αυτή παμπάλαιο άθλημα. Πρόσφερε στους νέους ψυχαγωγία, ενώ ταυτόχρονα τους ασκούσε την υπομονή, τη θέληση, τη δύναμη και την αντοχή στους πόνους και τα τραύματα. Η πυγμαχία, όπως και η πάλη, αναφέρεται για πρώτη φορά στα έπη του Ομήρου.

Όλοι οι λαοί του κόσμου εφάρμοσαν κάποια μορφή φυσικής αγωγής, με την οποία απέβλεπαν

- στην ανάπτυξη των σωματικών ικανοτήτων και των δεξιοτήτων τους για τον πόλεμο·
- στη διενέργεια θρησκευτικών τελετών, εορτών και αθλητικών αγώνων·
- στη θεραπεία των ασθενειών, και την εξασφάλιση ψυχαγωγίας.

Τα πρώτα σημάδια αθλητισμού εμφανίστηκαν στη Μεσοποταμία, Αίγυπτο και Ελλάδα στην τρίτη χιλιετία προ Χριστού.

Μοναδικός σκοπός του αθλητισμού φαίνεται να ήταν τότε η απόκτηση ωραίου, γερού και ευκίνητου σώματος και η επίδειξη ψυχαγωγικού θεάματος.

Αγώνες με κάποιες ενδείξεις αθλητικού πνεύματος αναπτύχθηκαν για πρώτη φορά στην Κρήτη.

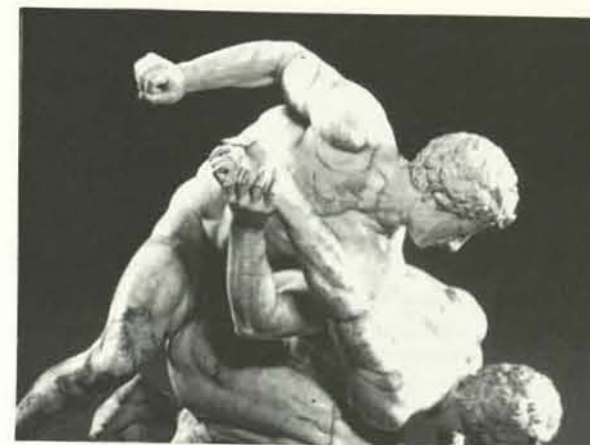
Τα απλά παιχνίδια που είχαν μεταφερθεί εκεί από την Αίγυπτο και την Ανατολή εξελίσσονταν σταδιακά σε αθλήματα με απλούς αλλά συγκεκριμένους κανονισμούς.

Όμως, στα αθλήματα εκείνα ενυπήρχε μόνο η αγωνιστικότητα – μια φυσική τάση του ανθρώπου να δοκιμάζει τις δυνάμεις του και να ξεπερνά τους άλλους.

Το ευγενικό αγωνιστικό πνεύμα έλειπε τότε εντελώς από τον αθλητισμό.

Εκείνοι που άρχισαν πρώτοι να καλλιεργούν το υψηλό αυτό πνεύμα ήταν οι Έλληνες, γιατί πρώτοι αυτοί πίστεψαν στην αξία της συνδυασμένης καλλιέργειας σώματος και πνεύματος.

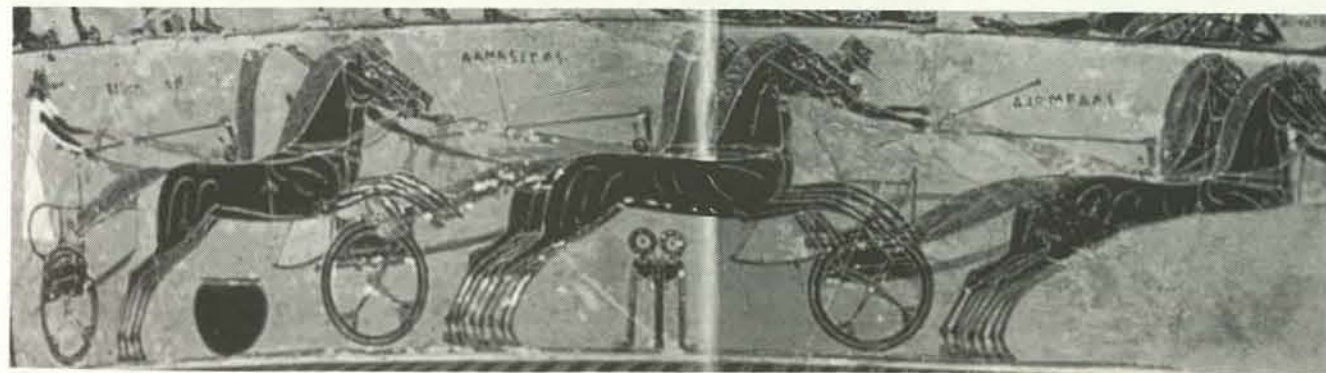
Το αγωνιστικό πνεύμα και η όμορφη ιδέα του αθλητισμού υπήρξαν στην πραγματικότητα βασικοί παράγοντες για τη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού.

Το Παγκράτιο συνδύαζε την πάλη με την πυγμαχία και ήταν το πιο σκληρό και θάνασο από όλα τα αγωνίσματα (παν + κρατώ = υπερισχύω σε όλα). Το άθλημα αυτό αποτελούσε εξέλιξη των απάνθρωπων μονομαχιών, που διεξάγονταν στις επετείους του θανάτου του Πατρόκλου με την ελπίδα επαναφοράς του ήρωα στη ζωή.

Το τρέξιμο είναι η πιο συνηθισμένη φυσική άσκηση για τον άνθρωπο. Στους αγώνες δρόμου οι δρομείς διδάσκονταν να αγωνίζονται τίμια, να μην παρεμβάλλουν αθέμιτα εμπόδια στους συναθλητές, να μη διασχίζουν λοξά το στίβο, και να μην καταφεύγουν σε δωροδοκίες ή σε μάγια.

Οι αρματοδρομίες ήταν το πιο εντυπωσιακό, συναρπαστικό, αλλά και πολυδάπανο θέαμα στους αγώνες της αρχαιότητας. Λεπτομερή περιγραφή των αρματοδρομιών – και γενικά των αθλητικών αγώνων – μας δίνει πρώτος ο Όμηρος.

Η μακρόχρονη ιστορία των αγωνισμάτων και των αθλοπαιδιών δεν μπορεί να καταγραφεί με ακρίβεια.

Εκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι, παρόλο που η αρχική ανάγκη για σωματική δραστηριότητα είχε κάποτε εκλείψει, η τάση για άμιλλα και υπεροχή εξακολούθησε να παραμένει.

Και έτσι οι άνθρωποι συνέχιζαν τον αθλητισμό, αλλά, τώρα, σε βάση οργανωμένη και μεθοδική.

Πρώτοι που συνέλαβαν την ιδέα να βάλουν σύστημα και τάξη στους αθλητικούς αγώνες ήταν και πάλι οι Έλληνες.

Και όχι μονάχα αυτό· οι αρχαίοι μας πρόγονοι προχώρησαν να καθιερώσουν τους αγώνες σαν αναγκαιο στοιχείο στην καθημερινή τους ζωή και να δημιουργήσουν για τους αθλητές ευνοϊκές και τιμητικές συνθήκες διαβίωσης.

Τους πιο αξιόλογους αγώνες της αρχαιότητας, κατά τον Όμηρο, τους οργάνωσε ο Πέλοπας, ο θεός της γονιμότητας, γύρω στα 1370 π.Χ.

Και, λίγο αργότερα, στα 1250 π.Χ., ο Αχιλλέας οργάνωνει αγώνες μπροστά στα τείχη της Τροίας για να τιμήσει το χαμό του Πατρόκλου.

Στους αγώνες εκείνους περιλαμβάνονταν οι αρματοδρομίες, η πυγμαχία και η πάλη, που ήδη προϋπήρχαν στα μυκηναϊκά χρόνια. Σ' αυτά προστέθηκαν οι δρόμοι, το άλμα, η τοξοβολία, η δισκοβολία και ο ακοντισμός.

Την άσκηση των νέων την αναλάμβαναν ειδικοί παιδοτρίβες (γυμναστές). Η μουσική του αυλού που συνόδευε τις ασκήσεις ήταν απαραίτητο συμπλήρωμα, γιατί εξασφάλιζε την αρμονία και το ρυθμό στις κινήσεις των αθλουμένων.

Άλμα εις μήκος (απλούν), εκτελούμενο κάτω από την προσεκτική παρακολούθηση του παιδοτρίβη. Άλλα άλματα, όπως το «τριπλούν» και «εις ύψος» ήταν τότε άγνωστα.

Ο ακοντισμός ήταν ιδιαίτερα δημοφιλής στους αρχαίους, γιατί σχετιζόταν άμεσα με το κυνήγι και τον πόλεμο. Αλλά και η αθλητική του αξία εκτιμάτο όσο έπρεπε, γιατί ασκούσε τους αθλητές στην ταχύτητα, το ρυθμό και τον παλμό. Για τις ιδιότητές του αυτές, στους πανελλήνιους αγώνες περιλήφθηκε στο πένταθλο.

Γενικά στα έργα του Ομήρου και του Ησιόδου η ανάγκη για άθληση φαίνεται παντού. Οι νέοι εντρυφούν καθημερινά στην άσκηση, οι ήρωες συναγωνίζονται για το έπαθλο, και ο λαός παρακολουθεί τις ωραίες επιδόσεις με ενδιαφέρον, χαρά και ενθουσιασμό.

Στην «Οδύσσεια» οι Φαίακες λογαριάζουν τον αθλητισμό σαν την πιο σημαντική ενέργεια του πολίτη – πιο σπουδαία κι από το εμπόριο και τα πλούτη.

Γιατί, ο αθλητισμός «λευτερώνει τον άνθρωπο από τις καθημερινές σκοτούρες και τον ανεβάζει στη σφαίρα των υψηλών ιδανικών».

Έπαθλα δε δίνει ο Όμηρος στους αθλητές του. Αρκετή αμοιβή γι' αυτούς είναι η νίκη και η φτερωτή φήμη που θα τους κρατεί αθάνατους στη μνήμη των ανθρώπων.

Η αντίληψη αυτή της ηθικής αμοιβής θα γινόταν ο πρόδρομος του υψηλού αθλητικού ιδανικού, που θα επικρατούσε στην κλασική εποχή.

Την αξία της σωματικής άσκησης τονίζει κι ο σοφός Σόλωνας, ο οποίος ενθαρρύνει τους νέους να προπονούνται και να αθλούνται έντονα, όχι τόσο για τους αγώνες και τα έπαθλα, όσο κυρίως για τη μεγάλη ωφέλεια που θα προκύψει για την πόλη κι αυτούς τους ίδιους.

Η τόξευση για σκοπούς κυνηγιού είναι τέχνη πανάρχαια· όμως, σαν μέρος της αγωγής έγινε δεκτή στον 4ο αι. π.Χ. Ο Πλάτων θεωρούσε την τόξευση πολύ ευεργετική για τη σωματική ανάπτυξη και σύστηνε να ασκούνται σ' αυτή και με τα δυο χέρια τόσο τα αγόρια όσο και τα κορίτσια από τα έξι τους χρόνια. Στην εικόνα (νόμισμα Θηβών), ο Ηρακλής βάζει χορδή στο στέλεχος του τόξου του.

Παράσταση αυλητή και χορεύτριας (τέλος βου αι. π.Χ.). Οι αυλητές ήταν απαραίτητοι μέσα στα γυμνάσια για να εναρμονίζουν τις κινήσεις των αθλουμένων και των χορευτών.

Η σωματική άσκηση, η μουσική και ο χορός γίνονται το τρίπτυχο της αθηναϊκής παιδείας. Στόχος τους, μια ολοκληρωμένη παιδεία, που θα εξασφάλιζε στο νέο αρμονική λειτουργία σώματος και ψυχής.

Γιατί, μέσα στο γυμνασμένο και γερό σώμα, με αναπτυγμένη την αίσθηση χάρης και ρυθμού, θα καλλιεργόταν ένας κόσμος ισορροπημένος, σφριγηλός και παλμώδης και, ταυτόχρονα, ήρεμος και γαλήνιος.

Αργότερα, στα τέλη του 8ου αιώνα, θα συμπληρωνόταν το πρόγραμμα της παιδείας των Αθηναίων με την ανάγνωση και τη γραφή.

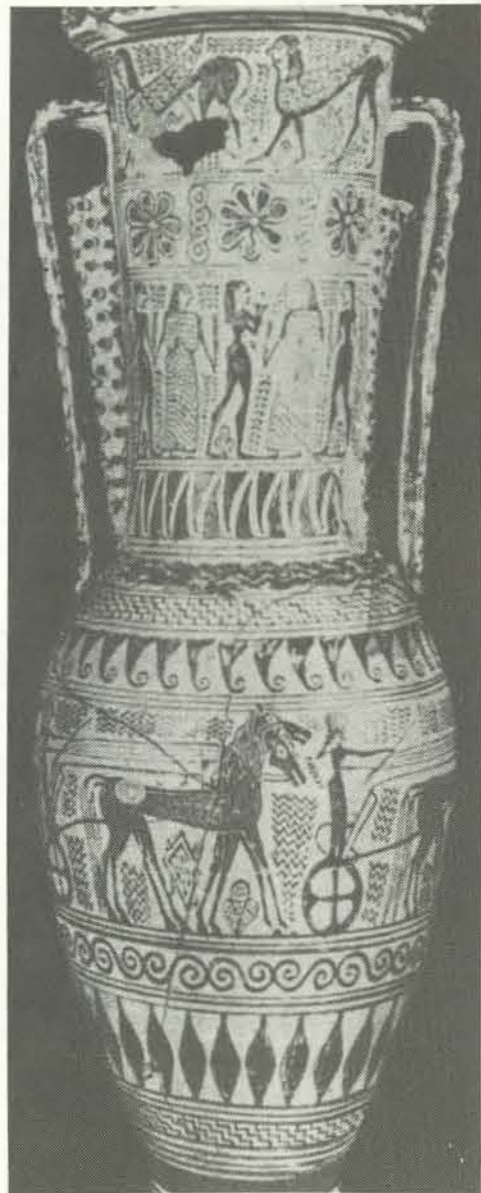
Στόχος τώρα της αγωγής των νέων γίνεται η «καλοκαγαθία», δηλαδή η δημιουργία του «καλού» (ωραίου) και «αγαθού» (ενάρετου και γενναίου) πολίτη.

Η καθημερινή άσκηση των νέων εύρισκε την πιο ωραία της έκφραση στις διάφορες αθλητικές γιορτές – τις τοπικές (Παναθήναια, Πανιώνια κ.ά.) – και τις πανελλήνιες (Ολύμπια, Πύθια, Ίσθμια και Νέμεα).

Σ' αυτές, δοκιμαζόταν η ανθρώπινη αρετή κι η γνησιότητα του αγωνιστικού πνεύματος· αναπτυσσόταν η δημιουργική άμιλλα και το αίσθημα της ατομικής υπεροχής και της αυτοπεποίθησης· και, το πιο σπουδαίο, τονωνόταν η εθνική συνειδηση και η ενότητα της φυλής.

Οι γυναίκες συμμετείχαν στην αθλητική δραστηριότητα των κλασικών χρόνων με τους δικούς τους αγώνες – τα Ηραία – που, όμως, περιοριζόνταν σε αγωνίσματα δρόμου.

Παράσταση χορευτριών και αρμάτων σε μεγάλο αμφορέα του 7ου αι. π.Χ.

Σε όλη τη διάρκεια των αγώνων κηρυσσόταν πανελλήνια ειρήνη. Τα μίσση και οι εχθρότητες κατασιγαζαν κι οι Έλληνες μαζεύονταν ομαδικά στους ιερούς τόπους της πανελληνίας συγκέντρωσης, για

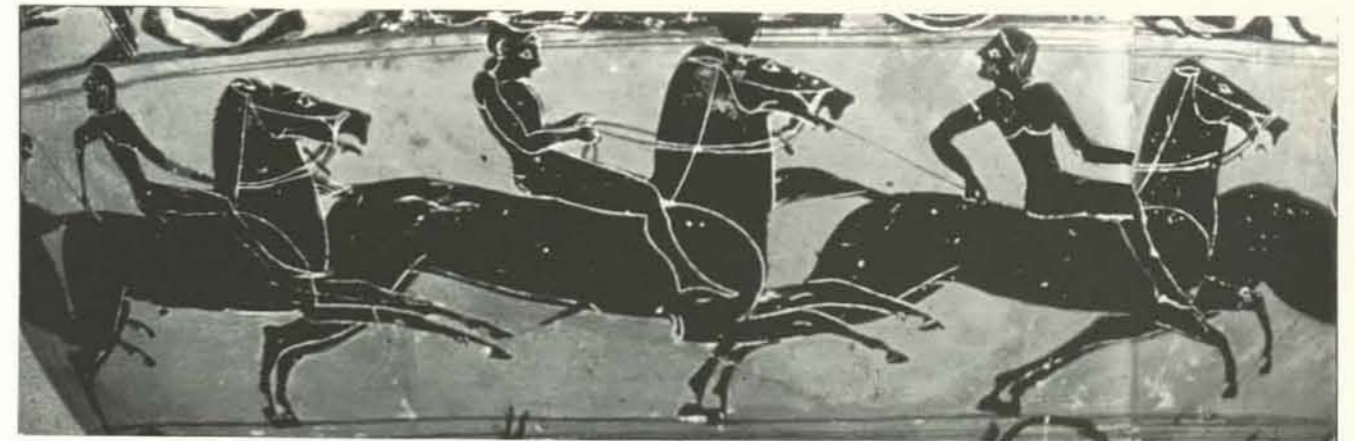
- να τονώσουν τους αδελφικούς δεσμούς,
- να θυσιάσουν στους ίδιους θεούς,
- να στεφανώσουν τους ίδιους ήρωες,
- να χαρούν τους κοινούς ποιητές και καλλιτέχνες, και
- να σφυρηλατήσουν τα κοινά πνευματικά χαρίσματα, τις σωματικές αξίες και τα εθνικά ιδεώδη.

Την καλύτερη οργάνωση αθλητικής δραστηριότητας στην αρχαιότητα είχαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Οι αγώνες αυτοί, που άρχισαν το 776 π.Χ. και συνεχίστηκαν για 1168 χρόνια, γίνονταν κάθε τετραετία και περιλάμβαναν άλμα απλούν, δρόμους, πάλη, πυγμαχία, ακοντισμό, δισκοβολία και αρματοδρομίες.

Η βράβευση στους πανελλήνιους αγώνες είχε ανεκτίμητη ηθική αξία.

Οι αθλητές αγωνίζονταν σεμνά και τιμημένα για να αποκτήσουν ένα απλό στεφάνι, που γι' αυτούς ήταν πιο πολύτιμο από κάθε υλικό πλούτο.

Στην Ολυμπία τα ιππικά αγωνίσματα άρχισαν το 646 π.Χ., με γυμνούς τους αναβάτες και χωρίς εφιππιο, σέλα ή αναβολείς. Η ιππασία και το έφιππο κυνήγι ήταν πολύ ωφέλιμες και θεαματικές ασκήσεις, αλλ' αποτελούσαν πρόνομο μόνο των πολύ πλουσίων.

Ο έφιππος ακοντισμός «σε στόχο» ήταν αγώνισμα που διεξαγόταν μόνο στους παναθηναϊκούς αγώνες. Ο Πλάτων και ο Ξενοφών σύστηναν το αγώνισμα ως πολύ χρήσιμη άσκηση, γιατί απαιτούσε ακριβή συντονισμό του παλμού του χεριού με το ρυθμό του κλαψαμού του αλόγου.

Στην κολύμβηση επιδίδονταν και άντρες και γυναίκες, τόσο για ψυχαγωγία όσο και γιατί το άθλημα αυτό αποτελούσε πλήρη φυσική άσκηση – δραστηριοποίηση όλων των δυνάμεων του σώματος, ευεργετική επίδραση στον οργανισμό, και παροχή αισθημάτων ευεξίας και ζωντάνιας.

Τα αγωνίσματα στους πανελλήνιους αγώνες ήταν προσεκτικά διαλεγμένα για να καλλιεργούν κάποια συγκεκριμένη ιδιότητα: δεξιότητα, τόλμη, δύναμη, αυτοέλεγχο κλπ.

Από όλα, όμως, τα αγωνίσματα, τις πιο πολλές ιδιότητες και αρετές τις καλλιεργούσε το «πένταθλο» – ένα ιδανικό αγώνισμα, που αποτελείτο από άλμα εις μήκος, δισκοβολία, δρόμο ενός σταδίου (περίπου 192 μέτρων), ακοντισμό και πάλη.

Το πένταθλο το εξύμνησε ιδιαίτερα κι ο Αριστοτέλης: γιατί, το σύνθετο αυτό αγώνισμα στόχευε στην ισόρροπη ανάπτυξη όλων των μελών και ικανοτήτων του σώματος, επειδή συνδύαζε όλα τα σωματικά προτερήματα και τα ψυχικά χαρίσματα που έπρεπε να έχει ο αθλητής.

Στα διάφορα αθλήματα ασκούσαν και οι γυναίκες – σε μικρό όμως βαθμό και χωριστά από τους άντρες.

Στη διάρκεια των κρητικών (3000-1100 π.Χ.) και των μυκηναϊκών (1900-1100 π.Χ.) χρόνων οι γυναίκες ασχολούνταν με ταυρομαχίες·

στους κλασικούς χρόνους (Ε' και μεγαλύτερο μέρος Δ' αι. π.Χ.) τελούσαν αγώνες στην Ολυμπία προς τιμήν της Ήρας (Ηραία)·

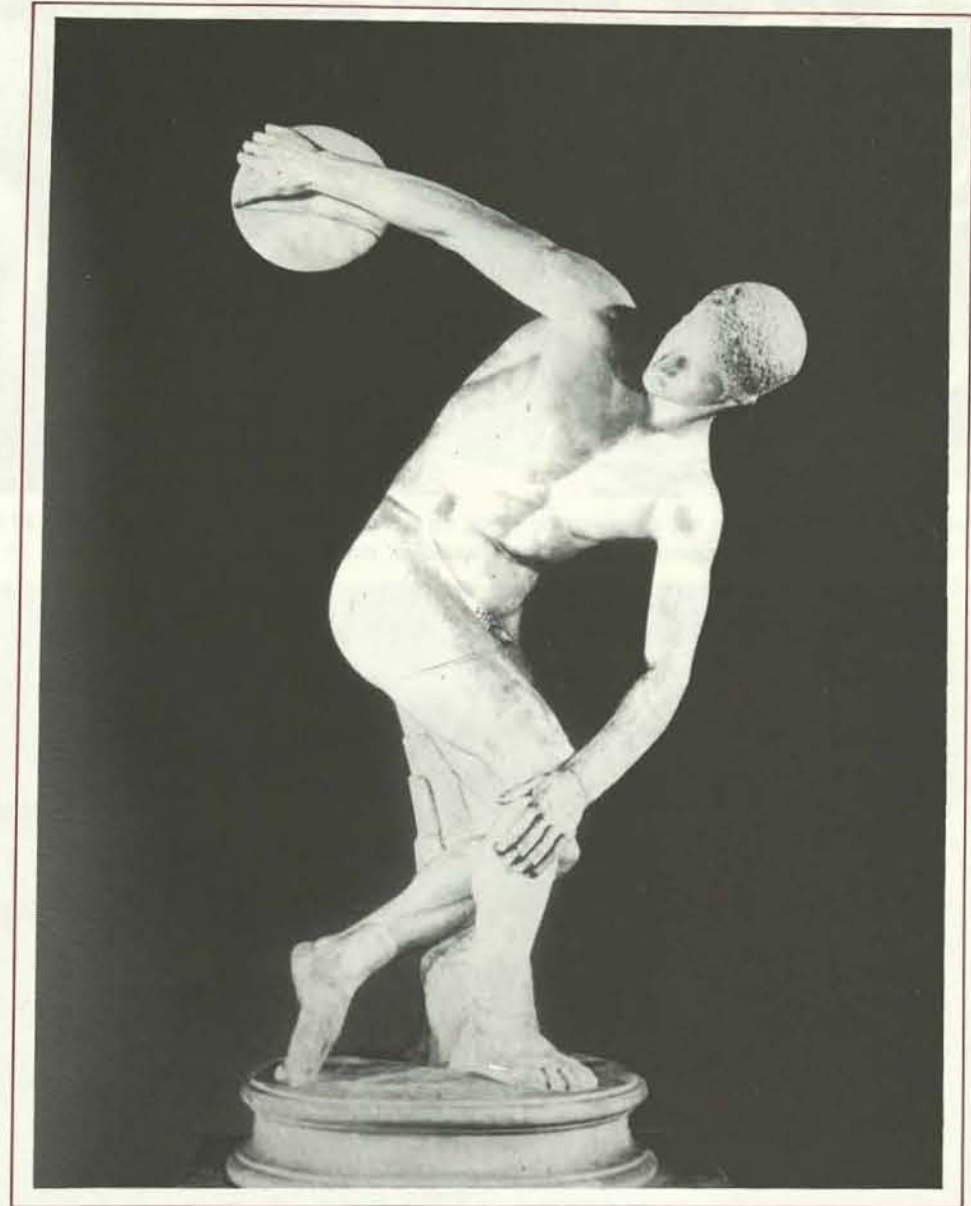
και στο Μεσαίωνα (476-1492 μ.Χ.) έπαιρναν κάποτε μέρος σε αγώνες μονομαχίας.

Η μουσική μαζί με το χορό αποτελούν την πιο γνήσια και ζωντανή έκφραση του ρυθμού και της αρμονίας. Τον ωραίο συνδυασμό μουσικής και χορού ο Πλάτων τον βλέπει σαν την καθαυτό ανθρώπινη εκδήλωση, που ξεχωρίζει τον άνθρωπο από όλα τα ζώα και τον συνδέει με το θεό.

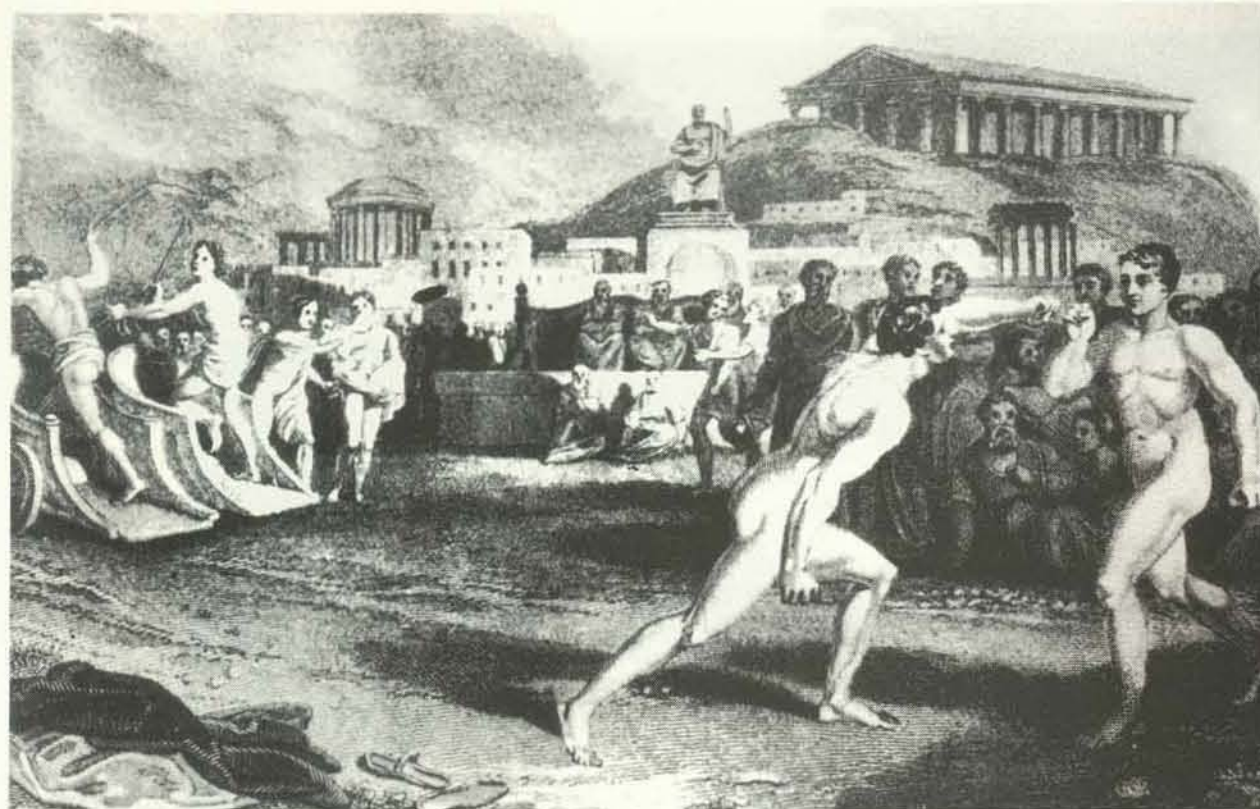

Οι αθλητές του πένταθλου ήταν οι κατ' εξοχήν εκφραστές του ιδανικού τύπου του αθλητή γιατί συνδύαζαν τη συμμετρική διάπλαση του σώματος με την ανάπτυξη πολυάριθμων ψυχικών αρετών.

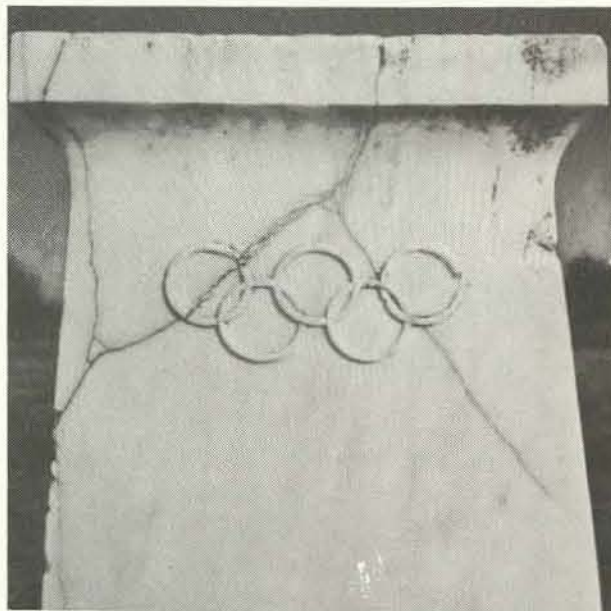

Ο ΔΙΣΚΟΒΟΛΟΣ. Στο περίφημο αυτό έργο του, ο Μύρων (5ος αι. π.Χ.) απέδωσε με θαυμαστή ακρίβεια την εικόνα του αθλητή, τη στιγμή που αυτοσυγκεντρώνεται, σε μια υπέρτατη προσπάθεια να πετύχει το μέγιστο αποτέλεσμα.

Ο καλλιτέχνης πέτυχε, με μια λεπτομερειακή πλαστική σύνθεση, να ακινητοποιήσει τη δυναμική ένταση του γυμνού σώματος του αθλητή και να απαθανάτισει τον άφθαστο σε ομορφιά και αρμονία «παλμό» του αγωνίσματος της ελληνικής δισκοβολίας.

Εικόνα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες της αρχαιότητας (όπως τη φαντάστηκε ξένος καλλιτέχνης το 1819). Σε πρώτο πλάνο διεξάγεται αγώνας πυγμαχίας, αριστερά στο βάθος δισκοβολία, και πιο αριστερά αρματοδρομία. Το στάδιο στην Ολυμπία χωρούσε 45.000 θεατές.

Ο Βωμός στους Δελφούς. Φαίνονται χαραγμένοι οι πέντε δακτύλιοι, που αργότερα θα καθιερώνονταν ως το επίσημο έμβλημα των σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων.

Τα γυμνάσια (γυμναστήρια) ήταν μεγαλοπρεπή δημόσια ιδρύματα για τη σωματική άσκηση των νέων και τη συγκέντρωση των ανθρώπων του πνεύματος.

Το Γυμνάσιο περιλάμβανε:

α' το «δρόμο», στον οποίο διεξάγονταν οι δρόμοι, β' την «παλαιστρά», για την πάλη και την πυγμαχία, γ' τα «εσκαμμένα», για τα άλματα, και δ' χώρο για τις ρίψεις δίσκου και ακόντιου.

Αργότερα, στο γυμνάσιο προστέθηκαν:

ε' τα «αποδυτήρια», ς' το «αλειπήριο», όπου οι αγωνιζόμενοι αλείφονταν με λάδι, ζ' το «λουτρό», για τον καθαρισμό, η' τη «σκιά», όπου γίνονταν οι προπονήσεις σε ώρες βροχής ή καύσωνα, και θ' την «εξέδρα», για τους θεατές των αγώνων και τις ομιλίες των φιλοσόφων.

ΑΓΩΝΕΣ ΔΡΟΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΣΠΑΡΤΗ

Οι δρόμοι στην αρχαία Ελλάδα ήταν: α' Το στάδιο (το παλαιότερο απ' όλα τα αγωνίσματα, και στις πρώτες 13 Ολυμπιάδες το μοναδικό), απόστασης 192.27 μέτρων, β' ο διαυλος, απόστασης δυο σταδίων, δηλ. 384.54 μέτρων, γ' ο ιππιος, απόστασης 4 σταδίων - όση και η διαδρομή των ιππικών αγώνων, δ' ο δόλιχος, απόστασης 7 ως 24 σταδίων, και ε' ο οπλίτης (με χάλκινη αμυντική πανοπλία), απόστασης 2 ή 4 σταδίων.

Η άρση βαρών αποτελούσε συνηθισμένη άσκηση, τόσο για την ανάπτυξη των μυών, όσο και για καλή προπαρασκευή για τους αθλητικούς αγώνες.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ

Εκτός από τον αθλητισμό οι αρχαίοι Έλληνες επιδίδονταν και σε διάφορες ασκήσεις, με σκοπό τη σωματική ανάπτυξη, την απόκτηση δύναμης και υγείας, την ψυχαγωγία, την προπαρασκευή στα αθλήματα, και την ανάπτυξη διάφορων ψυχικών αρετών (θάρρους, ετοιμότητας, καρτερίας κλπ).

Μερικές από τις ασκήσεις αυτές ήταν:

Η Χειρονομία (κινήσεις πυγμαχίας χωρίς αντίπαλο, για τη γύμναση των χεριών)

Η Αλτηροβολία (ασκήσεις με αλτήρες στα χέρια, για ενδυνάμωση των μυών χεριών και κορμού)

Ο Ανατροχασμός (δρόμος προς τα πίσω)

Ο Περιτροχασμός (τρέξιμο σε κύκλους)

Ο Αφαλμός (αναπηδήσεις με εναλλαγή των σκελών)

Η Κωρυκομαχία (χτυπήματα πυγμάχων, πάνω σε αιωρούμενη σακούλα γεμάτη με άμμο)

Η Άρση Βαρών (για άσκηση ή επίδειξη δύναμης σε λαϊκές γιορτές)

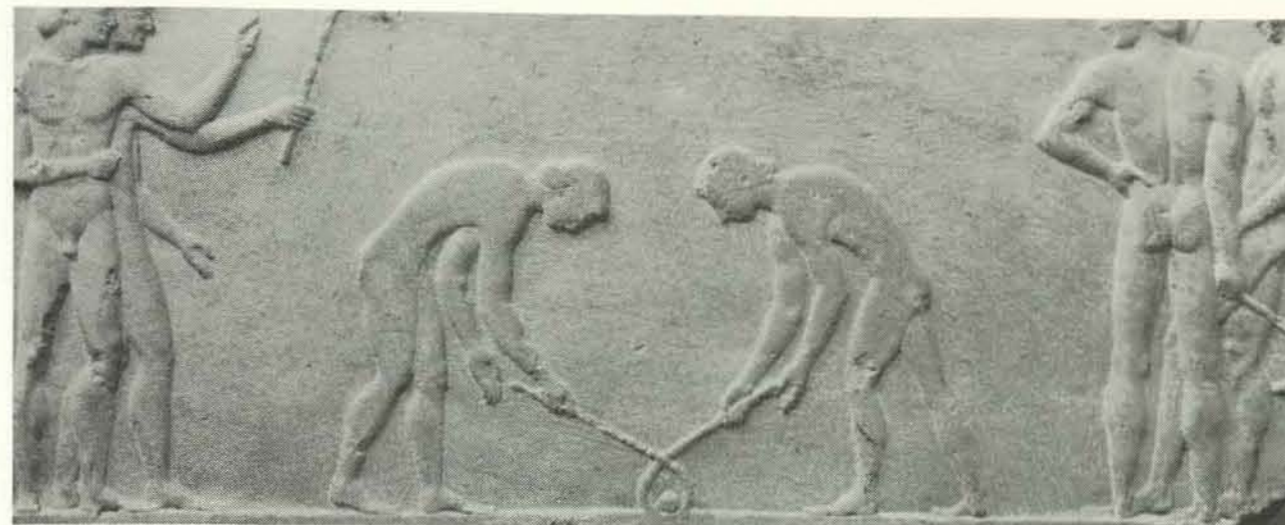
Το Άλμα εις ύψος και μήκος με κοντάρι (για υπερπήδηση φυσικών εμποδίων), και

Διάφορες αθλοπαιδιές (παιγνίδια με μπάλα, για άντρες και γυναίκες).

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΑΛΑ

Ο πρώτος αριστερά ετοιμάζεται να ρίξει την μπάλα πάνω από τα κεφάλια των αντίπαλων παικτών. (Η μπάλα είχε μέγεθος μήλου, ήταν κατασκευασμένη από ρούχο ή δέρμα και γεμισμένη με τρίχα αλόγου ή μαλλί προβάτου.)

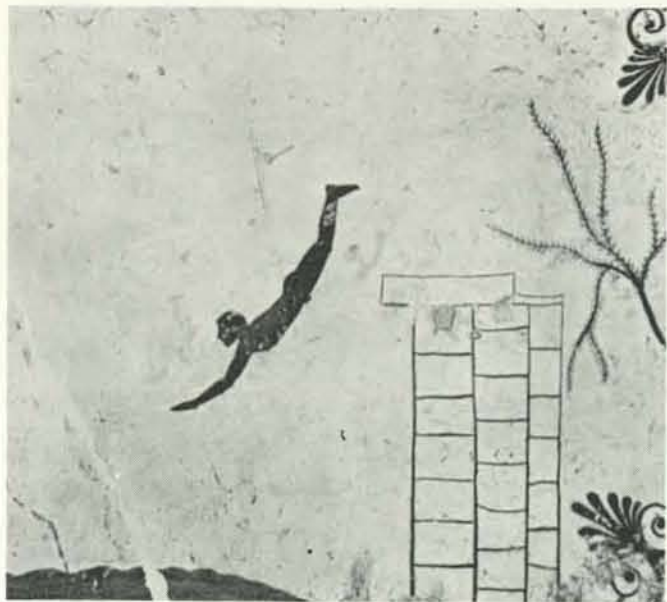
Στο παιχνίδι αυτό, που μοιάζει πολύ με το σημερινό χόκεϊ, οι παίκτες προσπαθούσαν να κερδίσουν την μπάλα και να τη μεταφέρουν στο τέρμα του αντίπαλου.

Νεαρός Αθηναίος παίζει με μπάλα για άσκηση, ψυχαγωγία ή και επίδειξη δεξιοτήτας.

Στο παιχνίδι «ουρανία», η μπάλα έπρεπε να κινείται συνεχώς από παίκτη σε παίκτη. Όταν κάποιος την έχανε, μετατρέποταν σε «γάιδαρο» και φορτωνόταν στους ώμους το νικητή, που λεγόταν «βασιλιάς». Στην εικόνα, τρία ζεύγη νικητών - ηττημένων απευθύνονται προς τον παιδοτρίβη.

Η κολύμβηση αποτελούσε απαραίτητο συμπλήρωμα της γενικής μόρφωσης και καλλιέργειας των αρχαίων Ελλήνων και ήταν σημαντικό μέρος της καθημερινής τους ζωής. Γι' αυτό, εκτός από τη θάλασσα, χρησιμοποιούσαν και «κολυμβήθρες», που για ευκολία στη χρήση τις έχτιζαν κοντά στις παλαίστρες.

Χαρακτηριστική είναι η φράση που λεγόταν για τον αμαθή και απαίδευτο Έλληνα: «Ούτε γράμματα ούτε νειν επίσταται», δηλαδή, ούτε γράμματα ξέρει, αλλ' ούτε και κολύμπι.

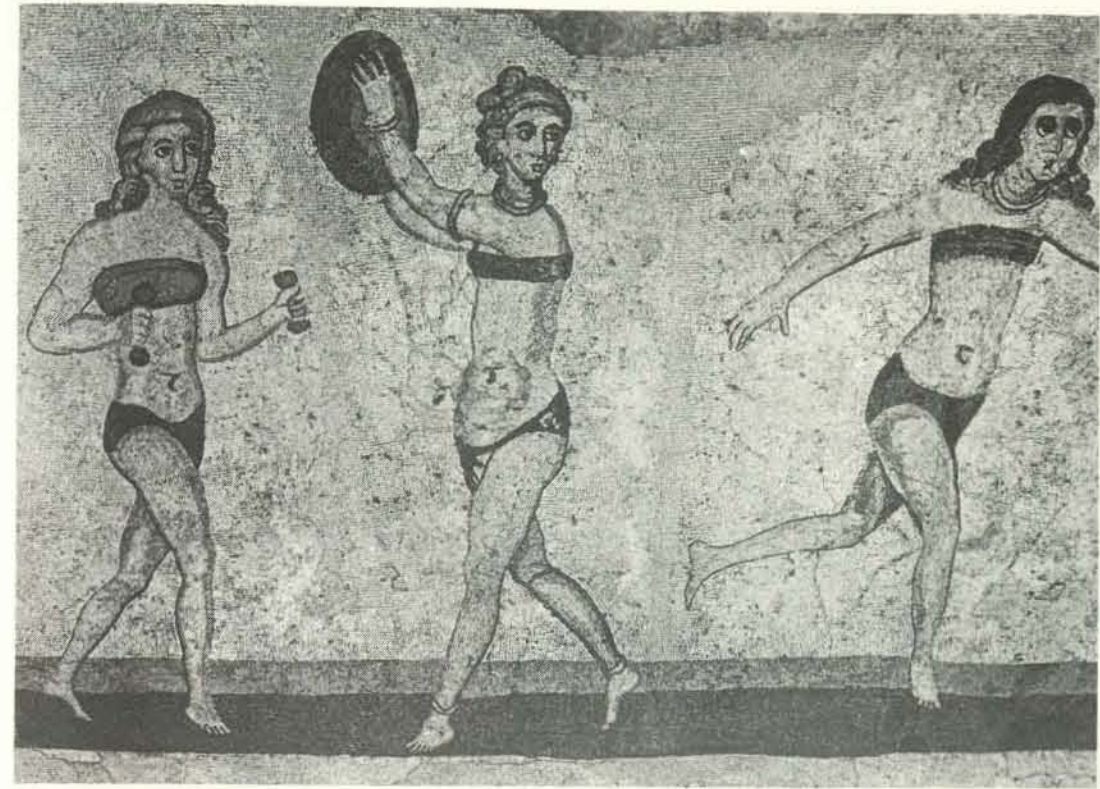
Η μονομαχία ήταν πολύ δημοφιλής σε ολόκληρη τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Στους αγώνες, που γίνονταν σε αμφιθέατρα, έπαιρναν μέρος κατάδικοι, αιχμάλωτοι πολέμου, δούλοι, και όχι σπάνια και αυτοί οι αυτοκράτορες.

Με τη ρωμαϊκή κατάκτηση της Ελλάδας (146 π.Χ.) ακολούθησε μαρasmus του αθλητισμού, γιατί οι κατακτητές δεν έδειχναν κανένα ενδιαφέρον για το αληθινό αθλητικό πνεύμα.

Στον αθλητισμό οι Ρωμαίοι έδιναν το χαρακτήρα απλού θεάματος. Οι αθλητές ήταν συνήθως δούλοι, που αγωνίζονταν επαγγελματικά για την προώθηση των δικών τους συμφερόντων και για την ψυχαγωγία του λαού.

Παρόλο που οι αγώνες τους περιλάμβαναν και γυμναστικές ασκήσεις, αρματοδρομίες και ιππικές επιδείξεις, όμως αποτελούσαν κυρίως από φρικιαστικά θεάματα μονομάχων, που έχυναν το αίμα τους μέσα στις αρένες.

Ωστόσο, το αθλητικό ιδεώδες δε χάθηκε ολότελα· εξακολούθησε να συντηρείται στα πολιτισμένα κέντρα του Ελληνισμού, όπου οι υπόδουλοι Έλληνες συνέχιζαν όσο μπορούσαν τις αθλητικές και τις άλλες κοινωνικές τους δραστηριότητες, συσπειρωμένοι γύρω από τα γυμνάσιά τους, που ήταν τα κέντρα εθνικής επιβίωσης.

Αθλήτριες της ρωμαϊκής εποχής. Η πρώτη ασκείται στο άλμα, η δεύτερη στο δίσκο και η τρίτη στο δρόμο.

Την κατάργηση των κλασικών αγώνων δεν την ακολούθησαν οποιεσδήποτε άλλες αξιόλογες οργανώσεις αγώνων.

Και στη διάρκεια του σκοτεινού Μεσαίωνα ο αθλητισμός περνά πολύ βαθιά κρίση.

Τώρα κυριαρχεί η εκκλησία και η βαθιά πίστη ότι η παρούσα ζωή είναι μόνο προπαρασκευαστική για τη μέλλουσα.

Το ιδανικό στην περίοδο αυτή είναι η φροντίδα για την ψυχή. Έτσι, οι άνθρωποι οδηγούνται σταδιακά στην απάρνηση του υλικού τους σώματος, στο οποίο δίνουν ελάχιστη προσοχή.

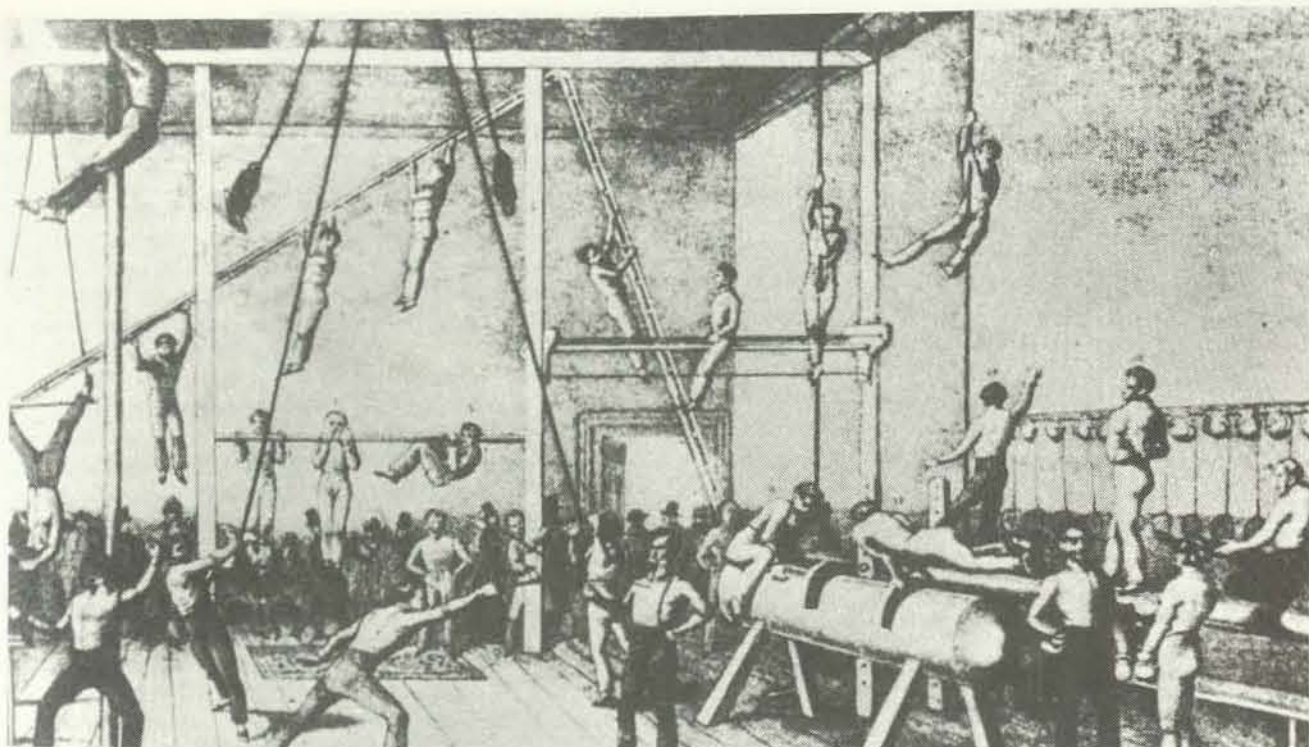
Παρόλο τούτο, συνεχίζει ο Μεσαιώνας να καλλιεργεί μερικά αθλητικά αγωνίσματα, όπως δρόμους, άλματα και ρίψεις.

Κυρίως, όμως, καλλιεργεί τις κονταρομαχίες μεταξύ των ευγενών, που ξεκίνησαν στις αρχές του 11ου αιώνα και συνεχίστηκαν ως το 16ο.

Πρωθούνται κυρίως η τοξοβολία και η ξιφασκία, γιατί εξυπηρετούν στρατιωτικούς σκοπούς.

Προπονητής αντισφαίρισης (τένις) στο 18ο αιώνα.

Ενασχόληση σε διάφορα αγωνίσματα σε αμερικάνικο κλειστό γυμναστήριο στα μέσα του περασμένου αιώνα.

Στο 10ο αιώνα εμφανίζεται το χάντμπωλ, και στα τέλη του 11ου τα παγοπέδιλα.

Στον 11ο και το 12ο αιώνα το ποδόσφαιρο (με την πρώτη του σύγχρονη μορφή), και στα τέλη του 12ου οι πρώτες ιπποδρομίες.

Στο 13ο αιώνα το τένις (με διαφορετική μορφή), στο 14ο το γκολφ, και στο 16ο και 17ο αρχίζει να κερδίζει έδαφος η σωματική αγωγή.

Για οργανωμένα, όμως, αθλήματα δεν μπορεί να γίνεται αξιόλογη μνεία, για μια περίοδο 1500 τουλάχιστο χρόνων, δηλαδή από το 393 μ.Χ. που σταμάτησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες ως τα μέσα του 18ου αιώνα οπότε άρχισαν στην Αγγλία διάφορες αγωνιστικές συναντήσεις και η ίδρυση των πρώτων αθλητικών σωματείων.

Με τη σημερινή του μορφή ο αθλητισμός εμφανίζεται στο 18ο και κυρίως στο 19ο αιώνα, όταν δηλαδή σταμάτησε πια να θεωρείται ως αντιθρησκευτικός.

Συνεχίζονται τώρα τα αγωνίσματα που είχαν επιζήσει από την αρχαιότητα, και προσθέτονται σ' αυτά άλλα νεότερα.

Γυμναστική γυναικών στις αρχές του αιώνα μας.

Παράλληλα με τον αθλητισμό, διάφοροι Ευρωπαίοι επινόησαν δικά τους συστήματα σωματικών ασκήσεων και δημιούργησαν τον όρο «Φυσική Αγωγή» - έναν όρο, που με την πλατιά του έννοια (της γυμναστικής, των αθλοπαιδιών και των αθλητικών αγώνων) αναφέρεται σε κάθε κινητική άσκηση, που βοηθά στην ανάπτυξη του σώματος και την απόκτηση ελέγχου των κινήσεων.

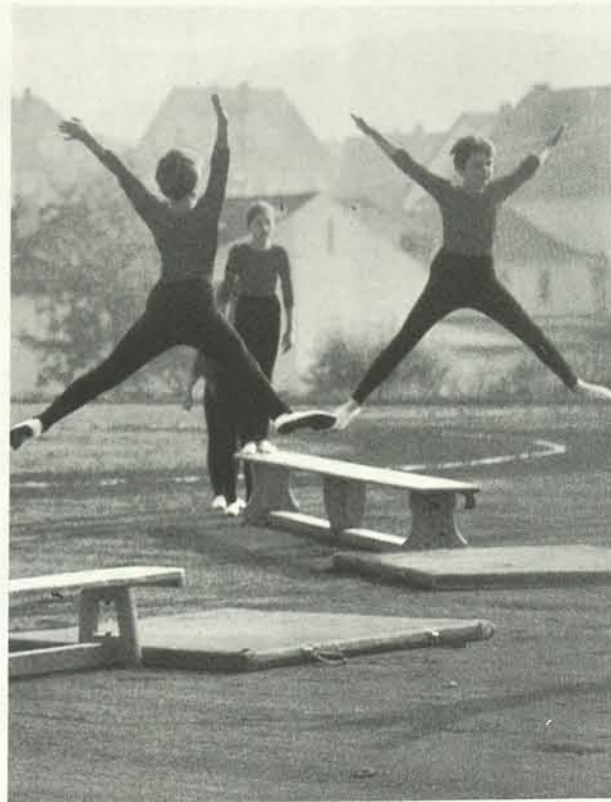
Η Φυσική Αγωγή άρχισε τώρα να θεμελιώνεται γερά στις συνειδήσεις όλων των λαών, γιατί έδειξε πως αποτελεί όχι μόνο απλή εξάσκηση του σώματος, αλλά μέσο για την ανάπτυξη του οργανισμού σε συνδυασμό με την καλλιέργεια της σκέψης, του πατριωτικού αισθήματος, της καλαισθησίας, της περηφάνειας και της ξεχωριστής προσωπικότητας.

Ιδιαίτερα στο άτομο, η φυσική αγωγή απέδειξε πως είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη των νευρομυϊκών δεξιοτήτων του, των ψυχαγωγικών του ενδιαφερόντων καθώς και για τη βελτίωση της ψυχοφυσικής του απόδοσης και την άνοδο του κοινωνικού και του ηθικού επιπέδου.

Σύγχρονη αεροβική γυμναστική γυναικών — ευέλικτη, ζωντανή και αποτελεσματική.

Σύγχρονες ασκήσεις γυμναστικής.

Στο δικό μας τον αιώνα, η δημοτικότητα του αθλητισμού ανεβαίνει συνεχώς.

Και τούτο, γιατί

- Η ζωή του ανθρώπου γίνεται όλο και πιο καθιστική,
- Αυξάνεται ο διαθέσιμος χρόνος, που εξασφαλίζει στον άνθρωπο η τεχνολογία,
- Βελτιώνονται τα μέσα συγκοινωνίας, που διευκολύνουν τη μεταφορά αθλητών και φιλάθλων,
- Προβάλλεται πλατύτερα και εντονότερα η αθλητική δραστηριότητα,
- Προσφέρονται πολλές αθλητικές εγκαταστάσεις (δημόσιες και ιδιωτικές), και
- Οι γυναίκες εγκαταλείπουν όλο και γρηγορότερα την παλιά τους προκατάληψη για τον αθλητισμό.

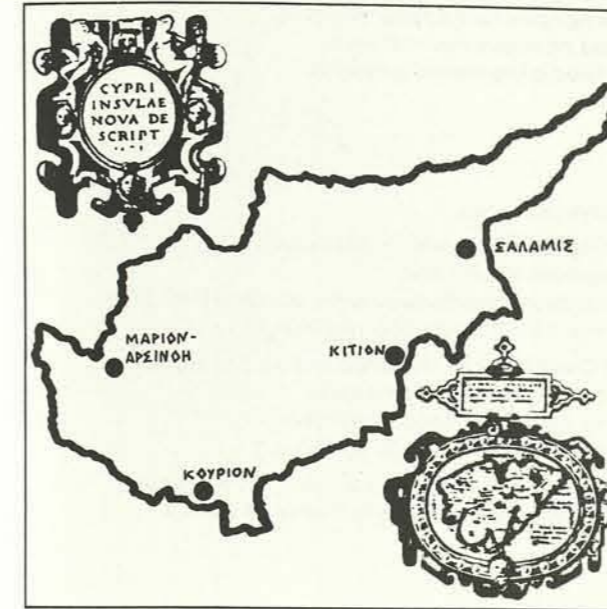
Η επέκταση του αθλητισμού ανακόπηκε προσωρινά εξαιτίας του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

Όμως, σύντομα ανέλαβε από το βαρύ πλήγμα και συνέχισε την πρόοδό του με καταπληκτικά γρήγορο ρυθμό.

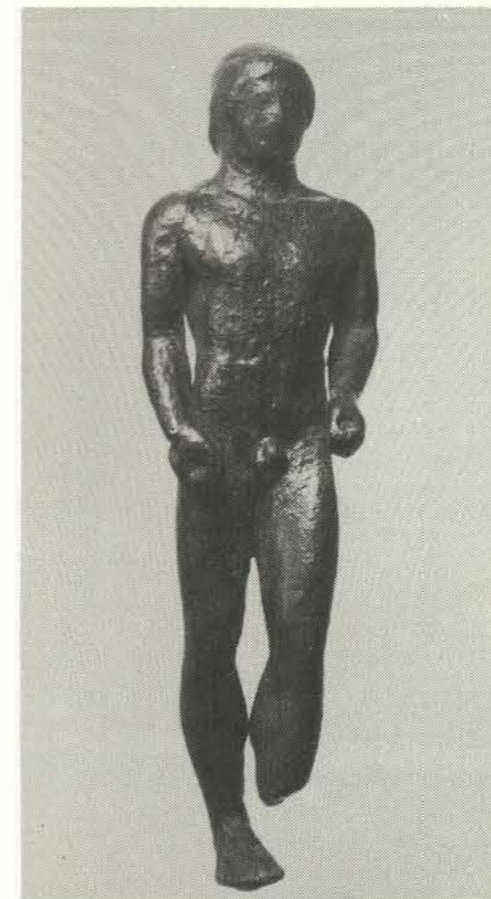
Ευεργετική επίδραση στην πλατιά εξάπλωση του αθλητισμού άσκησε αναμφίβολα η σύγχρονη επιστημονική πρόοδος.

Γιατί σήμερα υπάρχουν άφθονα μέσα για την αθλητική διακίνηση, και οι καιρικές συνθήκες λίγο επηρεάζουν τη δραστηριότητα αθλητών και αθλουμένων, αφού υπάρχουν στεγασμένα γήπεδα και κλειστές αίθουσες για συνεχή και ανεμπόδιστη χρήση.

Κι οι επιδόσεις συνεχώς καλύτερεύουν χάρη στη βελτίωση των γηπέδων, τη διάθεση πιο πολλού χρόνου από τους αθλητές, τη συστηματικότερη προπόνηση, τη μεγάλη συμβολή της αθλητιατρικής, και τη συμμετοχή όλο και περισσότερων προσώπων στον αθλητισμό.

Πολλές από τις κυπριακές πόλεις/βασίλεια της αρχαιότητας είχαν δικό τους γυμνάσιο (γυμναστήριο) και παλαίστρα. Τα μεγαλύτερα ήταν του Κουρίου, της Σαλαμίνας, του Κιτίου και της Αρσινόης.

Χάλκινο αγαλμάτιο δρομέα του 3ου αι. π.Χ.

Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

από τους Ομηρικούς Χρόνους

Ο κυπριακός αθλητισμός είναι κι αυτός πανάρχαιος.

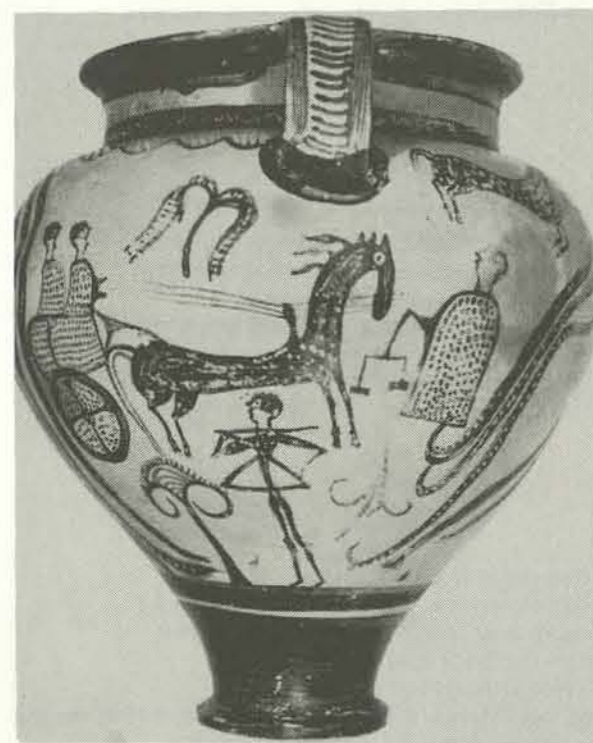
Η σωματική άσκηση, τα αγωνίσματα κι οι αθλητικοί αγώνες προσέλκυαν ανέκαθεν το ενδιαφέρον των Κυπρίων, όπως μαρτυρούν παραστάσεις από το 14ο αι. π.Χ., αρχαία συγγράμματα, ενεπίγραφες στήλες, αφιερωματικές επιγραφές, και τα ερείπια των σταδίων στο Κούριο, τη Σαλαμίνα και άλλων πόλεων/βασιλείων.

Η πάλη, η πυγμαχία και οι κάποιες μορφές αγώνες στίβου, που μεταδόθηκαν από την Κρήτη στη μυκηναϊκή Ελλάδα, έφτασαν και στην Κύπρο, όπως δείχνουν αγγειογραφικές παραστάσεις της προϊστορικής περιόδου.

Αγωνοθετικές επιγραφές της ελληνιστικής περιόδου (323 - 31 π.Χ.) αναφέρουν ονόματα Κυπρίων αθλητών που κέρδισαν πρώτες νίκες, ή που απλώς πήραν μέρος σε πανελλήνιους και σε δικούς μας τοπικούς αγώνες — παγκύπριους και περιφερειακούς — που γίνονταν προς τιμήν της Αφροδίτης, του βασιλιά Ευαγόρα κ.ά.

Άλογο με τον αναβάτη του, σε πήλινο ειδώλιο του 7ου αι. π.Χ.

Αμφορέας από την Έγκωμη (μικηναϊκής τεχνοτροπίας) του 14ου αι. π.Χ. με παραστάσεις από σκηνές αρματοδρομιών.

Στους ρωμαϊκούς χρόνους αναφέρονται Κύπριοι αθλητές που πέτυχαν πρώτες νίκες στους ολυμπιακούς αγώνες.

Συγκεκριμένα:

Ο Ηρακλείδης από τη Σαλαμίνα κέρδισε πρώτη νίκη στο αγώνισμα δρόμου ενός σταδίου (192.27 μ) στην 144η Ολυμπιάδα το 204 π.Χ.

Ο Ονησίκρατος, κι αυτός από τη Σαλαμίνα, κέρδισε επίσης πρώτη νίκη στο αγώνισμα δρόμου σταδίου στην 150ή Ολυμπιάδα το 180 π.Χ.

Και ο Αρίστων ο Νίκωνος, από την Καρπασία, κέρδισε πρώτη νίκη στα Πύθια το 200 π.Χ.

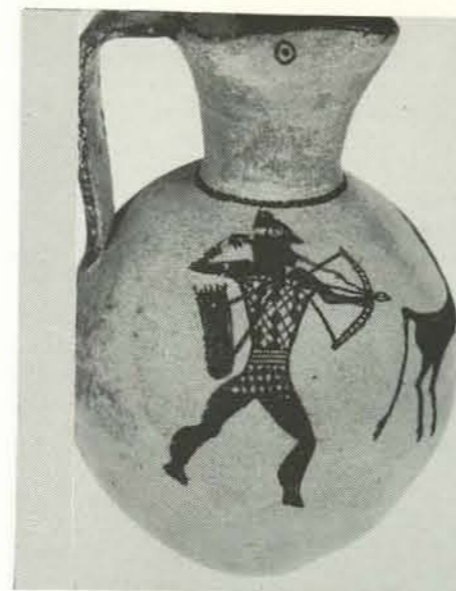
Στη βυζαντινή περίοδο, παρατηρείται κάποια πενιχρή αθλητική δραστηριότητα, όπως τη μαρτυρούν η κυπριακή παραλλαγή του έπους του Διγενή και άλλα ακριτικά τραγούδια,

ενώ στα χρόνια της Φραγκοκρατίας γίνεται λόγος για την κυπριακή παλικαριά στο κρητικό έπος «Ερωτόκριτος».

Στην εποχή των Λουζινιανών ο αθλητισμός διεξάγεται σαν μια ενδιαφέρουσα κι ευχάριστη ενασχόληση. Η αθλητική ρώμη, η δεξιότητα στην οπλομαχία, η τόλμη κι η λεβεντοσύνη είναι το βασικό στοιχείο στη δημοτική ποίηση.

Κατα την τουρκοκρατία συνεχίζεται η επίδοση στον αθλητισμό, κυρίως με δρόμους, άλματα, πάλη και άρση βαρών (το γνωστό «διτζίμι» ή «δοτζίμι», που σημαίνει «δοκιμή» δύναμης).

Όμως, το είδος αυτό του αθλητισμού δε διεξάγεται σε οργανωμένη βάση, αλλ' ως ψυχαγωγική επίδειξη σε θρησκευτικές γιορτές ή πανηγύρια.

Αγγείο 7ου αι. π.Χ., με παράσταση τοξότη που κυνηγά ελάφι.

Στήλη ρωμαϊκής περιόδου, αφιερωμένη στον Ερμή από το γυμνασίαρχο Διαγόρα, γιο του ιδρυτή της Σαλαμίνας Τεύκρου.

Στη διάρκεια της αγγλοκρατίας, παρόλο που η Κυβέρνηση κατέβαλλε προσπάθειες να περιορίσει τις αθλητικές συγκεντρώσεις, γιατί σ' αυτές εκδηλωνόταν έντονα το εθνικό φρόνημα των Κυπρίων, ωστόσο στα σχολεία ενθαρρυνόταν σημαντικά η φυσική αγωγή και η καλλιέργεια του αθλητικού πνεύματος.

Έτσι, αρχίζει σταδιακά να γίνεται αισθητή η ανάγκη για ανάπτυξη και συστηματοποίηση του αθλητισμού.

Και το 1892 ιδρύεται στη Λεμεσό ο Γυμναστικός Σύλλογος «Ολύμπια», το 1894 στη Λευκωσία ο Γ Σ «Παγκύπρια», το 1896 στη Λάρνακα ο Γ Σ «Ζήνων», το 1896 στην Πάφο ο Γ Σ «Κόροιβος», το 1903 στην Αμμόχωστο ο Γ Σ «Ευαγόρας» και το 1919 στην Κερύνεια ο Γ Σ «Πράξανδρος».

Από τότε, οι Γυμναστικοί Σύλλογοι διαδραματίζουν πολύ ουσιαστικό ρόλο στην πρόοδο του κυπριακού αθλητισμού, κυρίως με την προώθηση των αγωνισμάτων στίβου και τη διοργάνωση ετήσιων παγκύπριων, επαρχιακών, παναγροτικών και άλλων αγώνων για άντρες, γυναίκες, εφήβους, νεάνιδες, παιδιά και κορασιάδες.

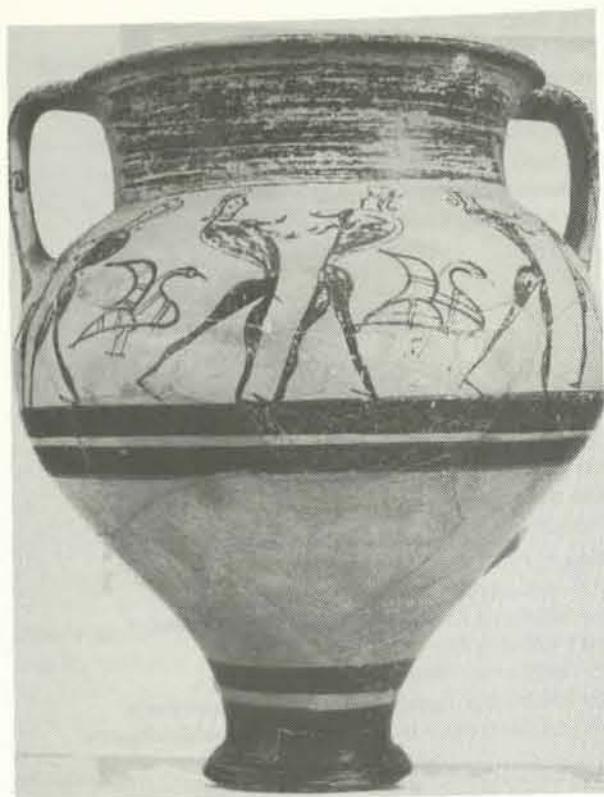
Λίγο αργότερα, αρχίζει και το οργανωμένο ποδόσφαιρο, με την ίδρυση της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδόσφαιρου (1934).

Και σιγά-σιγά οργανώνονται σε ομοσπονδίες και άλλα αθλήματα και αθλοπαιδιές, είτε από την αρχή, όπως:

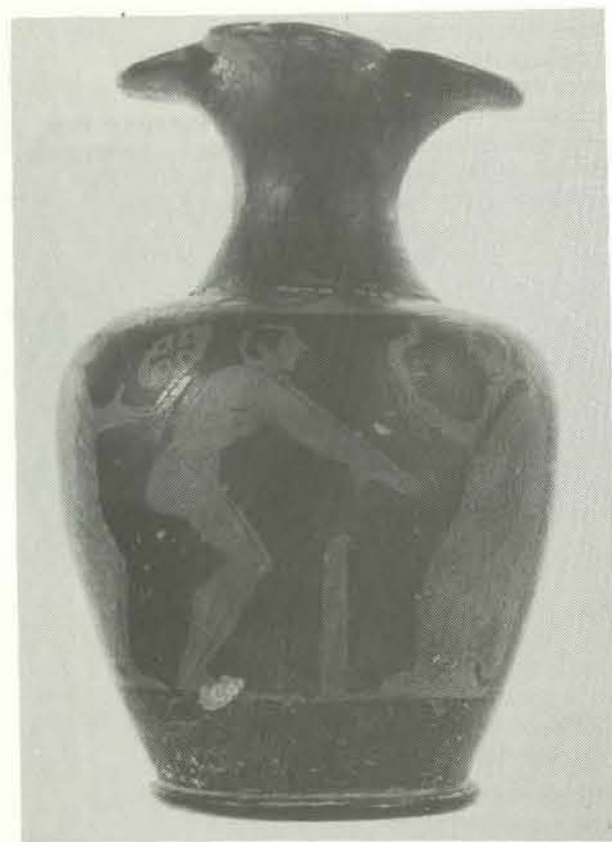
Το Χόκεϊ (1924), οι Χιονοδρομίες (1947), το Τένις (1951) και το Πιγκ-πογκ (1963).

είτε με την ανεξαρτητοποίησή τους από τον ελλαδικό χώρο, όπως:

Ο Ερασιτεχνικός Αθλητισμός Στίβου, η Σκόπευση, η Καλαθοσφαίριση, η Πετοσφαίριση κ.ά.

Αμφορέας (μικηνναϊκής τεχνοτροπίας) με παραστάσεις πυγμαχών.

Σε αγγείο από το Μάριον (4ου αι. π.Χ.), παριστάνεται ένας άλτης που ετοιμάζεται να πηδήσει, ενώ μπροστά και πίσω του δυο άντρες ντυμένοι παίζουν με μπάλα.

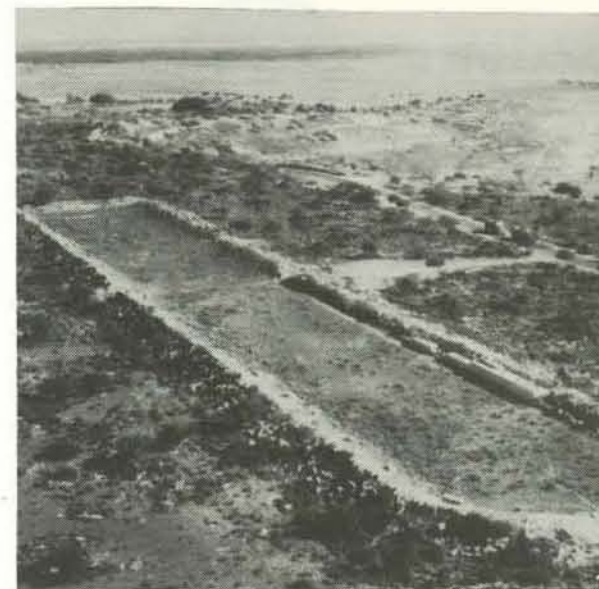
Στην εξάπλωση του κυπριακού αθλητισμού συνέβαλαν πάρα πολύ τα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης, που είχαν ήδη αρχίσει να καλλιεργούν το στίβο από τα τέλη του περασμένου αιώνα.

Αλλ' ο συστηματικός σχολικός αθλητισμός ξεκίνησε μέσα στη δεκαετία του 1930 και σε λίγα μόνο χρόνια απέδωσε αξιόλογη καρποφορία.

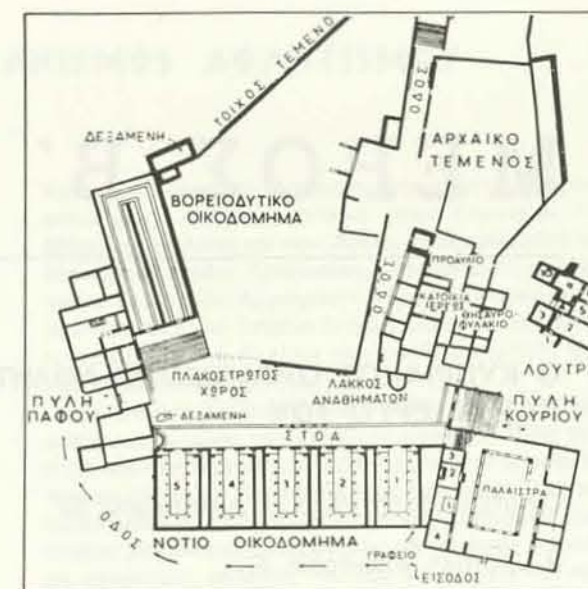
Έτσι, σε παγκόσμιους μαθητικούς αγώνες στην Ορλεάνη της Γαλλίας το 1976 Κύπριοι μαθητές πέτυχαν παγκόσμιες επιδόσεις με δυο πρώτες νίκες στα 200 μ. και το άλμα εις μήκος.

Επίσης, σε παγκόσμιους μαθητικούς αγώνες στη Λίλλη της Γαλλίας το 1979 Κύπριος μαθητής κέρδισε πρώτη νίκη στο άλμα εις ύψος.

Και σε παγκόσμιους μαθητικούς αγώνες στη Φλώρεντία της Ιταλίας το 1984 Κυπρία μαθήτρια κέρδισε και πάλι πρώτη νίκη στο άλμα εις μήκος.

Το Στάδιο στο Κούριο χτίστηκε στο 2ο αι. μ.Χ. και χρησιμοποιόταν ως το 400 μ.Χ. Σήμερα σώζονται η πεταλοειδής περιμετρός του, οι τρεις εισοδοί και τα σημεία εκκίνησης των αθλητών δρόμου. Το Στάδιο διέθετε επτά σειρές από καθίσματα και χωρούσε περίπου 6,000 θεατές.

Η παλαίστρα στο Κούριο περιβαλλόταν από κιονοστοιχίες. Στην κεντρική της αυλή γυμνάζονταν οι αθλητές και έπαιζαν διάφορα παιχνίδια. Στα Λουτρά, δυο δωμάτια χρησιμοποιούνταν ως αποδυτήρια, ένα δωμάτιο ως γραφείο του επιτηρητή των Λουτρών, και σε ένα άλλο θριακόταν δεξαμενή με κρύο νερό.

Το Γυμνάσιο της Σαλαμίνας χτίστηκε από τους Ρωμαίους πάνω στα ερείπια του Γυμνασίου της ελληνιστικής περιόδου, που είχε καταστραφεί από σεισμό. Στο θόρειο παράρτημα του Γυμνασίου υπήρχε κυκλική κολυμβητική δεξαμενή, η οποία αργότερα αντικαταστάθηκε από άλλη μικρότερη (τετράπλευρη), που σώζεται ως σήμερα. Στο νότιο τμήμα υπήρχε ακόμα μια, μεγαλύτερη, κολυμβητική δεξαμενή, που ήταν επενδυμένη με μάρμαρο.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΚΟΑ) ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

- Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού, 33
- Η Αθλητική Νομοθεσία, 37
- Η Τριετία ΚΟΑ 1983 - 86 (Ομιλία), 49
- Χαιρετισμός Προέδρου Δημοκρατίας, 60
- Οι Αθλητικοί Συντάκτες (Εισαγ. Ομιλία), 63
- Προσφώνηση σε Κατάθεση Θεμέλιου Λίθου, 66
- Πρωτοχρονιάτικο Αθλητικό Μήνυμα, 70
- Το Κίνημα «Αθλητισμός για Όλους», 71

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) είναι η ανώτατη αθλητική αρχή της Νήσου και έχει ως σκοπό την ανάπτυξη του εξωσχολικού αθλητισμού, το συντονισμό της αθλητικής ζωής του τόπου, την καλλιέργεια του ολυμπιακού ιδεώδους, την προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό και την καλύτερη θέση της στη διεθνή αθλητική κίνηση.

Ο ΚΟΑ ιδρύθηκε το 1969 από την Κυβέρνηση σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού της Ελλάδας και υπάγεται στον Υπουργό Παιδείας. Είναι ημικρατικός Οργανισμός και διοικείται από Συμβούλιο, που διορίζεται αριστίνδην κάθε τρία χρόνια από το Υπουργικό Συμβούλιο και απαρτίζεται από τον πρόεδρο και έξι μέλη.

Στην πρώτη χρονιά της σύστασής του, ο ΚΟΑ λειτούργησε με προϋπολογισμό από £53,000 και με δραστηριότητες που περιορίζονταν κυρίως στη βελτίωση αθλητικών χώρων και σε επιχορηγήσεις αθλητικών οργανώσεων. Επειδή όμως ταυτόχρονα εισήχθη και ο θεσμός του ΠΡΟ-ΠΟ, του οποίου τα καθαρά έσοδα προσφέρονται στον κυπριακό αθλητισμό, οι προϋπολογισμοί του Οργανισμού δυνάμωσαν συνεχώς, με αποτέλεσμα ο περσινός (1985) να ανέβει στα £2.2 εκ., από τα οποία το 52% ήταν συνεισφορά του ΠΡΟ-ΠΟ.

Μέσα στην πρώτη πενταετία της λειτουργίας του (1969-74), ο ΚΟΑ έδωσε σχεδόν ολόκληρη την

προσοχή του στην εκτέλεση απαραίτητων έργων υποδομής. Ανήγειρε στάδια στην Κερύνεια, τη Μόρφου, τη Λύση και την Άσσια, έβαλε μπροστά το Μακάρειο Στάδιο Λευκωσίας, εκπόνησε τα σχέδια για το νέο στάδιο Αμμοχώστου και, ενώ πλησίαζε να αποτελειώσει το Τσίρειο Στάδιο Λεμεσού, ξέσπασε η καταστροφική θύελλα του πραξικοπήματος και της τούρκικης εισβολής.

Η εθνική εκείνη τραγωδία οδήγησε στην αναπόφευκτη μείωση της κρατικής χορηγίας προς τον ΚΟΑ και στη διακοπή της λειτουργίας του προσδοφύρου ΠΡΟ-ΠΟ, με αποτέλεσμα την αναστολή του αναπτυξιακού προγράμματος του Οργανισμού. Και ακόμα χειρότερα, ο κυπριακός αθλητισμός απώλεσε εκλεκτούς αθλητές του που έπεσαν για την πατρίδα και έχασε και αθλητικούς χώρους όπως τα στάδια της Κερύνειας, Αμμοχώστου, Μόρφου και άλλα επτά της υπαίθρου, που βρέθηκαν στις κατεχόμενες περιοχές.

Όμως, τον επόμενο χρόνο το ΠΡΟ-ΠΟ άρχισε να ξαναζωντανεύει και τα οικονομικά του ΚΟΑ να επανέρχονται στα προηγούμενά τους επίπεδα. Το 1977 ο Οργανισμός ενθαρρύνθηκε σε δεύτερο πενταετές πρόγραμμα ανάπτυξης (1978-82), σύμφωνα με το οποίο συμπλήρωσε την ανέγερση του Μακάρειου Αθλητικού Κέντρου, έχτισε καινούρια στάδια στη Λάρνακα και την Πάφο, ηλεκτροφότισε το Τσίρειο Στάδιο και κατασκεύασε κλειστές αίθουσες στη Λεμεσό και τη Λάρνακα.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΟΑ
με τον Υπουργό Προεδρίας (1983)

Ανδρέας Παπαέτης (Πάφος)
Σάββας Λαγούδης (Λευκωσία)
Ανδρέας Παπαέλληνας (Λευκωσία)
Ρογήρος Αγγελίδης (Λεμεσός)
Ντίνος Μιχαηλίδης, Υπουργός

Κυριάκος Νεοκλέους, Πρόεδρος
Δημήτρης Κοντιδής (Λεμεσός)
Ερρίκος Αντωνιάδης (Λάρνακα)
Λίνος Σιακαλλής, Γ Δ Υπουργείου
Ανδρέας Χατζηβασιλείου, Έφορος

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ

Από αριστερά, καθήμενοι: Σόνια Νικολάου (Γραφέας Α), Θεόδουλος Χαραλαμπίδης (Γενικός Διευθυντής), Κυριάκος Νεοκλέους (Πρόεδρος), Αντρέας Χατζηβασιλείου (Έφορος Αθλημάτων και Αθλητικών Χώρων), Ελένη Ιγνατίου (Γραφέας Α). Όρθιοι: Άκης Χρίστου (Διοικητικός Λειτουργός), Λούλλης Κοζάκης (Διοικητικός Λειτουργός), Έλενα Καραμανλή (Γραφέας Β), Αντρέας Παναγής (Λογιστής), Ανθούλα Παπανδρέου (Γραφέας Β), Δώρος Ιγνατίου (Τεχνικός Επιθεωρητής), Μαρία Χριστοφή (Γραφέας Β), Κώστας Παπακώστας (Έφορος Αθλημάτων και Αθλητικών Χώρων), Αντρέας Κωνσταντίνου (Κλητήρας) και Παναγιώτης Δανιήλ (Τεχνικός Βοηθός).

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΚΟΑ

Βρίσκονται στο ισόγειο και τον πρώτο όροφο του εικονιζόμενου οικήματος, στην οδό Δανάης 14 Α-Β, Έγκωμη, Λευκωσία. (Ταχυδρομική Θυρίδα 1384, τηλέφωνα 443096, 443097, 443105 και 443058, τηλεγραφική διεύθυνση ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, και αριθμός τέλεξ 4749 CSO CYPRUS).

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΑ

Στο άκρο αριστερά, ο νομικός σύμβουλος του ΚΟΑ, Μανώλης Χριστοφίδης. Στο άκρο δεξιά, ο αρμόδιος για αθλητικά θέματα λειτουργός του υπουργείου Προεδρίας, Κώστας Χρυσόστομος.

Την ίδια περίοδο, η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού της Ελλάδας έδωσε το στοργικό παρόν της με την ανέγερση στη Λεμεσό κολυμβητηρίου ολυμπιακών διαστάσεων και στη Λευκωσία του «Λευκόθεου» κλειστού γυμναστηρίου. Και μαζί με τις μεγάλες αυτές δωρεές, συνέχιζε και τις διάφορες γενναιόδωρες επιχορηγήσεις της και την παροχή κάθε δυνατής διευκόλυνσης στους Κυπρίους αθλητές που σπούδαζαν στην Ελλάδα.

Αλλ' η υποδομική εργασία στον αθλητισμό δε σταμάτησε στα μεγάλα εκείνα έργα. Συνεχίστηκε και με άλλα μικρότερα, όπως τα στάδια στο Παραλίμνι, τη Δερύνεια και το Δάλι, οι χώροι προπόνησης στη Λεμεσό και τα γήπεδα αντιφαίρισης στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα και την Πάφο.

Παράλληλα, ενισχύονταν και οι επιχορηγήσεις στα σωματεία και τις ομοσπονδίες, που συνεχώς αυξάνονταν σε αριθμό και άπλωναν τις δραστηριότητές τους τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Από τότε ο ρυθμός ανάπτυξης του κυπριακού αθλητισμού γίνεται όλο και πιο έντονος και οι στόχοι του ΚΟΑ τοποθετούνται όλο και πιο ψηλά. Επιδίωξη του Οργανισμού τώρα είναι μια ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη σε ό,τι αφορά νέα στάδια, κολυμβητήρια, γήπεδα αθλοπαιδιών, κλειστές αίθουσες και άλλους αθλητικούς χώρους, η οικονομική ενίσχυση των ομοσπονδιών ανάλογα με τον προγραμματισμό και τις προτεραιότητές τους, και η σταθερή κι ελπιδοφόρα ανάπτυξη του μεγαλεπήθου προγράμματος «Αθλητισμός για Όλους».

ΣΤΕΛΙΟΣ ΓΚΑΡΑΝΗΣ

Πρόεδρος του ΚΟΑ, 1969-75

Το Διοικητικό του Συμβούλιο:

Αντώνης Παπαδόπουλος (1969 - 75)
Δημητράκης Δημητριάδης (1969 - 75)
Αιμίλιος Μιχαηλίδης (1969-72)
Στέλιος Δημητρίου (1969 - 74)
Δρ Μάριος Τριτοφτίδης (1972-75)
Χριστόδουλος Χατζηγιάννου (1973-75)
Ιβίκκος Βορκάς (1973-75)

ΚΙΚΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Πρόεδρος του ΚΟΑ, 1975-83

Το Διοικητικό του Συμβούλιο:

Αντώνης Παπαδόπουλος (1975 - 81)
Δημητράκης Δημητριάδης (1975 - 83)
Χριστόδουλος Χατζηγιάννου (1975-79)
Δρ Μάριος Τριτοφτίδης (1975-83)
Λουκής Σαββίδης (1975-83)
Μιχαήλ Κιούπης (1975-83)
Αντρέας Φυλακτού (1980 - 83)

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ 1969—71

Μάρκος Σπανός, Πρόεδρος
Αχιλλέας Φράγκος
Ιβίκκος Βορκάς
Δρ Αντρέας Μικελλίδης
Λουκής Σαββίδης

Δρ Γεώργιος Σταυράκης
Δρ Γεώργιος Μιχαηλίδης
Αντρέας Χριστοδουλίδης
Αντρέας Χατζηβασιλείου
Αντώνης Παγούρας

Αντρέας Γεωργιάδης
Πάυλος Νικολάου
Νέαρχος Θεοδώρου
Αργύρης Γαβαλάς

Ο Πέτρος Τσίρος, ο μεγάλος ευεργέτης του κυπριακού αθλητισμού, δέχεται τον έπαινο του Προέδρου του ΚΟΑ Στέλιου Γκαράνη για την αγγελία της δωρεάς 91 στρεμμάτων γης, με σκοπό την ανέγερση Αθλητικού Κέντρου στη Λεμεσό. (1971)

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Στο Βασικό Νόμο 41/1969 ενσωματώνονται και οι Τροποποιητικοί Νόμοι 22/1972, 2/1973, 51/1977, 27/1979, 79/1980 και 87/1985.

Μέρος Πρώτο — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Συνοπτικός τίτλος

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος.

2. Ερμηνεία

Στο Νόμο αυτό, εκτός αν προκύπτει από το κείμενο διαφορετική έννοια,

«**Αθλητική δικαστική υπόθεση**» σημαίνει οποιαδήποτε διαφορά που δημιουργείται μεταξύ αθλητικών ομοσπονδιών ή αθλητικών σωματείων, ή μεταξύ αθλητικών ομοσπονδιών, αθλητικών σωματείων, αθλητών, προπονητών, διαιτητών και κριτών, και περιλαμβάνει κάθε διαφορά που έχει σχέση με τον αθλητισμό και κάθε παράδοση ή μη συμμόρφωση σε οποιαδήποτε διάταξη των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση το Νόμο αυτό.

«**Αθλητική ομοσπονδία**» περιλαμβάνει οποιαδήποτε ομοσπονδία ή αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα στη Δημοκρατία με σκοπό την προαγωγή του εξωσχολικού αθλητισμού της Κύπρου.

«**Αθλητική σχολή**» σημαίνει οποιαδήποτε σχολή που λειτουργεί στη Δημοκρατία με σκοπό την προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και αθλητισμού της Κύπρου γενικά και περιλαμβάνει οποιαδήποτε σχολή που ιδρύεται από τον Οργανισμό ή από οποιαδήποτε αθλητική ομοσπονδία ή αθλητικό σωματείο.

«**Αθλητικό παράπτωμα**» σημαίνει οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη που είναι αντίθετη με τους αθλητικούς κανόνες που ισχύουν στην Κύπρο ή διεθνώς ή είναι αντίθετη με τη διεθνή αθλητική δεοντολογία και περιλαμβάνει κάθε αντιαθλητική συμπεριφορά ή ενέργεια.

«**Αθλητικό σωματείο**» σημαίνει οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο ή οργάνωση που έχει συσταθεί νόμιμα στη Δημοκρατία με σκοπό την προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και του αθλητισμού της Κύπρου γενικότερα και περιλαμβάνει τους γυμναστικούς συλλόγους.

«**Αθλητικός χώρος**» σημαίνει οποιοδήποτε χώρο όπου διεξάγονται από οποιαδήποτε αθλητική ομοσπονδία ή αθλητικό σωματείο εξωσχολικές αθλητικές εκδηλώσεις και αθλητικοί αγώνες οποιασδήποτε φύσης.

«**Γενικός Διευθυντής**» σημαίνει το Γενικό Διευθυντή του Οργανισμού που διορίζεται με βάση το Νόμο αυτό.

«**Οργανισμός**» σημαίνει τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού που ιδρύεται με βάση το Νόμο αυτό.

«**Πρόεδρος**» σημαίνει τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

«**Υπουργός**» σημαίνει τον Υπουργό Παιδείας και «**Υπουργείο**» σημαίνει το Υπουργείο Παιδείας.

Συνεδρία του ΔΣ του ΚΟΑ, παρόντος του υπεύθυνου για τον Οργανισμό υπουργού Παιδείας Φρίξου Πετρίδη. Δεξιά του υπουργού, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Στέλιος Γκαράνης και τα μέλη του Συμβουλίου Αιμίλιος Μιχαηλίδης και Δημητράκης Δημητριάδης· αριστερά του, οι Στέλιος Δημητρίου, Αντώνης Παπαδόπουλος και υπηρεσιακοί παράγοντες. (1970)

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΑΔΕΑ)

Αντώνης Δράκος, Τίτος Φάνος, Αλέκος Ευαγγέλου (Πρόεδρος), Τάσος Παπαδόπουλος, Ξένιος Ξερόπουλος. (1986)

Η ΑΔΕΑ συστάθηκε το 1971. Τα πρώτα μέλη της ήταν: Αλκής Δημητρίου (Πρόεδρος), Ξάνθος Κληρίδης, Λέλλος Δημητριάδης, Άντης Τριανταφυλλίδης και Μανώλης Χριστοφίδης. Ως πρόεδροι υπηρέτησαν και οι Ξάνθος Κληρίδης (1974-78) και Μιχαλάκης Κυπριανού (1978-1979) και ως μέλη οι Κυριάκος Μιχαηλίδης και Ανδρέας Δικηγόροπουλος.

Μέρος Δεύτερο

ΙΔΡΥΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

3. Νομικό Πρόσωπο

Ιδρύεται οργανισμός με την επωνυμία «Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού» ο οποίος αποτελεί νομικό πρόσωπο που έχει όλες τις ιδιότητες νομικού προσώπου και που διέπεται από το Νόμο αυτό.

4. Διοικητικό Συμβούλιο

(1) Ο Οργανισμός είναι η ανώτατη αθλητική αρχή της Δημοκρατίας και διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από έναν Πρόεδρο και έξι άλλα μέλη που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο από πρόσωπα τα οποία, κατά την κρίση του, έχουν διοικητική πείρα ή ικανότητα σχετική με τον αθλητισμό.

Εννοείται ότι ο Γενικός Διευθυντής μπορεί να παραδίδεται σε όλες τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, να παίρνει μέρος στις συζητήσεις που θα γίνονται και να εκφράζει τη γνώμη του χωρίς όμως να έχει δικαίωμα ψήφου.

(2) Δεν μπορεί να διοριστεί ή να παραμείνει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού κάποιος που είναι πρόεδρος ή μέλος διοικητικού συμβουλίου ή επιτροπής που έχει τη διοίκηση αθλητικής ομοσπονδίας ή αθλητικού σωματείου.

(3) Η θητεία του Προέδρου και των άλλων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και δεν μπορεί να ξεπερνά τα τρία χρόνια. Εννοείται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί σε οποιοδήποτε χρόνο πριν από τη λήξη της θητείας τους να τετραμίσσει το διορισμό του Προέδρου και οποιοδήποτε

άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

(4) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ενεργεί ανεξάρτητα από τη χηρεία οποιασδήποτε θέσης του.

(5) Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή προσωρινού κωλύματος του Προέδρου ή άλλου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να διορίσει άλλο πρόσωπο για να ενεργεί ως Πρόεδρος ή μέλος, κατά τη διάρκεια αυτής της απουσίας ή του κωλύματος.

Εννοείται, όμως, ότι αν η προσωρινή απουσία ή το κώλυμα του Προέδρου δεν υπερβαίνει τους δυο μήνες ο Υπουργός έχει εξουσία να διορίζει ένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για να ασκεί τις εξουσίες και να εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου.

(6) (α) Ο Πρόεδρος συγκαλεί τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και προεδρεύει σ' αυτές. Σε περίπτωση απουσίας του Προέδρου τα παρόντα μέλη εκλέγουν ένα από αυτά για να προεδρεύσει της συνεδρίασης.

(6) Απαρτία αποτελούν τέσσερα παρόντα μέλη.

(γ) Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας ο προεδρεύων της συνεδρίασης έχει δεύτερη ή νικήσα ψήφο.

(7) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί, τηρώντας τις διατάξεις του Νόμου αυτού, να ρυθμίζει τα σχετικά με τις εργασίες του και ιδιαίτερα τα σχετικά με τη σύγκληση των συνεδριάσεων, την ειδοποίηση που δίνεται για το σκοπό αυτό, τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις και την τήρηση των πρακτικών, με κανονισμούς που εγκρίνονται από τον Υπουργό.

(8) Ανεξάρτητα από τη γενικότητα του εδαφίου (7) το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εξουσία να καταρτίζει από τα μέλη του τέτοιες επιτροπές που να αποτελούνται από τέτοιο αριθμό μελών και από τέτοιους όρους όπως θα αποφάσιζε ότι θα ήταν σωστό για οποιοδήποτε σκοπό που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου θα προαγόταν μέσω επιτροπής. Κάθε τέτοια επιτροπή ρυθμίζει τα σχετικά με τις εργασίες της, τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της και την τήρηση των πρακτικών.

Σε οποιαδήποτε τέτοια επιτροπή μπορεί να συμμετέχει και ο Γενικός Διευθυντής ύστερα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

(9) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να παίρνουν αποζημίωση όπως θα όριζε το Υπουργικό Συμβούλιο.

Μέρος Τρίτο

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

5. Σκοπός του Οργανισμού και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

(1) Σκοπός του Οργανισμού είναι η προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και του αθλητισμού της Νήσου γενικά, η καλλιέργεια και ανάπτυξη του ολυμπιακού ιδεώδους και του φιλάθλου πνεύματος στο λαό, η αθλητική προβολή της Νήσου στο εξωτερικό μέσα στα πλαίσια των υφιστάμενων σχέσεων με εξωκυπριακές αρχές και οργανώσεις και η βελτίωση της θέσης αυτής στη διεθνή αθλητική κίνηση σε συνεργασία με τις αρχές και τις οργανώσεις τους.

(2) Για να επιτευχθεί ο σκοπός του Οργανισμού το Διοικητικό Συμβούλιο, τηρώντας τις διατάξεις του Νόμου αυτού, έχει αρμοδιότητα:

(α) να εποπτεύει και συμβουλεύει μέσα στα αθλητικά πλαίσια, τα σχετικά με εξωσχολικά αθλήματα οποιασδήποτε φύσεως, τις αθλητικές ομοσπονδίες, τα αθλητικά σωματεία και τους υπεύθυνους αθλητικών χώρων, με σκοπό την προαγωγή των σκοπών του Οργανισμού και την εξασφάλιση εύρυθμης, πιστής και ακριβούς εφαρμογής των εξωσχολικών αθλητικών προγραμμάτων μέσα στα πλαίσια της γενικά αναγνωρισμένης αθλητικής ηθικής και δεοντολογίας.

(6) να καλλιεργεί, διαδίδει, αναπτύσσει και οργανώνει το μαζικό αθλητισμό ή τον «Αθλητισμό Για Όλους» και να καθορίζει τους φορείς και τις αρμοδιότητές του.

(7) να προδίδει στην αθλητική αναγνώριση σωματείων που έχουν νόμιμα εγγραφεί ή εγκριθεί στη Δημοκρατία, να τα εγγράφει σε ειδικό για το σκοπό αυτό αθλητικό Μητρώο και να εκδίδει σ' αυτά Ειδικό Πιστοποιητικό γι' αυτή την αναγνώριση και εγγραφή.

(8) να παρέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια σε κοινότητες, αθλητικές ομοσπονδίες, αθλητικά σωματεία, ομάδες και ατομολές.

(ε) να οργανώνει και θέτει σε λειτουργία αθλητικά γυμναστικά κέντρα για χρήση από το κοινό.

(στ) να κατασκευάζει στάδια και να βρίσκει, δημιουργεί και οργανώνει χώρους για άσκηση αθλητών και αθλητικών ομάδων και για το

Ο Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού Ελλάδας Κίμων Κουλούρης δέχεται ενθύμιο από τον Πρόεδρο του ΚΟΑ Κυριάκο Νεοκλέους για την ανεκτίμητη βοήθεια της Ελλάδας στον κυπριακό αθλητισμό - προσφορά των εισπράξεων Κύπρου από το ΠΡΟ-ΠΟ, ανέγερση κολυμβητηρίου στη Λεμεσό και του «Λευκόθεου» Κλειστού Γυμναστηρίου στη Λευκωσία, καθώς και οικονομική ενίσχυση στα προσφυγικά σωματεία και τους Γυμναστικούς Συλλόγους. (1983)

Συνάντηση γνωριμίας (1985) του Προέδρου του ΚΟΑ Κυριάκου Νεοκλέους με τον υφυπουργό Αθλητισμού Ελλάδας Σήφη Βαλυράκη (αριστερά) και το Φυσιοθεραπευτή της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου Δημήτρη Σκορδή (δεξιά). Στο άκρο αριστερά, ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Αθλητικού Τύπου Ελλάδας Πέτρος Λινάρδος και στο άκρο δεξιά ο Γενικός Διευθυντής του ΚΟΑ Θεόδουλος Χαραλαμπίδης.

σκοπό αυτό να τα παραχωρεί για χρήση σε κοινότητες, αθλητικές ομοσπονδίες ή αθλητικά σωματεία.

- (ζ) να εγκρίνει τους αθλητικούς χώρους για τις εξωσχολικές αθλητικές εκδηλώσεις και αγώνες που θα διεξάγονται σ' αυτούς και να ορίζει τις τιμές των εισιτηρίων εισόδου στους αθλητικούς χώρους και τα τέλη, δικαιώματα και επιβαρύνσεις που πρέπει να καταβάλλονται σ' αυτόν όπως επίσης και τα ποσοστά από τις καθαρές εισπράξεις, που πρέπει να καταβάλλονται στις οικείες αθλητικές ομοσπονδίες, αθλητικά σωματεία καθώς και στις διοικούσες επιτροπές των αθλητικών χώρων, ως δικαιώματα γενικής εποπτείας, ενοικίασης και οικονομικής επιστάσεως:
- Εννοείται ότι οι τιμές των εισιτηρίων και τα ποσοστά της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας, των αθλητικών σωματείων και των αθλητικών χώρων μπορούν να καθορίζονται είτε για όλες τις διεξαγόμενες αθλητικές εκδηλώσεις μιας αθλητικής περιόδου είτε για καθένα από αυτές ξεχωριστά.
- (η) να ενθαρρύνει, προωθεί, οργανώνει και επιχορηγεί ή χρηματοδοτεί την ενεργό συμμετοχή της Κύπρου σε διεθνείς αθλητικές συναντήσεις.
- (θ) να οργανώνει τοπικά και διεθνή αθλητικά συνέδρια και να μεριμνά για τη συμμετοχή της Κύπρου σε τέτοια συνέδρια που οργανώνονται στο εξωτερικό.
- (ι) να μεριμνά για τη συγγραφή και δημοσίευση γυμναστικών και αγωνιστικών οδηγιών και ειδικών συγγραμμάτων ή περιοδικών εντύπων για καθοδήγηση των φιλάθλων.

- (ια) να μεριμνά για την προαγωγή του επιπέδου της διαιτησίας και προπόνησης προς όφελος του αθλητισμού.
- (ιβ) να προοιωνίζει στο χαρακτήρισμα αθλητών ως ερασιτεχνών ή επαγγελματιών, και αθλητικών σωματείων ως φιλάθλων ή επαγγελματιών, με βάση τα όσα ισχύουν διεθνώς.
- (ιγ) να προκηρύσσει διαγωνισμούς και να απονέμει βραβεία για υψηλές αθλητικές επιδόσεις και αθλητοπρέπεια και να απονέμει ηθική αμοιβή σ' αυτούς που προσφέρουν εξαιρετικές υπηρεσίες στον αθλητισμό.
- (ιδ) να ρυθμίζει όλες τις αθλητικές διαφορές μεταξύ των αθλητικών ομοσπονδιών και των αθλητικών σωματείων.
- (ιε) να ιδρύει και συγκροτεί τεχνική επιτροπή και πειθαρχική επιτροπή διαιτησίας, με σκοπό την προαγωγή του επιπέδου της διαιτησίας, και να καθορίζει τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες τους.
- (ιστ) να συστήνει οποιοδήποτε επιτροπές, σώματα ή όργανα, που η σύστασή τους θα κρίνεται επιθυμητή.
- (ιζ) να αναθέτει σε οποιαδήποτε επιτροπή, όργανο ή σώμα που έχει συσταθεί από αυτόν την άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας που του παρέχει ο Νόμος αυτός.
- (ιη) με την έγκριση του Υπουργού, να συνάπτει αγοραπωλησίες, μισθώσεις ακινήτων ή υπηρεσιών ή οποιοδήποτε συμβάσεις αναγκαίες για την προώθηση των σκοπών του Οργανισμού.

- (ιθ) να συμβουλεύει τον Υπουργό για οποιοδήποτε αθλητικό θέμα και να εισηγείται νομοθετικά και διοικητικά μέτρα αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών του Οργανισμού.
- (κ) να καθορίζει τα σχετικά με την έκδοση δελτίων υγείας των αθλουμένων και να προνοεί για τη διαδικασία ιατρικής εξέτασης κάθε αθλούμενου μέλους, αθλητικής ομοσπονδίας ή αθλητικού σωματείου.
- (κα) να εκδίδει άδειες λειτουργίας ιδιωτικής σχολής γυμναστικής ή άλλων σχολών που αποσκοπούν στην εκμάθηση αναγνωρισμένου αθλήματος: εννοείται ότι θα καθοριστούν προϋποθέσεις για τη χορήγηση των αδειών αυτών, όπως και για την εποπτεία και τον έλεγχο λειτουργίας των σχολών αυτών.
- (κβ) να προωθεί και να παίρνει μέτρα για την πάταξη και τον εξοστρακισμό της βίας από τους αθλητικούς χώρους.
- (κγ) να ρυθμίζει τα σχετικά με τη χορήγηση ή τη λήψη διεγερτικών ουσιών από αθλούμενους οποιοδήποτε αθλήματος και τα σχετικά με τις κυρώσεις.

Μέρος Τέταρτο

ΚΑΘΙΔΡΥΞΗ, ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

6. Καθίδρυση και συγκρότηση Ανώτατης Δικαστικής Επιτροπής Αθλητισμού

- (1) Ιδρύεται Ανώτατη Δικαστική Επιτροπή Αθλητισμού (ΑΔΕΑ) που αποτελείται από έναν πρόεδρο, έναν αντιπρόεδρο και τρία άλλα μέλη,

που διορίζονται από τον Οργανισμό.

- (2) Τα μέλη της ΑΔΕΑ πρέπει να είναι πρόσωπα υψηλού ηθικού επιπέδου, ανεξάρτητα, και να έχουν πείρα και ικανότητα σχετικά με τον αθλητισμό.
- (3) Η θητεία του προέδρου, του αντιπρόεδρου και των άλλων μελών της ΑΔΕΑ είναι διετής:
- Εννοείται ότι ο Οργανισμός μπορεί οποτεδήποτε, πριν από τη λήξη της θητείας αυτής, να τερματίσει το διορισμό του προέδρου ή οποιουδήποτε άλλου μέλους της ΑΔΕΑ, λόγω συχνής απουσίας του από τις συνεδριάσεις της ΑΔΕΑ.

7. Απαρτία ΑΔΕΑ και απόφαση κατά πλειοψηφία.

Η ΑΔΕΑ δρικόεται σε απαρτία εφόσον είναι παρόντες ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος και ένα άλλο μέλος. Κάθε φορά που η ΑΔΕΑ απαρτίζεται από ζυγό αριθμό μελών, σε περίπτωση που δεν επιτυγχάνεται ομοφωνία, ο πρόεδρος ή ο αντιπρόεδρος, ανάλογα με την περίπτωση, θα έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο.

8. Εξουσίες ΑΔΕΑ για έκδοση οδηγιών.

Η ΑΔΕΑ έχει εξουσία να ρυθμίζει τα σχετικά με τις συνεδριάσεις της και τη διαδικασία που θα ακολουθείται ενώπιόν της και να καθορίζει τα τέλη και έξοδα της διαδικασίας αυτής.

9. Αρμοδιότητες ΑΔΕΑ

Η ΑΔΕΑ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- (1) Ως πρωτοβάθμια Δικαστική Επιτροπή—
- (α) να εκδικάζει αθλητικές δικαστικές υποθέσεις, όταν το καταστατικό της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας δεν προβλέπει γι' αυτό

Η Πρόεδρος του ΔΣ του Οργανισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ) Αλίκη Φωτήλα - Κακούρη, σε επίσκεψή της στην Κύπρο το 1986. Δεξιά του Προέδρου του ΚΟΑ, ο Σάββας Λαγούδης, μέλος του ΔΣ του ΚΟΑ.

Ο ΟΠΑΠ ιδρύθηκε το 1959 με σκοπό να εξασφαλίζει πόρους από τη λειτουργία δελτίου προγνωστικών στους ποδοσφαιρικούς αγώνες (ΠΡΟ-ΠΟ) και να τους διαθέτει για την εκπλήρωση της αποστολής της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

Οι Πρόεδροι ΟΠΑΠ και ΚΟΑ, Παναγιώτης Αλεξόπουλος και Κίκης Λαζαρίδης, συσκέπτονται για την καλύτερη προβολή του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο (1982). Αριστερά, οι Α Παναγής και Α Χατζηβασιλείου, αξιωματούχοι του ΚΟΑ· δεξιά, ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος ΟΠΑΠ Κύπρου Παναγιώτης Παλλάκας.

Το Υποκατάστημα ΟΠΑΠ Κύπρου λειτουργεί από το 1969 με διακρατική σύμβαση, σύμφωνα με την οποία τα έσοδα από τη λειτουργία του δελτίου ΠΡΟ-ΠΟ διατίθενται στον ΚΟΑ για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του αθλητισμού στην Κύπρο.

(6) να εκδικάζει αθλητικά παραπτώματα, όταν το καταστατικό της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας δεν προβλέπει γι' αυτό:

Εννοείται ότι όταν για αθλητική δικαστική υπόθεση ή δικαστικό παράπτωμα έχει αρμοδιότητα εκδίκασης η οικεία αθλητική ομοσπονδία ή το οικείο αθλητικό σωματείο, η ΑΔΕΑ θα ασκεί πρωτοβάθμια δικαιοδοσία, αν η οικεία ομοσπονδία ή το οικείο αθλητικό σωματείο δεν ασκήσουν την πιο πάνω αρμοδιότητα μέσα σε σαράντα πέντε μέρες από την ημερομηνία που δημιουργήθηκε η αθλητική δικαστική υπόθεση, ή που διαπράχθηκε το αθλητικό παράπτωμα.

(γ) να εκδικάζει αθλητικά παραπτώματα που συνίστανται σε αντιαθλητική συμπεριφορά ή σε παράβαση ή μη συμμόρφωση στις διατάξεις του Νόμου αυτού, ή στους Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση αυτές.

(2) Ως Ανώτατη δευτεροβάθμια Δικαστική Επιτροπή να κρίνει και να αποφασίζει για οποιαδήποτε έφεση, που θα ασκείται εναντίον αποφάσεων των οικείων δικαστικών επιτροπών, σε περίπτωση που τέτοια έφεση θα επιτρέπεται από τα οικεία καταστατικά και εφόσον ο Οργανισμός θα αποδεχόταν τέτοια αρμοδιότητα.

(3) Να επιδικάζει έξοδα σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τα εδάφια (1) και (2) του άρθρου αυτού.

10. Προσφυγές και προθεσμία άσκησης τους ενώπιον της ΑΔΕΑ

(1) Η διαδικασία ενώπιον της ΑΔΕΑ, πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας, αρχίζει με προσφυγή

που ασκείται από κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, αθλητικό σωματείο, αθλητική ομοσπονδία, ή τον Οργανισμό.

(2) Η προσφυγή ενώπιον της ΑΔΕΑ ως πρωτοβάθμιας, ασκείται μέσα σε δεκαπέντε μέρες από τη μέρα που δημιουργήθηκε η διαφορά ή, με άδεια του Οργανισμού, σε οποιαδήποτε περίοδο σε περίπτωση ανακάλυψης παρατυπίας, και η έφεση μέσα σε οχτώ μέρες από τη μέρα που κοινοποιήθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση.

(3) Καταγγελία για αθλητικό παράπτωμα πρέπει να υποβληθεί μέσα σε δεκαπέντε μέρες από τη μέρα που έγινε η πράξη ή η παράλειψη που συνιστά το παράπτωμα.

11. Αποφάσεις ΑΔΕΑ και επιβλητές ποινές

(1) Οι αποφάσεις της ΑΔΕΑ είναι οριστικές και αμετάκλητες.

(2) Η ΑΔΕΑ μπορεί να επιβάλει τις ακόλουθες ποινές:

(α) Σε πρόσωπα-

- (i) επιτίμηση προφορική·
- (ii) αυστηρή γραπτή επιτίμηση·
- (iii) χρηματική ποινή, μέχρι πενήντα λίρες, όταν πρόκειται για αμειδόμενα πρόσωπα·
- (iv) αποκλεισμό μέχρι δυο χρόνια από τους αγώνες, επίσημους και μη·
- (v) οριστική διαγραφή και χαρακτηρισμό του προσώπου ως μη φίλαθλου·
- (vi) αποκλεισμό μέχρι δυο χρόνια από τους αθλητικούς χώρους.

(6) Σε αθλητικά σωματεία, συλλόγους και συνδέσμους-

- (i) αυστηρή γραπτή επιτίμηση·
- (ii) χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες λίρες·

(iii) προσωρινό αποκλεισμό από τους αγώνες για χρονική περίοδο που να μην ξεπερνά τα δύο χρόνια·

(iv) οριστική διαγραφή από την ομοσπονδία στην οποία ανήκει, όταν πρόκειται για σοβαρή παραβίαση των βασικών ή θεμελιωδών αρχών των αθλητικών θεσμών.

(γ) Σε αθλητικές ομοσπονδίες-

- (i) αυστηρή γραπτή επιτίμηση·
- (ii) χρηματική ποινή μέχρι διακόσιες λίρες.

(3) Άρνηση ή παράλειψη συμμόρφωσης σε οποιαδήποτε απόφαση της ΑΔΕΑ συνεπάγεται την άμεση διαγραφή και το χαρακτηρισμό του προσώπου που ευθύνεται για την άρνηση ή την παράλειψη αυτή, ως μη φίλαθλου.

(4) Όσοι χαρακτηρίζονται ως μη φίλαθλοι δεν μπορούν να συμμετέχουν, με οποιαδήποτε ιδιότητα, είτε ως διοικούντες είτε ως μέλη, είτε ως αθλητές, είτε ως ασκούμενοι, στα αθλητικά σωματεία οποιασδήποτε φύσης, σε συνδέσμους ή ομοσπονδίες, ούτε να είναι άρχοντες, κριτές, διαιτητές ή γιατροί αγώνων, γυμναστές, ή αρχηγοί αθλητικών ομάδων.

Μέρος Πέμπτο ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

12. Εξουσίες Υπουργού αναφορικά με τον Οργανισμό

Ο Υπουργός έχει εξουσία—

(α) να ασκεί εποπτεία στη λειτουργία του Οργανισμού και να επιθεωρεί όλα τα στάδια και τις άλλες εγκαταστάσεις του·

(β) ύστερα από συμβουλευτική γνωμοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου, να εκδίδει για το σκοπό αυτό οδηγίες γενικής φύσης αναφορικά με την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του, αναγκαίες για το γενικό συμφέρον της Δημοκρατίας, και το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να εφαρμόζει τις οδηγίες αυτές·

(γ) να απαιτεί από το Διοικητικό Συμβούλιο να του παρέχει εκθέσεις, λογαριασμούς και άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με την ιδιοκτησία του Οργανισμού και τις δραστηριότητες του Διοικητικού Συμβουλίου· και το Διοικητικό Συμβούλιο έχει υποχρέωση να παρέχει στον Υπουργό οτιδήποτε αυτός απαιτήσει με βάση την παράγραφο αυτή και να παρέχει κάθε ευκολία για τον έλεγχό τους.

Ο Διευθυντής του Υποκαταστήματος ΟΠΑΠ Κύπρου Δημήτρης Τσαγκαράκης δέχεται τα συγχαρητήρια του Προέδρου του ΚΟΑ Κυριάκου Νεοκλέους για την ουσιαστική συμβολή του στην ανάπτυξη του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο. (1985)

Το σύνολο του εισοδήματος της Κύπρου από το ΠΡΟ-ΠΟ μεταξύ 1969 και 1985 ξεπέρασε τα £6 εκ., από τα οποία πάνω από £3 εκ., εισπράχθηκαν την τελευταία τριετία.

Μέρος Έκτο
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

13. Προσωπικό του Οργανισμού

- (1) Ο Οργανισμός έχει δικά τον Γραφείο και υπη-
γεσία αναγκαία για την προώθηση των σκοπών
του.
- (2) Διορίζεται Γενικός Διευθυντής καθώς και το
αναγκαίο για τους σκοπούς του Οργανισμού
προσωπικό.
- (3) Οι υπάλληλοι του Οργανισμού διορίζονται, η-
δουμένου του άρθρου 14, από το Διοικητικό
Συμβούλιο και υποκείμενα στο Διοικητικό και
πρωτοβάθμιο έλεγχο του Διοικητικού Συμβού-
λιου.
- (4) Η διάθεση της υπηρεσίας του Οργανισμού,
ο δρόμο υπηρεσίας του Γενικού Διευθυντή και
των υφισταμένων μελών του προσωπικού και τα
υπεύθυνα αφηρημένης καθής και ο περιβα-
λτικός κώδικας και η άσκηση της πρωτοβάθμιας
εξουσίας καθορίζονται με κανονισμό.

Ανάθεση Αθλητικού Πρωτοκόλλου μεταξύ Κύπρου και Σοβιετικής Ένωσης (Νευκωσία, 1980). Από αριστερά: Σέργκει Ασθίν,
Πρόεδρος ΕΣΣΔ, Σοβιετικός αξιωματούχος του αθλητισμού, Κίρης Λαζαρίδης, Πρόεδρος ΚΟΑ και Δρ Χρυσόστομος Σοφιάδης,
υπουργός Παιδείας.

Μέρος Έβδομο
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

15. Πρωτολογισμός του Οργανισμού

- (1) Ο Οργανισμός έχει δικό του πρωτολογισμό
που καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο
για φρόδα το χρόνο και παρέχεται στην Έκθεση
του Υπουργικού Συμβουλίου. Ο πρωτολόγι-
σμός καθάρισε το οικονομικό πρόγραμμα του
Οργανισμού για το οικονομικό έτος που αρχίζει
την 1η Ιανουαρίου και τελειώνει την 31η Δε-
κεμβρίου.
- (2) Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να καθορίσει
τον τρόπο με τον οποίο θα καταρτίζεται ο πρω-
τολόγιος και θα επικυφώνεται η ανάθεση των
κονδυλίων του πλνκα εσόδων και εόδων.

16. Βιβλία, λογαριασμοί και απολογισμός της οικο-
μικής διαχείρισης του Οργανισμού

- (1) Ο Οργανισμός τηρεί κατάλληλα βιβλία και λο-
γαριασμούς για τις δραστηριότητες του, όπως
ορίζει ο Υπουργός Οικονομικών.
- (2) Για την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομι-
κού έτους συντάσσεται, με τη φροντίδα του
Διοικητικού Συμβουλίου, απολογισμός με
όποιο τρόπο ορίζει ο Υπουργός Οικονομικών.
- (3) Οι λογαριασμοί του Οργανισμού ελέγχονται
από Έλεγκτες, τους οποίους ορίζει ο Υπουργί-
κός Συμβούλιος.
- (4) Αίτως μετά από τον έλεγχο των λογαριασμών
του Οργανισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο
υποβάλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο για Έγκρι-
ση τον απολογισμό οικονομικής διαχείρισης με-
τά με αντίγραφο της Έκθεσης των Έλεγκτών.
Ο απολογισμός και η Έκθεση των Έλεγκτών με-
τούν να δημοσιευτούν και από τον Οργανισμό,
όπως θα ορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο, και
αντίγραφο τους κατατίθεται στη Βουλή των
Αντιπροσώπων για ενημέρωσή της.

14. Γενικός Διευθυντής

- (1) Ο Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού διορίζε-
ται από το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από
Έγκριση του Υπουργού.
- (2) Ο Γενικός Διευθυντής είναι το ανώτατο εκτελε-
στικό όργανο του Οργανισμού. Είναι ο ρητο-
ρικός εκπαιδευτής του, μεθυσία για την
επίτευξη των σκοπών του Διοικητικού Συ-
μβουλίου, εκτελεί οποιδήποτε άλλο καθήκον
που του καθορίζεται, και υπακούει σε όλες τις
οδηγίες που του δίνει κάθε φορά το Διοικητικό
Συμβούλιο.
- (3) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδο-
τεί το Γενικό Διευθυντή να αποφασίζει και εν-
εργεί αντί του Διοικητικού Συμβουλίου για
οποδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του και σε
όση έκταση αυτό κληθεί αναγκαστικά για την ομαλή
και αποδοτική διεξαγωγή των εργασιών του
Οργανισμού.

Υπογραφή Αθλητικού Πρωτοκόλλου μεταξύ Κύπρου και Μεξικού (Νευκωσία, 1979). Από αριστερά: Α Κληρίδης, Γ Δ ΚΟΑ-Α
Χατζηβασιλείου, Έφορος ΚΟΑ-Κίρης Λαζαρίδης, Πρόεδρος ΚΟΑ-Γουλιέλμος Πορτίγιο, υπουργός Αθλητισμού Μεξικού-Νιλιά Στοκ,
Λειτουργός Δημόσιων Σχέσεων-Το Νίμα, Πρόεδρος Συνομοσπονδίας Αθλητικών Ομοσπονδιών Μεξικού.

17. Ταμείο του Οργανισμού

- (1) Ο Οργανισμός έχει χωριστό ταμείο, στο οποίο
κατατίθενται:
- (α) όλα τα τέλη και άλλα δικαιώματα και επι-
βάσεις σε αθλητικές εκδηλώσεις και
λαχείου προγνωστικών αθλητικών συνα-
υτησεων, που ιδρύεται ή λειτουργεί, όπως
καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.
- (β) το ποσό των εσόδων που αν-
τιλαμβάνεται από τον Οργανισμό.
- (γ) κάθε εισυχογήνηση ή άλλο έσοδο, που διατι-
θεται για τον Οργανισμό ή εισπράττεται
από αυτόν.

- (2) Από το ταμείο του Οργανισμού καταβάλλονται:
- (α) όλοι οι μισθοί των μελών του προσωπικού
του Οργανισμού και η αποζημίωση στα με-
λή του Διοικητικού Συμβουλίου.
- (β) το τοκοχρεωθέν οσοδήποτε δαμείον
έχει συναφθεί από τον Οργανισμό.
- (γ) γενικά κάθε άλλο ποσό που οφείλεται νόμι-
μα από τον Οργανισμό.
- (3) Οσοδήποτε χρέη του Οργανισμού που δε
χρηματίζονται άμεσα για τις νόμιμες πληρωμές
του προοδών να επενδύονται όπως εγκρίνει ο
Υπουργός Οικονομικών.

18. Δόματα

- (1) Ο Οργανισμός απαλλάσσεται:
- (α) από την πληρωμή οποιωνδήποτε τέλων ή δα-
μάτων που πρέπει να καταβάλλονται με βάση την
εκδοτική νομοθεσία ή νακικά που
ως σε οποιαδήποτε αντικείμενα ή νακικά που
εισάγονται από τον Οργανισμό ή εκ μέρους του.
Εννοείται ότι η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για
τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Οργα-
νισμού.
- (β) από την πληρωμή οποιωνδήποτε τέλων χαρτο-
σήσιου που πρέπει να καταβάλλονται με βάση
την εκδοτική νομοθεσία περί χαρτο-
σήσιων.
- (γ) από την πληρωμή οποιωνδήποτε φόρων στο
εισοδήματα του Οργανισμού που πρέπει να κατα-
βάλλεται με βάση την εκδοτική νομοθεσία.

20. Απαλλαγές φορολογίας

- (1) Ο Οργανισμός έχει εφόδια να επιβάλλει και να
εισπράττει τέλη και άλλα δικαιώματα και επιβάσεις
σε τις αθλητικές εκδηλώσεις και δραστηριότη-
τες, όπως θα καθοριστούν με κανονισμό.
- (2) Ο Υπουργός Οικονομικών έχει εφόδια, ύστερα
από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, να
επιβάλλει, με όποιο τρόπο και με όποιους όρους
επιθυμεί, την αποζημίωση οποιωνδήποτε
δανείων που συνάττει ο Οργανισμός.

19. Αθλητικά τέλη προς όφελος του Οργανισμού

- (1) Ο Υπουργός Οικονομικών έχει εφόδια, ύστερα
από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, να
επιβάλλει, με όποιο τρόπο και με όποιους όρους
επιθυμεί, την αποζημίωση οποιωνδήποτε
δανείων που συνάττει ο Οργανισμός.

Ανανέωση Αθλητικού Πρωτόκολλου μεταξύ Κύπρου και Βουλγαρίας (Σόφια 1984). Υπογράφουν ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους και ο Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου της Βουλγαρικής Ένωσης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Τρένταφιλ Μαρτίνακι. Μάρτυρες: Α Χατζηβασιλείου του ΚΟΑ και Ντ Δημητρώφ, Αντιπρόεδρος του Βουλγαρικού Κεντρικού Συμβουλίου.

Μέρος Όγδοο

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ

21. Αναγκαστική απαλλοτρίωση και εκποίηση ιδιοκτησίας

- (1) Ο Οργανισμός έχει εξουσία να αποκτά με αναγκαστική απαλλοτρίωση ιδιοκτησία για εξυπηρέτηση των σκοπών του, με βάση τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος Νόμου για Αναγκαστική Απαλλοτρίωση.
- (2) Η εκποίηση ή η επιδάρωση με οποιοδήποτε τρόπο ακίνητης ιδιοκτησίας που ανήκει στον Οργανισμό υπόκειται στην έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Μέρος Ένατο

ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

22. Εκπροσώπηση του Οργανισμού

Σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία ο Οργανισμός εκπροσωπείται από το Γενικό Διευθυντή ή οποιοδήποτε άλλο υπάλληλο του Οργανισμού που θα εξουσιοδοτείται για το σκοπό αυτό από το Διοικητικό Συμβούλιο.

23. Συμβάσεις

Όλες οι συμβάσεις από τον Οργανισμό ή εκ μέρους του Οργανισμού υπογράφονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου.

24. Αδικήματα και ποινές

- (1) Οποιοσδήποτε

(α) απαιτεί ή δέχεται οποιοδήποτε δώρο, παροχή ή ωφέλημα οποιασδήποτε φύσης ή υπόσχεση γι' αυτά, με σκοπό ή με την υπόσχεση για την αλλοίωση υπέρ ή εναντίον ενός σωματείου του αποτελέσματος αγώνος οποιοδήποτε ομαδικού ή ατομικού αθλήματος που διεξάγεται ή που θα διεξαχθεί μεταξύ σωματείων·

(β) προσφέρει, δίνει ή υπόσχεται δώρο, παροχή ή ωφέλημα οποιασδήποτε φύσης·

(αα) σε αθλητή, οικείο ή συγγενή του, με σκοπό ή με την υπόσχεση, όπως αναφέρεται στην παράγραφο (α)·

(ββ) σε σωματείο ή το διοικητικό του συμβούλιο ή σε μέλος του ή σε μέλος σωματείου ή σε αθλούμενο σωματείου για επίτευξη ευνοϊκού αποτελέσματος υπέρ του σωματείου του και σε βάρος του αντίπαλου ή των αντίπαλων του,

είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν μπορεί να ξεπερνά τα δύο χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν μπορεί να ξεπερνά τις χίλιες λίρες, ή και στις δυο αυτές ποινές·

Εννοείται ότι κανένα αδίκημα δε διαπράττεται, όταν το σωματείο ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου του υπόσχεται ή καταβάλλει οποιασδήποτε φύσης παροχές σε αθλητές του για εξασφάλιση ευνοϊκού αποτελέσματος υπέρ του σωματείου τους.

- (2) Αν από οποιαδήποτε πράξη που έγινε όπως προνοείται στο εδάφιο (1) επήλθε το αποτέλεσμα που επιδιωκόταν, ο υπαίτιος της πράξης

αυτής υπόκειται σε φυλάκιση που δεν μπορεί να ξεπερνά τα τρία χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν μπορεί να ξεπερνά τις χίλιες πεντακόσιες λίρες ή και στις δυο αυτές ποινές.

- (3) Στο άρθρο αυτό·

«αθλητής» σημαίνει κάθε αθλούμενο πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν αυτό είναι μέλος σωματείου ή όχι·

«σωματείο» σημαίνει οποιοδήποτε σωματείο ή οργάνωση που έχει συσταθεί νόμιμα στη Δημοκρατία με σκοπό την προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και του αθλητισμού της Κύπρου γενικότερα και περιλαμβάνει τους γυμναστικούς συλλόγους.

- (4) Δεν μπορεί να γίνει ποινική δίωξη για οποιοδήποτε αδίκημα με βάση το άρθρο αυτό παρά μόνο από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή με τη συγκατάθεσή του.

- (5) Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε Νόμου που δρoσκειται σε ισχύ, κάθε μέλος του αρμόδιου Επαρχιακού Δικαστηρίου έχει αρμοδιότητα να εκδικάσει οποιοδήποτε αδίκημα σύμφωνα με το άρθρο αυτό και να επιβάλει τις ποινές που προνοούνται από αυτό.

- (6) Οποιοδήποτε πρόσωπο που·

(α) παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διάταξη του Νόμου αυτού ή των Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτό, στην οποία δε γίνεται ειδική πρόνοια για το σκοπό αυτό, είναι ένοχος αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν μπορεί να ξεπερνά τις εκατό λίρες· και

(β) διαθέτει οικονομική και τεχνική βοήθεια ή

χορήγηση του Οργανισμού για άλλο σκοπό διαφορετικό από αυτό για τον οποίο έχει χορηγηθεί, είναι ένοχος αδικήματος και υπόκειται, σε περίπτωση καταδίκης του, σε χρηματική ποινή που δεν μπορεί να ξεπερνά τις εκατό λίρες. Σ' αυτό που θα καταδικαστεί επιβάλλεται επίσης, με την ίδια απόφαση, και χρηματική ποινή ισόποση με την οικονομική και τεχνική βοήθεια ή χορήγηση που είχε χορηγηθεί.

24Α. Απολογισμός, εκθέσεις δραστηριοτήτων, κλπ.

- (1) Όλες οι αθλητικές ομοσπονδίες και όλα τα αθλητικά σωματεία υποβάλλουν κάθε χρόνο στον Οργανισμό τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό τους καθώς και έκθεση της αθλητικής δραστηριότητας των τμημάτων τους. Επίσης υποβάλλουν και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που εύλογα τους ζητούνται για να μελετηθούν και να καθορισθεί το ύψος της εκάστοτε επιχορήγησής τους από τον Οργανισμό.

- (2) Όλες οι αθλητικές ομοσπονδίες και όλα τα αθλητικά σωματεία που επιχορηγούνται με οποιοδήποτε τρόπο από τον Οργανισμό υποβάλλουν στον Οργανισμό απολογισμό για τα ποσά με τα οποία επιχορηγήθηκαν. Η μη υποβολή απολογισμού συνεπάγεται την αναστολή ή διακοπή των επιχορηγήσεων.

25. Κανονισμοί

- (1) Το Διοικητικό Συμβούλιο, με έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου αυτού και καθορίζει ό,τι πρέπει ή μπορεί να καθορισθεί με βάση τις διατάξεις του Νόμου αυτού.

Υπογραφή Αθλητικού Πρωτόκολλου μεταξύ Κύπρου και Τσεχοσλοβακίας (Πράγα, 1985). Αριστερά, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους, με ιστάμενους τους Τόμας Κοχόουτ, Υπεύθυνο Δημόσιων Σχέσεων και Αντρέα Χατζηβασιλείου του ΚΟΑ. Δεξιά, ο Δρ Αντονίν Χιμλ, Πρόεδρος Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Τσεχοσλοβακίας, με ιστάμενο το Σάββα Λαγούδη, μέλος ΔΣ ΚΟΑ.

(2) Οι Κανονισμοί που γίνονται με βάση το άρθρο αυτό κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν, ύστερα από είκοσι μια μέρες από την κατάθεσή τους, η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν τους τροποποιήσει ή τους ακυρώσει στο σύνολο ή σε μέρος τους, τότε οι Κανονισμοί αυτοί δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή τους. Σε περίπτωση που η Βουλή των Αντιπροσώπων τους τροποποιήσει στο σύνολο ή σε μέρος τους, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, όπως έχουν τροποποιηθεί, και τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή τους.

26. Επιφύλαξη

- (1) Καμιά διάταξη του Νόμου αυτού δε θα επηρεάζει με οποιδήποτε τρόπο τις υφιστάμενες σχέσεις αθλητικών ομοσπονδιών, οργανώσεων ή σωματείων μεταξύ τους ή με εξωκυριακές αρχές και οργανώσεις.
- (2) Κανονισμοί που έχουν γίνει με βάση οποιαδήποτε διάταξη του βασικού νόμου που καταργήθηκε ή τροποποιήθηκε με το Νόμο 87/1985, στο βαθμό που δε συγκρούονται με ρητές διατάξεις του Νόμου αυτού, παραμένουν σε ισχύ και θεωρούνται ότι έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το Νόμο αυτό.

Υπογραφή Αθλητικού Πρωτόκολλου μεταξύ Κύπρου και Αυστρίας (Βιέννη, 1985). Ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κ. Νεοκλέους και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Αθλητισμού Αυστρίας Ρ. Μάτερ εκφράζουν ικανοποίηση για την επίτευξη της συμφωνίας. Αριστερά του Προέδρου του ΚΟΑ: Α. Παπαέτης, μέλος ΔΣ ΚΟΑ· Θ. Χαραλαμπίδης, ΓΔ ΚΟΑ· Π. Μιχαηλίδης, Πρόεδρος Ομίλου Χιονοδρόμων Κύπρου· Ν. Θεοδώρου, Επίτιμος Πρόεδρος ΟΧΚ· και η Δρ. Λυγία Θεοδώρου, διερμηνέας.

Η ΤΡΙΕΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΑ 1983-86

Σε ομιλία του στη Γιορτή της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών (Φεβ. 1986), ο Πρόεδρος του ΚΟΑ επαινεί το θεσμό της βράβευσης των καλύτερων αθλητών, εκθέτει σε συντομία το έργο του Οργανισμού, και τονίζει τη συμβολή του Τύπου στη σωστή διαπαιδαγώγηση αθλητών και φιλάθλων.

Κύριε Πρόεδρε της Δημοκρατίας,

Ευπρόσδεκτη και καλοσημάδη η παρουσία σας στη φετινή βραβευτική συνάθροιση της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών, στην οποία θα έχετε τη χαρά να μοιραστείτε μαζί μας τη γλυκιά εσοδεία του αθλητικού μόχθου και να επισφραγίσετε τον έπαινο, που η συνήθεια μας καλεί να απονέμουμε στις γιορταστικές αυτές στιγμές.

Και τον έπαινο αυτό τον απευθύνω πρώτα στους συγκεντρωθέντες εδώ αριστείς, που με τα επιτεύγματα και τις επιδόσεις τους έχουν μεγαλύνει τα σωματεία και τις ομοσπονδίες τους, έχουν προσδώσει καινούριες διαστάσεις στην αθλητική μας υπόσταση και έχουν επαυξήσει το αθλητικό γόητρο της μικρής αλλά περήφανης πατρίδας. Τους άξιους αυτούς αθλητές, τους καμαρώνω για τη λεβεντούσύνη τους, τους ευδαιμονίζω για το ζηλευτό όνομα που φιλοτέχνησαν για τον εαυτό τους και τον τόπο, τους συγχαίρω για τις πο-

λύτιμες περπατημένες που προσκόμισαν στα αθλητικά μας αρχεία, και τους εύχομαι δαφνηφόρα συνέχιση των επιτυχιών τους σε αγώνες δυναμικότερους και κατακτήσεις ενδοξότερες.

Τον έπαινο του ΚΟΑ τον προσφέρω και στην Ένωση Αθλητικών Συντακτών, που με τις διακρίσεις που απονέμει σε αριστείς και άλλους εκλεκτούς εργάτες του αθλητισμού, υπογραμμίζει το ενεργό ενδιαφέρον της για το ανέβασμα της αθλητικής μας στάθμης και το σεβασμό της για τις αρχές του υγιούς αθλητισμού. Εκείνες τις αρχές, που όλοι εμείς οραματιζόμαστε να τις μετουσιώσουμε σε φεγγαρόλο φάρο, ο οποίος να καθοδηγεί τα βήματα των νέων στο σωστό δρόμο της αθλητικής αγωγής. Και αθλητική αγωγή δεν είναι μονάχα η διαμόρφωση ωραίου και σφριγηλού σώματος ή η προεργασία για την κατάρτιση μιας θαυμαστής επίδοσης, αλλ' είναι, κυρίως, η αναζωπύρωση της εσωτερικής φλόγας και η μετατροπή της σε πανίσχυρο πυρσό, που να κατακαίει τα ασφυκτικά δεσμά της νωθρότητας, των εγωιστικών τάσεων και της ανασταλτικής ατολμίας, και να οδηγεί στον επιθυμητό δρόμο της ζωντανίας, της ενάμιλλης συναγωνιστικότητας, της δημιουργικής ευτολμίας και της αρμονικής συμβίωσης με το κοινωνικό σύνολο.

Τέλος, επεκτείνω τον έπαινο και προς τους ακαταπόνητους προπονητές των αθλητών, και ιδιαίτερα εκείνους, που με την αφοσίωση και την πίστη τους στην ανθρωπιστική

Το «Λευκόθεο» Κλειστό Γυμναστήριο, προσφορά της Ελληνικής Κυβέρνησης στον κυπριακό αθλητισμό. (1982)

Το «Λευκόθεο» Κλειστό Γυμναστήριο εγκαινιάστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού (1982). Αριστερά του Προέδρου, ο Πρέσβης της Ελλάδας Χρήστος Ζαχαράκης, ο υπουργός Προεδρίας Στέλιος Κατσελλής, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κίκης Λαζαρίδης, ο υφυπουργός Αθλητισμού Ελλάδας Γεώργιος Κατσιφάρας, ο Πρόεδρος της Βουλής Γεώργιος Λαδάς και ο Μητροπολίτης Κερύνειας Γρηγόριος.

αξία του αθλητισμού, προσφέρουν τον καλύτερό τους εαυτό, για να πετύχουν τη βαθύτερη ριζοβόληση και την πλουσιότερη καρποφόρηση του αθλητικού μας δέντρου. Γιατί, αν το έργο του καλού προπονητή αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την ποσοτική ανάπτυξη του αθλητισμού, το έργο του φλογερού προπονητή αποτελεί ύψιστη προσφορά στην ποιοτική του ανάπτυξη, και, σε επέκταση, στην ποιοτική άνοδο του πληθυσμού και τη λαμπρότερη προβολή του τόπου στη διεθνή αθλητική και πολιτιστική κοινότητα.

Κύριε Πρόεδρε: Επειδή η παρουσία σας εδώ βεβαιώνει την αγάπη σας για τον αθλητισμό, επιτρέψτε μου να απασχολήσω την υπομονετική σας προσοχή με μια συνοπτική εικόνα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, όπως εμφανίζεται μέσα στη δική μας τριετία, και που οπωσδήποτε δεν υποκαθιστά τον επίσημο Απολογισμό, στον οποίο θα προβούμε αργότερα.

Όταν το καλοκαίρι του '83 αναλαβήναμε εμείς τα ηνία του αθλητισμού (Αγγελίδης Ρογήρος, Αντωνιάδης Ερρίκος, Κοντίδης Δημήτρης, Λαγούδης Σάββας, Παπαέλληνας Ανδρέας, Παπαέτης Ανδρέας και ο ομιλών), βρεθήκαμε μπροστά σε έναν όγκο πιεστικής δουλειάς, που μεγάλωνε καθημερινά, χωρίς προοπτικές για άμεση αντιμετώπισή του. Γενικός Διευθυντής δεν υπήρχε για να διοική τον Οργανισμό, και το προσωπικό ήταν ελάχιστο. Στην πραγματικότητα, είχε παραμείνει το

ίδιο σε αριθμό για δεκαπέντε περίπου χρόνια, παρόλο που οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες του ΚΟΑ αυξάνονταν συνεχώς. Έτσι, επιστρατεύσαμε εμείς ως Συμβούλιο όλες μας τις δυνάμεις, και ριχτήκαμε σε έναν εντατικό αλλά προκλητικό αγώνα, αποφασισμένοι να ξεκαθαρίσουμε τα εκκρεμούντα και να προβούμε στον επιβαλλόμενο προγραμματισμό, έχοντας πάντα σαν βάση το σκοπό του Οργανισμού, όπως καθορίζεται στο άρθρο 5 (1) της περί ΚΟΑ Νομοθεσίας, και που είναι όχι μόνο η αύξηση της αθλητικής υποδομής και η οικονομική ενίσχυση των σωματείων – όπως επιστεύετο στο παρελθόν – αλλά

Η προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και γενικά του αθλητισμού της Νήσου, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη του ολυμπιακού ιδεώδους και του φίλαθλου πνεύματος στο λαό, και η αθλητική προβολή της Νήσου στο εξωτερικό.

Η πιο επείγουσα προτεραιότητα για μας ήταν να θέσουμε τέρμα στην επώδυνη διαθεσιμότητα του Γενικού Διευθυντή, που είχε αφήσει ακέφαλο τον Οργανισμό για δυόμισι χρόνια. Και όταν τελικά διορίσαμε το νέο Γενικό, έναν ικανό οικονομολόγο και έμπειρο προγραμματιστή, προχωρήσαμε:

— Στην αύξηση του εξαμελούς ως τότε προσωπικού, με το διορισμό τριών νέων λειτουργών και τριών γραφείων.

- Στη δημιουργία ενός σύγχρονου αρχείου – λειτουργικού – που να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Οργανισμού και να βοηθά στην ομαλή και γρήγορη διεκπεραίωση των εργασιών του.
- Στη μεταστέγαση σε ανετότερο οίκημα, απαραίτητο για την απρόσκοπτη λειτουργία του Οργανισμού. Και
- Στην κατανομή της εργασίας σε τρόπο, που ο Οργανισμός να λειτουργεί ως ενιαίο σύνολο, με δομή και όργανα που να εξυπηρετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του.

Αποτέλεσμα της αναδιοργάνωσης εκείνης υπήρξε η αξιοσημείωτη αύξηση τόσο στην αποδοτικότητα όσο και την παραγωγικότητα του Οργανισμού.

Σειρά είχε τώρα η τακτοποίηση των διάφορων εκκρεμοτήτων που βρήκαμε στον Οργανισμό, και που μας πίεζαν για επείγουσα λύση. Και ήταν αυτές:

1. Η Αποπληρωμή των Χρεών, ύψους £1,137,000, που είχαν δημιουργηθεί στο παρελθόν για την κατασκευή έργων υποδομής. Τα χρέη εκείνα πετύχαμε τελικά να τα ξεφλήσουμε στο μεγαλύτερο τους μέρος (80 περίπου τοις εκατόν), με συνέπειες όμως δυσμενείς στο αναπτυξιακό μας πρόγραμμα.

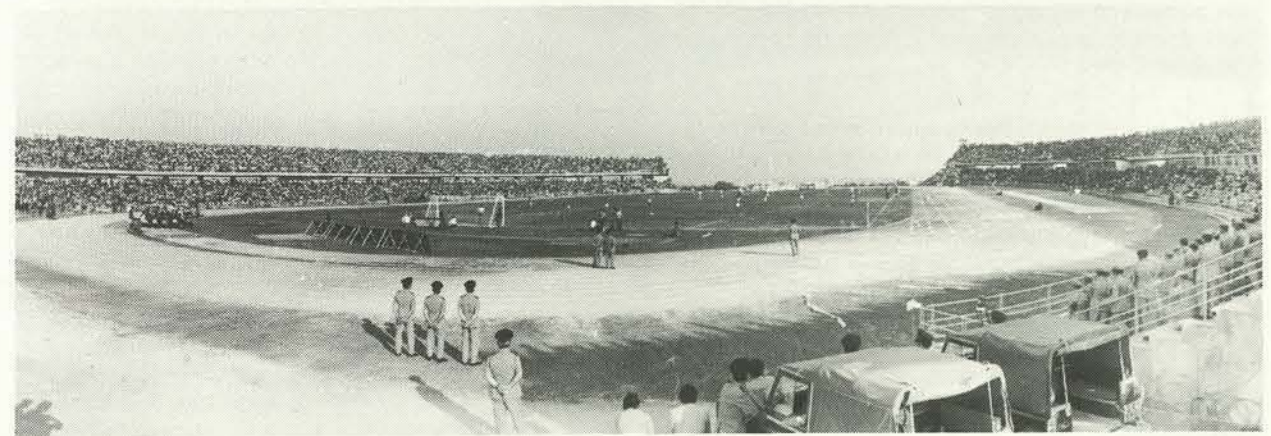
2. Η Επιδιόρθωση Έργων του Παρελθόντος. Τέτοια ήταν το νέο Στάδιο ΓΣΣ, που χρειαζόταν ανακατασκευή του αγωνιστικού του χώ-

ρου, το Κολυμβητήριο Λεμεσού, που έπρεπε να συμπληρωθεί και να βελτιωθεί για να λειτουργεί αποτελεσματικά, και η κλειστή αίθουσα «Ολύμπια», που απαιτούσε ισχυρότερη υποστήλωση. Και οι επιδιορθώσεις αυτές μας υποχρέωσαν σε μια πρόσθετη δαπάνη από £100,000, στις οποίες προστίθενται τώρα άλλες £430,000, ειδικά για τη στεγανοποίηση και στέγαση του Τσίρειου Σταδίου.

3. Η Τροποποίηση της Αθλητικής Νομοθεσίας. Ελλιπής όπως ήταν και σε κάποιο βαθμό αχρηστευμένη, δεν μπορούσε να εφαρμοστεί αποτελεσματικά. Γι' αυτό, τη βελτιώσαμε, την υποβάλαμε για ψήφιση, και έκτοτε προσπαθούμε να την εφαρμόζουμε αυστηρά, στην προσπάθειά μας ναβάλουμε τάξη και σειρά σε όλη την αθλητική δραστηριότητα.

Και, επιπρόσθετα με τα πιο πάνω, αναλάβαμε και την επιχορήγηση στην ΚΟΕΑΣ και τη ΣΚΟΚ, που είχαν πρόσφατα ανεξαρτητοποιηθεί από τον ελλαδικό αθλητισμό και ενταχθεί στον ΚΟΑ. Την ένταξη εκείνη τη χαιρετίσαμε, βέβαια, και την αγκαλιάσαμε με στοργή, παρόλο που θα αύξανε τις επιχορηγήσεις μας με ποσό διακόσιων περίπου χιλιάδων λιρών το χρόνο – ένα ποσό πολύ μεγάλο για μας, αλλ' όχι και για τις φιλόδοξες αυτές ομοσπονδίες, που είχαν έφεση και ζήλο για επιτυχίες και κατακτήσεις, επιτόπιες και διεθνείς.

Παράλληλη και εξίσου πιεστική φροντίδα μας, που κρατούσε ολόκληρο τον Οργανισμό

Πανοραμική άποψη του Τσίρειου Αθλητικού Κέντρου Λεμεσού. (1975)

Τα εγκαίνια του Μακάριου Αθλητικού Κέντρου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού (1978). Φαίνονται ο Αλέκος Κληρίδης, ΓΔ ΚΟΑ, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος, ο Χριστόδουλος Χατζηιωάννου και ο Δρ Μάριος Τριτοφτίδης, μέλη ΔΣ ΚΟΑ, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κίκης Λαζαρίδης και ο Αντώνης Παπαδόπουλος, μέλος ΔΣ ΚΟΑ.

σε συνεχή επαγρύπνηση, ήταν η αντιμετώπιση των διευρυνόμενων αναγκών, που πήγαιζαν από την αυξανόμενη δραστηριότητα των 26 Ομοσπονδιών, των 6 Γυμναστικών Συλλόγων και των 300 Σωματείων μας. Γιατί, οι ενθαρρυντικές επαφές που καλλιεργούσαμε με όλους τους φορείς σε όλα τα επίπεδα του αθλητισμού δημιουργούσαν καθημερινά και νέες υποχρεώσεις, που βάραιναν όλο και πιο πολύ τους ώμους τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και των φιλότιμων υπαλλήλων του Οργανισμού, που δούλευαν ασταμάτητα και αδιαμαρτύρητα για να αντεπεξέλθουν επιτυχώς. Επειδή, όμως, δε μου είναι δυνατό να αναφερθώ, ούτε καν ακροθιγώς, σε ολόκληρο το φάσμα της δραστηριότητας αυτής, ας μου επιτραπεί να σταθώ μόνο στα ακόλουθα τρία θέματα:

Το πρώτο είναι ο **Προγραμματισμός Περιφερειακής Ανάπτυξης**. Για να ικανοποιήσουμε, όσο μας ήταν δυνατό, τις αυξανόμενες ανάγκες για αθλητικούς χώρους, καταστρώσαμε ένα πρόγραμμα περιφερειακής αθλητικής ανάπτυξης, που όμως δεν έχει ακόμα πλήρως ολοκληρωθεί, γιατί απαιτεί τεράστια δουλειά. Και το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει όχι μόνο έργα υποδομής και τη χρηματοδότησή τους, αλλά και σχέδιο οργάνωσης και ανάπτυξης των αθλητικών ομοσπονδιών και των αθλημάτων τους. Για την υλοποίηση του προγράμματος αυτού, προθήκαμε ήδη στα ακόλουθα:

— Εκτελέσαμε και παραδώσαμε έργα σε 70 κοινότητες στην ύπαιθρο και σε 57 αθλητικούς χώρους σε πόλεις και προάστια, κόστους £1,490,000.

— Βάλαμε μπροστά, και σύντομα παραδίνουμε, πέντε μεγάλα έργα - το Κολυμβητήριο Πάφου και 4 από τις 20 προγραμματισθείσες κλειστές αίθουσες.

— Ξεκινούμε σε λίγο 30 έργα στην ύπαιθρο και 17 σε πόλεις και προάστια, συνολικού κόστους σχεδόν ενός εκατομμυρίου λιρών. Και

— Προγραμματίσαμε για τη διετία '86 και '87 άλλα 13 μεγάλα έργα, όπως το ολυμπιακό κολυμβητήριο Λευκωσίας, 5 νέες κλειστές αίθουσες, μια ειδική αίθουσα για την Ομοσπονδία Γυμναστικής, συνθετικούς τάπητες για τα στάδια Λάρνακας και Πάφου, ηλεκτροφωτισμό του ΓΣΣ, και άλλα, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη £2,295,000.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος αυτού θα αντιμετωπιστεί ριζικά και μια από καιρό υφιστάμενη αδυναμία - εκείνη της πλημμελούς λειτουργίας των εκάστοτε δημιουργούμενων αθλητικών κέντρων. Γιατί, δεν είναι αρκετό να κατασκευάζονται στάδια, γήπεδα ή κολυμβητήρια· πρέπει παράλληλα να συντάσσονται και σχετικοί κανονισμοί, που να διέπουν τη λειτουργία τους και να διασφαλίζουν την ορθολογική και ασφαλή χρήση τους.

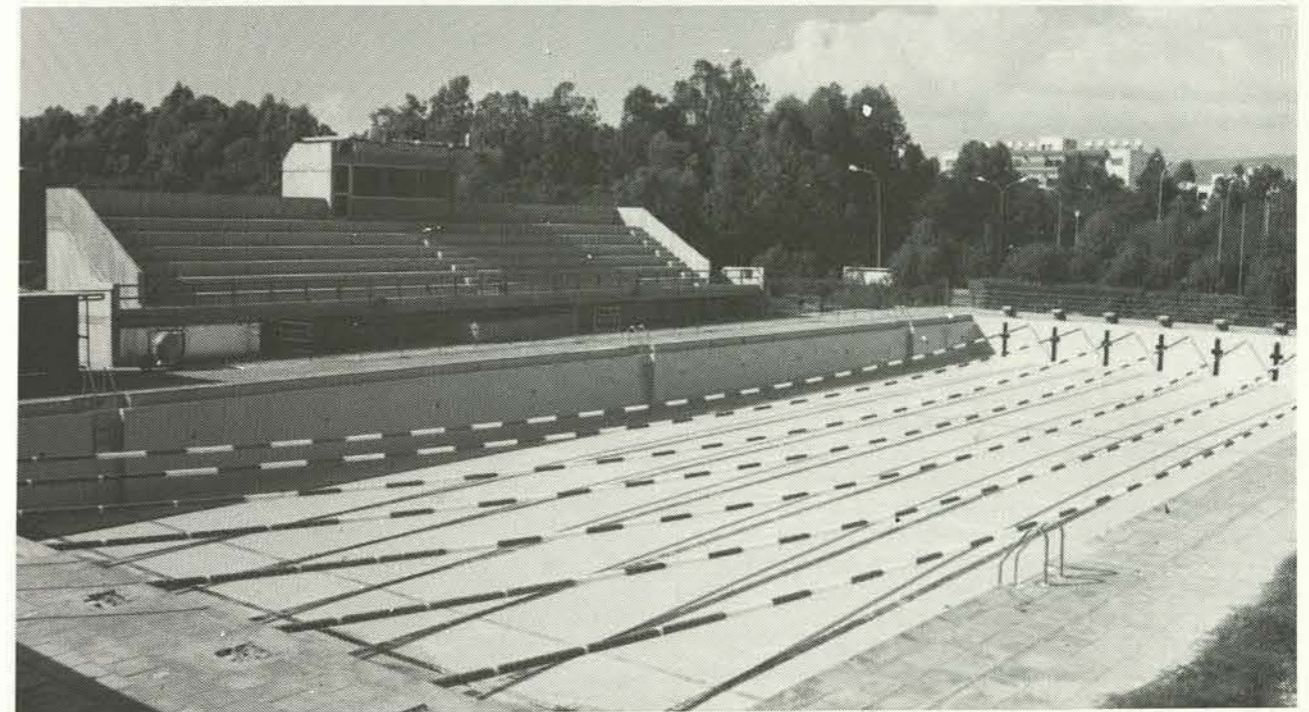
Δεύτερο θέμα μου είναι οι **Επιχορηγήσεις και ο Προγραμματισμός τους**. Οι επιχορηγήσεις μας σε ομοσπονδίες και σωματεία μέσα στην τριετία ανέβηκαν στο £1,207,000, με ξεχωριστή πάντα πρόνοια για τα 18 προσφυγικά σωματεία μας, στα οποία κατανέμουμε πολύ αυξημένα σε αναλογία ποσά, έτσι που να μπορούν να ορθοποδούν και να συνεχίζουν ανετότερα τον αθλητικό τους ρόλο.

Όσο για την εξασφάλιση ακριβοδίκαιης κατανομής των επιχορηγήσεων, θα ήθελα να αναφέρω ότι χρησιμοποιούνται τώρα ορθολογικά κριτήρια, με προτεραιότητες την ωφελιμιστική αξία του αθλήματος, τη βιωσιμότητά του, την επιτελούμενη πρόοδο στην εξάπλωσή του, το ενδιαφέρον των αθλουμένων σ' αυτό, και τη δυνατότητά του για καλή προβολή του τόπου. Διενεργούμε προσωπικές επαφές μεταξύ ΚΟΑ και καθεμιάς από τις ομοσπονδίες, με ουσιαστικό και εξαντλητικό διάλογο μαζί τους, όχι μόνο για τη διακρίβωση του ύψους της χορηγίας, αλλά και για τον προγραμματισμό και τις προτεραιότητες που έχει η καθεμιά - προγραμματισμό και προτεραιότητες, που μπορεί ο ΚΟΑ να αντικρίσει είτε άμεσα με αυξημένα ποσά, είτε έμμεσα στα πλαίσια των διακρατικών συμφωνιών που συνάπτει. Με τη συνεργασία αυτή ΚΟΑ και ομοσπονδιών, αναλαμβάνεται συλλογική ευθύνη και κατανοούνται από όλους οι αντικειμενικές δυσκολίες και οι περιορισμοί που έχει ο Οργανισμός για πλήρη ικανοποίηση των ζητούμενων. Και ο περιοριστικός παράγοντας που επιβάλλει την εφαρμογή αυστηρών κρι-

τηρίων προτεραιότητας είναι, βέβαια, το ποσό που εγκρίνεται για το σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό.

Αλλ' οι χορηγίες, Κύριε Πρόεδρε, όσο προσεκτικά κι αν κατανέμονται, και όσο κι αν αποτελούν δια νόμου μερική μόνο βοήθεια και όχι τη μόνη πηγή συντήρησης, δεν παύουν από το να είναι ανεπαρκείς. Και φοβούμαι πως με την πάροδο του χρόνου, θα αποδεικνύονται όλο και πιο ανεπαρκείς, αν λάβουμε υπόψη πως οι ομοσπονδίες μας αναπτύσσονται και δραστηριοποιούνται με ρυθμό δυσανάλογα ταχύτερο από εκείνο της αύξησης της κρατικής βοήθειας.

Και το τρίτο μου θέμα, ο **Αθλητισμός για Όλους**. Μια επένδυση, στην οποία με πολλή χαρά έχουμε προβεί, γιατί ξέρουμε πως θα αποδειχτεί πολύ αποδοτική και ευεργετική για τον τόπο. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον πρόγραμμα, που εξαγγείλαμε από το θήμα αυτό της ΕΑΚ πριν από δυο χρόνια, αλλά μόλις πριν από τρεις μήνες μπορέσαμε να το βάλουμε μπροστά. Είναι ένα πρόγραμμα που θα καλύψει μικρούς και μεγάλους, άνδρες και γυναίκες, ακόμα και ηλικιωμένους και ανάπηρους, και που το ξεκίνησα αρχικά με το «παιδί», γιατί αυτή είναι η πιο κατάλληλη ηλικία για αποτελεσματική απορρόφηση των υγιών συνηθειών και των υψηλών αρχών του αθλητισμού. Και διορίσαμε για το σκοπό αυτό μόνο πτυχιούχους καθηγητές, γιατί μόνο αυτοί μπορούν να προσφέρουν στο παιδί σωστή,

Το Ολυμπιακό Κολυμβητήριο Λεμεσού, προσφορά της Ελληνικής Κυβέρνησης στον κυπριακό αθλητισμό. (1980)

επιστημονική και ολοκληρωμένη φυσική αγωγή.

Το πρόγραμμα το αρχίσαμε με 6.000 παιδιά από τις 10.000 που προσέτρεξαν, και με 26 αδιόριστους γυμναστές που εργοδοτήσαμε, και ήδη το έχουμε στηρίξει πάνω σε γερή και σταθερή βάση, με πολύ αισιόδοξες προοπτικές για επιτυχία. Τη μελλοντική του ανάπτυξη την αναμένουμε βραδεία μεν αλλ' ασφαλή, και ανάλογη πάντα με το κονδύλι που θα εξασφαλίσουμε, και που τώρα είναι μόνο £50.000 το χρόνο.

Ήδη, τα παιδιά του προγράμματος αυτού κάλυψαν με κέφι και ενθουσιασμό το πρώτο μέρος της γενικής τους άθλησης, και την επισφράγισαν πρόσφατα με χαρούμενες ομαδικές επιδείξεις στις διάφορες πόλεις της Κύπρου. Τώρα συνεχίζουν με αγωνίσματα στίβου, μπάσκετ και χάντμπολ - σύντομα και με κολύμβηση - που συμπληρώνονται και γονιμοποιούνται με προγραμματισμένα τουρνουά σε ολόκληρη τη Νήσο.

Το ίδιο χαρούμενο και πετυχημένο είναι και το πρόγραμμα για τη «γυναίκα», που το ξεκινήσαμε πειραματικά στη Λευκωσία μέσα στο Νιόβρη με 200 μόνο μέλη, γιατί δεν μπορούσαμε να δεχτούμε περισσότερα. Το πρόγραμμα αυτό είχε τόση επιτυχία και ζήτηση, που αναγκαστήκαμε να το επεκτείνουμε και στη Λάρνακα με άλλα 200 μέλη, όπως και στη Λεμεσό που αρχίζει αυτές τις μέρες.

Με λεπτομέρειες του προγράμματος «Αθλητισμός για Όλους» δε θα ασχοληθώ απόψε. Θα τόνιζα μόνο ότι, παρόλο που σκοπός του είναι η προσφορά χαρούμενης κι ωφέλιμης άθλησης στα πλατιά στρώματα του λαού, ωστόσο θα αποφέρει ουσιαστικό κέρδος και στον οργανωμένο αθλητισμό, ο οποίος σύντομα θα αρχίσει να ανθολογεί ό,τι εκλεκτό θα προκύψει από τη δραστηριότητα αυτή.

Φεστιβάλ Νεολαίας Σε συνάρτηση με το πιο πάνω πρόγραμμα, είμαι στην ευχάριστη θέση να εξαγγείλω τώρα και τη διοργάνωση ενός ετήσιου Φεστιβάλ Νεολαίας, που θα πρωτοπαρουσιάσουμε φέτος μέσα στο Μάη. Ενός Φεστιβάλ, που θα αποτελεί αληθινό πανηγύρι ομορφιάς, χάρης, αρμονίας και δεξιοτήτων των χιλιάδων παιδιών του προγράμματος «Αθλητισμός για Όλους» καθώς και άλλων επίλεκτων ομάδων, που προθυμοποιήθηκαν να μας διαθέσουν οι ομοσπονδίες, τα ιδιωτικά ινστιτούτα Γυμναστικής, το ΓΕΕΦ, η ΕΛ.ΔΥ.Κ και άλλα οργανωμένα σώματα. Το εγχείρημα αυτό θα είναι σίγουρα δύσκολο, ιδιαίτερα όταν σκεφτεί κανείς το λιγοστό χρόνο προπαρασκευής και τα μικρά κονδύλια που θα διατεθούν. Όμως το αποτολμήσαμε, γιατί τα εμπόδια υπήρξαν πάντα ωραία πρόκληση στην κατάκτηση των υψηλών στόχων. Και όταν με τη βοήθεια όλων σας τελικά το πραγματώσουμε, θα νιώθουμε όλοι περήφανοι και ευτυχείς, γιατί θα έχουμε συμβάλει στην καθίδρυση ενός θεσμού, που θα αποτελεί πηγή ζωής, ζωντάνιας και χαράς για όλο το λαό.

Το εσωτερικό της Κλειστής Αίθουσας Άθλησης, προσφορά του ΚΟΑ στο Κοινωνικό Κέντρο Λάρνακας. (1980)

Το Κολυμβητήριο Λάρνακας, προσφορά του ΚΟΑ στο Κοινωνικό Κέντρο της πόλης. (1980)

Και το επίτευγμα αυτό, Κυρίες και Κύριοι, θα μας χαρίσει και ένα άλλο ευεργέτημα. Θα μας δώσει τη δυνατότητα να προσφέρουμε τις γυμνασμένες αυτές ομάδες μας στους μεγάλους αγώνες στίβου, οι οποίοι διεξάγονται ενώπιον κενών και αποκαρδιωτικών κερκίδων. Με την ενίσχυση όμως τώρα του καλλιτεχνικού αυτού προγράμματος, ο κλασικός μας αθλητισμός, που είναι η κορωνίδα και το καμάρι της παγκόσμιας άθλησης, θα προσλαμβάνει χρώμα και λαμπρότητα και θα προσελκύει απειροπληθείς θεατές, που με το χειροκρότημά τους να εγκαρδιώνουν τους αθλητές στις υπέροχες και συναρπαστικές επιδόσεις τους.

Αυτά, Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τα τρία θέματα που μεταξύ όλων επέλεξα να σας παρουσιάσω. Αν τώρα έχετε την καλοσύνη, προσέξτε και κάποιες πολύ σύντομες σκέψεις για μερικά σοβαρά θέματα, που προβληματίζουν τόσο τον ΚΟΑ όσο και το ευρύτερο κοινό.

1. Στρατευμένοι Αθλητές Είναι αυτό ένα σοβαρό πρόβλημα, που μας απασχολεί για χρόνια. Πάνω ακριβώς στο πιο κρίσιμο σημείο της ανέλιξής τους, οι αθλητές μας υποχρεώνονται να διακόπτουν την προπόνησή τους, με αποτέλεσμα μερικοί να χάνονται για πάντα, ενώ οι υπόλοιποι να οπισθοδρομούν τόσο, που να θέλουν χρόνια σκληρής δουλειάς για να επανακτήσουν τις ικανότητές τους. Για το ζήτημα όμως αυτό, βρισκόμαστε πρόσφατα σε συνεχή επαφή με τους αρμόδιους και

ευελπιστούμε σε αίσια έκβαση των προσπαθειών, δεδομένου ότι ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, φύσει και θέσει εκτιμητής της σωματικής άσκησης, μας έχει πείσει για την ειλικρινή του πρόθεση να λύσει ριζικά το πρόβλημα, δημιουργώντας εθνικές ομάδες ενόπλων, με προτεραιότητα το στίβο.

2. Προσυνεννοημένοι Αγώνες Μια κατάρτα αυτή, που θα πλανάται πάνω από τα στάδιά μας, εφόσο γίνεται ανεκτή η κατάπτωση εξαγορά συνειδήσεων, και εφόσο ο κομματικός παράγοντας συνεχίζει να υπεισέρχεται στην καθημερινή ζωή και να υποκλέπτει την εντιμότητα και την αμεροληψία. Στην προσπάθειά μας να συμβάλουμε στην απάμβλυνση του ειδοεχθούς αυτού φαινομένου, ιδιαίτερα στο ποδόσφαιρο, κάναμε εισηγήσεις για ελάττωση του αριθμού των μετεχουσών στα πρωταθλήματα ομάδων, αύξηση του αριθμού εκείνων που διαβαθμίζονται, και μια βελτιωμένη κατά τη γνώμη μας μέθοδο βαθμολογίας. Όμως η ΚΟΠ δεν μπόρεσε να τις εφαρμόσει, λόγω της οργανωτικής της δομής. Όπως είναι γνωστό, η Ομοσπονδία διοικείται από τα ίδια τα σωματεία της, που δυστυχώς βλέπουν τις δυσμενείς επιπτώσεις, που, ωστόσο, μόνο βραχυπρόθεσμα θα προκύψουν από μια τέτοια ενέργεια.

3. Βία στα Γήπεδα Κι αυτό ένα απαίσιο πρόβλημα, παγκόσμιο, που άρχισε να ανησυχεί κι εμάς εδώ στην Κύπρο. Παρόλο που λαμβάνονται προληπτικά μέτρα, και η αστυνομική

Ο υφυπουργός Νέας Γενιάς και Αθλητισμού Ελλάδας Αχιλλέας Καραμανλής σε γιορτή θράβευσής του από τον ΚΟΑ για την ύψιστη προσφορά της Ελλάδας στον κυπριακό αθλητισμό. (1980).

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Σπύρος Κυπριανού εγκαινιάζει το νέο Στάδιο Λάρνακας. (1982)

επαγρύπνηση εντείνεται, ωστόσο χρειάζονται και άλλες πιο αποτελεσματικές ενέργειες, τόσο προληπτικές όσο και κατασταλτικές. Παράλληλα, όμως, θα τονίζαμε με έμφαση και την αναγκαιότητα για μια κατάλληλη, έστω και στοιχειώδη, αθλητική αγωγή, που να αρχίσει χωρίς καθυστέρηση σε όλα τα σχολεία, και ιδιαίτερα τα δημοτικά.

4. Κίνητρα Μαθητών για Αθλητισμό Ο αθλητισμός στα σχολεία μας περνά σήμερα δύσκολες στιγμές. Και ο αντίκτυπος στον εξωσχολικό θα είναι σύντομα συγκλονιστικός. Γι' αυτό, επείγει η εξεύρεση και προσέλκυση νέων ταλαντούχων μαθητών. Αλλά, πώς να πεισθούν οι καλοί μαθητές να διαθέσουν χρόνο για άθληση, όταν τους πνίγει ο σκληρός ακαδημαϊκός ανταγωνισμός; Είναι φανερό ότι τους χρωστούμε κάποιες διευκολύνσεις και κίνητρα, που να τους τραβήξουν στο στίβο. Το Υπουργείο Παιδείας μελετά προσεκτικά σχετικές εισηγήσεις μας. Ελπίζουμε η απόφαση, που την αναμένουμε σύντομα, να δικαιώσει τις προσδοκίες του αθλητισμού και του τόπου γενικότερα.

5. Ατέλεια στην Εισαγωγή Αθλητικού Υλικού Άλλο βάσανο κι αυτό, που από καιρό ταλαιπωρεί τις ομοσπονδίες και όχι λιγότερο εμάς. Ο ΚΟΑ δε δικαιούται πια να εκδίδει σε άλλους πιστοποιητικά απαλλαγής από το δασμό. Η νομοθεσία μόνο σ' αυτόν επιτρέπει να εισάγει ατελώς αθλητικό υλικό που να το διανέμει δωρεάν. Αλλ' αυτή δεν είναι λύση πρα-

κτική, ούτε και όσο πρέπει εξυπηρετική. Θα ζητούσαμε από το Κράτος να δώσει στο Συμβούλιό μας διακριτική ευχέρεια να εκδίδει το ίδιο πιστοποιητικά στις ομοσπονδίες για την εισαγωγή του υλικού τους.

6. Προβολή Αθλητισμού από το ΡΙΚ Ένα φανερό εμπόδιο για την προώθηση των σκοπών μας είναι και το περιορισμένο αθλητικό πρόγραμμα του ΡΙΚ. Η ζωντανή αθλητική μετάδοση επιβάλλεται να γίνει εκτενέστερη. Και όχι μόνο αυτό. Επιβάλλεται ακόμα να ενταθεί και η προβολή των εμπορικών χορηγητών (σπόνσορ), ώστε να ενθαρρύνονται στις αθλητικές τους χρηματοδοτήσεις. Είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε με το ΡΙΚ τυχόν οικονομικές επιπτώσεις και να δούμε με κατανόηση την αντιμετώπισή τους. Και

7. Φορολογία από Ιππόδρομο και Πουλες Ένα πολύ ουσιαστικό έσοδο, ύψους πάνω από ένα εκατομμύριο λίρες το χρόνο που, σύμφωνα με παλιά απόφαση, ανήκει ολότελα σε μας. Όμως, παίρνουμε μόλις το μισό. Ξέρουμε πως η Κυβέρνηση νιώθει έντονα την ανάγκη να μας το παραχωρήσει ακέραιο, αλλά προσκρούει σε άλλες αδήριτες ανάγκες. Όμως, θα χτυπήσουμε και θα ξαναχτυπήσουμε την πόρτα, με την ελπίδα ευνοϊκής επανεξέτασης του θέματος.

Και μπαίνω τελικά στην κατακλείδα του λόγου μου, Κυρίες και Κύριοι, που δεν μπορεί να είναι άλλη από την έκφραση ευχαριστιών στους διάφορους παράγοντες που στάθηκαν

δίπλα μας με ειλικρίνεια, φρόνηση και τόλμη. Και είναι αυτοί πάρα πολλοί. Υπάρχουν, όμως, και οι λίγοι, στους οποίους χρωστούμε χάρη ξεχωριστή. Και είναι αυτοί:

1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ Σπύρος Κυπριανού και το Υπουργικό του Συμβούλιο, για την ολοπρόθυμη προσοχή που μας έδιναν, ιδιαίτερα σε δύσκολες για μας στιγμές.
2. Ο Υφυπουργός Αθλητισμού Ελλάδας, ο Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού, η Πρόεδρος του ΟΠΑΠ και ο εδώ Διευθυντής του ΠΡΟ-ΠΟ, για τη μεγαλόψυχη αδελφική τους βοήθεια, χωρίς την οποία θα ήταν αδύνατη η συντήρηση του αθλητισμού μας, αφού μόνο το εισόδημα απ' το ΠΡΟ-ΠΟ αποτελεί τα 60% των συνολικών μας εσόδων. Συγκεκριμένα, το όφελός μας από το ΠΡΟ-ΠΟ στη 15ετία της λειτουργίας του στην Κύπρο ανέβηκε στα £5,311,000, απ' τα οποία τα £3,002,000 στην τελευταία τριετία.
3. Οι Πρόεδροι και τα Διοικητικά Συμβούλια των Ομοσπονδιών και των Σωματείων μας για την ανιδιοτελή, φιλότιμη και ακαταπόνητη προσφορά τους στην επιβίωση, προώθηση και άνθηση του αθλητισμού.
4. Οι φίλες χώρες της Βουλγαρίας, Σοβιετικής Ένωσης, Τσεχοσλοβακίας και Αυστρίας, για την αθλητική συνεργασία που μας προσφέρουν, χάρη στην οποία αντλούμε αδιάκοπα από τη γνώση και την πείρα τους, εξασφαλίζουμε επιμόρφωση αθλητών μας, παρέχουμε

κίνητρα στις ομοσπονδίες μας για περαιτέρω δραστηριοποίηση, δεχόμαστε τεχνική και άλλη βοήθεια, προβάλλουμε σημαντικά την Κύπρο μας και, ταυτόχρονα, εξυπηρετούμε τους ουσιαστικούς στόχους του αθλητισμού, που είναι η συναδέλφωση, η συναντίληψη και η αλληλεκτίμηση μεταξύ των αθλητών.

5. Το ΓΕΕΦ, για την πρόθυμη και ενθαρρυντική παροχή σημαντικών διευκολύνσεων στους στρατευμένους αθλητές μας, και ειδικότερα ο Αρχηγός, για το ζωηρό ενδιαφέρον που δείχνει για τα αθλητικά μας πράγματα.

6. Ο Σύμβουλος του Προέδρου για τον Αθλητισμό Δρ Μάριος Τριτοφτίδης, για την ανενδοίαστη, αντικειμενική και έμπειρη συμβουλή του.

7. Οι σχολικές εφορείες της Κύπρου, για το πνεύμα συνεργασίας που επιδεικνύουν, διαθέτοντας τις σχολικές τους εγκαταστάσεις για τον εξωσχολικό αθλητισμό.

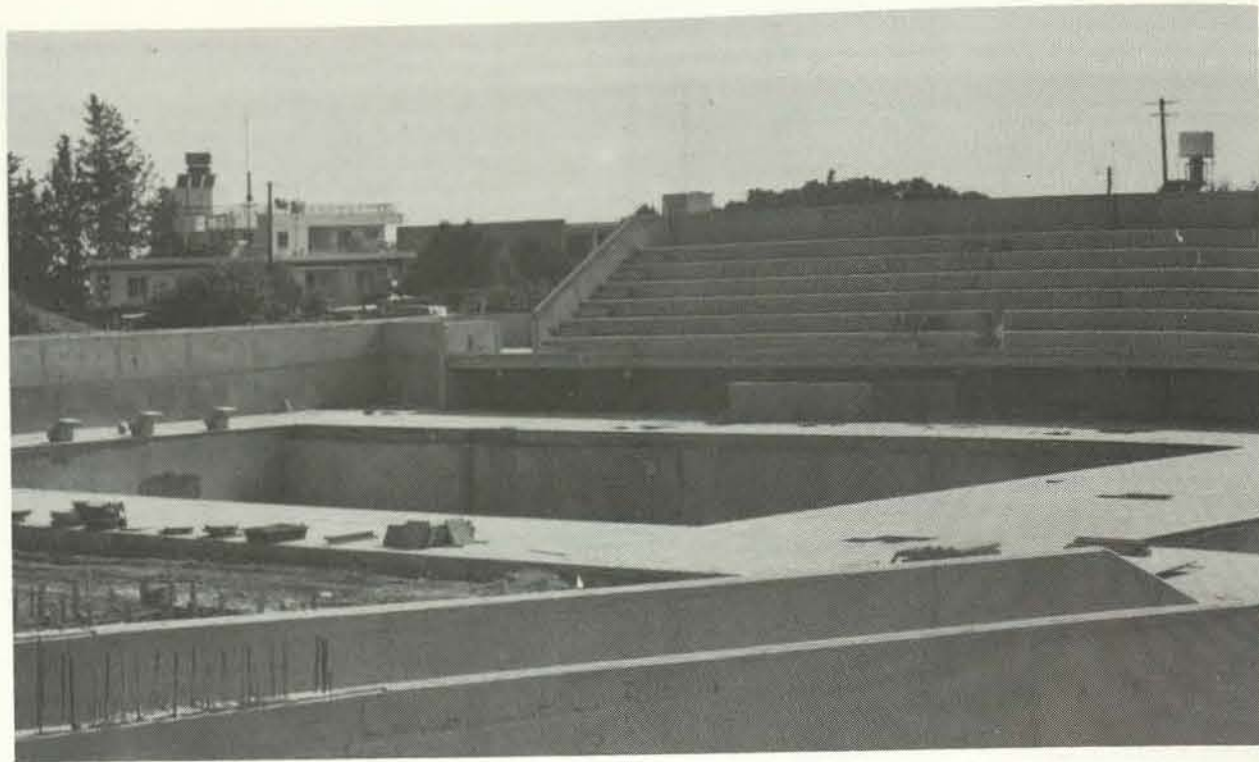
8. Ο υπεύθυνος του προγράμματος «Αθλητισμός για Όλους», η Κεντρική και οι Επαρχιακές Επιτροπές, οι καθηγητές παιδαγωγικής κατάρτισης των γυμναστών, αυτοί οι ίδιοι οι γυμναστές του προγράμματος, και άλλοι άμεσα ή έμμεσα ενδιαφερόμενοι, για την υπέροχη και ενθουσιώδη προσφορά τους στην ωραία αυτή και εθνοφελή εξόρμηση του Οργανισμού.

9. Και, όπως πάντα, οι αθλητικοί συντάκτες, για την εμφανή συμβολή τους στη διαμόρφωση σωστής αθλητικής γνώμης και την παροχή

Τα εγκαινία του Παφιακού Αθλητικού Κέντρου από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού (1982). Φαίνονται ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κίκης Λαζαρίδης, ο Μητροπολίτης Πάφου Χρυσόστομος, ο υπουργός Προεδρίας Στέλιος Κατοελλής και η Κυρία Κυπριανού, Πρόεδρου της Δημοκρατίας.

Το Κολυμβητήριο στην Πάφο, που ανεγείρει ο ΚΟΑ για τις ανάγκες του υγρού στίβου.

στο κοινό της απαραίτητης αθλητικής τροφής. Μιας τροφής, ωστόσο, που η Πολιτεία θα την ήθελε να εμπλουτίζεται συνεχώς σε ποιότητα, γεύση και θρεπτικότητα, για να ικανοποιεί τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες της σε ό,τι αφορά την ενσυνείδητη αποδοχή του ολυμπιακού ιδεώδους και την εντονότερη επίδειξη του περιλάλητου αθλητικού πνεύματος.

Γιατί, οι βασικές αυτές έννοιες, που αποτελούν πραγματικά τον ακρογωνιαίο λίθο του αθλητικού οικοδομήματος, έχουν δυστυχώς παραποιηθεί και έχουν καταντήσει λέξεις κούφιας και φράσεις κενές. Και ενώ καταλαμβάνουν περίοπτη θέση στα καταστατικά όλων των αθλητικών οργανώσεων, και ενώ τους γίνεται ρητορική χρήση σε γιορτές και πανηγυρισμούς, όμως στην πράξη καταπατούνται επαίσχυντα και καταδυναστεύονται επονειδιστά. Καταπατούνται επαίσχυντα με τη διαπραγμάτευση των αποτελεσμάτων αγώνων (των γνωστών ως σικέ), με το ντοπάρισμα ψεύτικων χρυσών πρωταθλητών και με την ανεπίτρεπτη και θάναση ασέβεια στην κρίση των διαιτητών. Και καταδυναστεύονται επονειδιστά με τις βδελυρές ασημίες, με τις εξευτελιστικές βιαιότητες, με τις αήθεις ελεεινολογίες και τις ανέντιμες διαστρεβλώσεις γεγονότων και κατασκευοφαντήσεις προσώπων.

Φωνάζουμε και διαμαρτυρόμαστε για υλικές ελλείψεις ή και ατέλειες στη διεξαγωγή της άθλησης και στο ανέθασμα των αθλημά-

των. Πόσο, όμως, άραγε νοιαζόμαστε για το εξανθρωπιστικό ανέθασμα αυτού του ίδιου του αθλητή, που αποτελεί άλλωστε το αντικείμενο του αθλητισμού; Και ερωτώ όλους τους γνήσιους φιλάθλους και ζητώ μια γνήσια απάντηση: Σε τι θα μας ωφελήσουν τα περικαλλή στάδια, όταν από αυτά λείπει το μεγαλείο του αγώνα, η αρχοντική σκέψη, το εκλεπτυσμένο ήθος και η περήφανη ελληνική λεβεντιά; Και τι θα κάνουμε τα απαστράπτοντα κύπελλα, όταν όχι μόνο δεν ξεχειλίζουν από ολυμπιακή αρετή, αλλ' είναι διαβρωμένα από τα ψυχοκτόνα αισθήματα της εμπάθειας, της απάτης και της διαφθοράς;

Θα μου πείτε πως είναι πολλά που ζητώ από τον αθλητικό συντάκτη. Και βέβαια είναι πολλά. Αλλά πού να σταματήσω και σε ποιο βαθμό να αρκεστώ; Μήπως στις δραματικές περιγραφές συνταρακτικών αγώνων, γραμμένες πολλές φορές με την πένα κομματικών ή ιδεολογικών τοποθετήσεων; Μα αυτό είναι εύκολο, και ο καθένας θα μπορούσε να το πετύχει. Εκείνο που ζητούμε από το θερμούργο συντάκτη, από το φωτισμένο λειτουργό του Τύπου, είναι να αίρεται στο ύψος της κοινωνικής του αποστολής, και μέσα από μια απλή αλλά προσεγμένη αρθρογραφία να αφήνει να υποφαινόνται τα επιθυμητά μηνύματα. Μηνύματα ηθοπλαστικά, μηνύματα φρονηματιστικά, μηνύματα εξεχόντως αθλητικά, που με τον καιρό να επενεργήσουν καταλυτικά πάνω στις ψυχές των νεαρών φιλάθλων και να

τους επηρεάσουν τη σκέψη, τις ενέργειες και τη συμπεριφορά.

Γιατί είναι για τους νεαρούς φιλάθλους που όλοι μας πονούμε και νοιαζόμαστε. Είναι για τους ακριβούς μας νέους, τους πολύτιμους αθλητές μας, τα ελπιδοφόρα τέκνα μας που αγωνιούμε και αγωνιζόμαστε - ή τουλάχιστο που πρέπει να αγωνιούμε και να αγωνιζόμαστε. Για τους αθλητές και όλους μας τους νέους, στους οποίους δε θα θέλαμε με κανένα τρόπο να κληροδοτήσουμε τις δικές μας αδυναμίες, δολιότητες και χαμέρπειες, αλλά που θα θέλαμε να τους ξεσηκώσουμε από τα χαμηλά και ευτελή στρώματά της αθλητικής και κοινωνικής κακοδαιμονίας και να τους καμαρώνουμε, περήφανους σταυραετούς, να πετούν πάνω από τις ζωογόνες βουνοκορφές του προγονικού Ολύμπου, για να χαίρονται

έναν κόσμο αληθινότερο, έναν κόσμο υγιέστερο, έναν κόσμο ευτυχέστερο.

Το μέλλον των αθλητών μας, αγαπητοί φίλαθλοι, το μέλλον των παιδιών μας, κύριε Πρόεδρε, είναι στα χέρια όλων μας: είναι στα χέρια του καθενός από μας. Δάσκαλοι και συντάκτες, προπονητές και σωματεία, κοινωνία και επίσημο Κράτος, να συναισθανθούμε όλοι το υπέρτατο αυτό χρέος μας στους αθλητές και σ' όλους μας τους νέους, και να αποδυθούμε στο δύσκολο αλλά καλλιστέφανο αγώνα για την πρόοδο και την προκοπή τους. Και να αρχίσουμε από σήμερα, χωρίς αναβολή, γιατί αύριο ίσως να είναι πολύ αργά για να αποφύγουμε τον κίνδυνο των φοβερών ευθυνών, που αναμφισβήτητα θα καταλογίσει σε μας ο αδέκατος κριτής της ελληνικής μας μνήμης και της ιστορικής μας συνείδησης.

Κυριάκος Νεοκλέους

Ο Υπουργός Εσωτερικών Ντίνος Μιχαηλίδης δέχεται την Ανώτατη Αθλητική Διάκριση του ΚΟΑ από τον Πρόεδρο του Οργανισμού Κυριάκο Νεοκλέους, για το ζωηρό, συνεχές και δυναμικό ενδιαφέρον που επέδειξε ως υπουργός Προεδρίας για τα προβλήματα του αθλητισμού. Στην τελετή της θράβευσης παραβρέθηκαν όλα τα μέλη του ΔΣ και ο ΓΔ του ΚΟΑ. Στη συγκέντρωση φαίνονται (από αριστερά): Ερρίκος Αντωνιάδης και Ρογήρος Αγγελίδης, μέλη του ΔΣ ΚΟΑ, Δρ Μάριος Τριτοφτίδης, Σύμβουλος του Προέδρου για Αθλητικά Θέματα, Λίνος Σιακαλλής, ΓΔ του υπουργείου Προεδρίας και Σάββας Λαγούδης, μέλος ΔΣ ΚΟΑ. (Μάιος, 1985)

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Σπύρος Κυπριανού εκφράζει ικανοποίηση για το επιτελούμενο στην Κύπρο αθλητικό έργο και τονίζει την ιδιαίτερη σημασία που ο ίδιος αποδίδει στην ανάπτυξη του αθλητισμού «που έχει τόσο μεγάλη σχέση με τη νεολαία μας και, επομένως, με το μέλλον του τόπου».

...Νομίζω ότι όσα έπρεπε να λεχθούν για την ανάπτυξη του αθλητισμού έχουν επαρκώς εκτεθεί από τον Πρόεδρο του ΚΟΑ κ Νεοκλέους στην εμπειριστατωμένη ομιλία του, η οποία χαρακτηρίζεται από γνήσιο και πηγαίο ενδιαφέρον για τον αθλητισμό. Επίσης, όσες ελλείψεις έπρεπε να επισημανθούν, έχουν επισημανθεί τόσο από τον Πρόεδρο του ΚΟΑ όσο και από τον Πρόεδρο της Ένωσης Αθλητικογράφων Κύπρου.

Ασφαλέστατα χρειάζονται πολλά ακόμα να γίνουν για την ενίσχυση του αθλητισμού. Πολύ ορθά έχει τονιστεί η αναγκαιότητα για την εξάπλωση και την ευρύτερη κατανόηση της ιδέας του αθλητισμού. Τα δυο συνθήματα της φετινής εκδήλωσης έχουν σημασία. Το ένα σύνθημα είναι «η

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Σπύρος Κυπριανού χαιρετίζει γιορτή της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών Κύπρου (ΕΑΚ), στην οποία συνηθίζεται να βραβεύονται οι καλύτεροι αθλητές της προηγούμενης χρονιάς (1986).

Φιλοφρονητική συνομιλία μεταξύ του Προέδρου της Δημοκρατίας Σπύρου Κυπριανού και του Προέδρου του Πανελληνίου Συνδέσμου Αθλητικού Τύπου Πέτρου Λινάρδου. Στο μέσο, ο πρώην Πρόεδρος της ΕΑΚ Ντίνος Θεοδώρου, και δεξιότερα ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους και ο διαδεχθείς τον Πρόεδρο της ΕΑΚ Ζαχαρίας Κυριάκου.

κομματικοποίηση σκοτώνει τον αθλητισμό». Συμφωνώ απόλυτα, ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να τεθεί τέρμα στην κομματικοποίηση του αθλητισμού.

Συμφωνώ και με το άλλο σύνθημα, ότι «η βία πρέπει να φύγει από τα γήπεδα». Και μέσα στον όρο «βία» περιλαμβάνονται και άλλα κακά, όπως η δωροδοκία και η εξαγορά αποτελεσμάτων. Πιστεύω πως ορθά έχουν τονιστεί και υπογραμμιστεί αυτά τα δύο στην εκδήλωση αυτή.

Για τα αναπτυξιακά προγράμματα του αθλητισμού, ασφαλέστατα από πλευράς κράτους θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατό. Βέβαια, όπως ξέρετε όλοι σας, οι δυνατότητες είναι εξ αντικειμένου περιορισμένες. Παρά ταύτα, επειδή μας ενδιαφέρει η ανάπτυξη του αθλητισμού και αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στον τομέα αυτό, που έχει τόσο μεγάλη σχέση με τη νεολαία μας και επομένως με το μέλλον αυτού του τόπου, θα καταβάλλουμε συνεχώς κάθε προσπάθεια για την επίλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν και για την ενίσχυση των φορέων του αθλητισμού.

...Θα ήθελα, επίσης, να επισημάνω το γεγονός ότι, όταν διεξάγεται ποδοσφαιρικός αγώνας, οι κερκίδες των γηπέδων είναι γεμάτες, ενώ, όταν διεξάγονται αγώνες στίβου, οι κερκίδες είναι άδειες. Αυτή η πτώση του ενδιαφέροντος του κοινού για τον κλασικό αθλητισμό πρέπει σοβαρά να μας απα-

σχολήσει και να μας προβληματίσει. Επιβάλλεται να αναζωογονηθεί το ενδιαφέρον του κοινού, για να προσέρχεται στα στάδια όχι μόνο όταν διεξάγονται ομαδικά παιχνίδια, αλλά και όταν διεξάγονται αθλητικοί αγώνες.

...Συγχαίρω θερμά την Ένωση Αθλητικογράφων για την ωραία πρωτοβουλία της και εκφράζω προς αυτή την πολλή εκτίμησή μου για το γενικότερο αξιόλογο έργο που με συνέπεια επιτελεί στον τομέα του αθλητισμού.

Θα ήθελα, επίσης, με την ευκαιρία αυτή, να χαιρετίσω την παρουσία των αντιπροσώπων των Ελλαδικών αθλητικογράφων και να ερμηνεύσω την παρουσία αυτή ως άλλη μια απόδειξη, όχι μόνο της αλληλεγγύης και συναδελφουσύνης, η οποία υπάρχει στον αθλητικό τομέα και στον τομέα του τύπου, αλλά γενικότερα ως μια ακόμη έκφραση της συμπαράταξης του Ελληνισμού στον αγώνα του Κυπριακού λαού για ελευθερία και δικαιοσύνη.

Οι άριστοι αθλητές μας του 1985 τιμούνται και βραβεύονται απόψε, αφού οι ίδιοι τίμησαν με τις επιδόσεις και το ήθος τους την αθλητική οικογένεια και την πατρίδα μας. Δικαιούμαστε να είμαστε περήφανοι για τους αθλητές μας, όπως οι ίδιοι δικαιούνται να περηφανεύονται και να αισθάνονται ικανοποίηση για την τιμή αυτή που τους γίνεται απόψε. Αγωνιζόμενοι οι αθλητές αναδείχτηκαν άριστοι και, αριστεύσαντες, τιμούν τον τόπο μας ως εστία και φυτώριο αθλητικού ήθους και πνεύματος. Τους συγχαίρω θερμά και τους εύχομαι συνέχιση των μεγάλων επιτυχιών τους.

...Με αυτές τις σκέψεις απευθύνω προς όλους σας, προς τους οργανωτές της εκδήλωσης αυτής, προς την ηγεσία του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, των ομοσπονδιών και σωματείων, αλλά και ιδιαίτερα προς τους αθλητές και τις αθλήτριες, τον εγκάρδιο χαιρετισμό και τα συγχαρητήριά μου μαζί με τις πιο θερμές ευχές μου.

10 Φεβ. 1986

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Σπύρος Κυπριανού επιδίδει στον Πρόεδρο της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ) Κλεάνθη Γεωργιάδη το Αριστείο της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών Κύπρου για τη μακρόχρονη και γονιμότητα προσφορά του στον αθλητισμό.

ΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Σε προσφώνησή του στο Β' Συμπόσιο Αθλητικών Συντακτών Ελλάδας - Κύπρου ο Πρόεδρος του ΚΟΑ αναφέρεται στην αναγκαιότητα για πλήρη και αντικειμενική πληροφόρηση του κοινού από τους αθλητικούς συντάκτες και για πρόκληση εκ μέρους τους εποικοδομητικού προβληματισμού μεταξύ των φίλαθλων αναγνώστών τους.

...Η συνεργασία μεταξύ ατόμων και ομάδων αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την επίτευξη κάθε προόδου· συνεργασία, όμως, εθελούσια και καλόπιστη, που πηγάζει από την ψυχική ανάγκη για σωστή επίλυση προβλημάτων και βελτίωση των συνθηκών για μια ανθρωπινότερη συμβίωση.

Γι' αυτό, και η δική σας συνεργασία, αγαπητοί αθλητικογράφοι Ελλάδας και Κύπρου, που άρχισε να γονιμοποιείται στο περσινό σας Α' Συμπόσιο και που έκτοτε συνεχίζει να μορφοποιείται μέσα στο θερμοκήπιο της κοινής εθνικής και πολιτιστικής μας παράδοσης, προκαλεί ελπιδοφόρα αισθήματα σε όσους προσδοκούν ένα καλύτερο αθλητικό και κοινωνικό μέλλον.

Πιστεύω ότι η συνεργασία σας αυτή, που δένεται σφιχτά με εγκαρδιότητα και αδελφότητα και που αποβλέπει στην υλοποίηση κοινών σχεδίων και οραματισμών, θα πρέπει να ευδοκιμήσει και να καρποφορήσει. Γιατί με την αποφασιστικότητά σας να εδραιώσετε γερά την αξιόλογη συνεργασία και να χρησιμοποιείτε συνετά και θαρρετά την πανίσχυρη δημοσιογραφική σας γραφίδα, θα μπορέσετε σταδιακά να υποβάλετε — και τελικά να επιβάλετε — στους φίλαθλους αναγνώστες σας σωστές και υγιείς απόψεις για την αντίκριση των αθλητικών τους υποχρεώσεων.

Φιλοφρονητική επίσκεψη των εκπροσώπων του Πανελληνίου Αθλητικού Τύπου Ελλάδας και μελών του ΔΣ της ΕΑΚ στον Πρόεδρο του ΚΟΑ (1985). Από αριστερά: Σάββας Κοσιάρης, Άθως Καραγιάννης, Θεόδουλος Χαραλαμπίδης (ΓΔ ΚΟΑ), Λάζαρος Πατσουράκος και Κώστας Κυριαζής, μέλη ΠΣΑΤ, Πέτρος Λινάρδος (Πρόεδρος ΠΣΑΤ), Κυριάκος Νεοκλέους (Πρόεδρος ΚΟΑ), Ζαχαρίας Κυριάκου (Πρόεδρος ΕΑΚ), Πανίκος Τίτας, Λάκης Αβρααμίδης και Ανδρέας Παύλου, μέλη ΕΑΚ.

Βράβευση των άριστων αθλητών του 1984 στην ετήσια βραβευτική συγκέντρωση της ΕΑΚ (1985). Στο μέσο της α' σειράς ο υπουργός Προεδρίας Ντίνος Μιχαηλίδης· δεξιά του, ο Πρόεδρος της Βουλής Γεώργιος Λαδάς και ο Σύμβουλος του Προέδρου για Αθλητικά θέματα Δρ Μάριος Τριτοφτίδης. Αριστερά του υπουργού, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους.

Και είναι σίγουρα εδώ που υπεισέρχεται ο ηθολαστικός ρόλος του αθλητικογράφου. Αξιοποιώντας το προνόμιο που του προσφέρει η τακτική επικοινωνία του με το κοινό, μπορεί να μετατρέψει τις ελκυστικές και δημοφιλείς στήλες του σε πυρωμένο καμίνι, μέσα στο οποίο να σφυρηλατεί τις υψηλές έννοιες της συνεργασίας, του ήθους και της υψηλοφροσύνης· και, όπως προσφύως συμφωνήθηκε στο πρόσφατο Συνέδριο Υπουργών Αθλητισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επισημάνει και να εξαίρει εκείνα τα στιγμιότυπα της αθλητικής δραστηριότητας που θα ασκήσουν ευεργετική επίδραση στους αναγνώστες, αποφεύγοντας τις ψυχοφθόρες βιαιότητες, που μόνο αρνητικές επιπτώσεις επιφέρουν.

Αγαπητοί αθλητικογράφοι: Το λαμπερό και ανέσπερο φως της κοινωφελούς αποστολής σας ας μην αφεθεί ποτέ να εξασθενήσει από τους ενάντιους ανέμους της ιδιοτέλειας, του κομματισμού και των πολυποίκιλων πιέσεων. Η αποστολή σας ας διατηρείται αχτινοβόλα και αγλαόφεγγη για να θερμαίνει και να εξευγενίζει. Σας χρειαζόμαστε ολόρθους στις αγωνιστικές επάλξεις για να υπερασπίσετε τη δημοσιογραφική σας υπόληψη, τιμώντας έτσι το βαρύ χρέος που έχετε εκούσια επωμιστεί. Και θα τιμάτε το χρέος σας αυτό, αν διαφωτίζετε αντικειμενικά, αν προβληματίζετε εποικοδομητικά και αν μοναδικός γνώμονας των σκέψεων και των ενεργειών σας είναι η προκοπή του αθλητισμού και η ανύψωση της γενικότερης πολιτιστικής στάθμης των αναγνωστών σας....

Δεκ. 1983

Για την ανακήρυξη της ΟΜΟΝΟΙΑΣ ως «Κορυφαίας Ποδοσφαιρικής Ομάδας του έτους 1985», ο υπουργός Υγείας Τάκης Πελεκάνος επιδίδει το βραβείο της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών Κύπρου (ΕΑΚ) στον Πρόεδρο του Σωματείου Κώστα Κωνσταντινίδη.

Ο Πρόεδρος της ΕΑΚ Ζαχαρίας Κυριάκου μιλά για το έργο της Ένωσης Αθλητικών Συντακτών Κύπρου και το θεσμό της βράβευσης των καλύτερων αθλητών. Στο ακροατήριο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Σπύρος Κυπριανού, Υπουργοί, Βουλευτές, Πρόεδροι Ομοσπονδιών και άλλοι αθλητικοί παράγοντες Κύπρου και Ελλάδας.

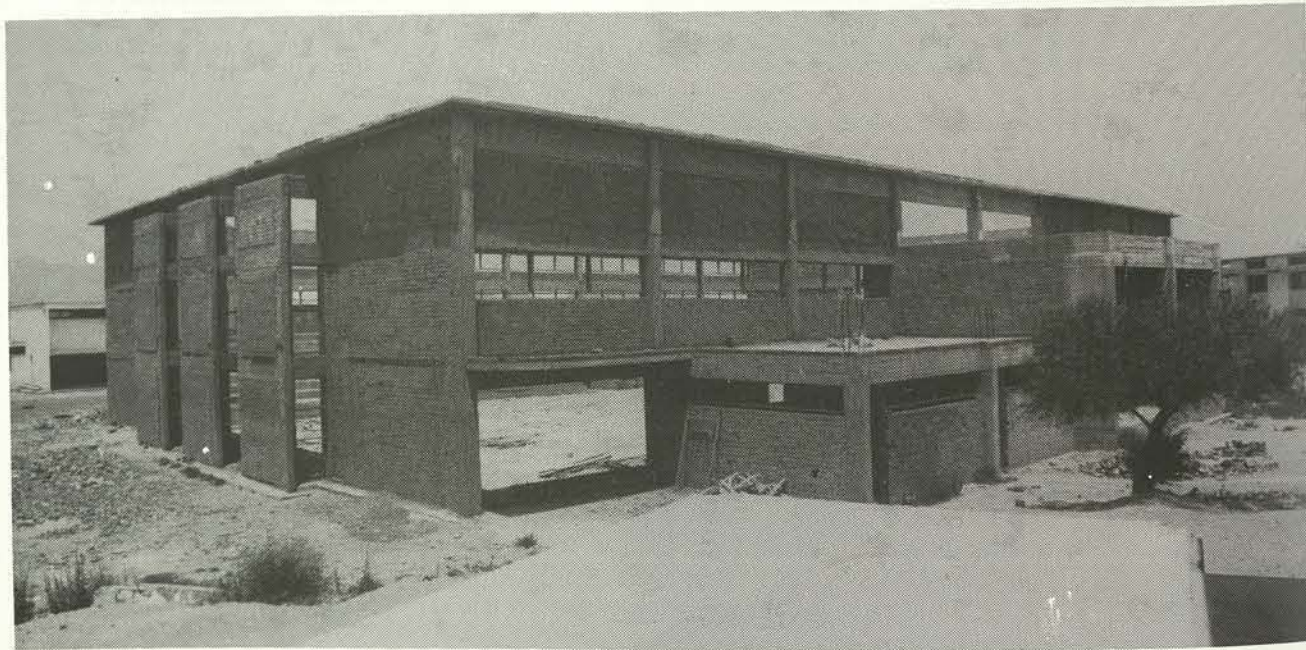
Ο Γραμματέας του ΔΣ ΓΣΟ Τάκης Ποταμίτης παραλαμβάνει από τον Πρόεδρο του ΚΟΑ Κυριάκο Νεοκλέους το βραβείο της ΕΑΚ για την απουσιάζουσα σε αγώνες Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη. Παραπλεύρως, ο Βοηθός Γενικός Γραμματέας της ΕΑΚ Λουκίας Τερεζόπουλος.

ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΘΕΜΕΛΙΟΥ ΛΙΘΟΥ

Σε ομιλία του στην τελετή θεμελίωσης της Κλειστής Αίθουσας του Γυμνασίου Παλουριώτισσας και του Σωματείου «Αχιλλέας», ο Πρόεδρος του ΚΟΑ εξαίρει τον ύψιστο ρόλο που διαδραματίζουν οι αθλητικοί χώροι στη διάπλαση του σώματος και τη διαμόρφωση του ήθους.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού εκφράζει σήμερα μεγάλη ικανοποίηση, γιατί συμβάλλει στη θεμελίωση μιας πρόσθετης κλειστής αίθουσας γυμναστικής, που φιλοδοξεί να εξυπηρετήσει τους υψηλούς αθλητικούς σκοπούς των μαθητών του Γυμνασίου Παλουριώτισσας, των νέων του Σωματείου «Αχιλλέας», όπως και της περιοχής του Καϊμακλίου / Παλουριώτισσας γενικότερα.

Την εύσημη αυτή ώρα που αρχίζει να μορφοποιείται μια φωτεινή έμπνευση, νιώθω απέραντη ευτυχία, γιατί στο αθλητικό αυτό έργο, που τόσο αξιέπαινα ανέλαβε η φιλόμουση Εφορεία των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας και ο στοργικός Σύνδεσμος Γονέων του Σχολείου με εισφορά τους από £20,000 ο καθένας, προσέρχεται αρωγός και ο ΚΟΑ με το δικό του μερίδιο ύψους £80,000. Από το μερίδιο αυτό του ΚΟΑ — που τονίζει το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Προέδρου της Δημοκρατίας και όλης της Κυβέρνησης για την εξάπλωση του αθλητισμού — με πολλή ευχαρίστηση εγχειρίζω τώρα στον Πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας επιταγή £40,000 που αντιπροσωπεύει την πρώτη δόση της εισφοράς μας.

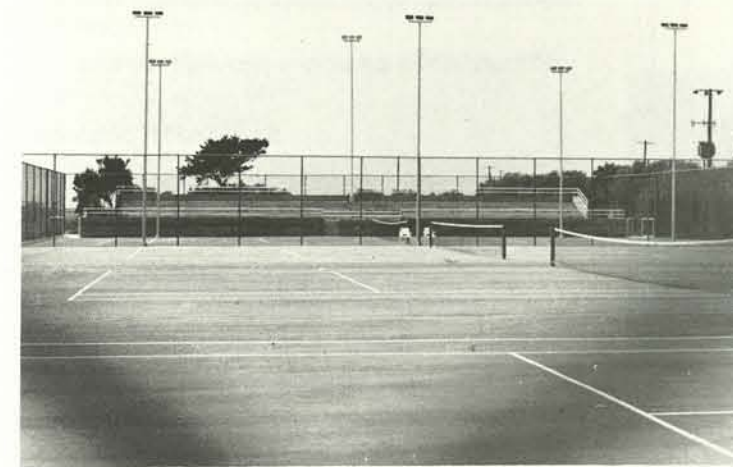

Η ανεγειρόμενη Κλειστή Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης του Γυμνασίου Παλουριώτισσας και ΑΧΙΛΛΕΑ Καϊμακλίου, για την οποία ο ΚΟΑ εισέφερε ποσό £80,000.

Η απόφαση για την ανέγερση της αίθουσας πολλαπλής χρήσεως αποτελεί ένα σημαντικό θήμα προόδου, που προοιωνίζεται θετική εξέλιξη στην επιδιωκόμενη ανοδική πορεία της αθλούμενης Κύπρου. Πρόκειται για μια ρωμαλέα απόφαση, για την οποία όλοι αισθανόμαστε ανείπωτη χαρά και ύψιστη ψυχική απόλαυση. Γιατί, την αίθουσα αυτή την βλέπουμε σαν ένα πρόσθετο λαμπερό αστέρι στο αθλητικό μας στερέωμα, που να καθοδηγεί τους νεαρούς αθλούμενους στο δρόμο της αρμονικής διάπλασης και της ηθοπλαστικής αγωνιστικότητας. Γιατί, την αίθουσα αυτή την οραματιζόμαστε σαν ένα πρόσθετο ελπιδοφόρο χαλκείο, μέσα στο οποίο οι ακατάλυτες αθλητικές αξίες να μεταστοιχειώνονται σε νέους ευσταλείς, εύτολμους και δυναμικούς, σε νέους άλκιμους, επίμονους κι αποφασιστικούς — νέους που να μεταπλάθουν την άσκηση του αθλητικού στίβου σε καθημερινά βιώματα, χρήσιμα για την επιτυχία τους επίδοση στο δύσκολο στίβο της ζωής.

Η Κλειστή Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης, που ανεγείρει ο ΚΟΑ για την Κοινότητα Δερού-νειας.

Τα τέσσερα γήπεδα αντισφαίρισης, που ανεγέρθησαν από τον ΚΟΤ στην Πλαζ Γεροσκή-που με οικονομική ενίσχυση του ΚΟΑ. (1985)

Τέτοιας ποιότητας αθλητικούς χώρους είναι που επιζητούμε, Κυρίες και Κύριοι, και τέτοιο το προϊόν που προσδοκούμε από αυτούς. Και θα ικανοποιήσουμε τελικά τις βασικές μας ανάγκες, αν δεχτούμε το γεγονός ότι η σωστή παιδεία πρέπει να επικουρείται με το σωστό αθλητισμό, που είναι το αναγκαίο συμπλήρωμα στην επεξεργασία του ολοκληρωμένου νέου. Και θα πραγματοποιήσουμε τους πόθους μας, αν αισθανθούμε την ανάγκη να αναθρέψουμε μια γνησιότερη αθλητική γενιά, που να βάλει φραγμό στο ψυχοφθόρο ρεύμα που τείνει να εκχυδαΐσει τον αθλητισμό και να τον εξευτελίσει σε ντοπαρισμένες και άλλες ανήθικες υποκλοπές επάθλων, που στοχεύουν σε ταπεινές εμπορικές συναλλαγές. Και θα υλοποιήσουμε τους στόχους μας, αν ενστερνιστούμε τη βασική αρχή ότι τα αθλητικά κέντρα δεν είναι μόνο χώροι για την ανάπτυξη σωματικών δεξιοτήτων και την επίτευξη επί-ζηλων επιδόσεων, αλλ' είναι κυρίως εργαστήρια καλλιτεχνικά, μέσα στα οποία φιλοτεχνούνται χαρακτηρισ, σμιλεύονται προσωπικότητες και διαμορφώνεται η υγιής αγωνιστικότητα κι ο έντιμος συναγωνισμός.

Η Κλειστή Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης, που ο ΚΟΑ ανεγείρει για την ΑΕΛ.

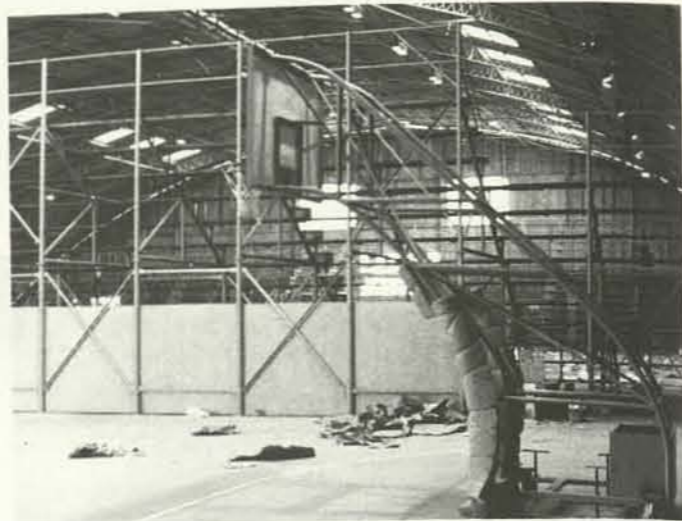

Σ' ένα τέτοιο εργαστήρι θα θέλαμε να εξελιχθεί και η κλειστή αίθουσα, που μας κάνει την τιμή να θεμελιώσει σήμερα ο έντιμος Υπουργός Παιδείας, κ. Στέλιος Κατσέλλης. Σ' ένα εργαστήρι ακούραστης και επιμελημένης χάλκευσης της πολυάκριβης νεολαίας μας, προς την οποία έχουμε το βαρύ χρέος να προσφέρουμε ό,τι ωφελιμότερο, ό,τι εκλεκτότερο και ό,τι ευγενέστερο. Ένα βαρύ ηθικό χρέος, που πρέπει να ξεφλήσουμε όχι με λόγια κενά, αλλά με έργα συγκεκριμένα. Παιδαγωγοί στην έδρα, προπονητές στο στίβο, γονιοί στο σπίτι, δημοσιογράφοι, ραδιοσχολιαστές και τηλεπαρουσιαστές, να αναλογιστούμε όλοι το ύψος των ευθυνών μας, να αρθούμε στο ύψος των κρίσιμων στιγμών που διέρχεται η κοινωνία και να κουβαλήσουμε αγόγγυστα κι αποτελεσματικά το γλυκύ σταυρό, που εκούσια φορτωθήκαμε. Χωρίς άσκοπη χρονοτριβή, να επιστρατεύσουμε όσες δυνάμεις διαθέτουμε, και να αποδυθούμε στον αγώνα για μια νοικοκυρεμένη ανατροφή των παιδιών μας, με στόχο να τα προστατέψουμε από την ανευθυνότητα και τον ξεπεσμό και να τα ξανανεβάσουμε στις σφαίρες της υπευθυνότητας και της δημιουργικής δραστηριότητας.

Το κοινοτικό στάδιο, που ο ΚΟΑ κατασκευάζει στην Πόλη Χρυσόχους.

Δεν είναι νοητό, αγαπητοί μου φίλαθλοι, να αφήσουμε τη συνετή γενιά της πειθαρχίας, της σεμνότητας και της ορθοφροσύνης να υποβιαστεί σε ανεπρόκοπη γενιά απειθαρχίας, ασέβειας και χουλκανισμού. Είναι καιρός να ανανήσουμε από το λήθαργο του υπέρμετρου εγωισμού και του άκρατου ευδαμονισμού, και να τραθήξουμε σθεναρά τα χαλαρωμένα ηνία της αγωγής, για να συγκρατήσουμε το άρμα των μελλοντικών μας ελπίδων από τον κατήφορο της καταστροφής. Τον τόπο μας δεν είναι μόνο από τον κατακτητή που πρέπει να τον λυτρώσουμε. Θα πρέπει να τον λυτρώσουμε και από το κύμα της αντικοινωνικής συμπεριφοράς που, όπως φαίνεται, όλο και ογκούται και γίνεται πιο απειλητικό. Και για να σώσουμε τον τόπο, δεν έχουμε άλλη εκλογή παρά να αποσειίσουμε τη ραστώνη που άρχισε να μας κυριεύει και να αποδυθούμε σε σταυροφορία. Μια σταυροφορία, που να αρχίσει με το ποιοτικό ανέθασμα της οικογενειακής και της σχολικής αγωγής, να συμπληρώνεται με μια καθολική καλλιέργεια αθλητικής συνείδησης, και να τονώνεται με την εμφανή επίδειξη κοινωνικών προτύ-

Η μετάλλινη Κλειστή Αίθουσα ΟΛΥΜΠΙΑ, που στήθηκε το 1983 για τους αθλουμένους της Λεμεσού.

Τα τέσσερα γήπεδα αντισφαίρισης, που ο ΚΟΑ κατασκεύασε στη Λεμεσό για τις ανάγκες του προσφυγικού Ομίλου Αντισφαίρισης Αμμοχώστου. (1985)

πων για επωφελή επίδραση. Το μέλλον των νέων, το μέλλον του τόπου, βρίσκεται στα χέρια μας και αναμένει από μας να το σεβαστούμε και να το προστατέψουμε. Αν ολιγωρήσουμε, αν αδιαφορήσουμε, σίγουρα θα υποχρεωθούμε να κλάψουμε πικρά, σαν νεότεροι ιερείς, καθισμένοι επί των ποταμών της ραθυμίας και της αφροσύνης μας.

Είναι γι' αυτούς τους λόγους, Κύριε Υπουργέ, που ο ΚΟΑ υπερχαίρει σήμερα για τη θεμελίωση του νέου αυτού αθλητικού κέντρου. Κι είναι γι' αυτούς τους λόγους, Κυρίες και Κύριοι, που ο Οργανισμός μας εκφράζει την απόλυτη ευαρέσκεια και τα θερμά του συγχαρητήρια στη Σχολική Εφορεία και το Σύνδεσμο Γονέων για την ωραία και αξιόλογη αυτή πρωτοβουλία τους — και όχι λιγότερο, στον "Αχιλλέα" Καϊμακλίου για το αλτρουιστικό πνεύμα που επέδειξε, θυσιάζοντας την υποσχεθείσα ολόδική του αίθουσα για χάρη της ωφέλειας του ευρύτερου αθλητισμού. Ευχή και προσδοκία μας είναι τώρα η απρόσκοπτη ανέγερση κι η ομαλή αποπεράτωση του αναληφθέντος έργου, για να μπορέσει το ταχύτερο να διανοίξει τις φιλόξενες πύλες του και να προσφέρει άφθονα τα αγαθά της γόνιμης καρποφορίας του.

Σας συγχαίρω, σας επαινώ και σας ευχαριστώ.

Κυριάκος Νεοκλέους

15 Δεκεμβρίου 1984

Η Κλειστή Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσης του ΚΕΡΑΥΝΟΥ Στροβόλου, που ανήγειρε ο ΚΟΑ το 1985.

Το Γήπεδο Αθλοπαιδιών των Γυμνασίων της περιοχής Κύκκου, που κατασκευάζει η Εφορεία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας, με τεχνική βοήθεια και εισφορά του ΚΟΑ από £25,000.

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ

Ο Πρόεδρος του ΚΟΑ τονίζει την ωφέλεια που προσφέρει η συστηματική άσκηση και προτρέπει όλους να επιδοθούν σε ένα οποιοδήποτε άθλημα της αρέσκειάς τους, που να το χαίρονται σε όλη τους τη ζωή.

Μέσα στον καινούριο χρόνο που σήμερα υποδεχόμαστε, κάντε όλοι σας τον ωραίο και ευγενικό αθλητισμό ένα μικρό αλλά σημαντικό μέρος της καθημερινής σας ζωής. Θα χαρίσετε, έτσι, στους εαυτούς σας το πολύτιμο δώρο της δροσερότητας και της ψυχικής ευφορίας, που προσφέρει αφειδώλευτα η συστηματική και χαρούμενη άσκηση.

Διαλέξτε απ' το ευρύ πεδίο του αθλητισμού ό,τι σας ταιριάζει: Το στίβο με τους δρόμους, τις ρίψεις, τις βολές. Τις αθλοπαιδιές με το ποδόσφαιρο, το βόλλεϋ, το μπάσκετ, το τένις, το χάντμπολ, το μπάτμιντον, το σκουός, την ποδηλασία. Τη ρυθμική γυμναστική, την κολύμβηση, την πάλη, το τζούντο. Και τόσα άλλα. Συμβουλευτείτε κάποιον ειδικό, θρέστε το άθλημα που σας τραβά, αγκαλιάστε το και χαρείτε το ολόχρονα. Το κέρδος θα 'ναι διπλό - και δικό σας και του τόπου.

Μονάχα μην αναβάλετε την απόφαση. Ενεργήστε σήμερα για να δρέψετε τους γλυκούς καρπούς της άθλησης όσο το δυνατό νωρίτερα. Ο αθλητισμός - να είστε σίγουροι - είναι ένας από τους πιο αποδοτικούς μετοχικούς τίτλους, στους οποίους θα μπορούσε κανείς να επενδύσει τα ανεπανά-

ληπτα και ανεκτίμητα νιάτα του. Το μέρισμα που αφήνει αποζημιώνει πλουσιοπάροχα και συντηρεί ευχάριστα σε όλη τη ζωή.

Μη σας αποκαρδιώσουν οι αρχικές δυσκολίες. Στο άθλημα που θα εκλέξετε, να επιδοθείτε με ανυποχώρητη εμμονή, έτσι που να οδηγηθείτε στην τελική νίκη και την απολαυστική ικανοποίηση. Νικά πάντα εκείνος που θέλει να νικήσει. Νικά πάντα εκείνος που επιμένει και που ξέρει το σκοπό του αγώνα. Δείτε το ποτάμι που δεν υποχωρεί στα εμπόδια. Μια στρίβει δεξιά, μια αριστερά· τότε σχηματίζει λίμνη, τότε χύνεται στον κρημνό. Όμως δε σταματά ποτέ, ώσπου να ξεπεράσει τις δυσκολίες και να φτάσει στον προορισμό.

Αναλογιστείτε την ομορφιά, τη χάρη και τη ζωντάνια που μπορεί να σας χαρίσει η άσκηση και πυκνώστε τις ευτυχισμένες φάλαγγες των απειράριθμων αθλουμένων σ' ολόκληρο τον κόσμο. Θα βρείτε και τον τρόπο και το χρόνο, όσο πολυάσχολο κι αν είστε. Ριχτείτε στο φιλόξενο και αμειψικό στίβο των σπορ και δηλώστε απερίφραστα ότι σκοπεύετε να βγείτε νικητές - περήφανοι νικητές των δικών σας αδυναμιών και των δικών σας επιδόσεων. Αλλά για να γευτείτε το νόστιμο καρπό της τελικής νίκης θα πρέπει να ιδρώσετε, θα πρέπει να πληρώσετε στο ακέραιο το απαιτούμενο τίμημα, γιατί η επιτυχία ποτέ δεν αγοράζεται φτηνά.

Βάλτε την άθληση, αγαπητοί μου, στις άμεσες προτεραιότητές σας. Θα 'ναι τούτο το ακριβότερο δώρο που θα έχετε την ευκαιρία να κερδίσετε - φτάνει να το θελήσετε.

1η Ιανουαρίου 1985

Ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, Αντιστράτηγος Δ. Ματαφιάς, δέχεται από τον Πρόεδρο του ΚΟΑ Κ. Νεοκλέους την καθιερωμένη πρωτοχρονιάτικη επιταγή για αγορά και διανομή αθλητικού υλικού στους στρατευμένους αθλητές. Δεξιά του Αρχηγού: Α. Παπαέλληνας και Σ. Λαγούδης, μέλη ΔΣ ΚΟΑ· αριστερά του Προέδρου: Θ. Χαραλαμπίδης, ΓΔ ΚΟΑ και Αντ/ρχης Γ. Τσιρέκης.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Ο «Αθλητισμός για Όλους» είναι ένα παγκόσμιο κίνημα της τελευταίας εικοσαετίας, που αποβλέπει στην εξασφάλιση ευκαιριών για άθληση σε όλους τους ανθρώπους - ανεξάρτητα από ηλικία ή φυσική κατάσταση.

Στην Κύπρο ο «Αθλητισμός για Όλους» θεμελιώθηκε το Νοέμβριο του 1985 με αρχικό κονδύλι από £50,000 που εγκρίθηκε από το Κράτος για το σκοπό αυτό.

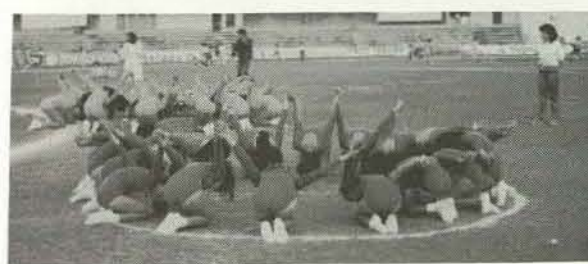
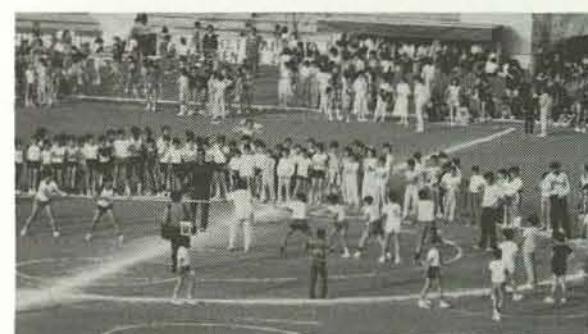
Η έναρξη έγινε με το πρόγραμμα «Αθλητισμός και Παιδί», στο οποίο έγιναν δεκτοί 6,000 μαθητές των τριών τελευταίων τάξεων του Δημοτικού.

Ταυτόχρονα, ξεκίνησε και το πρόγραμμα «Αθλητισμός και Γυναίκα», αρχικά σε ένα μόνο κέντρο στη Λευκωσία, με συμμετοχή 200 γυναικών, και λίγο αργότερα στη Λάρνακα.

Η φιλόδοξη αυτή εκδήλωση προγραμματίζεται να καλύψει σταδιακά όλα τα μικρά παιδιά, τους νέους, τους άντρες, τις γυναίκες, τους ανάπηρους και τους ηλικιωμένους.

Ο «Αθλητισμός για Όλους» χαιρετίστηκε θερμά γιατί αποτελεί εγγύηση για:

- την προσφορά ωφέλιμης ψυχαγωγίας,
- την τόνωση της υγείας, της ευεξίας και της αποδοτικότητας του λαού, και
- την ανάδειξη νέων ταλαντούχων αθλητών, που να εμπλουτίσουν το στίβο, τη γυμναστική, την κολύμβηση και όλες τις αθλοπαιδιές.

Το πρόγραμμα «Αθλητισμός και Παιδί» προσφέρει σε χιλιάδες αγόρια και κορίτσια της Κύπρου σωστή αθλητική διαπαιδαγώγηση και τους χαρίζει υγεία, ζωντάνια και χαρά.

Η πρώτη συνεδρία (Μάιος 1985) της Κεντρικής Επιτροπής του «Αθλητισμού για Όλους» (ΑΓΟ). Δεξιά του Προέδρου του ΚΟΑ: Άννα Μαραγκού, εκπρόσωπος Επαρχίας Λευκωσίας, Α Γεωργιάδης, του Κλιμακίου ΑΓΟ, Θ Παπάς, εκπρόσωπος Επαρχίας Λεμεσού, Ρέα Κωμοδίκη, εκπρόσωπος υπουργείου Υγείας και Κ Αλκίδας, εκπρόσωπος Επαρχίας Λάρνακας. Αριστερά του προέδρου: Δρ Μάριος Τριτοφτίδης, Σύμβουλος Προέδρου για Αθλητικά Θέματα, Θ Χαραλαμπίδης, ΓΔ ΚΟΑ, Α Χατζηθασιλίου, Έφορος ΚΟΑ, Κ Χρυσοστόμου, εκπρόσωπος υπουργείου Προεδρίας και Κ Παπακώστας, Κλιμακίου ΑΓΟ. Άλλοι παρόντες: Κ Δημητριάδης, εκπρόσωπος υπουργείου Εσωτερικών, Αλ Γεωργίου, εκπρόσωπος υπουργείου Εργασίας, Δ Παντελίδης, εκπρόσωπος Επαρχίας Αμμοχώστου, Δ Γεωργιάδης, εκπρόσωπος Επαρχίας Κερύνειας και Κ Κοζάκης, Διοικητικός Λειτουργός ΚΟΑ. Απόψεις: Κ Χατζανδρέου, εκπρόσωπος υπουργείου Παιδείας, και Α Αγγελίδης, Επαρχίας Πάφου.

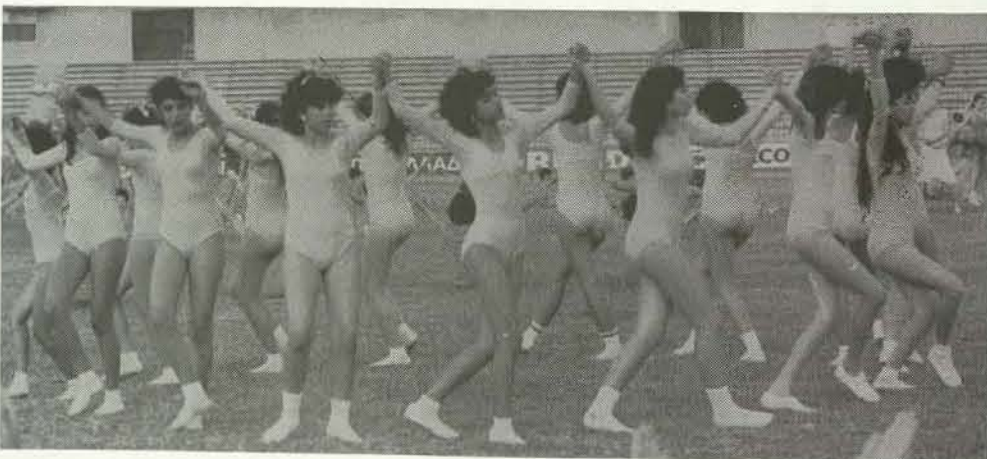
ΟΙ ΓΥΜΝΑΣΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ» (ΑΓΟ)

Α' σειρά: Στο μέσο, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ· δεξιά, ο Δρ Π Περισιάνης, Διευθυντής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, στο οποίο οι γυμναστές του ΑΓΟ διδάχτηκαν μαθήματα παιδαγωγικής· αριστερά, ο Κ Παπακώστας, υπεύθυνος για το Πρόγραμμα ΑΓΟ· στα δυο άκρα, οι διδάξαντες καθηγητές του ΠΙΚ, Α Μακρής και Α Γεωργιάδης. Β' σειρά: Α Κίρκας, Γ Σάββα, Γ Σοφοκλέους, Ν Ευσταθίου, Δ Γεωργιάδου, Ε Μούζουρου, Μ Λεωνίδου, Γ Στυλιανού, Σ Σταυρινίδου. Γ' σειρά: Β Χειμωνής, Π Νεοφύτου, Α Χατζηγιάννης, Λ Κωνσταντινίδου, Φ Χατζηδημητρίου, Λ Κούσιου, Ε Θεοδοσίου, Κ Χρυσοστόμου, Π Γεωργαλλίδου. Δ' σειρά: Ν Μεγάλεμος, Χ Χρίστου, Μ Κακουλλής, Ν Ανδρονίκου, Β Σκουρίδης, Α Νεοφύτου και Μ Κρασιάς. Απούσα, η Ε Πούλλακα.

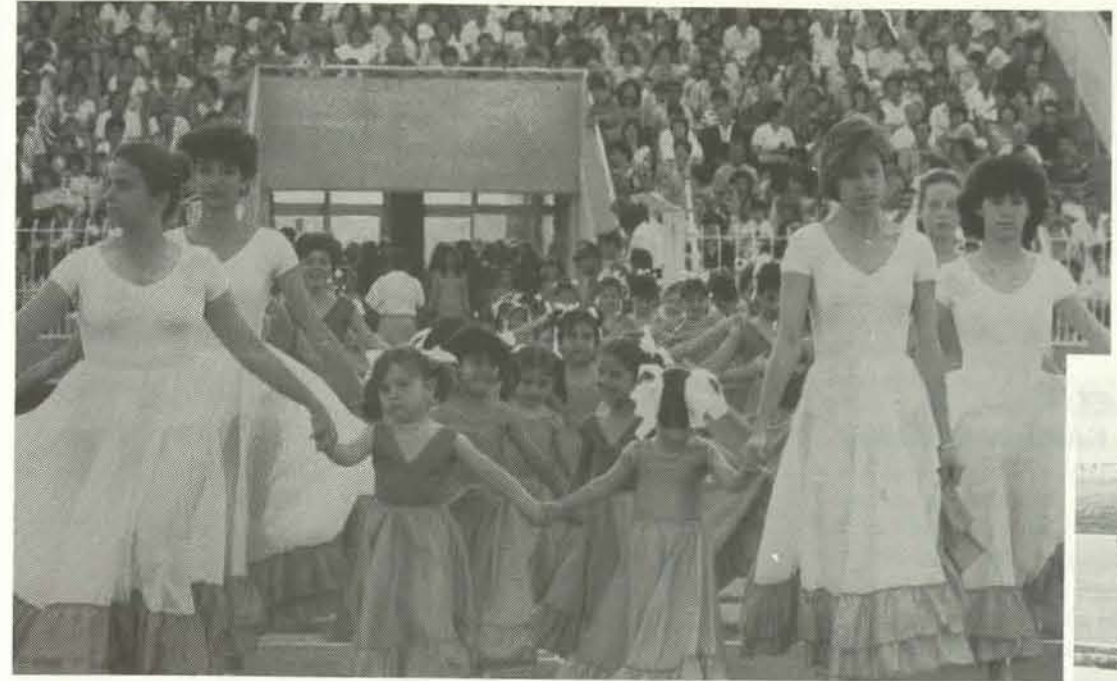

Στιγμιότυπα από τη γιορτή της «Ολυμπιακής Ημέρας», που οργάνωσε η Επαρχιακή Επιτροπή «Αθλητισμός για Όλους» Λεμεσού, στο Τσίρειο Στάδιο, με τη συμμετοχή 700 παιδιών. (1986)

Εικόνες από το Α΄ Φεστιβάλ Νεολαίας και Αθλητισμού που έγινε στα πλαίσια του Προγράμματος «Αθλητισμός για Όλους» (1986). Στην εκδήλωση αυτή, που οργάνωσε ο ΚΟΑ με τη βοήθεια της καθηγήτριας Σωματικής Αγωγής Ρέας Ιωαννίδου, μετέσχαν 2,800 παιδιά από όλη την Κύπρο.

Ο Πρόεδρος της Βουλής Δρ Βάσος Λυσσαρίδης χαιρετίζει τις 8,000 των θεατών, που παρακολούθησαν το Α΄ Φεστιβάλ Νεολαίας και Αθλητισμού.

Η διοργάνωση αγώνων μεγάλων δρόμων αποτελεί μέρος του προγράμματος «Αθλητισμός για Όλους» (ΑΓΟ). Στις εικόνες, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κ Νεοκλέους προσφωνεί τους δρομείς - άντρες, γυναίκες και παιδιά - πριν από την εκκίνηση για το «Γύρο της πόλης», που οργάνωσε ο Δήμος Λευκωσίας (Απρ. 1986). Αριστερά: Λ Δημητριάδης, Δήμαρχος Λευκωσίας, Κ Κοζάκης, Διοικητικός Λειτουργός ΚΟΑ, Ι Χατζηιωσήφ, ΓΓ ΚΟΕ και Γ Αναστασιάδης, του ΑΓΟ.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ

Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή, 77

Διαπιστώσεις από το
Ζ΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Αθλητισμού, 81

Αθλήματα και Αθλοπαιδιές, 84

Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου, 180

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ) ιδρύθηκε το 1974 και αναγνωρίστηκε από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ) το 1976. Σκοποί και επιδιώξεις της ΚΟΕ, σύμφωνα με τον Ολυμπιακό Χάρτη, είναι:

1. Η ανάπτυξη και προστασία του Ολυμπιακού Κινήματος.
2. Η εφαρμογή των κανόνων του Ολυμπιακού Χάρτη, που διέπουν τη λειτουργία όλων των Διεθνών Αθλητικών Ομοσπονδιών.
3. Η οργάνωση, προετοιμασία, επιλογή - σε συνεργασία με τις αρμόδιες ομοσπονδίες - αθλητών και ομάδων για συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες κάτω από την αιγίδα της ΔΟΕ.
4. Η υποβολή εισηγήσεων προς τη ΔΟΕ σχετικά με τον Ολυμπιακό Χάρτη, το Ολυμπιακό Κίνημα και γενικά την οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.
5. Ο σχεδιασμός και η προαγωγή μιας ορθολογικής πολιτικής, σε συνεργασία με ιδιωτικούς και κρατικούς αθλητικούς φορείς.
6. Η προστασία της απόλυτης αυτονομίας της και η αποτελεσματική αντίσταση σε πιέσεις, πολιτικές, θρησκευτικές και οικονομικές.

Ο Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής (ΔΟΕ) Χουάν Αντόνιο Σαμαράνς σε δημοσιογραφική διάσκεψη, που έδωσε στην Κύπρο το 1982. Δεξιά του, ο Πρόεδρος και ο Γενικός Γραμματέας της ΚΟΕ Δημητράκης Δημητριάδης και Ιωσήφ Χατζηιωσήφ· αριστερά του, ο Ελλαδίτης Νικόλαος Νησιώτης, μέλος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής.

Φιλοφρονητική επίσκεψη του Προέδρου της ΔΟΕ Χουάν Αντόνιο Σαμαράν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού. (1982)

Στη διάρκεια της δωδεκάχρονης λειτουργίας της, η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή

- Διοργάνωσε συμμετοχές στους ακόλουθους Αγώνες:
Ολυμπιακούς Μόσχας (1980)
Ολυμπιακούς Λος Άντζελες (1984)
Χειμερινούς Ολυμπιακούς Λέικ Πλάσιτ (1980)
Χειμερινούς Ολυμπιακούς Σεράγιεβο (1984)
Μικρής Ολυμπιάδας Σαν Μαρίνο (1985)
Πανεπιστημιάδας Ιαπωνίας (1985)
- Οργάνωσε σεμινάρια με τη βοήθεια του OLYMPIC SOLIDARITY και της Ολυμπιακής Επιτροπής των ΗΠΑ
- Δημιούργησε Επιτροπές FAIR PLAY και Αθλητών, Ολυμπιακό Μουσείο και Εθνική Ολυμπιακή Ακαδημία
- Απέστειλε προπονητές στο εξωτερικό για επιμόρφωση
- Συμμετέσχε σε διεθνή σεμινάρια
- Υπέγραψε πρωτόκολλα αθλητικής συνεργασίας με τις Ολυμπιακές Επιτροπές Συρίας και Γαλλίας.

Ο πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής Δημητράκης Δημητριάδης επιδίδει τη «Χρυσή Βίβλο των Ολυμπιακών Αγώνων» στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού. Αριστερά, ο Γενικός Γραμματέας του ΔΣ ΚΟΕ Ιωσήφ Χατζηιωσήφ.

Στην Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή είναι εγγεγραμμένες οι ακόλουθες Ομοσπονδίες και Επιτροπές:

Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου (ΚΟΕΑΣ)
Ποδόσφαιρου (ΚΟΠ)
Πετοσφαίρισης (ΚΟΠΕ)
Καλαθοσφαίρισης (ΚΟΚ)
Χιονοδρόμων (ΟΧΚ)
Ιστιοπλοΐας (ΚΙΟ)
Κολύμβησης (ΚΟΕΚ)
Ποδηλασίας (ΚΟΠΟ)
Τζούντο - Καράτε - Ταεκβοντό (ΤΚΤ)
Γυμναστικής (ΚΟΓ)
Χάντμπωλ (ΚΟΧ)
Σκοπευτικής (ΣΚΟΚ)
Ίππασίας (ΚΟΙ)
Αντισφαίρισης (ΟΑΚ)
Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης (ΠΟΕΠΑ)
Άρσης Βαρών (ΚΟΑΒ)
Πένταθλου - Δίαθλου (ΚΟΠΔ)
Τοξοβολίας (ΚΟΤ)
Πάλης (ΚΟΠΑΛ)
Χόκεϋ (ΚΟΧ)
Κανώ (ΚΟΚ)
Μπάντμιντον (ΚΟΜ)
Μπόουλινγκ (ΚΟΜ)
Σκουός (ΚΟΣ)
Σωματικής Διάπλασης (ΠΕΟΣΔ)
Κοινοπολιτειακών Αγώνων
Πυγμαχίας (ΠΟΠ)
Πανεπιστημιακού Αθλητισμού

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΕ:

Στέλιος Γκαράνης (1974-76)
Δημητράκης Δημητριάδης (1976-84)
Κίκης Λαζαρίδης (1984 -)

Διεύθυνση Επιτροπής:

Νικηταρά 19
Ταχ Κιβ 3931
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Τηλ. 450875
Τέλεξ: 5300 OLYMPIC CITY CY

Ο υπουργός Παιδείας Δρ Χρυσόστομος Σοφιανός προσφωνεί το Β' Σεμινάριο Ολυμπισμού που συγκροτήθηκε στη Λευκωσία το 1980. Στο Προεδρείο, οι Τριαντάφυλλος Καρατασάκης, Γενικός Επιθεωρητής Σωματικής Αγωγής Ελλάδας, Δρ Κλεάνθης Παλαιολόγος, Επίτιμος Διευθυντής Εθνικής Ακαδημίας Σωματικής Αγωγής, Κίκης Λαζαρίδης, Πρόεδρος ΚΟΑ, Δρ Όττο Σίμιτσεκ, Κοσμήτορας Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας και Νίκος Παπαξενοφώντος, Τμηματάρχης Στοιχειώδους Εκπαιδευσεως Κύπρου.

Ομάδα Κυπρίων και Μεξικάνων αθλητών, με αξιωματούχους του κυπριακού αθλητισμού, ύστερα από αθλητική συνάντησή τους στην Κύπρο το 1980.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ Ζ' ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΟΥΑΛΛΙΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1985)

— Η συστηματική άσκηση του σώματος είναι σημαντικό στοιχείο στην ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας. Οι καλές έξεις και η αυτοκυριαρχία που αντλούνται από την αθλητική δραστηριότητα μπορούν να οδηγήσουν τους νέους στο δρόμο για μια πιο καταξιωμένη ζωή.

— Η άθληση και η υγιής ψυχαγωγία διαδραματίζουν αξιόλογο ρόλο στο εκπαιδευτικό σύστημα όλων σχεδόν των χωρών του κόσμου. Η συνάθληση και ο συναγωνισμός παρέχουν ένα τέλειο μέσο για διεθνή κατανόηση και αδελφούσνη.

— Ο αυξανόμενος ελεύθερος χρόνος που δημιουργείται σε όλες τις χώρες λόγω της τεχνολογικής προόδου και του αυτοματισμού πρέπει να χρησιμοποιείται όσο το δυνατό πιο επωφελώς. Και η άθληση μπορεί ασφαλώς να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σ' αυτό.

— Η ενεργητικότητα που βρίσκεται σε λανθάνουσα μορφή μέσα στους νέους είναι δυνατό να τους οδηγήσει σε αντικοινωνική συμπεριφορά. Ο βανδαλισμός και η εκρηκτική συμπερι-

φορά αποτελούν κάποτε διέξοδο για τους νέους, που με τον τρόπο αυτό εκφράζουν την απογοήτευσή τους και καταπολεμούν την ανία τους.

— Είναι λυπηρό γιατί στα τελευταία χρόνια παρατηρούνται ανησυχητικές τάσεις αυξανόμενου χουλικανισμού, βανδαλισμού, εμπορικοποίησης του αθλητισμού και μιας επιθυμίας για εξασφάλιση της νίκης «αντί πάσης θυσίας».

— Τα σπορ συνεπάγονται ανταγωνισμό αλλά και ευγενική άμιλλα. Κάθε βδομάδα διεξάγονται δεκάδες διεθνών αγώνων, στους οποίους πρυτανεύει το φιλικό πνεύμα κι η αθλητοπρέπεια, οι κανονισμοί τηρούνται σε κάθε τους λεπτομέρεια, και οι διαιτητές τυγχάνουν απόλυτου σεβασμού. Κι είναι αυτό που μας δίνει ελπίδες για το μέλλον. Αν κάνουμε αρχή με τα νεαρά παιδιά και εμψυχώσουμε σ' αυτά ορθές αθλητικές συνήθειες, είναι σίγουρο πως θα μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους μας.

— Η επιθυμία για ψηλότερες επιδόσεις και αυξημένη επιτυχία δεν πρέπει να αποβαίνει σε

Η κυπριακή ολυμπιακή ομάδα παρελαύνει στο Ολυμπιακό Στάδιο της Μόσχας. Σημαιοφόρος ο Κώστα Παπακώστας. (1980)

Παρέλαση της κυπριακής ολυμπιακής ομάδας στο Ολυμπιακό Στάδιο του Λος Άντζελες. Σημαιοφόρος ο Μάριος Κασσιανίδης. (1984)

Από τη Διεθνή Συνάντηση Στίβου μεταξύ Κύπρου και Ισραήλ (1959). Σημαιοφόρος της κυπριακής ομάδας ο Αντρέας Χατζηθασσιλείου.

βάρος της συντριπτικής πλειονότητας των νέων, για τους οποίους η άθληση αποτελεί μέσο ψυχαγωγίας και κάποιου είδους απλού ανταγωνισμού.

— Καταδικάζεται η αθλητική εξειδίκευση σε πολύ νεαρή ηλικία. Υπάρχουν αναρίθμητα παραδείγματα πραγματικής σωματικής βλάβης, που προέκυψε από υπερβολική ένταση, στην οποία υποβλήθηκαν ανώριμα παιδιά.

— Οι σημερινοί νέοι, είτε θέλουν να το παραδεχτούν είτε όχι, είναι ευαίσθητοι στις βασικές αξίες της ειλικρίνειας, της αφοσίωσης στο καθήκον, της εντιμότητας και, πάνω απ' όλα, της δικαιοσύνης - αξίες απ' τις οποίες αναπτύσσεται η αθλητοπρέπεια. Γι' αυτό, έχουμε

χρέος να φροντίζουμε ώστε οι αξίες αυτές να εισχωρούν βαθιά μέσα στα σπορ όλων των επιπέδων. Και να μην έχουμε παράπονο, όταν αφήνουμε τις αξίες αυτές να εξευτελίζονται στα σπορ των ενηλίκων!

— Εκείνο που χρειαζόμαστε είναι η κατάλληλη διδασκαλία, που να δίνει στους νέους τη δυνατότητα να βελτιώνουν μια δεξιότητα, να ξεπερνούν ένα πρόβλημα, και να αναπτύξουν σώμα υγιές, που να τους επιτρέπει να χαίρονται σ' όλη τους τη ζωή την άθληση, τόσο με τη συμμετοχή όσο και με την παρακολούθηση.

— Το μέλλον βρίσκεται στα χέρια των νέων. Γι' αυτό, έχουμε καθήκον να τους προσφέρουμε κίνητρα και ενθάρρυνση για συμμετοχή στα σπορ.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής Κίκης Λαζαρίδης και ο ομόλογός του της Γαλλίας Νέλσον Μπιαίου υπογράφουν στη Λευκωσία συμφωνία για συνεργασία μεταξύ των δυο Ολυμπιακών Επιτροπών (1986). Αριστερά, ο Πρέσβης της Γαλλίας στην Κύπρο Ζιαν Ντομινίκ Παολίνι και δεξιά, ο Νομικός Σύμβουλος της ΚΟΕ Μάρκος Σπανός.

ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ

Αθλητισμός Στίβου, 85

Υγρός Στίβος και Ναυταθλητισμός

- Κολύμβηση, 99
- Κωπηλασία, 102
- Ιστιοπλοΐα, 103
- Ιστιοσανίδες, 104
- Ιστιοπλοΐα Ανοιχτής Θάλασσας, 105

Ομαδικές Αθλοπαιδιές

- Ποδόσφαιρο, 107
- Καλαθόσφαιρα, 117
- Πετόσφαιρα, 124
- Χάντμπολ, 130
- Χόκεϋ, 132

Ατομικές Αθλοπαιδιές

- Τένις, 134
- Πιγκ-Πογκ, 138
- Μπάντμιντον, 140
- Σκουός, 142

Βαρέα Αθλήματα

- Πάλη, 145
- Πυγμαχία, 147
- Τζούντο, Καράτε, Ταεκβοντό, 148
- Άρση Βαρών, 151

Διάφορα Αθλήματα

- Γυμναστική, 153
- Σωματική Διάπλαση, 158
- Σκοποβολή, 159
- Ιππασία, 163
- Ποδηλασία, 166
- Χιονοδρομίες, 168
- Μπόουλινγκ, 170
- Τοξοβολία, 172
- Αυτοκινητοδρομίες, 173
- Μοτοσυκλετοδρομίες, 175

Πνευματικά Αθλήματα

- Σκάκι, 177
- Μπριτζ, 179

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΙΒΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο αθλητισμός στίβου γεννήθηκε στην Ελλάδα γύρω στο 13ο αι. πΧ και έφτασε στο αποκορύφωμά του στη διάρκεια των κλασικών χρόνων. Κατά τη ρωμαϊκή εποχή σημείωσε οπισθοδρόμηση, η οποία συνεχίστηκε σε όλο το Μεσαίωνα.

Ο νεότερος αθλητισμός στίβου δημιουργήθηκε στα τέλη του 18ου αιώνα. Κυρίως, όμως, αναζωογονήθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα από τα αγγλικά πανεπιστήμια, απ' όπου σύντομα μεταφέρθηκε στις ΗΠΑ και την ηπειρωτική Ευρώπη.

Οι πρώτοι σύγχρονοι οργανωμένοι αγώνες στίβου διεξήχθησαν το 1849 στο Λονδίνο και το 1870 στη Νέα Υόρκη. Με την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων το 1896 και την ίδρυση της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Στίβου (IAAF) το 1912, ο στίβος άρχισε να αναπτύσσεται με ταχύτατο ρυθμό.

ΟΙ ΙΔΡΥΤΕΣ ΤΟΥ ΓΣΟ ΜΕ ΟΜΑΔΑ ΑΘΛΗΤΩΝ (1892)

Άνω: Αλέκος Ζήνων, Ευαγόρας Καραγεωργιάδης, Μενέλαος Φραγκοϋδης, Ιωάννης Κολακίδης, Γεώργιος Ζήνων, Μιχάλης Φούρναρης, Μιχαήλ Φυτός, Αριστείδης Ζήνων. Μέσο: Αγ Φραγκοϋδης, Ανδρέας Θεμιστοκλέους, Ν Κλ Λανίτης. Κάτω: Νικόλαος Κουτσαβάκης, Σταύρος Ιωσήφ, Παύλος Συρίχας, Κώστας Συμεωνίδης, Νικόλαος Αμαξάρης (Καπτάν).

Πανοραμική άποψη του Σταδίου ΓΣΟ στους 1^ο Παγκύπριους Αγώνες Στίβου. (1911)

ΠΕΝΤΑΘΛΟ

Είναι άθλημα σύνθετο από πέντε αγωνίσματα. Λέγεται πως επινοήθηκε από τους Αργοναύτες κατά την παραμονή τους στη Λήμνο. Ως άθλημα διαμορφώθηκε το 708 π.Χ. οπότεν εισήχθηκε στους ολυμπιακούς αγώνες.

Στην αρχαιότητα το πένταθλο περιλάμβανε άλμα εις μήκος, δισκοβολία, ακοντισμό, δρόμο και πάλη· ύστερα όμως από την αναθίωση των ολυμπιακών αγώνων (1896), άλλαξε η σύνθεσή του ως εξής: άλμα εις μήκος, ακοντισμός, δρόμος 200 μ, δισκοβολία και δρόμος 1500 μ (στη διάρκεια δυο κατά συνέχεια ημερών).

Στην Ολυμπιάδα του 1912 προστέθηκε και το «σύγχρονο πένταθλο», που περιλαμβάνει αγώνες ιππασίας, Ξιφομαχίας, σκοποβολής, κολύμβησης και ανώμαλου δρόμου. Το αρχικό πένταθλο άρχισε σταδιακά να εκτοπίζεται από το σύγχρονο, ωστόσο το 1928 εγκαταλείφθηκε εντελώς από τους ολυμπιακούς αγώνες.

ΠΕΝΤΑΘΛΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΤΑΘΛΟ

Για τις γυναίκες το πένταθλο εισήχθη το 1964 με τα εξής αθλήματα: Δρόμο 80 μ με εμπόδια, σφαιροβολία, άλμα εις ύψος, άλμα εις μήκος και δρόμο 200 μ. Το 1984 αντικαταστάθηκε από το «Επταθλο», που περιλαμβάνει: Δρόμο 100 μ με εμπόδια, άλμα εις ύψος, δισκοβολία, δρόμο 200 μ, άλμα εις μήκος, ακοντισμό και δρόμο 800 μ.

Στον αθλητισμό στίβου περιλαμβάνονται τα ακόλουθα (ολυμπιακά) αγωνίσματα:

- ΔΡΟΜΟΙ:** Ταχύτητας, ημιαντοχής, αντοχής, Μαραθώνιος, με εμπόδια, στηπλ και σκυταλοδρομίες.
- ΑΛΜΑΤΑ:** Σε ύψος, μήκος, τριπλούν και επί κοντώ.
- ΡΙΨΕΙΣ:** Σφαιροβολία, Δισκοβολία, Σφυροβολία και Ακοντισμός.
- ΔΕΚΑΘΛΟ (αντρών):** Δρόμος 100 μ, Άλμα σε μήκος, Σφαιροβολία, Άλμα σε ύψος, Δρόμος 400 μ, Δρόμος 110 μ με εμπόδια, Δισκοβολία, Άλμα επί κοντώ, Ακοντισμός, Δρόμος 1500 μ.
- ΕΠΤΑΘΛΟ (γυναικών):** Δρόμος 100 μ με εμπόδια, Άλμα σε ύψος, Σφαιροβολία, Δρόμος 200 μ, Άλμα σε μήκος, Ακοντισμός, Δρόμος 800 μ.
- ΒΑΔΗΝ**
- ΑΝΩΜΑΛΟΣ ΔΡΟΜΟΣ**
- ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΠΕΝΤΑΘΛΟ:** Ιππασία (800 μ με 15 εμπόδια), Ξιφομαχία (επε), Σκοποβολή (20 βολές από απόσταση 25 μ), Κολύμβηση (300 μ ελεύθερο), Ανώμαλος Δρόμος (4000 μ).

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

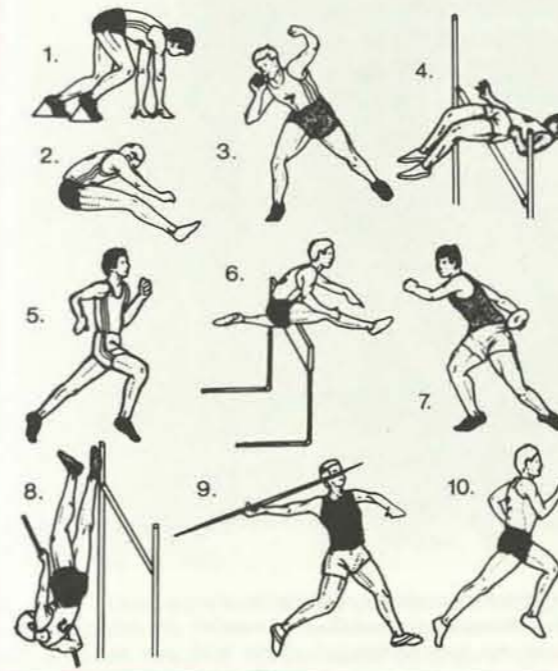
Στην Κύπρο ο αθλητισμός στίβου άρχισε να διεξάγεται οργανωμένα το 1892, σε άμεση και στενή συνεργασία με τον ελλαδικό. Υπεύθυνοι για την καλλιέργεια και την προαγωγή του ήταν οι Γυμναστικοί Σύλλογοι της Κύπρου, με πρώτο το Γ Σ «Ολύμπια» και στη συνέχεια με τους υπόλοιπους, καθώς ιδρύονταν ο ένας ύστερα από τον άλλο. Το 1947 την ευθύνη του στίβου την ανέλαβε η ουσταθείσα τότε Τοπική Επιτροπή ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ), στο Δ Συμβούλιο της οποίας περιλαμβάνονταν και εκπρόσωποι των Γυμναστικών Συλλόγων.

ΔΕΚΑΘΛΟ

Το δέκαθλο—σύνθετο αγώνισμα μόνο για άντρες—εκφράζει στην πράξη την αρχαία έννοια του τέλειου αθλητή, ο οποίος δεν επιδίδεται σε ένα μόνο αγώνισμα, αλλά είναι «καλός σε όλα».

Το Δέκαθλο μπήκε στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων το 1912 και περιλαμβάνει τα ακόλουθα αγωνίσματα (βλέπε σχέδιο): 1. δρόμο 100 μ, 2. άλμα εις μήκος, 3. σφαιροβολία, 4. άλμα εις ύψος, 5. δρόμο 400 μ, 6. δρόμο 110 μ με εμπόδια, 7. δισκοβολία, 8. άλμα επί κοντώ, 9. ακοντισμό, 10. δρόμο 1500 μ.

Το 1983 η Κύπρος δημιούργησε δική της ανεξάρτητη Ομοσπονδία — την ΚΟΕΑΣ (Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου) — η οποία έγινε δεκτή τον επόμενο χρόνο ως μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς (IAAF).

Την ΚΟΕΑΣ απαρτίζουν οι έξι Γυμναστικοί Σύλλογοι της Κύπρου, ως εξής:

1. Γ Σ ΟΛΥΜΠΙΑ (Λεμεσού). Ιδρύθηκε το 1892 και είναι ο αρχαιότερος στην Κύπρο, και ο δεύτερος στον ελληνικό χώρο. Τέλεσε τους Α' Παγκύπριους Αγώνες Στίβου το 1896, τους Α' Πανελλήνιους (στη Λεμεσό) Αγώνες Στίβου το 1925 και τους Α' Παγκύπριους Σχολικούς Αγώνες το 1928. Τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών, το ΣΕΓΑΣ, την Ένωση Αθλητικών Συντακτών Ελλάδας και Κύπρου, το Δήμο Λεμεσού κ.ά.

Διατελέσαντες Πρόεδροι ΓΣΟ: Ανδρέας Θεμιστοκλέους (1892 — 1911), Ν Κλ Λανίτης (1911 — 31 και 1948 — 54), Λεύκιος Ζήνων (1931 — 42), Χριστιανός Ρωσσιδής (1942 — 46), Πέτρος Παπαϊωάννου (1946 — 48), Μάριος Τριτοφτίδης (1954 — 83) και Χριστάκης Σαββίδης, προεδρεύων, (1983 ως σήμερα).

2. Γ Σ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ (Λευκωσίας). Ιδρύθηκε το 1894. Τέλεσε τους Β' Παγκύπριους Αγώνες Στίβου το 1898. Το 1902 απέκτησε το σημερινό του στάδιο, στο οποίο τέλεσε τους Πανελλαδικούς Αγώνες του 1926. Τόσο ο ΓΣΠ όσο και ο ΓΣΟ υπήρξαν ιδρυτικά μέλη του Συνδέσμου Ελληνικών Γυμναστικών και Αθλητικών Σωματείων (ΣΕΓΑΣ).

Διατελέσαντες Πρόεδροι ΓΣΠ: Θεοφάνης Θεοδότη (1894 — 1929), Γεώργιος Πούλιας (1929 — 31 και 1946 — 53), Σόλων Μιχαηλίδης (1931 — 33), Θεμιστοκλής Δέρβης (1933 — 46), Δημοσθένης Συμεωνίδης (1953 — 54), Διαγόρας Νικολαΐδης (1954 — 68), Φρίξος Μιχαηλίδης (1968 — 69), Τάσος Χατζηαναστασίου (1969 — 75), Γλαύκος Μιχαηλίδης (1975- 80) και Κώστας Βαφεάδης (1980 ως σήμερα).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΟΥΛΙΑΣ (1897 - 1958)

Πρόεδρος ΓΣΠ για δέκα χρόνια.
Στυλοβάτης του κλασικού αθλητισμού
στην Κύπρο.

3. Γ Σ ΖΗΝΩΝ (Λάρνακας). Ιδρύθηκε το 1896 με την επωνυμία «Ελληνικός Γυμναστικός Σύλλογος «Το Στάδιον», την οποία διατήρησε μέχρι το 1898. Τέλεσε Παγκύπριους Αγώνες για πρώτη φορά το 1900. Ήταν ο πρώτος Σύλλογος που καλλιέργησε εκτεταμένα τα ομαδικά αθλήματα, και ο πρώτος που δέχτηκε στο Συμβούλιό του εκπρόσωπους των σωματείων και σχολείων της Λάρνακας που διατηρούσαν αθλητικές ομάδες.

Διατελέσαντες Πρόεδροι ΓΣΖ: Φίλιος Ζαννέτος (1896 — 1922), Δημήτριος Δημητρίου (1922 — 26 και 1939 — 43), Κλεόθουλος Μεσολογγίτης (1926 — 39), Μιλτιάδης Οικονομίδης (1943 — 46), Ζήνων Πιερίδης (1946 — 67) και Κώστας Αλκιάδας (1967 ως σήμερα).

4. Γ Σ ΚΟΡΟΙΒΟΣ (Πάφου). Ιδρύθηκε το 1896 και λειτούργησε ομαλά ως το 1934. Κατά το έτος εκείνο, με έγκριση του ΣΕΓΑΣ ιδρύθηκε νέος Γυμναστικός Σύλλογος — ο ΚΙΝΥΡΑΣ — που λειτούργησε ως το 1948 και τέλεσε Παγκύπριους Αγώνες Στίβου το

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΓΣΠ ΜΕ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ (1924).

Κάτω: Πολύβιος Τσιγαριδής, Σπύρος Κολοकाσιδής, Γεώργιος Μαρτούδης, Χρίστος Ιερωνυμίδης, Ευάγγελος Χατζηπαύλου. Μέσο: Ιωάννης Ταλιάνος, Μιχαήλ Τριλλιδής, Γεώργιος Πούλιας, Γεώργιος Μαρκίδης, Θεοφάνης Θεοδότος, Μιλτιάδης Κουρέας, Γεώργιος Πιερίδης, Λοΐζος Κυριακίδης. Άνω: Περικλής Λοΐζιδης, Παναγιώτης Μουσικής, Παναγιώτης Μακρυγιάννης, Ανδρέας Τσουρής, Γεώργιος Σκουταριδής, Διαγόρας Νικολαΐδης, Πρόδρομος Λεοντιάδης, Χαρής Παπαϊωάννου, Τάκης Πετρίδης.

Ο Εθνάρχης Μακάριος απονέμει την ανώτατη αθλητική διάκριση του ΚΟΑ στο Μιχαήλ Ροδοσθένους για την πρώτη νίκη που πέτυχε στο Διεθνές Σχολικό Πρωτάθλημα της Ορλεάνης (1976). Στο μέσο φαίνονται ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κίκης Λαζαρίδης και ο Λουκής Σαβθίδης, μέλος ΔΣ ΚΟΑ. Στα δεξιά, ο Πρέσβης της Ελλάδας Μιχαήλ Δούντας.

Αθλητικές φυσιογνωμίες της μεσοπολεμικής περιόδου (1920 — 50), τιμώμενες από τον αναπληρωτή υπουργό Προεδρίας Πέτρο Μιχαηλίδη, στη διάρκεια των Πανελλήνιων Αγώνων που έγιναν στην Κύπρο το 1980. Τον αναπληρωτή υπουργό συνοδεύει ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κίκης Λαζαρίδης. Από αριστερά: Ιωάννης Ταλιάνος, Χριστόδουλος Συμεωνίδης, Κώστας Παντελίδης, Ανδρέας Παπαμιχαήλ, Ρένος Φραγκοϋδης, Δομνίτσα Λανίτου - Καβουνίδου και Στέλιος Κυριακίδης.

Απόδοση φόρου τιμής στο Μεγάλο Δάσκαλο της Λεμεσού και πρωταγωνιστή στην ίδρυση του ΓΣΟ, Ανδρέα Θεμιστοκλέους. Οι τιμώντες: Ν Κλ Λανίτης, Δρ Μ Τριτοφτίδης, Μ Φυτίδης, Στ Μιχαηλίδης και ο δημοσιογράφος Α Χατζημιλτής.

Ο υπουργός Εξωτερικών Σπύρος Κυπριανού απονέμει στον Αντρέα Χατζηθασαλείου αναμνηστικό κύπελλο για τη νίκη του στους Παγκύπριους Διασωματειακούς Αγώνες, που τελέστηκαν στη μνήμη του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου. (1960)

1937 και το 1946. Το 1948 επαναδραστηριοποιήθηκε ο ΚΟΡΟΙΒΟΣ και ο ΚΙΝΥΡΑΣ διαλύθηκε.

Διατελέσαντες Πρόεδροι ΓΣΚ: Τηλέμαχος Καλλονάς (1896 — 1921), Νικόλαος Νικολαΐδης (1921 — 34), Περίοδος ΚΙΝΥΡΑ με πρόεδρο Λοΐζο Φιλίππου (1934 — 48), Χριστόδουλος Γαλατόπουλος (1949 — 53), Ιάκωβος Ιακωβίδης (1953 — 54), Γιαννάκης Αγρότης (1954 — 66), Δημητράκης Παπαδημητρίου (1966 — 74), Δήμος Πογιατζής (1974 — 76) και Ανδρέας Αταλιώτης (1976 ως σήμερα).

5. Γ Σ ΕΥΑΓΟΡΑΣ (Αμμοχώστου). Ιδρύθηκε το 1903 με την επωνυμία «Σύνδεσμος Φιλάθλων ο Ευαγόρας». Το 1918 μετονομάστηκε σε Γυμναστικό Σύλλογο, για να μπορεί να μετέχει στους Παγκύπριους Αγώνες. Τέλεσε για πρώτη φορά Παγκύπριους Αγώνες Στίβου το 1933, και υπήρξε ο πρώτος διοργανωτής Παγκύπριων Αγώνων Γυναίκων (1952).

Διατελέσαντες Πρόεδροι ΓΣΕ: Διοικούσα Επιτροπή (1903 — 1918), Πολύβιος Παπαδόπουλος (1918 — 73), Λουκής Σαθβίδης (1973 — 81) και Δημητράκης Παντελίδης (1981 ως σήμερα).

6. Γ Σ ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΣ (Κερύνειας). Ιδρύθηκε το 1919. Όπως και οι άλλοι Γυμναστικοί Σύλλογοι των

παραλιακών πόλεων, καλλιεργούσε και θαλάσσια αθλήματα. Ύστερα από τα Οκτωβριανά του 1931 ο ΠΡΑΞΑΝΔΡΟΣ αδράνησε, αλλά δραστηριοποιήθηκε ξανά το 1949.

Διατελέσαντες Πρόεδροι ΓΣΠρ: Γεώργιος Καραγιάννης (1919 — 20), Σάββας Χρίστης (1920 — 31 και 1949 — 57), περίοδος αδράνειας (1931 — 49), Κλεάνθης Γεωργιάδης (1957 — 84) και Δήμος Γεωργιάδης (1984 ως σήμερα).

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΕΣΚ: Νικόλαος Κλ Λανίτης (1947 — 54), Δημοσθένης Συμεωνίδης (1955 — 60), Φάνος Ιωαννίδης (1960 — 69), Αντώνης Παπαδόπουλος (1969 — 81) και Κλεάνθης Γεωργιάδης (1981 — 84).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΕΑΣ:

Κλεάνθης Γεωργιάδης (1983 —)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Λεώφορος Ευαγόρου
Μέγαρο Χατζησαββα
3ος όροφος, διαμ. 2Δ/13
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τηλ. 444176

Τέλεξ: 4101 TESK CY

Ο προεδρεύων του ΓΣΟ Χριστάκης Σαθβίδης παραλαμβάνει από τον Πρόεδρο του ΚΟΑ Κ Νεοκλέους την Ασπίδα Πολυνίκους Συλλόγου στους Παγκύπριους Αγώνες Στίβου 1985.

ΚΗΡΥΞΗ ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΣΤΙΒΟΥ ΓΣΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΚΟΑ

Κυρίες και Κύριοι

Στην έξοχη αυτή ώρα της έναρξης των Αγώνων του ΓΣΕ η ραγισμένη καρδιά κι η θλιβερή σκέψη στρέφονται στο τουρκοπατημένο αλλ' ανυπότακτο Στάδιο της πόλης του Ευαγόρα για να ζωντανέψουν μεγαλεία και δόξες. Μεγαλεία, που δε ληηλατούνται από τον κατακτητή και δόξες που δε μαραινούνται από τον ξεριζωμό, γιατί δεν κερδήθηκαν με τη δύναμη του ξίφους αλλά με τη δύναμη της ιδέας και την εμμονή στις αρχές του υγιούς αθλητισμού.

Αγαπητοί Φίλαθλοι

Είναι αυτές τις αθάνατες αθλητικές αρχές της αρχαίας Ολυμπίας που μαζευτήκαμε κι εμείς να τιμήσουμε σήμερα στο φιλόξενο αυτό στάδιο του Παραλιμνίου. Τις αρχές του άδολου συναγωνισμού και της ευγενικής άμιλλας: τις αρχές εκείνες που λαμπρύνουν την ψυχή του γνήσιου αθλητή, που τον δροσίζουν με τη ζειδωρή αύρα του προγονικού κάλλους και τον καθιστούν άτρωτο στις αντιαθλητικές και επαίσχυντες εκείνες ενέργειες, που αμαυρώνουν τη γοητεία της όμορφης νίκης και τη χαρά της έντιμης συμμετοχής.

Λεβεντόπαιδες Αθλητές

Ο δοξασμένος στίβος της αγωνιστικότητας και του εξανθρωπισμού αναμένει τώρα κι από σας να τον δικαιώσετε και να προσθέσετε στη μεγαλοσύνη του. Αγωνιστείτε με τιμή και διεκδικήστε μια καθαρή και δαφνηφόρα νίκη. Όσοι αριστεύσετε, χαλάλι σας ο κότινος δεχτείτε τον με περηφάνεια και σεμνότητα. Όσοι πάλι υστερήσετε, κρατήστε το κεφάλι ψηλά· δεχτείτε την ήττα με αξιοπρέπεια και με ύψιστη ικανοποίηση, αφού θα έχετε δώσει στον αγώνα τον καλύτερό σας εαυτό.

Κηρύσσοντας τώρα την έναρξη των Αγώνων καλώ όλους σας, αθλητές κι αθλήτριες, να αποδειχτείτε κόσμιοι κι αθλητοπρεπείς, άξιοι απόγονοι του Γλαύκου, του Άλκιμου και του Διαγόρα. Γαλουχημένοι με την αιγλήεσσα παράδοση των αιώνων και σεβόμενοι το αγαθό όνομα της μαρτυρικής μας Κύπρου, ξεχυθείτε στο στίβο με καμάρι και αισιοδοξία, παρελάστε ευθυτενείς το φρόνημα και την ψυχή, και αγωνιστείτε περιχαρείς τον αγώνα τον καλό. Γιατί, «ου περί χρημάτων ο αγών, αλλά περί αρετής».

Μάρτιος, 1984

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΟΕΑΣ (Κυπριακής Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου) με τον Πρόεδρο του ΚΟΑ στο μέσο. Από αριστερά: Μαρίνα Ιακωβίδου (γραμματέας), Κώστας Αλκίδας, Αντρέας Αγγελίδης, Κλεάνθης Γεωργιάδης, Αντρέας Τουλούπης, Λυκούργος Αρχοντίδης, Κυριάκος Νεοκλέους, Κώστας Χατζανδρέου, Χρήστος Κολιός, Μάριος Βασιλείου, Λίτσα Ιακωβίδου (γραμματέας), Δήμος Γεωργιάδης, Αντώνης Δράκος, Ευθύμιος Λοιζής (υπάλληλος).

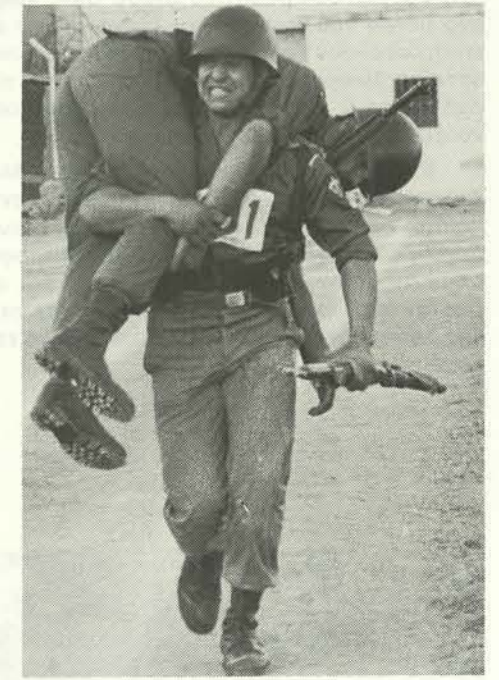
ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑ

Στον κλασικό αθλητισμό ασκούνται συστηματικά — όσο είναι δυνατό — και εκείνοι από τους στρατευμένους αθλητές που είναι δηλωμένοι σε γυμναστικούς συλλόγους ή αθλητικά σωματεία.

Παράλληλα, οι αθλούμενοι εθνοφρουροί επιδίδονται και σε στρατιωτικά αγωνίσματα στίβου, όπως είναι τα άλματα σε ύψος και μήκος, οι δρόμοι με μεταφορά τραυματία και οι συνηθισμένοι δρόμοι ταχύτητας — πάντα με το όπλο στο χέρι και με πλήρη εξάρτηση.

Δρόμος ταχύτητας, με όπλο και εξάρτηση.

Δρόμος ταχύτητας, με μεταφορά τραυματία.

Άλμα σε μήκος, με όπλο και εξάρτηση.

Άλμα σε ύψος, με όπλο και εξάρτηση.

ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΜΟΡΦΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Με τον κλασικό αθλητισμό ασχολούνται συστηματικά και πολλά άτομα με διάφορες μορφές αναπηρίας, όπως παραπληγικοί, τυφλοί και πνευματικά καθυστερημένοι.

Στην άθλησή τους τα άτομα αυτά βοηθούνται από τους ομίλους στους οποίους ανήκουν, ή τις σχολές στις οποίες φοιτούν. Επίσης, ενισχύονται οικονομικά και από τον ΚΟΑ για την εξασφάλιση του αναγκαίου αθλητικού υλικού και τη διοργάνωση αγώνων ή και τη συμμετοχή τους σε διεθνείς.

Με τον αθλητισμό τα άτομα αυτά χαίρονται, στο μέτρο του δυνατού, τη ζωντάνια του στίβου· επιστρατεύουν επωφελώς τις ικανότητες που διαθέτουν, διευρύνουν τους ορίζοντες της περιορισμένης τους δραστηριότητας, και αποκτούν καινούριες κι ευχάριστες εμπειρίες.

Επιπρόσθετα, η επίδοσή τους στον αθλητισμό ενσταλάζει στην ψυχή τους τη χαρά και την ικανοποίηση που προσφέρει η συνάθληση, η ευγενική άμιλλα και η κατάκτηση. Κυρίως, όμως, τροφοδοτεί σημαντικά την αυτοπεποίθησή τους, και επιπρόσθετα, διεγείρει το ενδιαφέρον και την εκτίμηση της κοινωνίας για τις προσπάθειες και τα επιτεύγματά τους.

Η Κυπριακή Ομάδα Παραπληγικών στην τελετή έναρξης των 35ων Διεθνών Αγώνων Αναπήρων (Αγγλία, 1986). Αρχηγός της Ομάδας ο Χριστάκης Αντωνίου και συνοδός ο Πρόεδρος της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου, Ντίνος Πταιλιδής.

ΠΑΡΑΠΛΗΓΙΚΟΙ

Το αθλητικό τμήμα της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου δημιουργήθηκε το 1984 και έχει 75 μέλη. Διοργανώνει ετήσιους παγκύπριους αγώνες στίβου και μετέχει στους αντίστοιχους διεθνείς.

Το 1985 Κύπριοι παραπληγικοί πήραν μέρος στους Διεθνείς Αγώνες Αναπήρων "STOKE MANDVILLE" (Παρολυμπακούς), όπου εξασφάλισαν τρίτη νίκη στην τοξοβολία. Το 1986 στους ίδιους διεθνείς, που έγιναν στην Αγγλία με συμμετοχή 32 χωρών, η κυπριακή ομάδα εξασφάλισε δυο τρίτες νίκες - στην τοξοβολία και τον ακοντισμό.

Ο παραπληγικός Νίκος Νικολαΐδης στο ρίξιμο του ακόντιου, που του εξασφάλισε χάλκινο μετάλλιο.

Η εκκίνηση του παραπληγικού Σωτηράκη Φλουρέντζου για την κούρσα των 50 μέτρων στην ύπτια κολύμβηση.

Ο παραπληγικός Σταύρος Σιδεράς πήρε χάλκινο μετάλλιο στην τοξοβολία.

Ο παραπληγικός Γιαννάκης Γαβριήλ (τον δείχνει το βέλος) στην κούρσα των 800 μέτρων. Ο ίδιος μετέσχε και στις κούρσες των 400 και 1500 μέτρων, με πολλή επιτυχία και στις τρεις.

Σε χαιρετισμό του στη γιορτή του Ομίλου Παραπληγικών Κύπρου, που έγινε στο Ξενοδοχείο ΧΙΛΤΟΝ στις 27 Απριλίου 1985, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους είπε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

...Σας χαιρόμαι, φίλοι μου, και σας καμαρώνω γιατί η τραγική αναπηρία, που είναι το κοινό χαρακτηριστικό των μελών της Οργάνωσής σας, δεν κατάφερε να σας πτοήσει και να σας αποθαρρύνει από την υλοποίηση των ωραίων σας σχεδίων και την προσδοκία για ολοκλήρωση των σκοπών σας.

Αντίθετα, με τη δύναμη της ισχυρής σας θέλησης και την ανυποχώρητη εμμονή σας στον τελικό στόχο, αγωνίζεστε αισιόδοξα να μετατρέψετε το σωματικό σας μειονέκτημα σε πανίσχυρο μοχλό αθλητικής δραστηριοποίησης, για να παρουσιαστείτε τελικά περήφανοι νικητές στο στίβο μιας φιλότιμης και νικηφόρας αγωνιστικότητας.

Γιατί, νικητές στο στίβο δε λογαριάζονται μονάχα εκείνοι που νικούν τους συναθλητές. Νικητές είναι κι εκείνοι που νικούν τις δικές τους αδυναμίες και καταρρίπτουν όλο και εμφανέστερα τις δικές τους επιδόσεις· νικητές είναι κι εκείνοι που δεν υποχωρούν μπροστά στα χτυπήματα της μοίρας, αλλά με όρθια την ψυχή και άκαμπτο το αγωνιστικό σθένος μάχονται ενσυνείδητα και αποφασιστικά για να ξεπεράσουν τα εμπόδια μιας ανελέητης αντιξοότητας, και να αποδείξουν στον εαυτό τους και σ' ολόκληρο τον κόσμο ότι

ο πραγματικός ηγεμόνας που κυβερνά και καθοδηγεί την υλική μας υπόσταση είναι η δύναμη της σκέψης, η αντοχή της ψυχής κι η φλόγα του ενθουσιασμού....

Διο τυφλοί αθλητές σε αγώνα δρόμου 400 μέτρων. (Ο κάθε δρομέας καθοδηγείται από συνοδό, με τον οποίο συνδέεται με σχοινάκι.)

Η τυφλή αθλήτρια Χρυστάλλα Τσαγκάρη σε άλμα απλούν. (Το σημείο στο οποίο θα κάνει το πήδημα, θα της το υποδείξει ο προπονητής με ειδικό σύνθημα.)

Τυφλοί κολυμβητές στο κλειστό και θερμαινόμενο κολυμβητήριο της Σχολής.

ΤΥΦΛΟΙ

Ο στίβος, το κολύμπι και το ποδόσφαιρο αποτελούν μέρος των μαθημάτων της Σχολής Τυφλών.

Από το 1982 Κύπριοι τυφλοί αθλητές παίρνουν μέρος στην Πανελλήνια Συνάντηση Αγώνων Στίβου, που οργανώνεται κάθε χρόνο στην Αθήνα και τη Λευκωσία εκ περιτροπής.

Το 1983 η κυπριακή ομάδα πήρε μέρος και στους Βαλκανικούς Αγώνες Τυφλών.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΟΙ

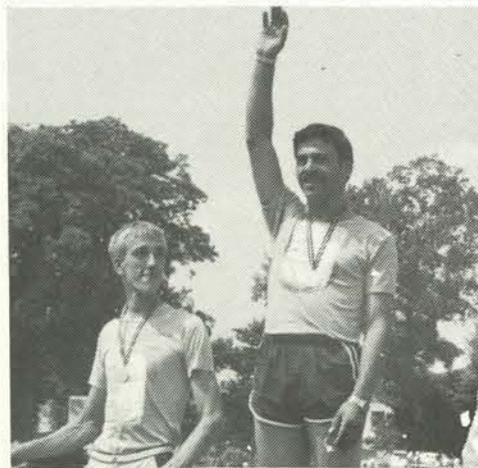
Ο αθλητισμός των πνευματικά καθυστερημένων και η διοργάνωση ετήσιων ειδικών αθλητικών αγώνων στην Κύπρο άρχισαν το 1983 από την Ειδική Επαγγελματική Σχολή «Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ'» και συνεχίζονται από το Ίδρυμα Χριστού Στέλιου Ιωάννου, που αντικατέστησε τη Σχολή.

Η κυπριακή ομάδα των πνευματικά καθυστερημένων πήρε μέρος στους Ειδικούς Ολυμπιακούς Αγώνες, που έγιναν στο Βέλγιο το 1986, με συμμετοχή 12 χωρών: Βελγίου, Βρετανίας, Γαλλίας, Δ. Γερμανίας, Ελβετίας, Κύπρου, Νορβηγίας, Πολωνίας, Πορτογαλίας, Σαν Μαρίνο, Τσεχοσλοβακίας και Τυνησίας.

Στους αγώνες αυτούς - προπαρασκευαστικούς για τους Παγκόσμιους Ειδικούς Ολυμπιακούς, που θα γίνουν στις ΗΠΑ το 1987 - η εξαμελής κυπριακή ομάδα κέρδισε έξι χρυσά μετάλλια (από τα οποία το ένα στη σκυταλοδρομία αντρών), τέσσερα αργυρά και δυο χάλκινα.

Η Μαρία Ιωάννου κέρδισε αργυρό μετάλλιο στο άλμα εις μήκος και χάλκινο στο δρόμο 100 μέτρων.

Ο Γιώργος Χαριλάου κέρδισε ένα χρυσό μετάλλιο στο άλμα εις ύψος και δυο αργυρά - στο δρόμο 200 μέτρων και το άλμα εις μήκος.

Ο Παναγιώτης Στρατουράς κέρδισε τρία χρυσά μετάλλια: στο δρόμο 100 μέτρων, τη σφαιροβολία και το άλμα εις μήκος.

Η Θέκλα Δημητρίου (με το χέρι σηκωμένο), πήρε χρυσό μετάλλιο στο άλμα εις μήκος, αργυρό στο άλμα εις ύψος και χάλκινο στο δρόμο 100 μέτρων.

ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το κολύμπι* αποτελούσε μέρος της εκπαίδευσης σε πολλούς αρχαίους πολιτισμούς. Στην Ελλάδα οργανώνονταν και κολυμβητικοί αγώνες, ενώ στη Ρώμη οι στρατηγοί δίδασκαν την τέχνη της κολύμβησης στους στρατιώτες τους.

Στο Μεσαίωνα το κολύμπι είχε χάσει τη δημοτικότητά του, γιατί επικρατούσε η αντίληψη πως ήταν υπεύθυνο για τη μετάδοση ασθενειών. Ωστόσο, στην Ιαπωνία καλλιεργόταν συστηματικά, και το 1603 μπήκε στα σχολικά προγράμματα.

Το σύγχρονο αγωνιστικό κολύμπι αναπτύχθηκε στα μέσα του περασμένου αιώνα, αρχικά στη Βρετανία και υστερότερα σε όλες τις άλλες χώρες. Το 1889 οργανώθηκε στη Βιέννη πρωτάθλημα Ευρώπης και το 1908 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Ερασιτεχνικής Κολύμβησης (FINA).

Στους ολυμπιακούς αγώνες το κολύμπι αντρών έγινε δεκτό το 1896, ενώ των γυναικών το 1912.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο η κολύμβηση αποτελεί ένα από τα πιο δημοφιλή αθλήματα σε άτομα όλων των ηλικιών.

Οι οργανωμένοι κολυμβητικοί αγώνες άρχισαν στα τέλη του περασμένου αιώνα, ενώ από το 1911 η κολύμβηση περιλαμβάνεται στο πρό-

* Η Διεθνής Ομοσπονδία Ολυμπιακών Αγώνων κατατάσσει το κολύμπι δεύτερο από άποψη σπουδαιότητας (ύστερα από τα αγωνίσματα στίβου) γιατί, χωρίς περιττή ένταση, παρέχει τέλεια άσκηση για ολόκληρο το σώμα.

Παγκύπριοι Κολυμβητικοί Αγώνες στο Κολυμβητήριο Λεμεσού. (1985)

γραμμα των παγκύπριων αγώνων. Η σωστή, όμως, αγωνιστική κολύμβηση επιτεύχθηκε το 1960 με την ίδρυση των Ναυτικών Ομίλων και την ένταξή τους στην Ελληνική Κολυμβητική Ομοσπονδία Φιλάθλων (ΕΚΟΦ).

Το 1976 συστάθηκε η Συντονιστική Επιτροπή Ναυταθλητισμού Κύπρου (ΣΕΝΚ), η οποία λειτουργούσε ως Τοπική Επιτροπή της ΕΚΟΦ. Στο μεταξύ η Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικής Κολύμβησης (ΚΟΕΚ), που είχε ιδρυθεί το 1972, άρχισε να δραστηριοποιείται πιο έντονα με αποτέλεσμα να πάρει μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μόσχας το 1980.

Οι υπάρχοντες Ναυτικοί Όμιλοι είναι της Αμμοχώστου, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Λευκωσίας και ασκούν συστηματικά στο άθλημα περίπου 700 άτομα.

Η ΚΟΕΚ παίρνει μέρος σε διάφορους διεθνείς αγώνες, όπως είναι οι μεσογειακοί, οι πανευρωπαϊκοί, οι κοινοπολιτειακοί και οι ολυμπιακοί. Διοργανώνει ετήσιους παγκύπριους αγώνες — εαρινούς και θερινούς — καθώς και παγκύπρια διασωματειακά πρωταθλήματα όλων των κατηγοριών (παμπαίδων, παγκορασίδων, παιδων, κορασίδων, εφήβων, νεάνιδων, αντρών και γυναικών).

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΕΚ:

Νίκος Μαρκουλίδης (1972 — 76)
Αιμίλιος Μιχαηλίδης (1976 — 80)
Νίκος Μαρκουλίδης (1980 —)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ. Κιβ. 1654
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 442171)

Η Αθηνά Επιφανίου, νικήτρια των Παγκύπριων Κολυμβητικών Αγώνων του 1985, δέχεται το έπαθλο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού.

Παγκύπριοι αγώνες στο Κολυμβητήριο Λεμεσού. Ύψια κολύμβηση, σε αγώνα 200 μέτρων.

Οι αθλήτριες της κολύμβησης Αθηνά Κυριακίδου, Άννα-Μαρία Στεφανίδου, Ιωάννα Αδάμου και Αθηνά Επιφανίου, με τον προπονητή τους Νίκο Κονναρή, στους Αγώνες της Μικρής Ολυμπιάδας. (Σαν Μαρίνο, 1985)

ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ

Η νικήτρια ομάδα κωπηλασίας του ΓΣΟ στους Α΄ Παγκύπριους Αγώνες (1898). Καθήμενοι: Ιωάννης Κολακίδης, Οδυσσέας Μιχαηλίδης και Χριστόδουλος Σώζος. Όρθιοι: Δημήτριος Ποταμίτης και Χριστιανός Ρωσσίδης.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στην αρχαιότητα η κωπηλασία ήταν μονάχα ναυτική τέχνη. Ως άθλημα καλλιεργήθηκε πρώτα στην Αγγλία στις αρχές του 18ου αιώνα. Στο δεύτερο μέρος του 19ου αιώνα απέκτησε μεγάλη δημοτικότητα και σε άλλες χώρες, κυρίως της Ευρώπης και της Αμερικής.

Ο αρχαιότερος αγώνας κωπηλασίας είναι εκείνος για το «Έπαθλο Ντόγκετ», που διεξάγεται στον Τάμεση κάθε χρόνο από το 1715. Οι πιο γνωστοί ετήσιοι κωπηλατικοί αγώνες είναι εκείνοι μεταξύ των Πανεπιστημίων Οξφόρδης και Καίμπριτζ, που άρχισαν το 1829 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα.

Αρμόδια αρχή για το άθλημα αυτό είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Κωπηλασίας (FISA), που ιδρύθηκε το 1892, και οργανώνει ετήσιο διεθνές πρωτάθλημα.

Στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων, η κωπηλασία περιλήφθηκε το 1900.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η κωπηλασία πρωτοεμφανίστηκε στους Γ΄ Παγκύπριους Αγώνες, που έγιναν το 1899. Από τότε, αποτελούσε μέρος των ναυτικών αθλημάτων, που περιλαμβάνονταν στα προγράμματα των παγκύπριων αγώνων, όταν αυτοί τελούνταν σε παράλιες πόλεις.

Από το 1960 ως το 1974 την κωπηλασία την καλλιεργούσε συστηματικά ο Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου, ο οποίος και λάμβανε μέρος στους πανελλήνιους αγώνες με τετράκωπη λέμβο. Ο Όμιλος αυτός άρχισε αργότερα να ενεργοποιεί ξανά την ομάδα του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΜΙΛΟΥ:

Ρένος Σεβαστόπουλος (1974 -)

Διεύθυνση Ομίλου:

Φ/δι ΚΟΑ
Ταχ Κιθ 1384
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 443096)

ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Οι ιστιοδρομίες ως άθλημα ήταν γνωστές στους αρχαίους Αιγύπτιους, τους Έλληνες και τους Ρωμαίους. Στο Μεσαίωνα οι Ολλανδοί ναυπηγούσαν σκάφη αναψυχής, και οι ιδιοκτήτες τους οργάνωναν μεταξύ τους ιδιωτικούς αγώνες. Το 1662 αναφέρεται επίσημα η πρώτη ιστιοδρομία στον Τάμεση, απόστασης 23 μιλίων, μεταξύ του Βασιλιά Καρόλου Β΄ και του αδελφού του, Δούκα της Υόρκης.

Το 1720 ιδρύθηκε στην Αγγλία ο πρώτος Ιστιοπλοϊκός Όμιλος, τον οποίο σύντομα ακολούθησαν και άλλοι, ιδιαίτερα μέσα στον επόμενο αιώνα.

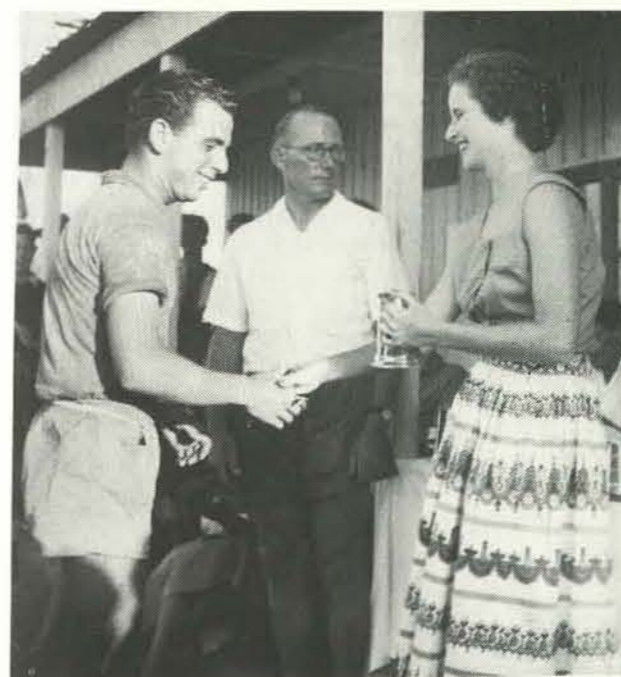
Η Διεθνής Ένωση Αγωνιστικών Σκαφών (IYRU) ιδρύθηκε το 1907. Στους ολυμπιακούς αγώνες το άθλημα αυτό έγινε δεχτό από την έναρξή τους, το 1896.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η ιστιοπλοία ως άθλημα εμφανίστηκε το 1952 με πρωτοπόρους τους Ναυτικούς Όμιλους Κερύνειας και Λεμεσού. Το 1956 ιδρύθηκαν ακόμα πέντε Όμιλοι από τους Άγγλους των Βάσεων Ακρωτηρίου και Δεκέλειας και σε λίγο ακολούθησαν οι Ναυτικοί Όμιλοι Λάρνακας και Πάφου.

Το 1956 οργανώθηκε το Α΄ Παγκύπριο Πρωτάθλημα Ιστιοπλοίας με σκάφη τύπου FIRE FLY. Σ' αυτό μετέσχαν Άγγλοι και ένας μόνο Κύπριος — ο Πανίκος Ριμής — ο οποίος και κέρδισε την πρώτη νίκη.

Από το 1964 διεξάγονται τακτικά αγώνες ιστιοπλοίας με σκάφη τύπου FIRE FLY,

Απονομή κυπέλλου στον Πανίκο Ριμή, που κέρδισε πρώτη νίκη στους Παγκύπριους Αγώνες Ιστιοπλοίας το 1956.

Ο Στέλιος Μιχαηλίδης, πρωτοπόρος στην ίδρυση και πρώτος πρόεδρος του Ναυτικού Ομίλου Λεμεσού. Αριστερά, ο Πανίκος Ριμής, πολυνίκης αθλητής ιστιοπλοΐας· δεξιά, ο Ανδρέας Ιωσηφίδης, ιστιοπλόος. (1956)

Από τους Ιστιοπλοϊκούς αγώνες, που οργάνωσε ο Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου στη Λεμεσό (1979), με σκάφη τύπου 470.

Η Εθνική Ομάδα Ιστιοπλοΐας Κύπρου, που πήρε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μόσχας (1980). Από αριστερά: Γεώργιος Καραπατάκης, Μάριος Καραπατάκης, Τοτός Θεοδοσίου (Πρόεδρος Ομοσπονδίας), Πανίκος Ριμής, Παναγιώτης Νικολάου και Δημήτρης Δημητρίου.

ALBACORE και COUGAN CATAMARAN. Σε ανεπίσημους Παγκύπριους Αγώνες το 1966, πρώτος νικητής αναδείχτηκε ο Ναυτικός Όμιλος Λεμεσού.

Η Κυπριακή Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία (ΚΙΟ), ιδρύθηκε το 1972 και περιλαμβάνει τους Ναυτικούς Ομίλους Αμμοχώστου, Κερύνειας, Λάρνακας, Λεμεσού και Πάφου.

Η Ομοσπονδία πήρε μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μόσχας (1980) και στους Μεσογειακούς του Μαρόκου (1983), όπου κατέλαβε τη 10η θέση. Από το 1984 η ΚΙΟ συμμετέχει στους πανεθνικούς και διεθνείς αγώνες της Αιγύπτου, στους οποίους το 1984 και το 1985 πέτυχε 6^η θέση.

ΙΣΤΙΟΣΑΝΙΔΕΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το άθλημα της ιστιοσανίδας (wind surfing) επινοήθηκε από Ολλανδούς το 1976. Είναι αγώνισμα που απαιτεί πολλή τέχνη και κάποια μυϊκή δύναμη, γιατί ο ιστιοπλόος πρέπει να κρατεί στα χέρια κατάρτι που δεν έχει κανένα στήριγμα.

Το άθλημα αυτό περιλήφθηκε στους ολυμπιακούς αγώνες το 1984.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι ιστιοσανίδες αποτελούν κλάδο της Ιστιοπλοΐας κάθε Ναυτικού Ομίλου και περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα τόσο των παγκύπριων όσο και των τοπικών αγώνων.

Το άθλημα των ιστιοσανίδων είναι το πιο δημοφιλές από όλους τους κλάδους της Ιστιοπλοΐας και απλώνεται με ταχύτατο ρυθμό. Οι Κύπριοι που ασχολούνται με αυτό ξεπερνούν τους 300.

Αγώνες ιστιοσανίδων από το Ναυτικό Όμιλο Αμμοχώστου. (1985)

ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Το αγώνισμα της ιστιοπλοΐας ανοιχτής θάλασσας άρχισε με τη λειτουργία της Μαρίνας Λάρνακας γύρω στο 1977. Στον κλάδο αυτό της ιστιοπλοΐας, τα ιστιοφόρα σκάφη είναι μεγαλύτερα από εκείνα της συνηθισμένης ιστιοπλοΐας και διαθέτουν καμπίνα πληρώματος και μηχανή για ώρα ανάγκης.

Η Ιστιοπλοΐα Ανοιχτής Θάλασσας οργανώθηκε το 1984 από το Ναυτικό Όμιλο Κερύνειας ως κλάδος της ΚΙΟ και έχει πετύχει αξιόλογη δραστηριότητα, με μαθήματα ναυσιπλοΐας και αγώνες πρωταθλήματος.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΙΟ:
Χρίστος Γεωργιάδης (1978-79)
Τοτός Θεοδοσίου (1979 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:
Ταχ Κιβ 3254
ΛΕΜΕΣΟΣ
(Τηλ. 25230)

Παγκύπριοι ιστιοπλοϊκοί αγώνες ανοιχτής θάλασσας από το Ναυτικό Όμιλο Λεμεσού (1985).

ΤΑ ΟΜΑΔΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Από το έργο του Νίκου Καζαντζάκη
«ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ – Αγγλία»

...Τα ομαδικά παιχνίδια υπηρετούν μεγάλο ηθικό σκοπό: σε συνηθίζουν να υποτάξεις την ατομικότητά σου σε μια γενική ενέργεια. Να μη νιώθεις πως είσαι άτομο ανεξάρτητο, παρά μέλος μιας ομάδας. Να υπερασπιζέσαι όχι μονάχα την ατομική σου τιμή παρά ολόκληρη την τιμή της ομάδας όπου ανήκεις: σχολή, Πανεπιστήμιο, πόλη, έθνος. Έτσι, από σκαλοπάτι σε σκαλοπάτι, το παιχνίδι μπορεί να σε ανεβάσει στις πιο ψηλές κι αφιλόκερδες κορυφές της ενέργειας.

Μαθαίνεις ακόμα, πολεμώντας στην ομάδα, και τούτο το σπουδαιότερο: πως για τη νίκη ένα στοιχείο είναι απαραίτητο, ο αρχηγός. Να υποτάξεσαι σ' αυτόν, να πειθαρχείς, να ξέρεις να υπακούς, αν θές, όταν θα 'ρθει η στιγμή σου, να ξέρεις και συ να προστάξεις. Έτσι μονάχα μπορούν να δημιουργηθούν αρχηγοί άξιοι κι οπαδοί πρόθυμοι — δηλαδή μια πειθαρχημένη στρατιά ικανή, υλικά και ψυχικά, να κυριαρχήσει στον κόσμο.

... Στα ομαδικά σπορτ μαθαίνεις να 'σαι έτοιμος, να συγκρατιέσαι, να περιμένεις την κατάλληλη στιγμή, να θυσιάζεις τις ατομικές χαρές ή προτίμησες για τα συμφέροντα της ομάδας. Μαθαίνεις να προσαρμόζεις τις ιδιότητές σου στις ανάγκες του συνόλου, να εκμεταλλεύεσαι, όσο μπορείς, για τη νίκη τα ελαττώματα και τα προτερήματά σου. Με τη μέθοδο αυτή μονάχα μπορείς ν' ασκηθείς για το μεγάλο παιχνίδι, αργότερα, της δημόσιας ζωής.

Για να φτάσεις στο υψηλό αυτό κορύφωμα της άσκησης, πρέπει καλά να ξέρεις τον εαυτό σου, να ξέρεις το διπλανό σου, να ξέρεις κι ολόκληρη την ομάδα, όπου ανήκεις. Κι όχι μονάχα αυτό· να ξέρεις και την αντίπαλή σου ομάδα. Να μην την περιφρονάς, να τη σπουδάζεις με αμεροληψία και σέβας, να ξέρεις καλά τις αρετές και τις δυνάμεις της, για να οργανώσεις ανάλογα και συ τις αρετές και τις δυνάμεις σου και να μη χάσεις το παιχνίδι.

Κι ακόμα τούτο το σημαντικότερο, που αποτελεί το πιο κρυφό, το πιο πανανθρώπινο τέρμα του παιχνιδιού: να ξέρεις πως κι η αντίθετη ομάδα στο βάθος δεν είναι αντίμαχη, συνεργάζεται μαζί σου, γιατί χωρίς αυτή δε θα υπήρχε παιχνίδι.

Ό,τι αγνότατο ηθικό μπορεί να μας μάθει το παιχνίδι είναι τούτο: Ο ανώτατος σκοπός του παιχνιδιού δεν είναι η νίκη παρά πώς, από ποιους δρόμους, με ποια προπόνηση, με τι πειθαρχία, ακολουθώντας αυστηρά τους νόμους του παιχνιδιού, να μάχεσαι για τη νίκη.

...Το παιχνίδι έχει νόμους· όποιος θέλει να παίξει, οφείλει να ξέρει τους νόμους αυτούς και να τους σέβεται. Αν δεν ξέρει τους νόμους ή αν δε θέλει να τους σέβεται, δεν είναι άξιος να λάβει μέρος στο παιχνίδι. Μέσα στον κύκλο που χαράζουν οι νόμοι είναι απόλυτα λεύτερος· κανένας, μήτε ο βασιλιάς, δεν έχει δικαίωμα να επέμβει. Μπορεί οι νόμοι αυτοί να 'ναι παλιωμένοι ή στραβοί ή αυθαίρετοι· δεν έχει σημασία· το σπουδαίο είναι, κι αυτό γυμνάζει την ψυχή του ανθρώπου, να τους υπακούς.

Δεν πρέπει να ντρέπεσαι πως νικήθηκες· πρέπει να ντρέπεσαι μονάχα όταν έπαιξες κακά και γι' αυτό νικήθηκες· ή - κι αυτό είναι το χειρότερο - πρέπει να ντρέπεσαι όταν νίκησες παίζοντας κακά ή άτιμα.

Το fair-play, να το ανώτατο χρέος. Να παίζεις καλά το παιχνίδι, είτε φουτμπόλ είναι είτε πόλεμος είτε ολόκληρη ζωή, αυτή είναι η πρώτη αυστηρότατη εντολή στον εγγλέζικο δεκάλογο. «Να 'σαι δυνατός και να παίζεις τον άντρα!» Κάνε το χρέος σου αυτό και μη σε μέλει για τίποτα άλλο. Αν πετύχεις, αν αποτύχεις, αυτό έχει μονάχα πραχτική, όχι ψυχική αξία· έκαμες το χρέος σου, τι άλλη αμοιβή θές;...

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το ποδόσφαιρο είναι πανάρχαιο άθλημα, που πέρασε από πολλά και διαφορετικά στάδια εξέλιξης.

Κάποιο είδος ποδόσφαιρου έπαιζαν οι Κινέζοι γύρω στο 3000 π.Χ. και υστερότερα οι Κέλτες, οι Τεύτονες, οι Εσκιμώοι, οι Πολυνήσιοι και άλλοι. Όμως, επρόκειτο για ένα ανοργάνωτο παιχνίδι, χωρίς κανόνες, που παιζόταν από ακαθόριστο αριθμό παιχτών, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν και πόδια και χέρια, και που για μπάλα είχαν ένα οποιοδήποτε στρογγύλο αντικείμενο.

Με ποδόσφαιρο έμοιαζε κάπως και ένα παιχνίδι που έπαιζαν οι Αθηναίοι, οι Σπαρτιάτες και οι Κορίνθιοι πριν από 2500 χρόνια. Το ίδιο είδος παιχνιδιού, το έπαιζαν αργότερα και οι Ρωμαίοι, που πιστεύεται πως το μετέφεραν στις Βρετανικές Νήσους, με την επιδρομή τους εκεί τον 1ο π.Χ. αιώνα.

Η πρώτη ποδοσφαιρική ομάδα στην Κύπρο (1903) αποτελείται από μαθητές της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας. Τρίτος από αριστερά στην πάνω σειρά φαίνεται ο ιδρυτής και διευθυντής της Σχολής Αίδεο. Κάνον Νιούχαμ. Τελευταίος δεξιά στη μεσαία σειρά, ο μετέπειτα Αρχιστυνόμος Κύπρου Κάισαρ Σιέλις.

Η ομάδα του Πεζοπορικού Ομίλου Λάρνακας το 1927. Όρθιοι: Άγγελος Σκιαδάς, Τάκης Χριστοδουλίδης, Κώστας Ιακωβίδης, Αρτέμιος Κλεοβούλου, Αρθούρος Σκιαδάς, Κεθόρκ Κεσισιάν. Καθήμενοι: Βάσος Κοντόπουλος, Κώστας Αλκίδας, Κίτσος Τσιρίλλης, Παύλος Παυλίδης και Απόστολος Χριστοφόρου.

Τη δημοτικότητα του το ποδόσφαιρο άρχισε να την αποκτά στην Αγγλία, όπου παιζόταν από φοιτητές κολλεγίων από τον 11ο ως το 18ο αιώνα. Σταδιακά, άρχισαν να εφαρμόζονται διάφοροι κανόνες, και το 1863 μερικά ποδοσφαιρικά σωματεία δημιούργησαν το Σύνδεσμο Ποδοσφαιριστών Λονδίνου. Καθιέρωσαν κανονισμούς, κυρίως για διαχωρισμό του από το «ράγκμπυ» (στο οποίο επιτρέπεται η μεταφορά της μπάλας με τα χέρια) και το 1871 άρχισε η πρώτη διεξαγωγή αγώνων Κυπέλλου. Έτσι ξεκίνησε το σύγχρονο ποδόσφαιρο (ASSOCIATION FOOTBALL), που αργότερα συντμήθηκε σε "ASSOC" και με τον καιρό παραφθάρηκε σε "SOCCER".

Το 1885 εφαρμόστηκε στην Αγγλία ο επαγγελματισμός και σε μια τριετία άρχισε η διεξαγωγή του πρωταθλήματος. Το άθλημα διαδόθηκε ταχύτατα στο εξωτερικό και σύντομα καθιερώθηκε ως το πιο δημοφιλές από όλα. Το 1904 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (FIFA) και το 1954 η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία (UEFA), με σκοπό τον αποτελεσματικότερο έλεγχο του αθλήματος.

Στους ολυμπιακούς αγώνες το ποδόσφαιρο (ερασιτεχνικό) περιλήφθηκε το 1900, και το πρώτο παγκόσμιο Κύπελλο οργανώθηκε το 1930.

Η Εθνική Κύπρου (1968) στον αγώνα της με την Εθνική Δ. Γερμανίας (0-1) για το Παγκόσμιο Κύπελλο. Από αριστερά: Α Πάκκος, Π Ιακώβου, Γ Κουννίδης, Στ Μιχαήλ, Μ Άσπρου, Α Στυλιανού, Μ Μάρκου, Λ Θεοδώρου, Κ Κουρέας, Β Βαρνάβα και Κ Παναγιώτου (αρχηγός).

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο το ποδόσφαιρο άρχισε να παίζεται γύρω στα 1900 από τους Άγγλους, οι οποίοι σύντομα το διέδωσαν και στους ντόπιους.

Στους Β΄ Παγκύπριους Αγώνες Στίβου έγινε δεχτό στο πρόγραμμα ως βαθμολογούμενο ομαδικό άθλημα.

Οι πρώτοι οργανωμένοι ποδοσφαιρικοί αγώνες διεξήχθησαν αρχικά από την Αγγλική Σχολή Λευκωσίας και υστερότερα από την Αμερικανική Ακαδημία Λάρνακας.

Μέχρι το 1934, οπότε ιδρύθηκε η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), τα εκάστοτε υπάρχοντα σωματεία διοργάνωναν με τη σειρά τα πρωταθλήματα πόλεων.

Το 1948 μερικά σωματεία αποσχίστηκαν από την ΚΟΠ και ίδρυσαν την Κυπριακή Ερασιτεχνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (ΚΕΠΟ), αλλά το 1954 επανενώθηκαν.

Η ΚΟΠ είναι η πρώτη ανεξάρτητη Ομοσπονδία στην ιστορία του κυπριακού αθλητισμού. Είναι μέλος της FIFA από το 1948 και της UEFA από το 1962.

Στη δύναμή της περιλαμβάνει 85 σωματεία, που χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες, με εγγεγραμμένους ποδοσφαιριστές πάνω από 13,000 (4,000 εν ενεργεία).

Αγώνας μεταξύ των Εθνικών Ομάδων Κύπρου και Τσεχοσλοβακίας (0-3) στο Τσίρειο Στάδιο, το 1975.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (14)

ΑΝΟΡΘΩΣΗ (Αμμ), 1911
 ΠΟΛ (Λαρ), 1924
 ΑΠΟΕΛ (Λευ), 1926
 ΑΕΛ (Λεμ), 1930
 ΑΡΗΣ (Λεμ), 1930
 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ (Λευ), 1931
 ΕΠΑ (Λαρ), 1932
 ΕΝΩΣΗ ΝΕΩΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ, 1936
 ΟΜΟΝΟΙΑ (Λευ), 1948
 ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ (Αμμ), 1948
 ΑΛΚΗ (Λαρ), 1948
 ΑΠΟΠ (Παφ), 1953
 ΑΠΟΛΛΩΝ (Λεμ), 1954
 ΕΡΜΗΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ, 1966

ΣΩΜΑΤΕΙΑ Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (14)

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ, 1920
 ΚΕΡΑΥΝΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, 1926
 ΟΜΟΝΟΙΑ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ, 1929
 ΟΘΕΛΛΟΣ ΑΘΗΝΙΟΥ, 1933
 ΕΝΩΣΗ ΘΟΙ Κ. ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ, 1946
 ΑΠΟΛΛΩΝ ΛΥΜΠΙΩΝ, 1948
 ΟΡΦΕΑΣ ΑΘΗΝΙΟΥ, 1948
 ΟΡΦΕΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, 1948
 ΔΟΞΑ ΚΑΤΩΚΟΠΙΑΣ, 1953
 ΑΔΩΝΗΣ ΙΔΑΛΙΟΥ, 1956
 ΕΥΑΓΓΟΡΑΣ ΠΑΦΟΥ, 1961
 ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΣΣΙΑΣ, 1968
 ΑΚΡΙΤΑΣ ΧΛΩΡΑΚΑ, 1971
 ΠΑΕΕΚ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ, 1977

ΣΩΜΑΤΕΙΑ Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (14)

ΝΕΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΤΡΙΚΩΜΟΥ, 1900
 ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΟΡΦΟΥ, 1931
 ΑΕΚ ΚΥΘΡΕΑΣ, 1950
 ΧΑΛΚΑΝΩΡ ΙΔΑΛΙΟΥ, 1953
 ΑΣΟ ΟΡΜΗΔΕΙΑΣ, 1957 (:))
 ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΎΨΩΝΑ, 1958
 ΕΛΠΙΔΑ ΞΥΛΟΦΑΓΟΥ, 1959 (:))
 ΑΕΜ ΜΟΡΦΟΥ, 1960
 ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ, 1965
 ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΣΣΙΑΣ, 1965
 ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤ. ΜΑΡΩΝΙΤΩΝ 1977
 ΟΝΗΣΙΛΟΣ ΣΩΤΗΡΑΣ, 1978
 ΑΠΕΠ ΛΕΜΕΣΟΥ, 1979
 ΑΕΚ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ Λεμ., 1981

Αγώνας μεταξύ των Εθνικών Ομάδων Κύπρου και Γιουγκοσλαβίας (0-3), το 1979.

Οι αρχηγοί των Ομάδων ΑΓΙΑΞ Ολλανδίας και ΟΜΟΝΟΙΑΣ Κύπρου στον αγώνα που ανέδειξε νικήτρια την κυπριακή ομάδα με τέρματα 4-0. (Μακάρειο, 1979)

ΣΩΜΑΤΕΙΑ Δ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (43)

ΑΔΩΝΗΣ Γεροσκήπου, ΑΕΖ Ζακακίου, ΑΕΚ Κόρνου, ΑΜΕΑΝ Αγίου Νικολάου, ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ Λυθροδόνα, ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ Λεμεσού, ΑΝΟΡΘΩΣΗ Κάτω Πολεμιδίων, ΑΟΛ Λακατάμιας, ΑΠΕΑ Ακρωτηρίου, ΑΠΕΠ Πελενδρίου, ΑΠΕΥ Ύψωνα, ΑΠΟΠ Παλαιχωρίου, ΑΣΙΛ Λύσης, ΑΤΕ-ΠΕΚ Παρεκκλησίας, ΑΧΙΛΛΕΑΣ Καίμακλίου, ΑΧΥΡΩΝ Λιοπετρίου.

ΔΙΓΕΝΗΣ Αγ. Νικολάου Λεμεσού, ΔΟΞΑ Παλαιομετόχου, ΔΥΝΑΜΟ Περβολιών, ΕΑΣ Αγίου Δομετίου, ΕΘΝΙΚΟΣ Λασιών, ΕΛΗΑ Λυθροδόνα, ΕΝΑΔ Αγ. Δομετίου, ΖΗΝΩΝΑΣ Λάρνακας, ΗΡΑΚΛΗΣ Γερολάκκου, ΚΕΔΡΟΣ Κορμακίτη, ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΟΣ Καλού Χωρίου Λεμεσού, ΚΙΜΩΝ Ξυλοτύμπου, ΛΙΒΑΝΟΣ Κορμακίτη.

ΜΑΡΑΘΩΝ Τσιακκιερής Λάρνακας, ΟΛΥΜΠΙΑΣ Λυμπιών, ΟΛΥΜΠΙΑΣ Νεαπόλεως, ΟΛΥΜΠΙΑΣ Φρενάρου, ΟΛΥΜΠΟΣ Αχερίτου, ΟΛΥΜΠΟΣ Ξυλοφάγου, ΟΧΕΝ Περιστερώνας, ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Στροβόλου, ΠΟΣΕΙΔΩΝ Λάρνακας, ΠΡΟΟΔΟΣ Καίμακλίου, ΡΟΤΣΙΔΗΣ Μάμμαρι, ΣΠΑΡΤΑΚ Κιτίου, ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΣ Ευρύχου και ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ Πελενδρίου.

Η ΚΟΠ διοργανώνει τα ακόλουθα Πρωταθλήματα:

- Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ Κατηγορίας.
- Κύπελλο Κύπρου
- Πρωτάθλημα Νέων Α΄ και Β΄ Κατηγορίας
- Πρωτάθλημα Παιδών κάτω των 16 ετών
- Ασπίδα Νίκου Στυλιανάκη.

Η ΚΟΠ συμμετέχει - σε σωματειακή βάση - στα Πανερωπαϊκά Πρωταθλήματα Πρωταθλητριών, Κυπελλούχων και Κυπέλλου ΟΥΕΦΑ. Σε εθνικό επίπεδο, συμμετέχει στα εξής:

(α) Εθνική Ανδρών

- Παγκ. Πρωτάθλημα Ποδόσφαιρου ΦΙΦΑ
- Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα Ποδόσφαιρου ΟΥΕΦΑ
- (Δηλώθηκε συμμετοχή στο Ολυμπιακό Τουρνουά ΦΙΦΑ 1986/88).

(β) Εθνική Ελπίδων κάτω των 21 ετών

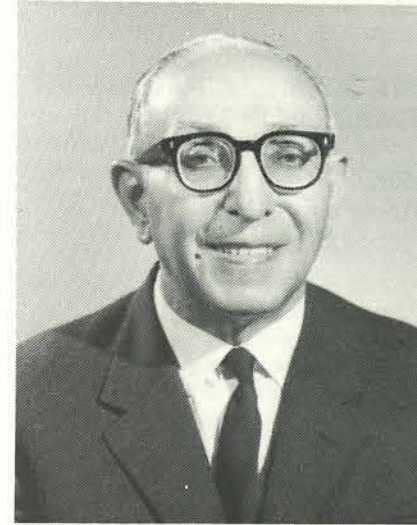
- Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα Αντιπροσωπευτικών Ομάδων ΟΥΕΦΑ.

(γ) Εθνική Νέων κάτω των 18 ετών

- Παγκόσμιο Πρωτάθλημα ΦΙΦΑ-ΚΟΚΑ ΚΟΛΑ
- Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα ΟΥΕΦΑ κάτω των 18 ετών.

(δ) Εθνική Παιδών κάτω των 16 ετών

- Παγκόσμιο Πρωτάθλημα ΦΙΦΑ-ΚΟΚΑΚ
- Πανερωπαϊκό Πρωτάθλημα ΟΥΕΦΑ.

ΝΙΚΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ (1902 — 1975)

Πρόεδρος της ΚΟΠ για 33 χρόνια.

Η πιο μεγάλη φυσιογνωμία στο κυπριακό ποδόσφαιρο.

ΣΧΟΛΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Το 1981 η ΚΟΠ ίδρυσε τη Σχολή Ποδόσφαιρου Κύπρου, στην οποία διδάσκονται μαθήματα Διαιτησίας και Προπόνησης από το βασικό μέχρι το ανώτατο επίπεδο.

Στη Σχολή αυτή, που είναι αναγνωρισμένη από τη ΦΙΦΑ και την ΟΥΕΦΑ, διδάσκουν τακτικά εκπαιδευτές διαιτησίας από διάφορες χώρες, κυρίως από την Αγγλία και την Τσεχοσλοβακία, καθώς και ο Τεχνικός Σύμβουλος της ΦΙΦΑ για θέματα προπόνησης.

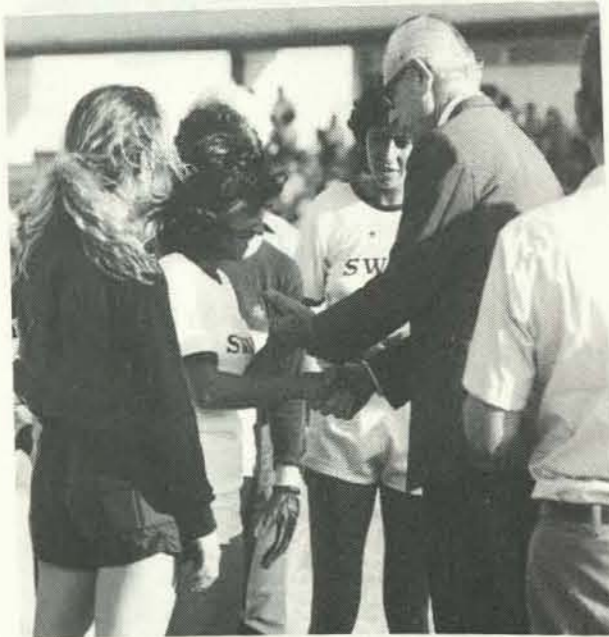
Τα μαθήματα της Σχολής παρακολουθούν κάθε χρόνο κατά μέσο όρο 60 νέοι διαιτητές, 50 ενεργειακοί διαιτητές, 50 παρατηρητές διαιτησίας, 60 προπονητές βασικού επιπέδου, 60 προπονητές ανώτερου επιπέδου και 60 προπονητές ανώτατου επιπέδου.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΠ:

Δημήτριος Αντωνιάδης (1935-36)
Νίκος Στυλιανάκης (1936-68)
Στέλιος Γκαράνης (1968-69)
Αχιλλέας Φράγκος (1969-75)
Ιβίκκος Βορκάς (1975-77)
Τάκης Χατζηγιάννου (1977-79)
Μιχαλάκης Κυπριανού (1979-)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ. Κιβ. 5071
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 445341)

Ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους απονέμει έπαθλο σε νικήτρια ομάδα ποδόσφαιρου γυναικών.

ΤΕΛΕΤΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΗΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Προσφώνηση του Προέδρου του ΚΟΑ, Κυριάκου Νεοκλέους

...Το κυπριακό ποδόσφαιρο γιορτάζει απόψε χαρμόσυνα, γιατί εμπλουτίζεται με πρόσθετους προσοντούχους διαιτητές και παρατηρητές, έτοιμους να αντιμετωπίσουν την πρόκληση του αγωνιστικού γηπέδου και να κρατήσουν ψηλά το λάβαρο της ψυχοτρόφας άθλησης, της υγιούς ψυχαγωγίας, της ποδοσφαιρικής εξυγίανσης και — το πιο σημαντικό — της περιφρούρησης της αθλητικής αξιοπρέπειας της αξιοπρέπειας εκείνης που, στην προκείμενη περίπτωση, τροφοδοτείται, μεστώνει κι αχτινοβολεί από την άσκηση άκρας αμεροληψίας και την απονομή μέγιστης δικαιοσύνης.

Γιατί, όπως είναι γνωστό, οι δυο αυτές αρετές συνιστούν τις πιο έντονες ιδιότητες που πρέπει να κοσμούν τον άξιο του τίτλου του διαιτητή — τον άξιο αυτό λειτουργό του γηπέδου, που οι φιλάθλοι τον θέλουν απαλλαγμένο από οποιεσδήποτε προκαταλήψεις, και που τον οραματίζονται περιθλημένο με την ακηλίδωτη τήβεννο του αδέκαστου κριτή, για να γεμίζει το 90λεπτο του αγώνα με την κυρίαρχη παρουσία του, με σκοπό να ελέγχει, να κρίνει, να επικρίνει και να δικαιώνει, ρυθμίζοντας έτσι ανάλογα το ψυχολογικό θαρόμετρο γηπέδου και κερκίδας.

Αγαπητοί διαιτητές:

Έχετε ήδη επίγνωση του μεγάλου ρόλου που διαδραματίζετε στην επιτυχή έκβαση του ποδοσφαιρικού αγώνα. Ενός ρόλου που απαιτεί άμετρη σωματική αντοχή, ύψιστη ψυχική δύναμη, απόλυτη αυτοκυριαρχία και επίμονη θέληση για εξασφάλιση και διασφάλιση των υψηλών αρχών του αθλητισμού. Γι' αυτό, να μου επιτρέψετε στην παρούσα επίσημη τελετή, να σας καλέσω από μέρους της Πολιτείας να αναλογίζεστε ανελλιπώς το μέγεθος των ευθυνών σας, να στέκεστε ολόρθοι και περήφανοι στις επάλξεις του αθλητικού σας χρέους και να φρουρείτε με πίστη και αφοσίωση την ωραία και ζηλευτή, πλην όμως τραγική και ευάλωτη ιδιότητά σας.

Κι αν κάποτε η ανθρώπινη αδυναμία σας δελεάσει να παρεκκλίνετε από τις αρχές που υπερασπίζεστε, να θυμάστε ότι η τέτοια ενέργεια, εκτός από τον άμεσο δυσμενή αντίκτυπο που θα προκαλέσει, θα μειώσει το προσωπικό σας κύρος και θα αμαυρώσει την αγαθή

σας φήμη, την οποία δε θα 'ναι εύκολο να αποκαταστήσετε. Η κερκίδα για να σας εκτιμήσει σας θέλει ακριβοδίκαιους· για να σας σεβαστεί, σας θέλει σταθερούς και συνεπείς· για να σας επιδοκιμάσει, σας θέλει συνετούς και ήπιους. Οι φιλάθλοι σας θέλουν να θωρακίζεστε με τη βαριά αλλά λαμπυρίζουσα πανοπλία των συναφών αρετών, με τις οποίες σας προίκισε η σχολή, και σας αναμένουν πιστούς υπηρέτες των αρχών που συνεπάγεται το επίμοχθο και απαιτητικό έργο, που εσείς οι ίδιοι διαλέξατε και σεις οι ίδιοι εκούσια αναλάβατε. Και, όσο για τη δική σας ασφάλεια στο γήπεδο, να είστε σίγουροι ότι ο ΚΟΑ κι οι άλλες υπεύθυνες αρχές θα πράξουμε καθετί το δυνατό για να την περιφρουρήσουμε. Γιατί ξέρουμε καλά πως δεν μπορεί να νοηθεί άνετη και τελεσφόρα διακίνηση του διαιτητή στο γήπεδο χωρίς την απαραίτητη ψυχική ηρεμία και την αίσθηση της σιγουριάς.

Αγαπητοί διαιτητές:

Την απονομή των διπλωμάτων τη συνοδεύει η καθολική ευχή για μια σταδιοδρομία ανοδική και ένα όνομα λαμπρό, που να γίνεται όλο και λαμπρότερο, για χάρη της προκοπής του ποδόσφαιρου μας και της ανόδου του πολιτιστικού μας ονόματος. Τη σφυρίζτρα που

σας εμπιστεύεται σήμερα η ΚΟΠ σας ζητώ να την τιμήσετε, να την περιβάλετε με την ολυμπιακή αίγλη που της ταιριάζει και να τη διατηρείτε πάντα αστραφτερή και μελίφθογγη, έτσι που να τυγχάνει της γενικής εκτίμησης και του αθλητικού σεβασμού.

Αγαπητοί Φιλάθλοι:

Η περιχάρη αυτή συνάθροιση δε θα ολοκληρώνει το σκοπό της, αν παρέλπει να συγχαρώ ολόψυχα και τους παράγοντες που συνέβαλαν στην αποψινή αγλαοκαρπία. Κι είναι οι παράγοντες αυτοί: η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδόσφαιρου για την επαινετή πρωτοβουλία της να ιδρύσει και να στηρίζει σε γερά θεμέλια τη σχολή· είναι ο διευθυντής και οι λέκτορες (ντόπιοι και ξένοι) για τις άοκνες και φιλότιμες υπηρεσίες τους· κι είναι ακόμα οι διάφοροι εμφανείς και αφανείς εργάτες των ποδοσφαιρικών μας πραγμάτων που με την ποικιλόμορφη δραστηριότητά τους, οδήγησαν το επιμορφωτικό σκάφος της Σχολής Ποδόσφαιρου Κύπρου στο απάνεμο και ασφαλισμένο λιμάνι της επιτυχίας και των αισιόδοξων προσδοκιών.

Παιδαγ. Ακαδημία, 27 Απριλίου 1984

Ο Σύνδεσμος Διαιτητών Ποδόσφαιρου Κύπρου, σε Συμπόσιο που έγινε με συνεργασία της ΚΟΠ και της Αθλητικής Εταιρείας Κύπρου το 1984. Κάτω: Μ Λεπίδας (Αντιπρόεδρος ΟΔΠΕ), Α Αλεξανδρίδης (Πρόεδρος ΟΔΠΕ), Σ Αυγεντίου, Κ Νεοκλέους, Δρ Χ Φεσσάς, Μ Κυπριανού. Μέσο: Β Κωνσταντίνου, Βούλγαρος εκπαιδευτής, τρεις Ελλαδίτες διαιτητές, Γ Μηχανικός, Χρ Σκαπούλλης, Μ Αντωνίου. Άνω: Ελλαδίτης διαιτητής, Α Παπαχαράλαμπος, Π Νικολάου, Α Ζαφείρης, Ελλαδίτης διαιτητής, και Α Σκουφάρης.

ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΟΚ)

Η ΣΤΟΚ είναι ο κεντρικός φορέας του αγροτικού ποδόσφαιρου. Σ' αυτή υπάγονται οι εξής 12 αγροτικές Ομοσπονδίες:

Εθνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία Περιφέρειας Λευκωσίας (ΕΠΟΠΛ)

Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία Επαρχίας Λευκωσίας (ΠΟΕΛ)

Αθλητική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία Εθνικόφρονων Σωματείων (ΑΠΟΕΣΠ)

Ομοσπονδία Ποδόσφαιρου Νεολαίας Συνομοσπονδίας Εργατών Κύπρου, Λάρνακας, (ΟΠΝ-ΣΕΚ Λάρνακας)

Επαρχιακή Ποδοσφαιρική Ένωση Λάρνακας (ΕΠΕΛ)

Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου (ΠΟΕΠΑ)

Επαρχιακή Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία Λεμεσού (ΕΠΟΛ)

Ποδοσφαιρική Αθλητική Αγροτική Ομοσπονδία Κύπρου (ΠΑΑΟΚ)

ΠΑΝΣΟΛΕΙΟΣ

Αθλητική Ομοσπονδία Κέντρου Νεότητας Λεμεσού (ΑΟΚΝΕΛ)

Παναγροτική Ομοσπονδία Αγροτικών Σωματείων Πάφου (ΠΟΑΣΠ)

Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία Αμμοχώστου - Λάρνακας (ΠΟΑΛ)

Η ΣΤΟΚ διοργανώνει κάθε χρόνο - κάτω από την αιγίδα της ΚΟΠ - το Παγκύπριο Πρωτάθλημα Πρωταθλητριών ΣΤΟΚ, με σκοπό την ανάδειξη των ομάδων που θα ενταχθούν στην Δ' Κατηγορία της ΚΟΠ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΤΟΚ:
Ουράνιος Ιωαννίδης (1977-)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Γωνία Βιζυηνού και Σπετσών
Άγιοι Ομολογητές
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ (ΚΟΕΠ)

Στην Ομοσπονδία αυτή υπάγονται τέσσερις τοπικές Ομοσπονδίες:

Η Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Ποδόσφαιρου Λευκωσίας (32 ομάδες), Λεμεσού (20 ομάδες), Λάρνακας (10 ομάδες) και Πάφου (11 ομάδες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΕΠ:
Νίκος Μεσαρίτης (1979-)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Μακαρίου Γ' και Κρήτης 23
Ταχ. Κιβ. 4917
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 453820)

Με την ευκαιρία των Εικοσάχρονων της ΑΠΟΕΣΠ, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους απένειμε αναμνηστικά έπαθλα στους Χάρη Νικολαΐδη, Γενικό Γραμματέα της ΑΠΟΕΣΠ, Κώστα Χριστοφίδη, ιδρυτή και πρώτο Πρόεδρο της Ομοσπονδίας, και Ουράνιο Ιωαννίδη, Πρόεδρο.

Το κόψιμο της τούρτας στα Πενητάχρονα της ΚΟΠ (1934 — 84). Από αριστερά: Ζιακ Ζιωρζ, Πρόεδρος ΟΥΕΦΑ - Κυρία Νεοκλέους, Πρόεδρου ΚΟΑ - Κυρία Άλπαν Τουσιέρ, Αξιωματούχος ΦΙΦΑ - Μιχαλάκης Κυπριανού, Πρόεδρος ΚΟΠ - Ζιοάο Χαβελάντζ, Πρόεδρος ΦΙΦΑ.

Στους εορτασμούς για τα Πενητάχρονα της ΚΟΠ ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Μιχαλάκης Κυπριανού παρασημοφόρεσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Σπύρο Κυπριανού για την προσφορά του στο κυπριακό ποδόσφαιρο.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΩΦΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΕΚ)

Στη διάρκεια της εικοσαετίας της (1966 — 86), η ΑΕΚ πρωταγωνίστησε στην ΕΠΟΠΛ και στην Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Ποδόσφαιρου. Διοργάνωσε συναντήσεις με τις Εθνικές Ομάδες Κωφών Ελλάδας (1967 και 1968) και Δ. Γερμανίας (1978 και 1983). Ενίσχυσε με έξι παίκτες την Εθνική Κωφών Ελλάδας στους νικηφόρους (εκτός από έναν) αγώνες της στους Ολυμπιακούς Κωφών Βελγιάδου (1969) και στην Δ' Βαλκανιάδα (1974). Το 1986 νίκησε την Εθνική Κωφών Ελλάδας και λίγο αργότερα, σε Διεθνές Ποδοσφαιρικό Τουρνουά Φιλίας, την Εθνική Κωφών Δ. Γερμανίας.

Στη φωτογραφία (όρθιοι): Σ. Σωφρονίου (προπονητής), Ν. Πέτσας (αρχηγός), Β. Παπανικολάου (πρόεδρος ΑΕΚ), Γ. Παπαδόπουλος, Ν. Σταύρου, Χρ. Οικονομίδης, Μ. Κουλέντης, Σ. Ευάνθους, Α. Ανδρέου, Γ. Χατζηγιάννη, Ν. Πρίφτης (έφορος).
(Καθήμενοι): Α. Ανδρέου, Π. Ιακωβίδης, Μ. Μεθοδίου, Π. Αντωνίου, Γ. Χριστοδούλου, Ν. Διομήδης, Χρ. Μεθοδίου, Φ. Φώτη.

Από τις συσκέψεις μεταξύ ΚΟΑ και ΚΟΠ για εξέταση ποδοσφαιρικών θεμάτων. Από αριστερά: Γ. Αθανασιάδης, Βοηθός Γενικός Γραμματέας ΚΟΠ, Α. Ματσουκάρης, Αντιπρόεδρος ΚΟΠ, Λ. Αδάμου, Μέλος Εκτελεστικής Επιτροπής ΚΟΠ, Σ. Λαγούδης, μέλος ΔΣ ΚΟΑ, Κ. Νεοκλέους, Πρόεδρος ΚΟΑ, Α. Χατζηβασιλείου, Έφορος ΚΟΑ, Μιχαλάκης Κυπριανού, Πρόεδρος ΚΟΠ και Χρ. Τριανταφυλλίδης, Γενικός Γραμματέας ΚΟΠ.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η καλαθόσφαιρα μοιάζει με κάποιες αθλοπαιδιές που παίζονταν παλιά στο Μεξικό. Όπως την ξέρουμε σήμερα, η καλαθόσφαιρα δημιουργήθηκε το 1891 στην Αμερική από Καναδό καθηγητή Σωματικής Αγωγής, στον οποίο είχε ανατεθεί «να επινοήσει ένα παιχνίδι που να μπορούσε να παίζεται από λίγους παίκτες σε μικρής έκτασης κλειστό ή και ανοιχτό χώρο».

Η δημοτικότητα της καλαθόσφαιρας ήταν τόσο μεγάλη στις ΗΠΑ, που το 1897 διοργανώθηκε και πρωτάθλημα — το πρώτο εθνικό.

Στην Ευρώπη η καλαθόσφαιρα μεταφέρθηκε κατά τη διάρκεια του Α' Παγκόσμιου Πολέμου από Αμερικανούς στρατιώτες. Σήμερα το άθλημα αυτό είναι απλωμένο σε ολόκληρο τον κόσμο.

Το πρώτο διεθνές πρωτάθλημα αντρών έγινε το 1919 και γυναικών το 1923. Το 1932 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Καλαθόσφαιρας (FIBA), που οργάνωσε το Παγκόσμιο και το Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Αντρών και Γυναικών.

Η καλαθόσφαιρα (μόνο αντρών) περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων από το 1936.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο η καλαθόσφαιρα άρχισε να καλλιεργείται από το 1947, όταν αθλητές στίβου από την Ελλάδα και την Αίγυπτο παρουσίασαν το άθλημα αυτό υπό μορφή επίδειξης σε παγκύπριους αγώνες.

Την καλαθόσφαιρα την προωθούσαν οι Γυμναστικοί Σύλλογοι, οι οποίοι οργάνωσαν και παγκύπρια πρωταθλήματα.

Η πρώτη έξοδος καλαθοσφαιρικής ομάδας στο εξωτερικό πραγματοποιήθηκε από την ομάδα ΓΣΠ το 1953 στην Αίγυπτο, όπου οργα-

ΑΠΟΕΛ και ΑΕΛ σε αγώνα για το Παγκύπριο Πρωτάθλημα 1985.

Η Εθνική Καλαθόσφαιρας Κύπρου, που κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στην Α' Μικρή Ολυμπιάδα (Σαν Μαρίνο, 1985).
Καθήμενοι: Τ Εύζωνας, Γ Θυρώτος (αρχηγός), Γ Μιραλλάς, Π Παπαέλληνας, Κ Γιαγκουλλής. Όρθιοι: Χρ Χατζηιωσήφ, Α Ρουσσάκης, Δ Λεμέσιος, Α Κοζάκης, Α Ασιήκαλης, Χ Σολέας και Τ Λύρας (προπονητής).

νώθηκαν συναντήσεις με σωματεία του απόδημου Ελληνισμού. Στη συνέχεια, η καλαθόσφαιρα ξαπλωνόταν στα σχολεία μέσης παιδείας, στα οποία τύγγανε μεγάλης και συστηματικής προσοχής.

Την καλαθόσφαιρα την ανέλαβε το 1966 η ιδρυθείσα τότε Παγκύπρια Ομοσπονδία Αθλοπαιδιών (ΠΟΑ) που μετονομάστηκε τον επόμενο χρόνο σε Τοπική Επιτροπή Αθλοπαιδιών Κύπρου (ΤΕΑΚ). Το 1973 το άθλημα αυτό υπάχθηκε στην Ελληνική Ομοσπονδία Καλαθόσφαιρας (ΕΟΚ) και αποτέλεσε την Τοπική Ένωση Αθλοπαιδιών Κύπρου. Το 1978 ανεξαρτητοποιήθηκε από την ΕΟΚ και πήρε την επωνυμία «Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης» (ΚΟΚ).

Η ΚΟΚ είναι εγγεγραμμένη τόσο στη Διεθνή όσο και στην Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης και έχει στη δύναμή της τα εξής 16 Σωματεία, με συνολικό αριθμό 2310 καλαθοσφαιριστών (600 περίπου εν ενεργεία):

ΑΕΚ (Καθολικής)
ΑΕΛ
ΑΝΟΡΘΩΣΗ
ΑΠΟΕΛ
ΑΠΟΛΛΩΝ
ΑΧΙΛΛΕΑΣ
ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΟΡΦΟΥ
ΔΟΞΑ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ
ΕΘΑ
ΕΝΑΔ
ΚΕΡΑΥΝΟΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΝΕΑΠΟΛΗΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ
ΟΜΟΝΟΙΑ
ΠΑΕΚ
ΠΟΛ

Από το 1980 η ΚΟΚ διατηρεί και Σχολή Καλαθόσφαιρας για διαιτητές και προπονητές.

Η Ομοσπονδία διοργανώνει τα εξής πρωταθλήματα:

- Παγκύπριο Πρωτάθλημα Αντρών
- Παγκύπριο Πρωτάθλημα Παίδων
- Κύπελλο Αντρών
- Κύπελλο Παίδων
- Μακάρειο Διεθνές Τουρνουά (με συμμετοχή και ξένων ομάδων).

Επίσης παίρνει μέρος στα αντίστοιχα πρωταθλήματα Ευρώπης (σωματείων και εθνικών ομάδων).

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΠΟΑ: Φάνος Ιωαννίδης (1966 — 67)

ΤΕΑΚ: Δημητράκης Δημητριάδης (1967 — 77)

ΚΟΚ: Σάββας Λαγούδης (1977 — 80)

Μελέτης Παπαχριστοφόρου (1980 —

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Νικηταρά 19

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

(Τηλ. 447432)

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΠΡΩΗΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΑΙΧΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑΣ

Κάτω: Α Γεωργιάδης (Διευθυντής Σχολής Καλαθόσφαιρας), Λ Παπακυριακού (ΓΓ ΚΟΚ), Σ Λαγούδης και Δ Δημητριάδης (πρώην πρόεδροι ΚΟΚ), Ν Συμεωνίδης (ΓΔ Υπουργείου Παιδείας), Μ Παπαχριστοφόρου (Πρόεδρος ΚΟΚ), Κ Νεοκλέους (Πρόεδρος ΚΟΑ) και Θ Χαραλαμπίδης (ΓΔ ΚΟΑ). Μέσο: Α Τερεζόπουλος (αθλητικός συντάκτης). Ακολουθούν οι βραβευθέντες: Θ Δημητρίου, Β Κωνσταντίνου (προπονητής), Τ Κληρίδης, Χ Χαριλάου, Α Ολύμπιος, Φ Ονουφρίου, Ντ Φυσεντζίδης, Α Ιακωβίδης, Γ Λάμπρου και Χρ Τσαγκαρίδης. Πάνω: Π Πάρπας, Σπ Καραολής, Γ Σολομωνίδης (προπονητής), Δ Στυλιανού, Α Γιωργαλλέτος, Α Κοζάκης και Π Πιερής.

ΑΠΟ ΑΓΩΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΚΑΡΕΙΟ ΤΟΥΡΝΟΥΑ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑΣ 1978

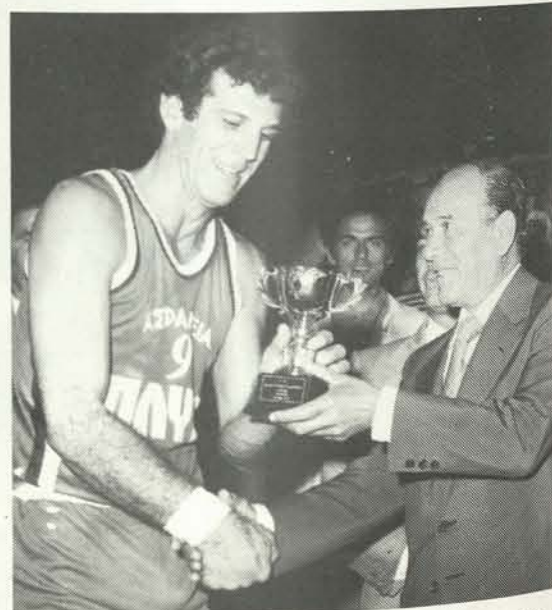
ΑΧΙΛΛΕΑΣ Καϊμακλίου και ΠΑΟΚ Θεσσαλονίκης.

ΚΕΡΑΥΝΟΣ Στροβόλου και ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ.

Μεικτή Κύπρου και ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ.

Ο υπουργός Παιδείας Ανδρέας Μικελλίδης επιδίδει έπαθλο στον αρχηγό του ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ, Β Γκούμα.

Ο Πρεσβευτής της Ελλάδας Μενέλαος Αλεξανδράκης χαιρετά τους καλαθοσφαιριστές της Εθνικής Κύπρου στη συνάντησή τους με την Εθνική Ενόπλων Ελλάδας (1967). Δεξιά, οι αθλητές Ντίνος Κυριακίδης, Ντίνος Φουσεντζίδης και Νάσος Παναγιώτου.

Αγώνας μεταξύ Κύπρου και Γιουγκοσλαβίας.

Η Εθνική Νέων Κύπρου στη Γιουγκοσλαβία (1986) για το Ευρωπ. Πρωτάθλημα Νέων.

Προσφώνηση του Προέδρου του ΚΟΑ, Κυριάκου Νεοκλέους, στην έναρξη του Α' Τουρνουά Καλαθόσφαιρας των Αποφοίτων Μέσης Εκπαίδευσης Λευκωσίας.

...Ο κυπριακός αθλητισμός προσθέτει σήμερα στο ενεργητικό του την πανηγυρική έναρξη του Πρωταθλήματος Μπάσκετ των αποφοίτων τεσσάρων εκπαιδευτηρίων — του Παγκυπρίου Γυμνασίου, της Αγγλικής Σχολής, του Γυμνασίου Κύκκου και του Οικονομικού Λυκείου. Οι φιλοπρόδοι αυτοί απόφοιτοι παίρνουν την ωραία απόφαση να θεμελιώσουν μια κοινωφελή συνεργασία στον αγωνιστικό στίβο, με την προσδοκία να την επεκτείνουν και σε άλλους τομείς της πολιτιστικής δραστηριότητας. Κι είναι η επαφή τους αυτή καλοσημάδι κι εγκαρδιωτική, γιατί προοιωνίζεται η σφυρηλάτηση ακόμα πιο στενών και πιο εποικοδομητικών σχέσεων ανάμεσα στους σφριγηλούς νέους της μετασχολικής ηλικίας, που με την αφοσίωσή τους σε ευγενικούς σκοπούς και την πίστη τους σε ακατάλυτες κοινωνικές αξίες, προδιαγράφουν ένα καλύτερο και υγιέστερο κοινωνικό μέλλον.

Οι νίκες και οι ήττες στο ετήσιο αυτό τουρνουά — που οργανώνεται με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Αποφοίτων του Οικονομικού Λυκείου — δεν έχουν οποιαδήποτε σημασία. Το ουσιαστικό όφελος της εκδήλωσης αυτής είναι η ανθρώπινη προσέγγιση κι οι αγαθές σχέσεις που θα αναπτυχθούν. Είναι επίσης οι πρόσθετες ευκαιρίες που θα δημιουργηθούν για σωματική άσκηση και ψυχοτρόφα ενασχόληση. Κι είναι ακόμα το αξιομίμητο παράδειγμα που θα κληροδοτηθεί στους νεότερους και που θα τους διδάσκει ότι με τη συνεργασία, τη συστηματική δουλειά και την εμμονή στην κατάκτηση του στόχου, μπορούν να πραγματοποιήσουν κάθε τους ορατισμό, για χάρη του δικού τους αλλά και του γενικότερου καλού.

Με την ευκαιρία αυτή, καλώ τους απόφοιτους όλων των σχολών της Κύπρου να προσεγγίσουν τους οργανωτές του αποψινού τουρνουά, με σκοπό να δώσουν και οι ίδιοι μελλοντικά το επιβλητικό παρόν τους για την περαιτέρω προώθηση και άνθηση του αθλητισμού μας. Τους καλώ να κινητοποιηθούν με σπουδή και ενθουσιασμό προς την υγιή αυτή κατεύθυνση και τους βεβαιώνω ότι ο ΚΟΑ θα τους συμπαρίσταται όσο του είναι δυνατό. Και να 'ναι σίγουροι πως μια τέτοια ενέργειά τους όχι μόνο θα προσφέρει στους ίδιους χαρά κι ικανοποίηση αλλά και στην πονεμένη πατρίδα θα προσδώσει ηθική τόνωση και πολλή περηφάνια.

Λευκόςθεο, 21 Ιουνίου 1984

Οι ομάδες των αποφοίτων σχολών μέσης εκπαίδευσης Λευκωσίας στο ετήσιο πρωτάθλημα που καθιέρωσαν από το 1984, σε ανταπόκρισή τους στο κίνημα «Αθλητισμός για Όλους». Από πάνω προς τα κάτω: Οι ομάδες Παγκυπρίου Γυμνασίου, Αγγλικής Σχολής, Οικονομικού Λυκείου και Γυμνασίου Κύκκου.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ Καϊμακλίου και ΕΝΑΔ Αγίου Δομετίου, σε αγώνα για το Παγκύπριο Πρωτάθλημα του 1977. Φαίνονται: Νάσος Παναγιώτου, Στέλιος Στυλιανού, Μαρίνος Λαμπριανίδης, Οδυσσεάς Γεωργιάδης, Κώστας Παπαδόπουλος και οι αδερφοί Λούλλης και Αντρέας Κοζάκις.

ΑΠΟΕΛ και ΑΧΙΛΛΕΑΣ Καϊμακλίου για το Παγκύπριο Πρωτάθλημα 1984. Φαίνονται: Αντώνης Ασιήκαλης, Αντώνης Ρουσσάκης, Κυριάκος Γιαγκουλλής και Χάρης Σολέας.

Ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κ Νεοκλέους ευχαριστεί τον Ιταλό προπονητή καλαθόσφαιρας Claudio Vandoni, που ήλθε στην Κύπρο με φροντίδα της ΚΟΕ για διοργάνωση σεμιναρίων (1986). Αριστερά του Ιταλού προπονητή, ο Τάκης Λύρας, προπονητής Εθνικής Κύπρου, και ο Άκης Χρίστου, λειτουργός του ΚΟΑ. Δεξιά του προέδρου, ο Θ Χαραλαμπίδης, ΓΔ ΚΟΑ, και ο Μελέτης Παπαχριστοφόρου, Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας.

Ο Πρόεδρος της ΚΟΚ, Μελέτης Παπαχριστοφόρου, επιδίδει αναμνηστική πλακέτα στο Λούλλη Κοζάκι, μέλος της Α' Εθνικής Ομάδας Καλαθόσφαιρας. Ο ίδιος αθλητής είχε τιμηθεί από την Ένωση Αθλητικών Συντακτών Κύπρου ως «ο καλύτερος καλαθοσφαιριστής για το έτος 1977».

ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η πετόσφαιρα (βόλλεμπωλ) επινοήθηκε το 1895 από Αμερικανό καθηγητή Σωματικής Αγωγής. Υπήρξε πολύ δημοφιλές άθλημα και σύντομα διαδόθηκε παντού - στην Ανατολή από Αμερικανούς ιεραπόστολους, και στη Δυτική Ευρώπη από Αμερικανούς στρατιώτες κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου. Το 1922 οργανώθηκε στη Νέα Υόρκη το πρώτο εθνικό πρωτάθλημα.

Το άθλημα αυτό αγκαλιάστηκε θερμά τόσο από τους άντρες όσο και από τις γυναίκες, και έχει ήδη περιληφθεί στα σχολικά προγράμματα πολλών χωρών. Το 1947 ιδρύθηκε στο Παρίσι η Διεθνής Ομοσπονδία Πετόσφαιρας (FIVB), που άρχισε να διοργανώνει Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Αντρών από το 1949 και Γυναικών από το 1952. Στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων η πετόσφαιρα έγινε δεκτή το 1964.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η πετόσφαιρα μπήκε στο πρόγραμμα των παγκύπριων αγώνων από το 1928 και άρχισε να καλλιεργείται από τους Γυμναστικούς Συλλόγους και μερικά σωματεία.

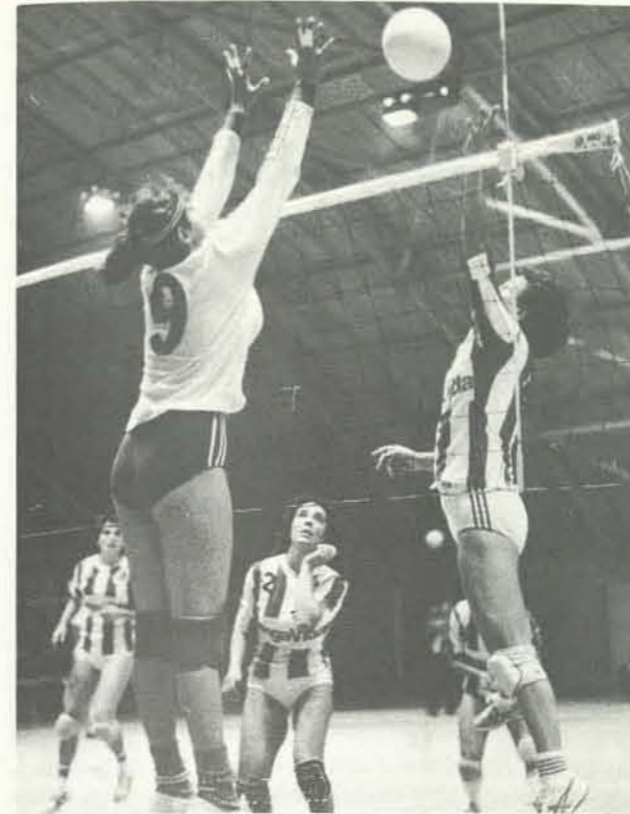
Το 1947 ιδρύθηκε η Τοπική Επιτροπή ΣΕ-ΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ), οπότε άρχισαν να οργανώνονται ξεχωριστά πρωταθλήματα, σε παγκύπρια βάση, μεταξύ των Γυμναστικών Συλλόγων και διάφορων σωματείων.

Το 1953 η συσταθείσα τότε εθνική ομάδα (που αποτελείτο κυρίως από πετοσφαιριστές της Λευκωσίας) πραγματοποίησε πολλές συναντήσεις στην Αίγυπτο με ομάδες της ελληνικής παροικίας.

Το 1965 ιδρύθηκε η Τοπική Επιτροπή Αθλοπαιδιών Κύπρου (ΤΕΑΚ), στην οποία περιλή-

Η ομάδα του ΑΠΟΕΛ σε αγώνα της με την Επίλεκτη της Ρωσικής Δημοκρατίας. (1981)

Η Αλεξία Ροτσιδου στον αγώνα μεταξύ ΑΕΛ και ΛΕΪΣΟΕ για το Κύπελλο Πρωταθλητριών Ευρώπης. (1983)

Η Κυπρία Μαρία Χρυσοστόμου (Παναθηναϊκού) σε αγώνα της ομάδας της με την ΑΕΛ για το Κύπελλο Πρωταθλητριών Ευρώπης, το 1985.

φθηκαν τόσο η πετόσφαιρα όσο και η καλαθοσφαιρα. Το 1972 η πετόσφαιρα υπάχθηκε στην Ελληνική Ομοσπονδία Πετόσφαιρας (ΕΟΠΕ) και αποτέλεσε την Τοπική Επιτροπή της Ελληνικής Ομοσπονδίας Πετόσφαιρας Κύπρου. Με την ιδιότητά της αυτή εκπροσωπεί στα πανελλήνια πρωταθλήματα με την εκάστοτε πρωταθλήτρια Κύπρου.

Το 1978 η πετόσφαιρα ανεξαρτητοποιήθηκε από την ΕΟΠΕ και δημιουργήθηκε η «Κυπριακή Ομοσπονδία Πετόσφαιρας» (ΚΟΠΕ). Στο Κογκρέσο της Μόσχας το 1980 η ΚΟΠΕ έγινε μέλος τόσο της Ευρωπαϊκής όσο και της Διεθνούς Ομοσπονδίας.

Η ΚΟΠΕ περιλαμβάνει στη δύναμή της τα εξής 16 Σωματεία, στα οποία αγωνίζονται 2035 πετοσφαιριστές (1525 άντρες και 510 γυναίκες):

ΑΕΛ
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ
ΑΝΟΡΘΩΣΗ
ΑΠΟΕΛ
ΑΠΟΛΛΩΝ
ΑΡΗΣ ΠΟΛΕΜΙΟΥ
ΑΧΙΛΛΕΑΣ
ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΣΤΡΟΥΜΠΙΟΥ
ΕΝΩΣΗ ΝΕΩΝ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ
ΜΑΡΑΘΩΝΑΣ ΤΣΑΚΚΙΛΕΡΗΣ
ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ
ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΝΕΑΠΟΛΗΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ
ΟΜΟΝΟΙΑ
ΠΑΦΙΑΚΟΣ
ΦΟΙΝΙΚΑΣ ΠΥΛΑΣ

Η ΚΟΠΕ διοργανώνει τα παρακάτω ετήσια πρωταθλήματα:

- Παγκύπριο Πρωτάθλημα Α΄ Κατηγορίας Αντρών
- Παγκύπριο Πρωτάθλημα Β΄ Κατηγορίας Αντρών
- Παγκύπριο Πρωτάθλημα Γυναικών
- Πρωταθλήματα Κυπέλλου Αντρών και Γυναικών

Η ΚΟΠΕ συμμετέχει στα αντίστοιχα Πανευρωπαϊκά Πρωταθλήματα Αντρών και Γυναικών, όπως και στα Κύπελλα Αντρών, Γυναικών, Εφήβων και Νεάνιδων.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

(ΤΕΑΚ) : Φάνος Ιωαννίδης (1965-66)
 Δημητράκης Δημητριάδης (1966-72)
 (ΕΟΠΕ Κύπρου): Κώστας Χατζανδρέου (1972-78)
 (ΚΟΠΕ) : Κώστας Χατζανδρέου (1978-)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Νικηταρά 19
 Ταχ. Κιβ. 5600
 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
 (Τηλ. 443603)

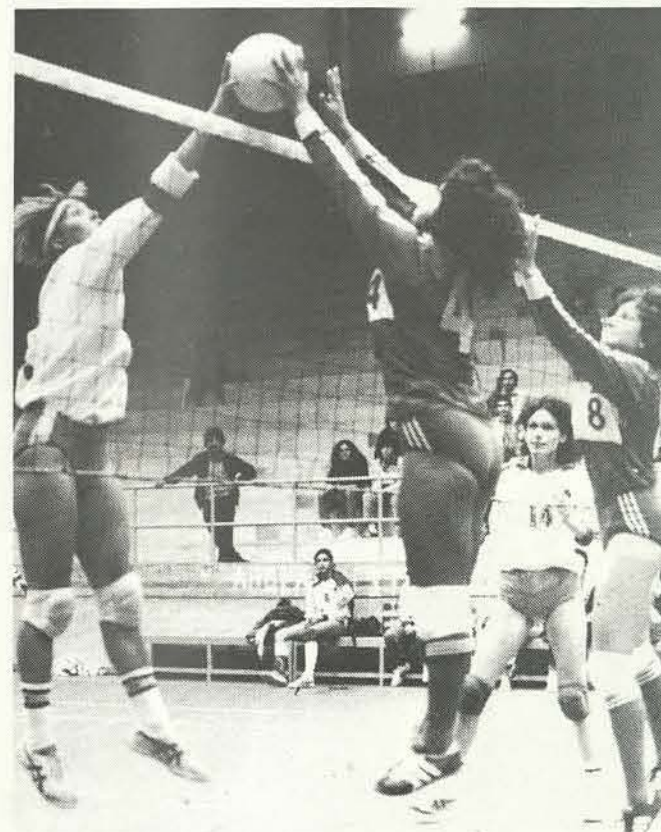
Η ομάδα πετόσφαιρας του ΑΠΟΕΛ (1947). Όρθιοι: Άδωνης Θεοχαρίδης, Μίκης Μιτσιδής, Λέλλος Γεωργιάδης. Κάτω: Νίκος Γεωργίου, Αγγελίασ Τσιαλής, Φάνος Αντωνιάδης.

Ο Πρόεδρος της Βουλής Γεώργιος Λαδάς, απονέμει το έπαθλο στη νικήτρια ομάδα του Παναθηναϊκού. (1985)

Η ομάδα του ΑΠΟΕΛ, που πήρε μέρος στο Πανελλήνιο Πανεπαρχιακό Πρωτάθλημα Πετόσφαιρας του έτους 1973 με την ιδιότητά της ως πρωταθλήτριας Κύπρου. Ιστάμενοι: Κώστας Χατζανδρέου, Μιχαήλ Μαστρανδρέας (Πρόεδρος ΕΟΠΕ), Βασίλης Σχίζας, Ανδρέας Σωτηρόπουλος, Ανδρέας Σταύρου (συνοδός), Μάριος Στροβολίδης, Λουκάς Καλογήρου, Λάκης Σωφρονίου, Γεώργιος Χατζηιωσήφ. Κάτω: Μιχαλάκης Φιλιππίδης (συνοδός), Άγης Χατζανδρέου, Λάκης Γιαννάκη, Κακός Χριστοφόρου, Κώστας Αργυρού και Ιωάννης Σταύρου.

Οι ομάδες Παναθηναϊκού και ΑΕΛ για το Κύπελλο Πρωταθλητριών Ευρώπης. («Λευκόθεο», 1985)

Οι ομάδες των Γυμνασίων Κύκκου, που πήραν μέρος με επιτυχία στο Ευρωπαϊκό Μαθητικό Πρωτάθλημα Πετόσφαιρας (Αγγλία, 1981). Στη μεσαία σειρά, από δεξιά, φαινονται ο Επιθεωρητής Σωματικής Αγωγής του υπουργείου Παιδείας Κ Χατζανδρέου, ο Λυκειάρχης Γ Γιάννακας και ο προπονητής Α Μαυρονικόλας. Στο άκρο αριστερά της ίδιας σειράς, η προπονήτρια Θέκλα Λουκά.

Οι τρεις αδερφές, Μάρω, Χριστίνα και Στάλω Νικολάου, με τη Μαρία Χρυσστόμου, Κύπριες όλες τους, υπήρξαν στελέχη της ομάδας του Παναθηναϊκού.

Σεμινάριο Προπονητών Πετόσφαιρας, που οργανώθηκε με πρωτοβουλία της ΚΟΕ. Στο θήμα, ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κυριάκος Νεοκλέους, και αριστερά του, ο Τσέχος Γιόζεφ Γίνωχ, Εκπαιδευτής-Προπονητής της Διεθνούς Ομοσπονδίας. Προτελευταίος κάτω δεξιά, ο Πρεσβευτής της Τσεχοσλοβακίας, Λατσιλάθ Σκέρζιηκ. (1986)

ΧΑΝΤΜΠΩΛ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Περιγραφές σε αρχαία ελληνικά και ρωμαϊκά κείμενα αναφέρονται σε ένα παιχνίδι που έμοιαζε με το χάντμπωλ. Αργότερα, στο 10ο αιώνα, εμφανίστηκε ένα άλλο παιχνίδι, που έμοιαζε ακόμα πιο πολύ με αυτή την αθλοπαιδιά. Το σύγχρονο, όμως, χάντμπωλ επινοήθηκε στη Γερμανία στα τέλη του περασμένου αιώνα και τη σημερινή του ολοκλήρωση την πέτυχε το 1914, αφού ενσωμάτωσε μερικούς κανονισμούς του ποδόσφαιρου.

Η πρώτη διεθνής ανώτατη αρχή για το χάντμπωλ (χειροσφαίριση) συστάθηκε το 1928· όμως, η σημερινή Διεθνής Ομοσπονδία δημιουργήθηκε το 1946. Στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων το άθλημα αυτό περιλήφθηκε αρχικά το 1936 και ύστερα από μια μακρά διακοπή ξανά έγινε δεχτό το 1972.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο η Ομοσπονδία Χάντμπωλ (ΚΟΧ) δραστηριοποιήθηκε το 1983 με τη διοργάνωση τουρνουά, στο οποίο μετέσχαν τέσσερις ομάδες. Τον επόμενο χρόνο οι ομάδες διπλασιάστηκαν και, επιπρόσθετα, οργανώθηκαν δυο σεμινάρια διαιτησίας και διεξήχθησαν ένα Τουρνουά, ένα Παγκύπριο Πρωτάθλημα και Αγώνες Κυπέλλου. Επίσης καταρτίστηκε Εθνική Ομάδα Νέων, που πήρε μέρος στο μεγαλύτερο στον κόσμο Τουρνουά Νεολαίας COPPA INTERAMNIA (Τέραμο, Ιταλίας), με πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Για τη δράση της αυτή, η Ομοσπονδία Χάντμπωλ βραβεύτηκε από την Ένωση Αθλητικών Συντακτών Κύπρου.

Το 1985 οι δραστηριότητες της Ομοσπονδίας Χάντμπωλ συνεχίστηκαν με έντονο ρυθμό και συμπληρώθηκαν με δυο πρόσθετα σεμινάρια για προπονητές και την αποστολή δυο προπονητών για επιμόρφωση στη Ρουμανία. Την ίδια χρονιά ο Πρόεδρος της ΚΟΧ εκλέγηκε μέλος του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου της

Αγώνας χάντμπωλ μεταξύ των Εθνικών Ομάδων Κύπρου και Σουηδίας. («Λευκόθεο», 1985)

Κοινοπολιτειακής Ομοσπονδίας Χάντμπωλ και η Εθνική Ομάδα Κύπρου μετέσχε στο Α' Κοινοπολιτειακό Πρωτάθλημα Χάντμπωλ για νέους κάτω των 19, με αξιόλογες νίκες επί της Αγγλίας και της Σκωτίας. Το Β' Κοινοπολιτειακό Πρωτάθλημα ανέλαβε να το οργανώσει η Κυπριακή Ομοσπονδία τον Αύγουστο του 1987.

Η ΚΟΧ έχει αναπτύξει πολύ καλές σχέσεις και με τη Διεθνή Ομοσπονδία και με την Ένωση Δυτικοευρωπαϊκών Ομοσπονδιών Χάντμπωλ, από τις οποίες παίρνει σημαντική βοήθεια υπό μορφή τόσο αθλητικού υλικού όσο και αποστολής διεθνών εκπαιδευτών για σεμινάρια.

Τα σωματεία στη δύναμη της ΚΟΧ είναι οκτώ — πέντε στη Λευκωσία, δυο στη Λεμεσό και ένα στη Λάρνακα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΧ:

Σωφρόνης Σωφρονίου (1983 —)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Νικηταρά 19
Ταχ. Κιβ. 5398
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 450875)

Βράβευση νικητών χάντμπωλ για την περίοδο 1984 - 85. Αριστερά: Λ Γιούρακ (εκπαιδευτής Ολυμπιακής Επιτροπής ΗΠΑ), Α Αβραάμ (για την πρωταθλήτρια ομάδα Κέντρου Νεότητας Ανθούπολης), Κ Νεοκλέους (Πρόεδρος ΚΟΑ), Δ Αποστολίδης (για τη δευτεραθλήτρια ομάδα Κέντρου Νεότητας Λάρνακας) και Σ Σωφρονίου (Πρόεδρος Ομοσπονδίας).

Η Εθνική Ομάδα Χάντμπωλ, που πήρε μέρος στο Διεθνές Τουρνουά COPPA INTERAMNIA (1984). Όρθιοι: Δ Χατζηλοϊζής (μέλος ΔΣ Ομοσπονδίας), Φ Φιλίππου, Χρ Παλάοντας, Κ Κατσαρής, Π Νεοφύτου, Μ Τρύφωνος, Α Μιχαήλ, Π Πέτρου και Φ Σοφοκλέους (ομοσπονδιακός προπονητής). Καθήμενοι: Τ Κόκκινος, Κ Θεοδότου, Χρ Σαββίδης, Α Δημητρίου, Κ Χατζηλοϊζής και Ι Ιωάννου.

ΧΟΚΕ·Υ·

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το χόκεϋ* παιζόταν κατά καιρούς με διαφορετικές μορφές, μερικές από τις οποίες ήταν γνωστές στους Αιγύπτιους, τους Έλληνες, τους Πέρσες και τους Ρωμαίους.

Κατά το Μεσαίωνα, ένα είδος του αθλήματος αυτού εμφανίστηκε στη Γαλλία με το όνομα «Χοκέ» (Hocquet). Αργότερα, το παιχνίδι αυτό μεταφέρθηκε στην Αγγλία, όπου μετονομάστηκε σε «χόκεϋ», και από το 1875 άρχισε να παίρνει τη σημερινή του μορφή.

Το 1895 διεξήχθη το πρώτο διεθνές παιχνίδι μεταξύ Ιρλανδών και Ουαλλών. Στην περίοδο αυτή, το χόκεϋ άρχισε να απλώνεται στην ηπειρωτική Ευρώπη και αργότερα στη διάρκεια του μεσοπόλεμου και στις άλλες ηπείρους.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Χόκεϋ (FIH) ιδρύθηκε το 1924. Το άθλημα αυτό περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων, για τους άντρες από το 1908 (με εξαίρεση το 1924), και για τις γυναίκες από το 1980.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο το χόκεϋ εισήχθη από τους Άγγλους στις αρχές του αιώνα μας. Σύντομα διαδόθηκε και μεταξύ των ντόπιων κατοίκων, που το έπαιζαν με κάποιες παραλλαγές και το ονόμαζαν «σιόρο».

Με τη σωστή του μορφή το άθλημα αυτό υιοθετήθηκε από την Αγγλική Σχολή και την Αμερικανική Ακαδημία Λάρνακας, που συνέχισαν για χρόνια να το καλλιεργούν σε κάποιο βαθμό και να διεξάγουν μεταξύ τους ετήσιους αγώνες. Πιο συστηματικά, όμως, το χόκεϋ καλλιεργείται από το 1979 από το Σύνδεσμο Απο-

* Σε γήπεδο, όχι σε πάγο.

Χόκεϋ μεταξύ μαθητών και αποφοίτων της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας. (1979)

φοίτων της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας, όπως και από ομάδες Βρετανών στρατιωτών και πολιτών, που εδρεύουν στις Βάσεις Δεκέλειας, Ακρωτηρίου και Επισκοπής, και στον Άγιο Νικόλαο.

Στο πρόγραμμα των παγκύπριων αγώνων το άθλημα αυτό περιλήφθηκε το 1924 με ομάδες αντρών και γυναικών, που διέθεταν οι Γυμναστικοί Σύλλογοι και μερικά σωματεία των πόλεων.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Χόκεϋ δημιουργήθηκε αμέσως ύστερα από το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλ' η δραστηριοποίησή της άρχισε το 1974, τη χρονιά που γράφτηκε μέλος της αντίστοιχης διεθνούς.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΧ:

Κώστας Κυριαζής (πριν από το 1950)
Περίοδος αδράνειας (1950 — 74)
Αλέκος Κληρίδης (1974 — 80)
Ιωσήφ Χατζηιωσήφ (1980 —)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ. Κιβ. 5345
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 446282)

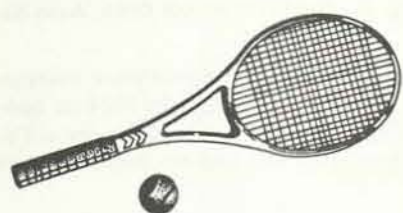

Απονομή ασπίδας στη μνήμη του καθηγητή της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας Λούθηρ Σαλακιάν, πρωτοπόρου στην ανάπτυξη του χόκεϋ στην Κύπρο. Στο μέσο, ο Γραμματέας της Ομοσπονδίας, Ντίνος Ιωάννου.

Η ομάδα χόκεϋ των αποφοίτων της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας. (1979)

TENIS

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το τένις (αντισφαίριση) έχει πιθανότατα την προέλευσή του από το Le Raume - ένα παιχνίδι διαδεδομένο στη Γαλλία το 1300 μΧ, που παιζόταν όχι με ρακέτα, αλλά με γάντι στο χέρι και μια τρίχνη μπάλα καλυμμένη με δέρμα.

Το σύγχρονο τένις επινοήθηκε το 1874 από Βρετανό αξιωματικό, ο οποίος βασίστηκε σε ένα παραπλήσιο είδος παιχνιδιού, το «βασιλικό», που παιζόταν στο Μεσαίωνα. Το 1880 κυκλοφόρησαν οι πρώτοι κανονισμοί του τένις, οι οποίοι βελτιώνονται κατά καιρούς από τη Διεθνή Ομοσπονδία Τένις.

Το 1877 οργανώθηκε το πρώτο εθνικό πρωτάθλημα του WIMBLEDON και το 1889 ιδρύθηκε ο Όμιλος Αντισφαίρισης Αγγλίας (Lawn Tennis Association).

Παρόλο που το τένις προοριζόταν αρχικά να παίζεται σε χορτάρι — όπως φανερώνει η ονομασία «lawn tennis» — ωστόσο σήμερα παίζεται σε χωματένια ή και σκληρά γήπεδα κατασκευασμένα από διάφορα υλικά (με εξαίρεση το Wimbledon, που συνεχίζει την παράδοση του γηπέδου με χόρτο).

Η ανώτατη αρχή για το άθλημα είναι η Διεθνή Ομοσπονδία Τένις (ITF), που ιδρύθηκε το 1912. Τα πιο σημαντικά διεθνή πρωταθλήματα είναι: Το Κύπελλο Νταϊηθις (Αντρών), το Federation Cup (Γυναικών), το Wimbledon Αγγλίας, το Ανοιχτό Πρωτάθλημα Αμερικής, το Ανοιχτό Πρωτάθλημα Γαλλίας (Roland Garros), και το Ανοιχτό Πρωτάθλημα Αυστραλίας. Τα πρώτα δυο διοργανώνονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Τένις, ενώ τα υπόλοιπα τέσσερα από τις οικείες ομοσπονδίες κάθε χώρας.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο το τένις άρχισε να καλλιεργείται γύρω στα τέλη του περασμένου αιώνα, κυρίως από Άγγλους αξιωματικούς της αποικιακής Κυβέρνησης και μερικές οικογένειες Ελλήνων στη Λευκωσία (Στεφανή, Καπάπε κ.ά).

Το 1912 ιδρύθηκε ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λευκωσίας. Από τότε άρχισε να δραστηριο-

Τένις στο Τρόοδος το 1910.

Αγώνες από το Παγκύπριο Πρωτάθλημα Τένις. (1986)

ποιείται το άθλημα, με αποτέλεσμα να εισαχθεί στο πρόγραμμα των παγκύπριων αγώνων, στο οποίο περιλαμβάνονταν μέχρι το 1949.

Το 1951 ιδρύθηκε η Ομοσπονδία Αντισφαίρισης Κύπρου (ΟΑΚ), στη δύναμη της οποίας υπάγονται ως πλήρη μέλη ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λευκωσίας (Field Club), ο Όμιλος Αντισφαίρισης Λάρνακας, το Sporting Club Λεμεσού, ο Όμιλος Αντισφαίρισης Αμμοχώστου και το Nicosia Club. Στη δύναμη της ΟΑΚ υπάγονται, ως εταιρικά μέλη, και τα αθλητικά Κέντρα «Λαπάτσα», «Λαϊκή», «Ελαιών», Palm Beach και Dome.

Η ομοσπονδία είναι εγγεγραμμένη από το 1984 τόσο στην Ευρωπαϊκή όσο και στη Διεθνή Ομοσπονδία και διοργανώνει τα ακόλουθα ετήσια πρωταθλήματα:

- Παγκύπριο Εθνικό Πρωτάθλημα
- Ανοιχτό Πρωτάθλημα Τροόδους
- Ανοιχτό Πρωτάθλημα Κύπρου, και
- Διεθνές Τουρνουά «ΚΥΠΕΛΛΟ ΑΦΡΟΔΙΤΗ», υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ομοσπονδίας. (Τα αποτελέσματα του Τουρνουά αυτού λαμβάνονται υπόψη από τη Διεθνή Ομοσπονδία για την παγκόσμια κατάταξη.)

Η Ομοσπονδία Αντισφαίρισης Κύπρου μετέχει στις εξής διεθνείς συναντήσεις:

- Davies Cup (Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Αντρών)
- Κύπελλο Εθνών Ευρώπης (Αντρών και Γυναικών)
- Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Εφήβων (Αρρένων και Θηλέων)
- Κύπελλο «Ακρόπολις» (Ελλάδας)
- Κύπελλο «Γκαλέα» (Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα για νέους κάτω των 20 χρονών), και
- Διεθνή Πρωταθλήματα Βουλγαρίας, Τσεχοσλοβακίας και Συρίας.

Από τον αγώνα για το πρωτάθλημα «DAVIES CUP» στα γήπεδα του Field Club Λευκωσίας (1985). Οι Κύπριοι αθλητές (με ανοιχτόχρωμες στολές), από αριστερά: Γιάννης Κωνσταντινίδης (αρχηγός), Χάικ Αστζιάν, Φοίβος Ζαχαριάδης, Γιάννης Χατζηγεωργίου και Άλκης Παπαμιχαήλ.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΟΑΚ:

H G Richards (1951 - 52)
 P C Chambers (1952 - 53)
 R Stott (1953 - 55)
 Lt-Col. Ricketts (1955-56)
 M Greham (1956 - 58)
 A Mc Laughlan (1958 - 60)
 Ανδρέας Λάντσιος (1960 - 71)
 Δρ Γεώργιος Μιχαηλίδης (1971 - 72)
 Κίκης Εργατούδης (1972 - 73)
 Τάκης Χατζηγιάννου (1973 - 76)
 Χρίστος Χριστοφίδης (1976 - 79)
 Ανδρέας Τρύφων (1979 - 81)
 Φίλιος Χριστοδούλου (1981 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Νικηταρά 19
 Ταχ Κιβ 3931
 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
 (Τηλ. 450875)

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΗ

Τόσο ο ίδιος, όσο και από τα παιδιά του ο Γιάγκος, υπήρξαν πρωτοπόροι στην εκκλαίκευση του τένις στην Κύπρο.

Απονομή κυπέλλων από τον υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας Ανδρέα Αραούζο στις νικήτριες Λούλλα Ιωσηφίδου και Μπάτυ Γουέλτς. Στο μέσο, ο Πήτερ Ροκ, μέλος ΔΣ της Ομοσπονδίας. (1965)

Οι νικητές με τα έπαθλά τους στον αγώνα για το Διεθνές Κύπελλο ΑΦΡΟΔΙΤΗ (1984). Από αριστερά: Κωστάκης Καλογήρου, Στέλιος Κολοकाσιδης, Σοβιετικός αθλητής, Φίλιος Χριστοδούλου (Πρόεδρος Ομοσπονδίας), Κυριάκος Νεοκλέους (Πρόεδρος ΚΟΑ), Σοβιετικός αθλητής, Πήτερ Ροκ (μέλος ΔΣ Ομοσπονδίας), και Σίμος Λοιζίδης (Εκτελεστικός Γραμματέας Ομοσπονδίας).

Διήμερο σεμινάριο για το τένις στο Ξενοδοχείο ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ. Πάνω αριστερά: Ο Τόμας Χώλμπεργκ, Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Τένις, και ο Φίλιος Χριστοδούλου, Πρόεδρος της αντίστοιχης Κυπριακής. (1984)

ΠΙΓΚ-ΠΟΓΚ

Ο Πρεσβευτής της Λ Δ Κίνας Cao Chi σε φιλοφρονητική συνομιλία με τον υπουργό Προεδρίας Στέλιο Κατσέλλη, με την ευκαιρία της επίσκεψης στην Κύπρο κινέζικης ομάδας πιγκ-πογκ (1981). Στο μέσο, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ντίνος Ιωάννου.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το πιγκ-πογκ (επιτραπέζια αντισφαίριση) επινοήθηκε στην Αγγλία γύρω στα 1880, και μέσα σε μια εικοσαετία πέτυχε να ξαπλωθεί σε όλο τον κόσμο.

Το 1926 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Πιγκ-πογκ (ITTF) και την ίδια χρονιά οργανώθηκε το πρώτο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα, που αρχικά διεξαγόταν κάθε χρόνο, ενώ από το 1957 κάθε δυο χρόνια.

Στη Διεθνή Ομοσπονδία μετέχουν 126 χώρες. Το άθλημα αυτό έγινε δεχτό ως ολυμπιακό το 1977, όταν η Διεθνής Ομοσπονδία Πιγκ-πογκ έγινε μέλος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής. Ήδη έχει περιληφθεί στο πρόγραμμα των Ολυμπιακών Αγώνων, που θα διεξαχθούν στη Σεούλ το 1988.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το πιγκ-πογκ άρχισε να παίζεται στις αρχές του αιώνα μας από τους Άγγλους αποικιοκράτες, οι οποίοι το διέδωσαν σταδιακά και μεταξύ των ντόπιων κατοίκων. Ύστερα από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο το ενδιαφέρον για το άθλημα άρχισε να φουντώνει με τη διεξαγωγή των πρώτων επίσημων πρωταθλημάτων, αρχικά ενδοσωματειακών και αργότερα δισωματειακών.

Το 1963 το πιγκ-πογκ τέθηκε σε οργανωμένη βάση με την ίδρυση της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης (ΠΟΕΠΑ) από τα σωματεία: ΑΠΟΕΛ, ΑΥΜΑ, ΔΙΓΕΝΗ ΑΚΡΙΤΑ Μόρφου, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Παλουριώτισσας, ΚΑΪΤΖΙΑΚ Λευκωσίας, ΚΕΡΑΥΝΟ Πεντάγυιας, Λέσχη Βρετανικών Βάσεων, Λέσχη Υπαλλήλων Αρχής Τηλεπικοινωνιών, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ και Σύλλογο Αποφοίτων Παγκυπρίου Γυμνασίου.

Στη δύναμή της ΠΟΕΠΑ υπάγονται τα εξής 23 Σωματεία:

ΑΚΡΙΤΑΣ Παλουριώτισσας
ΑΝΟΡΘΩΣΗ Αμμοχώστου
ΑΠΟΕΛ
ΑΠΟΛ Λαπήθου
ΑΡΗΣ Λεμεσού
ΑΤΛΑΣ Αγλαντζιάς
ΑΧΙΛΛΕΑΣ Καϊμακλίου
ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ Μόρφου
ΔΟΞΑ Στροβόλου
ΕΑΣ Αγίου Δομετίου
ΕΘΑ Έγκωμης
ΕΘΝΙΚΟΣ Λασιών
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Παλουριώτισσας
ΕΝΑΔ Αγίου Δομετίου
ΘΟΙ ΣΤΑΥΡΟΥ Αμμοχώστου
Κέντρο Νεότητας Ακρόπολης
Κέντρο Νεότητας Λάρνακας
Κέντρο Νεότητας Ορμήδειας
ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ Αγίου Παύλου
ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ Αμμοχώστου
ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ Νεάπολης
ΠΑΕΕΚ Κερύνειας
ΠΡΟΟΔΟΣ Καϊμακλίου

Οι αθλητές του πιγκ-πογκ Μάριος Αναξαγόρου και Γεώργιος Πέτρου στον τελικό του Πρωταθλήματος Αντρών. (1982)

Η ΠΟΕΠΑ είναι μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας από το 1973. Είναι επίσης μέλος της Ασιατικής Ομοσπονδίας, της Κοινοπολιτειακής Ομοσπονδίας και (ιδρυτικό) της Διεθνούς Μεσογειακής Επιτροπής Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης, στο Διοικητικό Συμβούλιο της οποίας εκπροσωπείται από το Γενικό Γραμματέα της.

Η Ομοσπονδία διοργανώνει κάθε χρόνο τα ακόλουθα πρωταθλήματα:

- Δισωματειακό (Επίλεκτος και Α' Κατηγορίας)
- Κύπελλο Κύπρου
- Ατομικά (Παίδων, Εφήβων, Γυναικών, Νεανίδων, Αντρών και Διπλού Αντρών).

Η εθνική ομάδα πιγκ-πογκ μετέσχε σε πανασιατικούς, μεσογειακούς και άλλους διεθνείς αγώνες. Στους Μεσογειακούς του 1981, ο Μ Αναξαγόρου κέρδισε αργυρό μετάλλιο στην Κατηγορία Εφήβων.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΠΟΕΠΑ:

Θέμης Θεμιστοκλέους (1963-74)
Ντίνος Ιωάννου (1975-85)
Ουράνιος Ιωαννίδης (1986 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ κιβ 4855
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 433004)

Ο Χρίστος Γιάγκου, πρωταθλητής στον Τελικό Αντρών (1985) δέχεται το έπαθλο από τον Έφορο του ΚΟΑ Αντρέα Χατζηβασιλείου. Στο μέσο, ο ΓΓ της ΠΟΕΠΑ Αντρέας Σταύρου.

ΜΠΑΝΤΜΙΝΤΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το μπάντμιντον - είδος τένις - παιζόταν στην Ινδία πριν από το 1860, με το όνομα «πούνα». Από εκεί μεταφέρθηκε στην Αγγλία το 1873 από αξιωματικούς του βρετανικού στρατού και πρωτοπαίχτηκε στον Πύργο «Μπάντμιντον», απ' όπου πήρε το νέο του όνομα.

Το 1893 δημιουργήθηκε η Αγγλική Λέσχη Μπάντμιντον, η οποία προέβη στη σύνταξη των πρώτων κανονισμών. Η διάδοση του παιχνιδιού άρχισε μέσα στη δεκαετία του 1920 και κορυφώθηκε ύστερα από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Μπάντμιντον ιδρύθηκε το 1934 και οι διεθνείς αγώνες άρχισαν το 1948. Τα επίσημα διεθνή πρωταθλήματα αντρών και γυναικών ξεκίνησαν το 1977 και διεξάγονται κάθε δύο χρόνια.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το μπάντμιντον εισήχθη το 1957 από τους Δανούς που εργάζονταν στο Μεταλλείο του Αμιάντου. Σε οργανωμένη, όμως, βάση άρχισε να παίζεται το 1981 στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Δυο χρόνια αργότερα, ιδρύθηκε η Κυπριακή Ομοσπονδία Μπάντμιντον, που σήμερα έχει στη δύναμή της επτά σωματεία-μέλη και 200 περίπου αθλητές.

Η ΚΟΜ διοργανώνει κάθε χρόνο τα ακόλουθα πρωταθλήματα:

- Παγκύπριο Εθνικό Ατομικό (απλό, διπλό αντρών και γυναικών, μεικτό)
- Παγκύπριο Ατομικό Ανοιχτής Συμμετοχής (απλό, διπλό αντρών και γυναικών, μεικτό)
- Παγκύπριο Εθνικό Νέων (παγκορασίδων, κορασίδων, νεάνιδων και παμπαίδων, παιδων και εφήβων)

Ο Σωτήρης Πιπερής, πρωταθλητής εφήβων στους απλούς, διπλούς και μεικτούς Παγκύπριους Αγώνες Μπάντμιντον. (1986)

Ο Πέτρος Βότσης και ο Κώστας Λαζάρου, πρωταθλητές διπλού αντρών στο Δ' Παγκύπριο Πρωτάθλημα. (1986)

- Διασωματειακά Αντρών και Γυναικών
- Ετήσια ατομικά τουρνουά, που οργανώνονται από τρία Σωματεία-μέλη της Ομοσπονδίας
- Ετήσιες συναντήσεις με ομάδες των Αγγλικών Βάσεων Επισκοπής και Δεκέλειας.

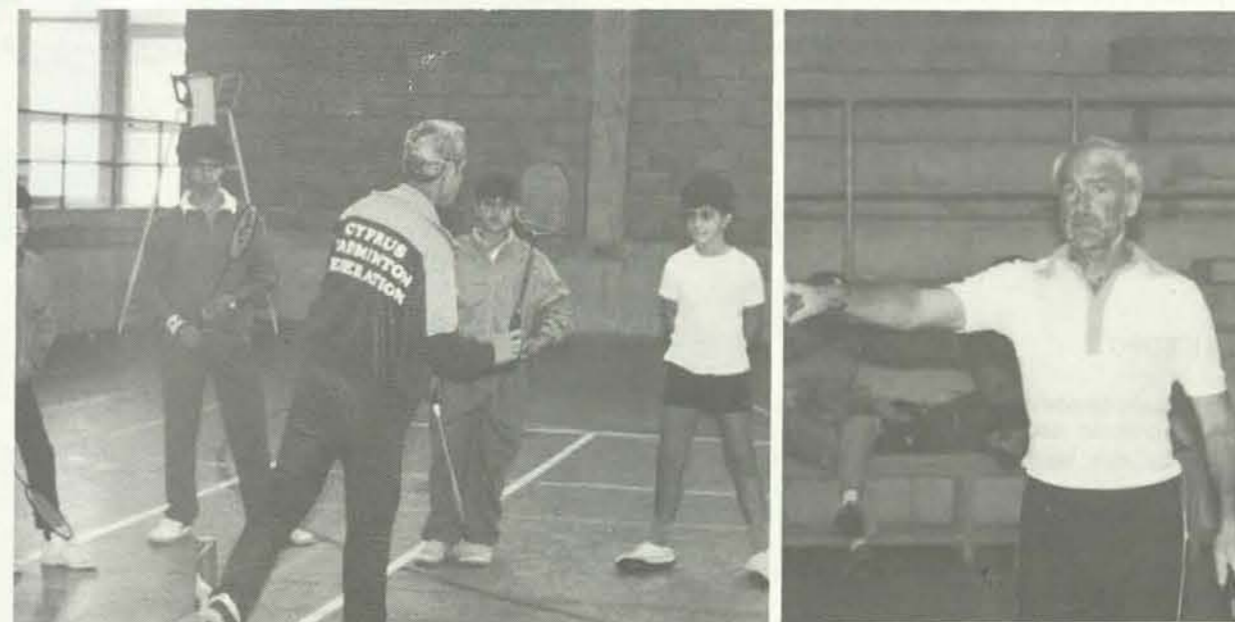
Η Ομοσπονδία πήρε την τρίτη θέση (μεταξύ πέντε κρατών) σε Διεθνές Πρωτάθλημα στην Ιταλία (Σάντα Μαρινέλλα). Μετέσχε επίσης στο Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Νέων στην Αυστρία το 1985.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΜ:

Δρ Ηρόδοτος Σταυρίδης (1983 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ Κιθ 2423
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 403358)

Προπόνηση νεαρών αθλητών μπάντμιντον. Δεξιά, ο Άγγλος προπονητής Μπέρναρντ Μπάτσιελορ.

ΣΚΟΥΩΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το σκουός (τοιχοσφαίριση) επινοήθηκε στη Βρετανία στις αρχές του 19ου αιώνα. Το άθλημα αυτό υπήρξε τόσο δημοφιλές, που σε ελάχιστο χρόνο διαδόθηκε σε ολόκληρο τον κόσμο.

Στις πρώτες δεκαετίες του αιώνα μας ιδρύθηκαν εθνικές ομοσπονδίες στις ΗΠΑ, τον Καναδά και τη Νότια Αφρική, και μέχρι το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ο βρετανικός στρατός είχε κατασκευάσει γήπεδα στην Ινδία, το Πακιστάν και την Αίγυπτο.

Η μεγάλη εξάπλωση του σκουός άρχισε γύρω στο 1960, καθώς όλο και πιο πολλοί άνθρωποι αντιλαμβάνονταν τη μεγάλη συμβολή του στην καλή διατήρηση του σώματος.

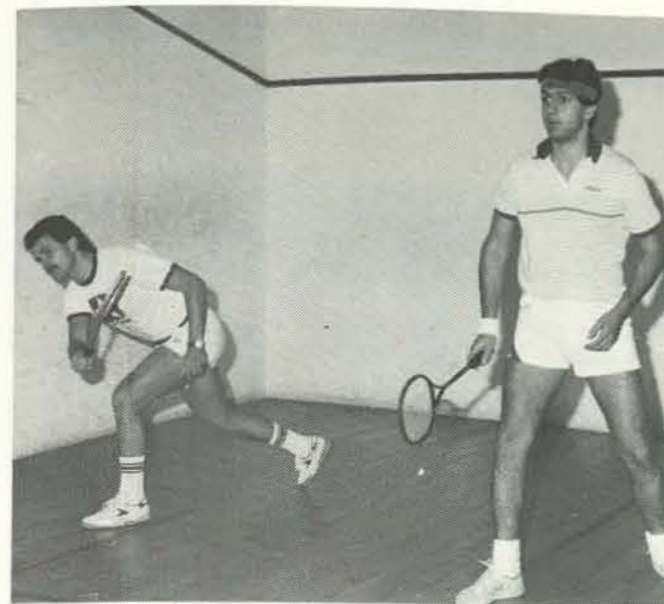
Η Διεθνής Ομοσπονδία Σκουός (ISRF) ιδρύθηκε το 1967.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το σκουός άρχισε να παίζεται το 1978 από Κυπρίους φοιτητές που το είχαν διδαχτεί στην Αγγλία. Σε λίγο, άρχισε να καλλιεργείται συστηματικά και εντατικά από τις ομάδες σκουός των Αθλητικών Κέντρων «Λύρα», «Λαπάτσα», «Ελαιών», Λαϊκής Τράπεζας και των ξενοδοχείων «Ντόουμ» και «Σύπρια Μάρις». Η δημοτικότητα του αθλήματος αυτού υπήρξε πολύ μεγάλη και οι ασχολούμενοι με αυτό έχουν ήδη ξεπεράσει τους 500.

Νικητές του Πρωταθλήματος Σκουός Παίδων, με τον Πρόεδρο του ΚΟΑ Κυριάκο Νεοκλέους. (Αθλητικό Κέντρο Λαπάτσα, 1984)

Ο Άριστος Πισύρης και ο Γιώτης Ιωαννίδης σε αγώνα για το Παγκύπριο Πρωτάθλημα Σκουός. (Αθλητικό Κέντρο Λύρα, 1986)

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Σκουός ιδρύθηκε το 1983 και γράφτηκε μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς και της Ευρωπαϊκής το 1985.

Αποτελείται από τα σωματεία των έξι αναφερθέντων πιο πάνω Κέντρων, και διοργανώνει κάθε χρόνο τις εξής εκδηλώσεις:

- Παγκύπρια Ατομικά Πρωταθλήματα Αντρών και Γυναικών
- Παγκύπρια Φθινοπωρινά Πρωταθλήματα Αντρών και Γυναικών
- Διεθνή Εαρινά Πρωταθλήματα Αντρών και Γυναικών
- Παγκύπρια Πρωταθλήματα Νέων και Νεάνιδων
- Παγκύπρια Πρωταθλήματα Παίδων και Κορασίδων.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Σκουός μετέχει στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Αντρών, το Διεθνές Πρωτάθλημα Αντρών και το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα νέων κάτω των 18 ετών.

Μέσα στα πλαίσια του συνθήματος «Αθλητισμός και Παιδί», το 1985 η Ομοσπονδία Σκουός δίδαξε το άθλημα σε 200 μαθητές.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΠΟΣ:

Μιχαλάκης Ιωαννίδης (1983-84)
Στέλιος Στυλιανού (1984 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ κιθ. 7109
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 455793)

Η Ομοσπονδία Σκουός ξεκίνησε το ειδικό πρόγραμμα «Σκουός και Παιδί» σαν ουσιαστική συμβολή στην κρατική προσπάθεια για μαζικοποίηση του αθλητισμού. Αριστερά: Γεώργιος Γρηγοριάδης, Πρόεδρος Τεχνικής Επιτροπής Σκουός, Στέλιος Στυλιανού, Πρόεδρος Ομοσπονδίας και Τάκης Λύρας, Αντιπρόεδρος. (1985)

Αγώνας για το Διεθνές Τουρνουά Σκουός. Αριστερά, ο Πακιστανός προπονητής Ριφάτ Χαν. (Αθλητικό Κέντρο Λαπάτσα, 1985)

Η ομάδα που πήρε μέρος στο Μαραθώνιο Αγώνα Σκουός για συμπαράσταση στο κίνημα SPORT AID. Εκτός από τους αθλητές, φαίνονται οι Πρόεδροι του ΚΟΑ και της ΚΟΕ, καθώς και αξιωματούχοι της Ομοσπονδίας Σκουός. (1986)

ΠΑΛΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η πάλη*, στη γνήσια της μορφή, είναι ένα από τα αρχαιότερα αγωνίσματα. Υπήρξε ιδιαίτερα δημοφιλής στην αρχαία Ελλάδα, την Αίγυπτο, τη Μεσοποταμία και την Ινδία, όπως και στους ιππότες του Μεσαίωνα, για τους οποίους αποτελούσε απαραίτητο εφόδιο.

Οι βασικοί κανόνες της σύγχρονης πάλης τέθηκαν στο τέλος του 18ου και τις αρχές του 19ου αιώνα.

Τα κυριότερα από τα ερασιτεχνικά είδη του αθλήματος αυτού είναι: 1) Η Ελεύθερη Πάλη, στην οποία επιτρέπονται οι λαβές σε όλα τα μέρη του σώματος, και 2) Η Ελληνορωμαϊκή, που επιτρέπει λαβές μόνο από το μέσο του σώματος και άνω. Η ελεύθερη πάλη ήταν πολύ διαδεδομένη στις χώρες της Ανατολής και την Αμερικανική Ήπειρο, ενώ η ελληνορωμαϊκή στην Ευρώπη.

Η πάλη περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων από το 1896. Αρμόδια αρχή είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Ερασιτεχνικής Πάλης (FILA).

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Πάλης (ΚΟΠΑΛ) ιδρύθηκε το 1974. Η δραστηριοποίησή της άρχισε το 1980 με τη συστηματική καλλιέργεια τόσο της ελεύθερης όσο και της ελληνορωμαϊκής μορφής.

Η Ομοσπονδία έχει στη δύναμή της τέσσερις Συλλόγους: Της Λευκωσίας, της Λάρνακας, του Πύργου και της Κλήρου, και αριθμεί συνολικά γύρω στα εβδομήντα μέλη.

Η ΚΟΠΑΛ μετέσχε στους Α΄ Κοινοπολιτειακούς Αγώνες Πάλης στη Γλασκώβη το 1985 με τον Κώστα Ηλιάδη, και στους Αγώνες Κυπέλ-

Ο παλαιστής Κώστας Ηλιάδης, πρωταθλητής Κύπρου και Ελλάδας, σε αγώνες πάλης στη Λάρνακα.

* Η πάλη δεν πρέπει να συγχύζεται με το «κάτς», το οποίο αποτελεί σύγχρονη επαγγελματική ψυχαγωγία.

λου «Ακρόπολη», που διεξάγονται κάθε χρόνο στην Αθήνα. Σε πανευρωπαϊκούς αγώνες πήρε μέρος για πρώτη φορά το 1985 με τη συμμετοχή δυο αθλητών σε αγώνες ελεύθερης και ελληνορωμαϊκής πάλης, που έγιναν στην Αθήνα το 1986.

Η ΚΟΠΑΛ διατηρεί στενούς δεσμούς με την Ελληνική Ομοσπονδία Φίλων Πάλης (ΕΟΦΠ), με τη βοήθεια της οποίας διοργάνωσε το 1984 σεμινάρια διαιτησίας. Από το 1984 διοργανώνει ετήσιους παγκύπριους αγώνες και άλλους τοπικούς.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Πάλης είναι μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς και ιδρυτικό μέλος της Ομοσπονδίας Πάλης της Κοινοπολιτείας. Το 1985 βραβεύτηκε από την Ένωση Αθλητικών Συντακτών Κύπρου για την έντονη προώθηση του αθλήματος.

Νεαροί αθλητές πάλης σε ώρα προπόνησης.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΠΑΛ:

Κίκης Λαζαρίδης (1982 - 84)
Άκης Φάντης (1984 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

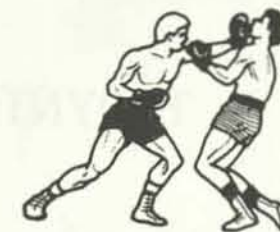
Ταχ Κι6 5440
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

(Τηλ. 450875)

Οι παλαιότες των Συλλόγων Ερασιτεχνικής Πάλης Λευκωσίας, Λάρνακας, Πύργου και Κλήρου με παράγοντες της Ομοσπονδίας και Ελλαδίτες πρωταθλητές. (1986)

ΠΥΓΜΑΧΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η πυγμαχία (μποξ) είναι αρχαιότατο άθλημα. Ως πρώτο πυγμάχο ο Πλάτων αναφέρει τον ομηρικό ήρωα Επειό. Στους ολυμπιακούς αγώνες περιλήφθηκε το 686 π.Χ.

Από την Ελλάδα το άθλημα αυτό εισήχθηκε στη Ρώμη, όπου οι πυγμάχοι — συνήθως δούλοι και αιχμάλωτοι — αγωνίζονταν σκληρότατα, κάποτε μέχρι θανάτου.

Ύστερα από την πτώση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, η πυγμαχία έπεσε σε παρακμή μέχρι τις αρχές του 18ου αιώνα, οπότε την επανέφεραν σε χρήση οι Άγγλοι, οι οποίοι και έθεσαν τους πρώτους κανόνες, με σκοπό να περιορίσουν τον απάνθρωπο χαρακτήρα του αθλήματος.

Το 1872 ο Μαρκήσιος Κουήνσπερρυ κατάρτισε νέους, βελτιωμένους κανόνες, που περιόριζαν ακόμα πιο πολύ τα βάρβαρα στοιχεία του αθλήματος. Οι κανόνες εκείνοι ήταν καθοριστικοί για την ανάπτυξη του αθλήματος και αποτέλεσαν τη βάση των σημερινών — τόσο για την ερασιτεχνική πυγμαχία (όπως διεξάγεται στους ολυμπιακούς αγώνες) όσο και την επαγγελματική.

Η πυγμαχία κατέστη δημοφιλής ύστερα από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, οπότε άρχισαν να διεξάγονται ταχτικά αγώνες παγκόσμιου πρωταθλήματος.

Στους ολυμπιακούς αγώνες, η πυγμαχία έγινε δεκτή το 1904. Ανώτατη αρχή για το άθλημα είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Ερασιτεχνικής Πυγμαχίας (ΑΙΒΑ).

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Πυγμαχίας (ΚΟ-ΠΥ) ιδρύθηκε το 1982 και απαρτίζεται από σωματεία που εδρεύουν στη Λευκωσία, τη Λεμεσό, τη Λάρνακα, τα Λατσία και το Παραλίμνι, με σύνολο αθλητών γύρω στους 150. Διοργανώνει ετήσιους επαρχιακούς και παγκύπριους αγώνες.

Πριν ακόμα ιδρυθεί η Ομοσπονδία, μέσα στο 1976, ο Κύπριος αθλητής της πυγμαχίας

Μάικ Μιχαήλ είχε εξασφαλίσει νίκες σε διεθνείς αγώνες στη Δυτική Γερμανία και μετάσχει σε Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Εφήβων στην Αγγλία, όπου κέρδισε χρυσό μετάλλιο.

Στην αντίστοιχη Διεθνή η ΚΟΠΥ γράφτηκε μέλος την ίδια χρονιά με την ίδρυσή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΠΥ:

Χάρης Καλαποδάς (1982 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Θεσσαλίας 19
Λυκαθηττός
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 457809)

Οι αθλητές Χριστάκης Περίδης και Κώστας Σολέας σε αγώνα πυγμαχίας. (1936)

ΤΖΟΥΝΤΟ - ΚΑΡΑΤΕ - ΤΑΕΚΒΟΝΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Τα αθλήματα τζούντο, καράτε και ταεκβοντό βασίζονται σε μεθόδους άοπλης πάλης, που χρησιμοποιούσαν διάφοροι λαοί της Άπω Ανατολής πριν από τρεις περίπου χιλιάδες χρόνια. Οι ονομασίες τους είναι σύνθετες από τις εξής λέξεις:

α' Τζούντο*:

«τζου» = ευλυγισία και «ντο» = δρόμος (ο δρόμος που οδηγεί στην ευλυγισία)

β' Καράτε*:

«καρά» = άδειος και «τε» = χέρι (αγώνας χωρίς όπλα - με άδειο χέρι)

γ' Ταεκβοντό**:

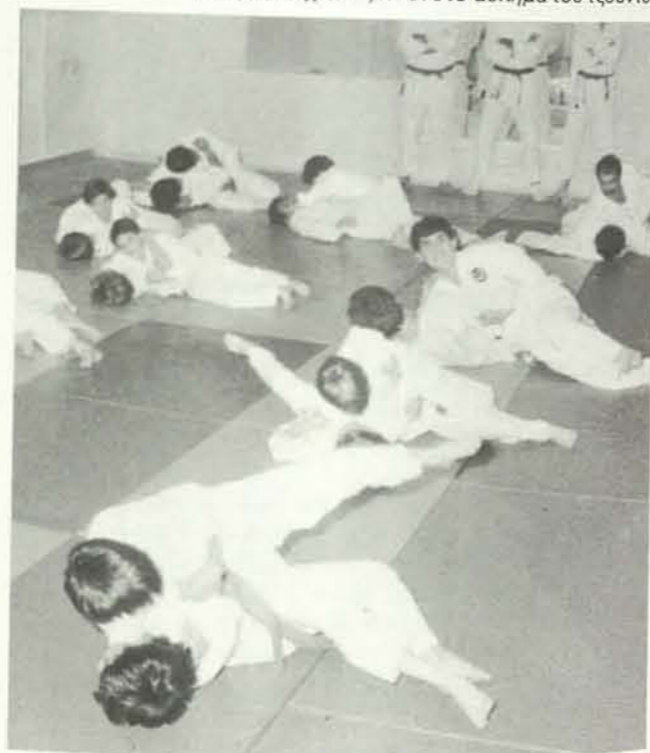
«τάε» = πόδι, «κβο» = χέρι και «ντο» = πνεύμα (χρήση μόνο χεριών και ποδιών, με απαραίτητη βαθιά αυτοσυγκέντρωση).

Τα τρία αυτά αθλήματα αποδίδουν ύψιστη σημασία όχι μόνο στη σωματική, αλλά και στην πνευματική κατάσταση του αγωνιζόμενου (απελευθέρωση του μυαλού από κάθε σκέψη, φόβο κλπ). Μεγάλη σημασία αποδίδουν ακόμα και στην τήρηση ορισμένων τύπων συμπεριφοράς, που βοηθά στην προδιάθεση του αθλούμενου για πλήρη ηρεμία, άκρα ετοιμότητα και απόλυτη αυτοπεποίθηση.

Οι αθλητές του τζούντο, καράτε και ταεκβοντό φορούν ζώνες, που το χρώμα τους χαρακτηρίζει το βαθμό ικανότητας στο άθλημα. Οι κάτοχοι της μαύρης ζώνης - που είναι η πιο σημαντική - έχουν δική τους χωριστή ιεραρχία (ένα μέχρι δέκα «νταν»), ανάλογα με το βαθμό της τελειοποίησής τους.

* Οι λέξεις τζούντο και καράτε είναι γιαπωνέζικες.

** Η λέξη ταεκβοντό είναι κορεάτικη. Η σωστή προφορά της είναι «τεκόντο».

Νεαροί ασχολούμενοι στο άθλημα του τζούντο.

Το τζούντο είναι ολυμπιακό άθλημα από το 1964, αλλά μόνο για άντρες. Το ταεκβοντό θα εμφανιστεί για πρώτη φορά το 1988 στην Ολυμπιάδα της Σεούλ ως άθλημα επίδειξης.

Ανώτατες αρχές για τα αθλήματα αυτά είναι: Η Διεθνής Ομοσπονδία Τζούντο (IJF), η Παγκόσμια Ένωση Οργανισμών Καράτε (WUKO) και η Παγκόσμια Ομοσπονδία Ταεκβοντό (WTF).

Η Εθνική Τζούντο Κύπρου στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μόσχας (1980). Καθήμενοι: Ν Αρέστης και Σπ Σπύρου. Όρθιοι: Κ Λανίτης (προπονητής), Π Ευριπίδου και Κ Παπακώστας. (Από τη φωτογραφία, απουσιάζει ο Κ Κωνσταντίνου.)

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο τα αθλήματα αυτά εκπροσωπούνται από την Παγκύπρια Ομοσπονδία Τζούντο, Καράτε, Ταεκβοντό (ΠΟΤΚΤ), η οποία απαρτίζεται από εκπρόσωπους των τριών οικείων Συνδέσμων.

Με τα αθλήματα αυτά ασχολούνται παγκυπρίως γύρω στα 1250 άτομα διάφορων ηλικιών από 5 μέχρι 35 ετών. Ο ανώτερος βαθμός που πέτυχε Κύπριος στην ιεραρχία του τζούντο είναι 4 νταν, του καράτε 5 και του ταεκβοντό 3.

Η ανάπτυξη των αθλημάτων αυτών στην Κύπρο υπήρξε πολύ γρήγορη και με αρκετά ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Αθλητές του τζούντο πήραν μέρος στους Ολυμπιακούς της Μόσχας (1980), με νίκες από τους Κ Παπακώστα και Σπ Σπύρου· στο Πρωτάθλημα Ανατολικού Ειρηνικού στη Χαβάη (1980), με νίκη από τον Κ Παπακώστα· στους Παγκόσμιους της Ολλανδίας (1981), με νίκη από τον Κ Παπακώστα, στους Παγκόσμιους Φοιτητικούς στο Τόκιο (1984), με νίκες από τους Κ Παπακώστα και Λ Μιχαηλίδη και στους Αγώνες Μικρής Ολυμπιάδας στο Σαν Μαρίνο (1985), με νίκες από τους Μ Σκουρουμούνη, Λ Μιχαηλίδη, Σπ Σπύρου και Α Νικολάου.

Στο καράτε, κυπριακή ομάδα πήρε μέρος στους Πανερωπαϊκούς Αγώνες του 1985 και σε άλλους διεθνείς, καθώς και σε σεμινάρια προπονητών και διαιτητών.

Στο ταεκβοντό, ο Νεόφυτος Βασιλείου κέρδισε πρώτη νίκη τόσο ως αθλητής όσο και ως προπονητής στους αγώνες Ευρωπαϊκής Αποστολής Ταεκβοντό, που έγιναν στην Κορέα το 1984 και το 1985.

Επιδείξεις τζούντο από τους αθλητές Νεόφυτο Αρέστη (στο δάπεδο) και Κώστα Κωνσταντίνου.

Από το Διεθνές Συνέδριο Καράτε (Μαδρίτη, 1986). Φαίνονται: Ο Πρόεδρος της Ελβετικής Ομοσπονδίας, ο Γενικός Γραμματέας της Κυπριακής Ομοσπονδίας Φοίβος Χρίστου, και ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Γαλλικής Ομοσπονδίας.

Οι βραβευθέντες αθλητές αγώνων καράτε. Στο μέσο, ο ομοσπονδιακός προπονητής Θέμης Γεωργίου.

Τα πρωταθλήματα που διοργανώνονται ετησίως είναι τα εξής: Για το τζούντο και το καράτε: Αντρών, Εφήβων, Παίδων, Γυναικών και Κορασίδων. Για το ταεκβοντό: Αντρών, Εφήβων και Παίδων.

Προπόνηση ταεκβοντό. Δεξιά, ο πρωταθλητής Κύπρου και Ομοσπονδιακός προπονητής Νεόφυτος Βασιλείου.

Επιδείξεις από αθλητές ταεκβοντό στο «Λευκόθεο».

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΠΟΤΚΤ:

Τάσος Σκουτέλας (1972 - 73)
Αβραάμ Σάββα (1973 - 74)
Χαράλαμπος Μακρίδης (1974 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ίμβρου 16
Ταχ Κιβ 4698
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 435000)

ΑΡΣΗ ΒΑΡΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Αγώνισμα για επίδειξη δύναμης, γνωστό στους αρχαίους Έλληνες και τους Αιγύπτιους, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν την άρση βαρών κυρίως σαν βοηθητική άσκηση για όλα τα αθλήματα και κυρίως τα θαυρά. Με τη σημερινή της μορφή η άρση βαρών ξεκίνησε τον περασμένο αιώνα από επαγγελματίες παλαιστές της Δυτικής Ευρώπης.

Τους κανόνες του αθλήματος αυτού κωδικοποίησε ο Γάλλος Ντεμπονέ, που ίδρυσε και τον Όμιλο Άρσης Βαρών Γαλλίας, ο οποίος το 1913 εξελίχτηκε σε Ομοσπονδία. Τα πρώτα ανεπίσημα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα έγιναν στο Ρότερνταμ το 1896.

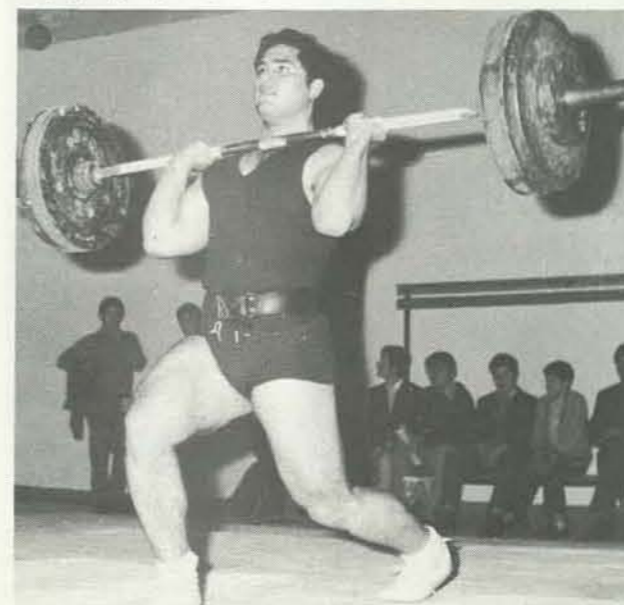
Η άρση βαρών περιλήφθηκε στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων το 1896, και περιλάμβανε μια μόνο κατηγορία. Από το 1920 άρχισαν σταδιακά να διαχωρίζονται οι αθλητές σε διάφορες κατηγορίες, ανάλογα με το βάρος τους.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο το άθλημα αυτό αποτελούσε ευχάριστη απασχόληση των νέων από τα τέλη του περασμένου αιώνα.

Η άρση βαρών, γνωστή ως «διτζίμι», περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα των παγκύπριων αγώνων από το 1898. Συνίστατο στην ανύψωση ογκώδους πέτρας ή κιονόκρανου και χωριζόταν σε δυο κατηγορίες: α' με το ένα χέρι, β' με τα δυο χέρια.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Άρσης Βαρών (ΚΟΑΒ) ιδρύθηκε το 1974 και είναι μέλος της αντίστοιχης διεθνούς. Το 1977 διοργάνωσε τους Α' Παγκύπριους Αγώνες Άρσης Βαρών,

με συμμετοχή αρισθαριστών από τη Λευκωσία, Λεμεσό και Πάφο και των ελλαδιτών — κυπριακής καταγωγής — αδελφών Σιζόπουλων, πανελληνιονικών και βαλκανιονικών.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΠΟΑΒ:

Τάκης Χαραλαμπίδης (1974 — 82)
Αντώνης Δράκος (1982 —)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ. Κιβ. 2060
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Η Εθνική Ομάδα Άρσης Βαρών στους Α΄ Παγκύπριους Αγώνες (Τσίρειο, 1976). Όρθιοι: Α Χατζηβασιλείου (Έφορος ΚΟΑ), Π Ποχάνης, Α Χατζηγιάννης, Κ Παπακώστας, Ν Κυριακίδης και Α Σιζόπουλος (προπονητής). Καθήμενοι: Α Γεωργίου, Α Κυριακίδης, Μ Αντωνίου, Γ Κυριακίδης, Λ Κωνσταντίνου και ο υιός Σιζόπουλος.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η γυμναστική είναι πανάρχαια. Στους πρώτους πολιτισμούς εξυπηρετούσε πρακτικές ανάγκες της ζωής. Στον ελληνικό, διαμορφώθηκε σε αληθινή τέχνη και αποτελούσε βασικό στοιχείο στην αγωγή των νέων. Στη ρωμαϊκή εποχή καλλιεργήθηκε με κάποια επιτυχία, αλλά με την πτώση της Αυτοκρατορίας άρχισε σταδιακά η παρακμή της, που ολοκληρώθηκε μέσα στο Μεσαίωνα.

Η αναβίωση της γυμναστικής στην εποχή μας αναπτύχθηκε στο τέλος του 18ου αιώνα, κυρίως από το Γερμανό Γιαν, που πίστευε πως η γυμναστική υπηρετεί πιστά τους ευγενείς σκοπούς της ανατροφής των νέων, γιατί συνδυάζει τον εσωτερικό πλούτο και την ηθική αγνότητα με τη σωματική τελειότητα. Ταυτόχρονα, ο Σουηδός Λιγκ ανέπτυξε δικό του σύστημα — το γνωστό ως Σουηδικό.

Η γυμναστική διακρίνεται βασικά στην Ενόργανη (για άντρες και γυναίκες), που περιλαμβάνεται στους ολυμπιακούς αγώνες από το 1896, τη Ρυθμική (μόνο για γυναίκες) και την Ακροβατική.

Αρμόδια αρχή είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Γυμναστικής (FIG), που επιβλέπει τις γυμναστικές ασκήσεις στους ολυμπιακούς αγώνες και καθορίζει τον τύπο τους, τα κριτήρια και τα χρησιμοποιούμενα όργανα.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Γυμναστικής (ΚΟΓ) ιδρύθηκε το 1972, αλλ' η συστηματική καλλιέργειά της άρχισε το 1976. Το άθλημα της γυμναστικής βρήκε μεγάλη απήχηση, και σε μια πενταετία απλώθηκε σε όλη την Κύπρο, ενώ παράλληλα άρχισε να αναπτύσσεται και η ρυθμική γυμναστική.

Ο Αντώνης Παπαδόπουλος, πρωτοπόρος στην εξάπλωση της ολυμπιακής γυμναστικής στην Κύπρο, θεμελιώνει το νέο άθλημα.

Στη δύναμη της ΚΟΓ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα έξι σωματεία, στα οποία αθλούνται τουλάχιστο 2000 παιδιά:

ΑΜΑΘΟΥΣ (Λεμεσού)
 ΒΥΡΩΝ (Λάρνακας)
 ΔΙΑΓΟΡΑΣ (Λευκωσίας)
 ΟΝΗΣΙΛΟΣ (Αμμοχώστου)
 ΠΑΦΙΑΚΟΣ
 ΠΕΝΤΑΔΑΚΤΥΛΟΣ (Κερύνειας)

Η Ομοσπονδία διοργανώνει τα ακόλουθα πρωταθλήματα:

- Παγκύπριους Αγώνες Αντρών και Γυναικών (όλων των κατηγοριών)
- Παγκύπριο Κύπελλο
- Παγκύπριους Αγώνες Ρυθμικής Γυμναστικής.

Επίσης συμμετέχει στις διάφορες διεθνείς διοργανώσεις, όπως και στους ετήσιους πανελλήνιους σχολικούς αγώνες, στους οποίους οι Κύπριοι αθλητές εξασφαλίζουν πολύ αξιοπρόσεκτες διακρίσεις.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΓ:

Αντώνης Παπαδόπουλος (1972-1980)
 Ανδρέας Μουσιούττας (1980-)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Νικηταρά 19
 ΛΕΥΚΩΣΙΑ
 (Τηλ. 450875)

Ελεύθερες ασκήσεις γυμναστικής.

Επιδείξεις ενόργανης γυμναστικής από επίλεκτη σοβιετική ομάδα στο Τσίρειο Στάδιο. (1981)

Ο Αλέξης Θωμά (πρωταθλητής) σε ασκήσεις κρίκων.

Η Μάρθα Κωνσταντινίδου (πρωταθλήτρια) σε ασκήσεις δοκού.

Η Ευτυχία Αντωνιάδου (πρωταθλήτρια) σε ασκήσεις καλλιτεχνικής γυμναστικής.

Μάρθα Κωνσταντινίδου και Κυριάκος Κυρίλλου (πρωταθλητές) σε ασκήσεις ασύμμετρου δίζυγου και κρίκων.

Η Μαρίνα Μαραθοβουνιώτου (πρωταθλήτρια) σε ασκήσεις εδάφους.

Η Χριστιάνα Μαρνέρου (πρωταθλήτρια) σε ασκήσεις ρυθμικής γυμναστικής.

Η Νταϊάνα Ιωάννου (πρωταθλήτρια) σε ασκήσεις δοκού.

Ο Προϊστάμενος Σωματικής Αγωγής του υπουργείου Παιδείας και πρώτος Πρόεδρος της ΚΟΓ Αντώνης Παπαδόπουλος απονέμει έπαθλο στον Παύλο Γεωργιάδη, νικητή Παγκύπριων Αγώνων Ενόργανης Γυμναστικής. (1977)

Ο υφυπουργός Παιδείας Δρ Κώστας Χατζηστεφάνου βράβευσε το Σάββα Σάββα για τις επιδόσεις του στους Παγκύπριους Αγώνες Ολυμπιακής Γυμναστικής του 1978.

Η Αντωνία Κυπριανού και η Μαρίνα Μαραθοβουνιώτου με τον προπονητή τους Φίλιππο Σοφοκλέους (αριστερά) και το Γεώργιο Καθηζιώτη του ΔΣ της Ομοσπονδίας, πριν από τη μετάβασή τους στη Μόσχα για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Γυμναστικής. (1981)

Ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για Αθλητικά Θέματα, Δρ Μάριος Τριτοπίδης, απονέμει τα χρυσά μετάλλια στις νικήτριες των Παγκύπριων Αγώνων Γυμναστικής, Μάρθα Κωνσταντινίδου και Νταϊάνα Ιωάννου. (1986)

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΠΛΑΣΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η σωματική διάπλαση βασίζεται σε ένα πρόγραμμα από ασκήσεις, που αποσκοπούν στη μεθόδευση της ανάπτυξης των μυών του σώματος.

Σχεδόν όλοι οι αθλητές, που το άθλημά τους απαιτεί σωματική δύναμη, χρησιμοποιούν κάποιου είδους πρόγραμμα σωματικής διάπλασης, ανάλογα με τις επιδιώξεις τους.

Η σωματική διάπλαση είναι και αγωνιστικό άθλημα. Σ' αυτό, χρησιμοποιούνται ειδικές ασκήσεις για την ανάπτυξη όλων των μυών, με σκοπό την επίτευξη αισθητικού αποτελέσματος και υψηλής στάθμης φυσικής κατάστασης.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Ομοσπονδία Σωματικής Διάπλασης περιλάμβανε αρχικά και την Άρση Βαρών. Το 1976 τα δύο αθλήματα διαχωρίστηκαν και η Ομοσπονδία Σωματικής Διάπλασης γράφτηκε μέλος της αντίστοιχης διεθνούς (IFBB), στην οποία ήταν και προηγουμένως γραμμένη, με τη διπλή της όμως ιδιότητα.

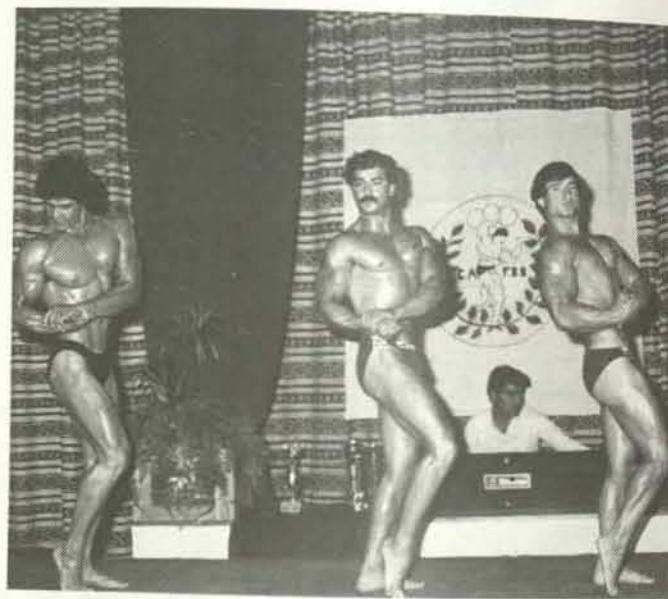
Με τη νέα επωνυμία «Παγκύπρια Ερασιτεχνική Ομοσπονδία Σωματικής Διάπλασης» (ΠΕΟΣΔ) γράφτηκε το 1984. Το 1985 έγινε μέλος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής, και το 1986 της Διεθνούς Ομοσπονδίας.

Η Ομοσπονδία αριθμεί γύρω στα 100 μέλη. Διοργάνωσε τρεις φορές το πρωτάθλημα GRAND PRIX και δυο φορές το Παγκύπριο Πρωτάθλημα Σωματικής Αγωγής. Οι συμμετοχές της απλώνονται σε διάφορες διεθνείς διοργανώσεις, όπως είναι οι παγκόσμιες, οι μεσογειακές κ.ά.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΠΕΟΣΔ:

Κ Κρονίδης
Μ Βασιλείου
Α Νικολαΐδης } μέχρι το 1984

Λάκης Λαμπριανίδης (1984-85)
Πανίκος Αρχοντίδης (1985 -)

Από Παγκύπριο Διαγωνισμό Σωματικής Διάπλασης. (1985)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:
Ταχ Κι6 2267
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η σκοποβολή είναι πολύ παλιό αγώνισμα. Σκοπευτικοί αγώνες γίνονταν από το 16ο αιώνα σε πόλεις της Ευρώπης, και ειδικότερα της Γερμανίας και της Ελβετίας. Όμως το άθλημα της σύγχρονης σκοποβολής δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε στα μέσα του περασμένου αιώνα, όταν άρχισαν να τελειοποιούνται οι τεχνικές του λεπτομέρειες.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Σκοποβολής ιδρύθηκε το 1887 και το άθλημα αυτό περιλήφθηκε στους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες (1896).

Η σκοποβολή αποτελεί και μέρος του σύγχρονου πένταθλου καθώς και του διαθλου των χειμερινών ολυμπιακών αγώνων.

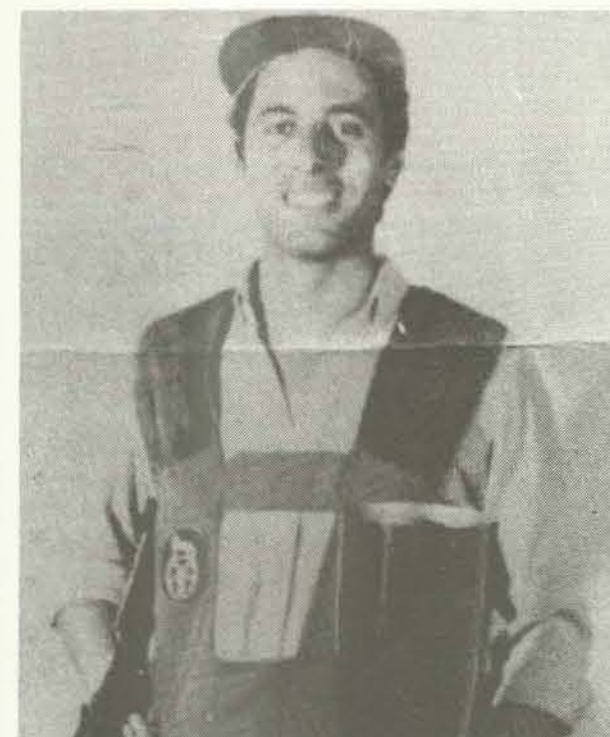
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η σκοποβολή αποτελεί βασικό άθλημα των παγκύπριων αγώνων από το 1898. Στους Α' σύγχρονους Ολυμπιακούς, που είχαν γίνει δυο χρόνια νωρίτερα, ο Κύπριος Ιωάννης Φραγκούδης πήρε χρυσό μετάλλιο σε αγώνες με πιστόλι και β' νίκη στη σκοποβολή.

Το 1968 δημιουργήθηκε το πρώτο σκοπευτήριο στη Μακεδονίτσα, ολυμπιακών προδιαγραφών, με εγκαταστάσεις για τραπ και σκητ.

Τη σκοποβολή την καλλιεργούσαν οι κυνηγετικοί σύλλογοι ως το 1970. Τη χρονιά εκείνη η Κυπριακή Σκόπευση συνδέθηκε με τη Σκοπευτική Ομοσπονδία Ελλάδας και λειτουργούσε ως Τοπική Επιτροπή Κύπρου. Στη συνέχεια το άθλημα άρχισε να θελιώνεται, και Κύπριοι σκοπευτές έπαιρναν μέρος, με τα χρώματα της Εθνικής Ελλάδας, σε βαλκανικούς, πανευρωπαϊκούς και ολυμπιακούς αγώνες.

Το 1983 η σύνδεση τερματίστηκε και οι τότε υφιστάμενες πέντε ντόπιες σκοπευτικές οργανώσεις δημιούργησαν τη Σκοπευτική Ομο-

Ο αθλητής της σκόπευσης Πέτρος Κυρίτης. Πρώτευσε σε παγκύπριους αγώνες, πήρε μέρος στους Ολυμπιακούς τους Λος Άντζελες, και θραβεύτηκε από την Ένωση Αθλητικών Συντακτών Κύπρου ως «ο καλύτερος σκοπευτής για το 1984».

σπονδία Κύπρου (ΣΚΟΚ), που έγινε αμέσως δεχτή ως μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Σκοποβολής και της Ευρωπαϊκής Συνομοσπονδίας Σκοποβολής.

Σκοπευτήρια διεθνών προδιαγραφών υπάρχουν στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο. Το 1985 δημιουργήθηκε και στο Παραλίμνι σκοπευτήριο με εγκατάσταση σκητ.

Η ΣΚΟΚ έχει στο ενεργητικό της πολλές διεθνείς επιτυχίες. Μεταξύ αυτών είναι η 8η θέση που κατέλαβε στην Ολυμπιάδα του Μεξικού (1968), η επίσης 8η θέση που πήρε στην Ολυμπιάδα του Μόναχου (1972) και η 13η θέση που είχε στην Ολυμπιάδα του Λος Άντζελες (1984).

Η ΣΚΟΚ εκπροσώπησε άξια την Κύπρο και στους Κοινοπολιτειακούς Αγώνες του 1982, όπως και στη Μικρή Ολυμπιάδα του Σαν Μαρίνο το 1985. Τον Ιούνιο του 1986 είχε το προνόμιο της διοργάνωσης στην Κύπρο του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Σκοποβολής Μικρών Κρατών, στο οποίο κέρδισε α' θέση στο ομαδικό τραπ και σκητ και το ατομικό σκητ, καθώς και 6' θέση στο ατομικό τραπ.

Η ΣΚΟΚ διοργανώνει ετησίως τους εξής αγώνες:

- «Μικελλίδεια» (παγκύπριους)
- Γκραν Πρι (με συμμετοχή σκοπευτών από διάφορες χώρες)
- «Χριστοφίδεια»
- Λοίτζεια»
- Έξι πρωταθλητικούς και ένα διασωματειακό, και
- Διάφορους άλλους τοπικούς.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΣΚΟΚ:

Δρ Ανδρέας Μικελλίδης (1970-84)
Δρ Σόλων Σολομωνίδης (1984 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ Κιβ 1358
ΛΕΜΕΣΟΣ
(Τηλ. 54711)

Οι αθλητές της σκόπευσης Μάικ Τύμβιος και Τάσος Λόρδος. Πρώτευσαν σε παγκύπριους αγώνες, και πήραν μέρος στους Κοινοπολιτειακούς Αγώνες του 1982 και τους Ολυμπιακούς του 1984.

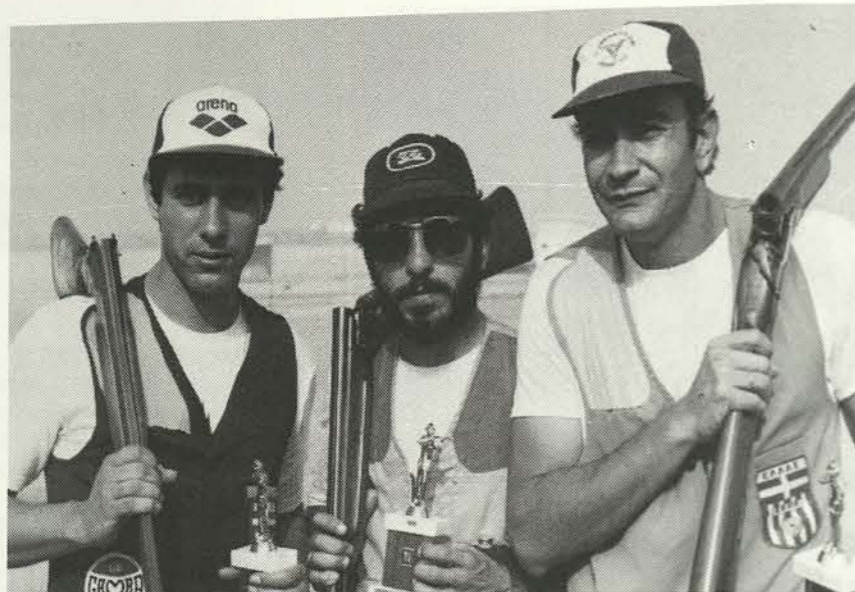
Από το Παγκύπριο Διασυλλογικό Πρωτάθλημα στο Σκοπευτήριο Λάρνακας. (1984)

Στους Προ-ολυμπιακούς Αγώνες μεταξύ εννέα Κρατών, που έγιναν στη Β Ουαλλία το 1984 η Εθνική Ομάδα Σκοποβολής-τραπ Κύπρου κατατάγηκε δεύτερη. Από αριστερά: Π Τάνος, Δ Λόρδος, Γ Χατζηπέτρου (αρχηγός), Χρ Καφιέρος, Τ Λόρδος.

Σε διάσκεψη τύπου (1986) η Σκοπευτική Ομοσπονδία Κύπρου εξέθεσε το πρόγραμμα των αγώνων για το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Σκόπευσης Μικρών Κρατών. Αριστερά του Προέδρου του ΚΟΑ: Θ Χαραλαμπίδης, ΓΔ Οργανισμού Σόλων Σολομωνίδης, Πρόεδρος ΣΚΟΚ Δημήτρης Λόρδος, ΓΓ ΣΚΟΚ Λάκης Γεωργίου-Ψημολοφίτης, Πρόεδρος Σκοπευτικού Ομίλου Λευκωσίας.

Από αγώνες σκοποβολής-ακρη: Πέτρος Κυρίτης, Αντρέας Χατζηκυριάκου και Μάικ Τύμβιος.

Απονομή επάθλων στους νικητές των Σκοπευτικών Αγώνων Κυπέλλου Κύπρου. Αριστερά: Δρ Δημήτρης Κοντίδης και Ρογήρος Αγγελίδης, μέλη ΔΣ ΚΟΑ- Κυριάκος Νεοκλέους, Πρόεδρος ΚΟΑ- Σόλων Σολομωνίδης, Πρόεδρος ΣΚΟΚ.

Οι δυο όψεις του μεταλλίου που απονεμήθηκε στον Ιωάννη Κολακίδη το 1911 για την πρώτη νίκη που πέτυχε στη «σκοποβολή διπλών δίσκων».

ΙΠΠΑΣΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η τέχνη της ιππασίας εμφανίστηκε αρχικά στη Μεσοποταμία πριν από 4000 περίπου χρόνια. Στην αρχαία Ελλάδα, αναφέρονται ιππικοί αγώνες, που διεξήχθησαν στις Ολυμπιάδες μεταξύ των ετών 496 και 444 π.Χ.

Περί τα τέλη του 12ου αιώνα παρατηρήθηκε μεγάλο ενδιαφέρον για τους ιππικούς αγώνες. Στο 16ο αιώνα ιδρύθηκαν στην Ιταλία οι πρώτες ακαδημίες ιππικής τέχνης· στο 18ο αιώνα ιδρύθηκε στην Αγγλία η Λέσχη Τζόκευ, και στο 19ο αναπτύχθηκε το άλμα επίδειξης με άλογο.

Το άθλημα της ιππασίας περιλήφθηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1900, αλλά μονιμοποιήθηκε το 1912. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρία ατομικά αγωνίσματα και τα αντίστοιχα ομαδικά: Ντρεσάζ (επίδειξη του βαθμού εξάσκησης του αλόγου), πήδημα εμποδίων, και πλήρες αγώνισμα (ντρεσάζ, αγώνες δρόμου και πήδημα εμποδίων).

Οι πρώτοι ιππικοί αγώνες στην Κύπρο έγιναν το έτος 1931 στο «Τζιρρίτι» — την τάφρο κοντά στην Πύλη Πάφου.

Η Διεθνής Ομοσπονδία Ιππασίας (FEI) ιδρύθηκε το 1921. Εκτός από τους ολυμπιακούς αγώνες, συμμετέχει και στο παγκόσμιο και το ευρωπαϊκό πρωτάθλημα, όπως και στους μεσογειακούς και παναραβικούς αγώνες.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο το άθλημα της ιππασίας βρισκόταν σε χαμηλό επίπεδο, παρόλο που ιπποδρομίες διεξάγονταν από το τέλος του περασμένου αιώνα.

Η δραστηριοποίηση της ιππασίας άρχισε ουσιαστικά με τη δημιουργία της Ομοσπονδίας (ΚΟΙ) το 1981 και την εγγραφή της στην αντίστοιχη διεθνή το 1982. Ουσιαστική βοήθεια στην Ομοσπονδία παρέχει το Αθλητικό Κέντρο ΛΑΠΑΤΣΑ, το οποίο προσφέρει τις εγκαταστάσεις του και όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις τόσο για την άσκηση του αθλήματος όσο και τη διεξαγωγή των ιππικών αγώνων.

Η Ομοσπονδία Ιππασίας διοργανώνει στην Κύπρο Διεθνείς Αγώνες (FEI/TARMAC INTERNATIONAL JUMPING COMPETITION) και μετέχει σε παρόμοιους αγώνες στο εξωτερικό.

Άλλες εκδηλώσεις που οργανώνει η ΚΟΙ στην Κύπρο είναι: Πρωτάθλημα, Κύπελλο, Κύπελλο Παίδων, Διαγωνισμός Ομίλων Παίδων (PONY CLUB), Διεθνείς Αγώνες «Κύπρος-Ελλάδα», και Τριήμεροι Αγώνες (δύο φορές το χρόνο).

Η μεγαλύτερη ιππική διάκριση για την Κύπρο υπήρξε η πρόκριση του αθλητή Αντώνη Πετρή για συμμετοχή του στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1984 — μια συμμετοχή που τελικά ναυάγησε, λόγω ασθενείας του αλόγου του.

Τα σωματεία που υπάγονται στη δύναμη της ΚΟΙ είναι τα εξής: ΛΑΠΑΤΣΑ (Λευκωσία), ΗΛΙΑΣ, ΕΠΙΣΚΟΠΗ, ΑΚΡΩΤΗΡΙ (Λεμεσός), ΔΕΚΕΛΕΙΑ (Λάρνακα), ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Αμμόχωστος) και ΠΑΦΟΣ. Ο ολικός αριθμός μελών ανέρχεται στα 560.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙ:

Άκης Πετρή (1981 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ. Κιβ 4860
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 456810 και 472515)

Ο Sir Richmond Palmer, Κυβερνήτης της Κύπρου (1931), απονέμει έπαθλο στο νικητή των πρώτων ιππικών αγώνων, Αντώνη Πετρή (δεξιά).

Αγώνες στον Ιππόδρομο Λευκωσίας μεταξύ μελών του Α' Ιππικού Ομίλου Λευκωσίας. (1954)

Στους Διεθνείς Ιππικούς Αγώνες στην Πενσυλβανία των Ηνωμένων Πολιτειών (1984), ο Κύπριος αθλητής Αντώνης Πετρή κατατάγηκε έκτος και προκρίθηκε για τους Ολυμπιακούς.

Απονομή αναμνηστικών μεταλλίων σε Κύπριους αθλητές της ιππασίας από την κ Μαρούλα Μπένα, πρώτη αθλήτρια ιππασίας στην Ελλάδα. Από αριστερά: Μαρία-Χριστίνα Πατάλα, Στέλιος Πετρή, Αντρέας Χρίστου και Αντώνης Πετρή.

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η ποδηλασία άρχισε στη Γαλλία, με πρώτη επίσημη κούρσα το 1868, διαδρομής δυο χιλιομέτρων. Το 1889 το αγώνισμα υιοθετήθηκε και στην Αγγλία, όπου είχε μόλις επινοηθεί το ποδήλατο «ασφάλειας» (χρήση αλυσίδας για τη μετάδοση κίνησης στον μπροστινό τροχό) και τα ελαστικά με αεροθάλαμο.

Πολύ σύντομα η ποδηλασία προκάλεσε το ενδιαφέρον εκατομμυρίων φιλάθλων σε όλες σχεδόν τις χώρες, με ποδηλάτες που αγωνίζονταν είτε σε δημόσιους δρόμους είτε σε ποδηλατοδρόμια.

Οι ταχύτητες που αναπτύσσονται σήμερα σε ποδηλατικούς αγώνες ξεπερνούν τα 100 χλμ την ώρα. Η πιο γνωστή κούρσα είναι εκείνη του Γύρου της Γαλλίας (Tour de France), που άρχισε το 1903, διεξάγεται κάθε χρόνο και διαρκεί ένα μήνα.

Αρμόδια Αρχή για το άθλημα αυτό είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Ποδηλασίας (UCI), που ιδρύθηκε το 1900. Στο πρόγραμμα των ολυμπιακών αγώνων η ποδηλασία περιλήφθηκε το 1896.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το άθλημα της ποδηλασίας περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα των παγκύπριων αγώνων από το 1898 μέχρι το 1929. Τα αγωνίσματα στα οποία μετείχαν οι αθλητές ήταν: α' Ποδηλασία βραδύτητας (ποιος θα τερματίσει τελευταίος) και β' Ποδηλασία 10-26 μιλίων πάνω σε δημόσιο δρόμο. Ο πρώτος μεγάλος αγώνας ποδηλασίας έγινε το 1959 με διαδρομή Βαρώσι - Λεμεσό, με νικητή το Θύρσο Μακλώκλαν.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας (ΚΟΠΟ) ιδρύθηκε το 1973 και γράφτηκε μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας το 1978. Αντιπροσωπεύτηκε στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1984,

Αγώνας ποδηλασίας απόστασης 17 μιλίων. (1934)

στους Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης (Σαν Μαρίνο) το 1985, και σε διάφορους άλλους διεθνούς επιπέδου (Ανάβαση Πάρνηθας, Γύρο Αιγύπτου κ.ά.)

Τα πρωταθλήματα που διοργανώνει κάθε χρόνο η ΚΟΠΟ είναι τα εξής: Αντρών, Εφήβων και Παίδων σε δημόσιο δρόμο, αγώνες αναβάσεων, αγώνες χρονόμετρου σε διάφορες αποστάσεις, αγώνες τύπου «σirkουί» και αγώνες με ελεύθερη συμμετοχή για προώθηση του αθλήματος.

Τα σωματεία στη δύναμη της ΚΟΠΟ είναι: ΑΠΟΕΛ, ΑΤΛΑΣ Αγλαντζιάς, ΕΘΑ, ΕΝΑΔ, ΕΠΑ Λάρνακας, Κέντρο Νεότητας ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ, Κέντρο Νεότητας ΛΑΡΝΑΚΑΣ και ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΠΟ:

Νάκης Μιχαηλίδης (1978 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ Κιβ 8126
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 459056)

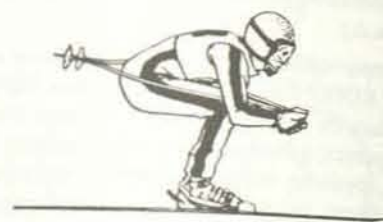

Παγκύπριοι ποδηλατικοί αγώνες σε δημόσιο δρόμο.

Από την ποδηλατοδρομία «Γύρος της Λευκωσίας», που διοργάνωσε η Παγκύπρια Ομοσπονδία. (1985)

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΕΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Παραστάσεις σε βράχους δείχνουν ότι οι Σκανδιναβοί γνώριζαν το σκι (χιονοδρομία) πριν από 4000 περίπου χρόνια. Από τότε όλοι οι Ευρωπαίοι του βορρά άρχισαν να το χρησιμοποιούν για ψυχαγωγία και για άθληση. Κυρίως, όμως, το χρησιμοποιούσαν στο κυνήγι, τον πόλεμο και ως μέσο μεταφοράς.

Το οργανωμένο αγωνιστικό σκι εμφανίστηκε το 19ο αιώνα. Αναπτύχθηκε πρώτα στη Νορβηγία (1850), συνεχίστηκε στη Γερμανία (1879), την Ελβετία (1893) και στις αρχές του αιώνα μας άρχισε να απλώνεται σε διάφορες χώρες του κόσμου.

Το 1924 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Χιονοδρομίας (FIS) και την ίδια χρονιά το άθλημα κατέλαβε πρωτεύουσα θέση στους πρώτους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο το άθλημα του σκι άρχισε το 1934 με την ίδρυση του Ορειβατικού Συλλόγου, ο οποίος καλλιεργούσε παράλληλα και τις χιονοδρομίες. Ο Όμιλος Χιονοδρόμων Κύπρου

Άσκηση στις χιονοδρομίες από μαθητές στοιχειώδους εκπαίδευσης της περιοχής Τροόδους.

(ΟΧΚ) ιδρύθηκε το 1947 και είναι μέλος του αντίστοιχου Παγκόσμιου Ομίλου.

Ο ΟΧΚ διοργανώνει:

- Μαθητικούς Αγώνες Χιονοδρομίας
- Αγώνες Βρετανικών Βάσεων
- Αγώνες Ηνωμένων Εθνών.

Τα εγγεγραμμένα μέλη του Ομίλου — άντρες και γυναίκες — είναι γύρω στα 1000. Αθλητές του Ομίλου συμμετέχουν σε ολυμπιακούς, παγκόσμιους και πανευρωπαϊκούς αγώνες. (Η πρώτη φορά που η Κυπριακή Σημαία κυμάτισε σε ολυμπιακούς αγώνες ήταν το 1980, τότε που η Κύπρος μετέσχε στους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες στο Λέικ Πλάσιτ.)

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΟΧΚ:

Οι πρώτοι αγνοούνται λόγω καταστροφής των αρχείων.

- Γιώργος Μιχαηλίδης (1957-64)
- Νέαρχος Θεοδώρου (1965)
- Γιώργος Μιχαηλίδης (1966-74)
- Νέαρχος Θεοδώρου (1975-78)
- Γιάννος Μιχαηλίδης (1979-84)
- Παύλος Μιχαηλίδης (1985 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ Κιβ 2185
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Τα αδέρφια Φωτιάδη — Παύλος, Αλέξης και Καρολίνα — σε προπόνησή τους για ολυμπιακούς αγώνες.

Φίλιππος Ξενοφώντος — ο πρώτος Κύπριος χιονοδρόμος που πήρε μέρος σε ολυμπιακούς αγώνες.

ΜΠΟΥΛΙΓΚ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

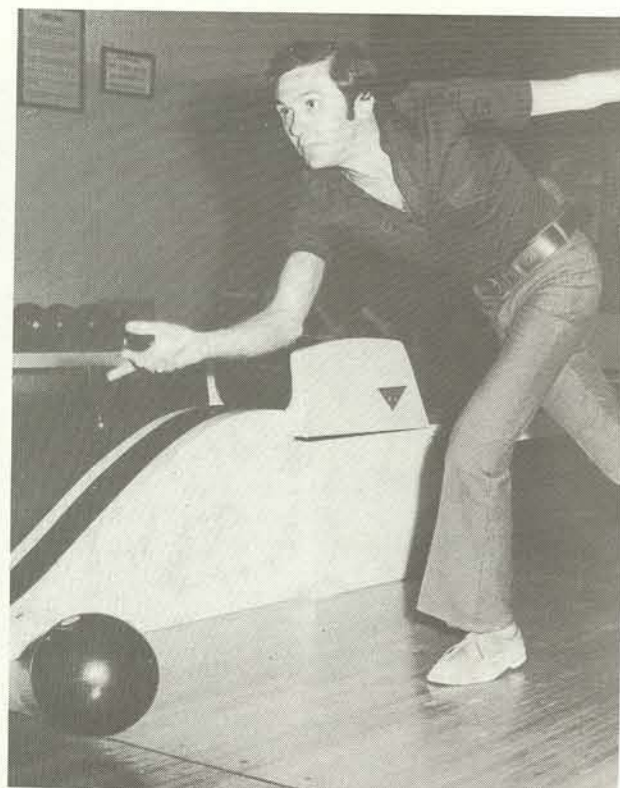
Πριν 7000 χρόνια αναφέρονται στην Αίγυπτο μερικά παιχνίδια που έμοιαζαν με το σημερινό μπόουλινγκ. Παρόμοια παιχνίδια παίζονταν και σε χώρες της Ευρώπης (Γερμανία, Ολλανδία και Ελβετία) κατά το Μεσαίωνα. Ένα από τα αθλήματα αυτά μεταφέρθηκε από τους Ευρωπαίους μετανάστες στις ΗΠΑ, όπου τον περασμένο αιώνα διαμορφώθηκε το γνωστό σήμερα μπόουλινγκ.

Το 1875 δημιουργήθηκε ο Αμερικανικός Σύνδεσμος Μπόουλινγκ, που σύνταξε σχετικούς κανονισμούς. Τους κανονισμούς εκείνους βελτίωσε και οριστικοποίησε αργότερα, το 1895, το συσταθέν τότε Αμερικανικό Κογκρέσο Μπόουλινγκ (ABC). Στα μέσα του αιώνα μας, το άθλημα αυτό διαδόθηκε με αρκετή επιτυχία σε πολλές χώρες του κόσμου.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Μπόουλινγκ ιδρύθηκε το 1979 σε αντικατάσταση του «Συνδέσμου Μπόουλινγκ Λευκωσίας», που είχε συσταθεί την προηγούμενη χρονιά. Η Κυπριακή Ομοσπονδία Μπόουλινγκ έγινε μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς Ομοσπονδίας (FIQ), και το Μάιο του 1985 γράφτηκε στην δύναμη της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Μπόουλινγκ απαρτίζεται από 21 ομάδες — δέκα στην Α' Κατηγορία και έντεκα στην Β'.

Ο Βάσος Πύργος, από τα πρώτα στελέχη της Ομοσπονδίας Μπόουλινγκ, σε επίδειξη ρίψης της μπίλιας.

Η Ομοσπονδία διοργανώνει τα ακόλουθα πρωταθλήματα, στα οποία μετέχουν γύρω στα 180 από τα 350 εγγεγραμμένα μέλη.

- Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας
- Πρωτάθλημα Β' Κατηγορίας
- Κύπελλο Ομάδων
- Θερινό Κύπελλο
- Φθινοπωρινό Κύπελλο
- Χειμερινό Κύπελλο
- Ατομικό Κύπελλο Αντρών
- Ατομικό Πρωτάθλημα Αντρών
- Κύπελλο Κυπριακής Ομοσπονδίας Μπόουλινγκ
- Κύπελλο Δυάδων Αντρών "Κυκκο Bowling"
- Μεικτό Κύπελλο Δυάδων
- Ατομικό Κύπελλο Γυναικών
- Κύπελλο «Οι καλύτεροι Πέντε».

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Μπόουλινγκ πήρε μέρος σε διάφορες διεθνείς διοργανώσεις, όπως εκείνες της Ιταλίας (1980), Δυτικής Γερμανίας (1981), Ολλανδίας (1982), Ελλάδας (1982), Βελγίου (1984) και Δυτικής Γερμανίας (1986).

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΜ:

- Ρένος Σταυράκης (1979 - 80)
- Μιχαήλ Πεππής (1980 - 81)
- Χρίστος Κουρτελλίδης (1981 - 82)
- Μιχαήλ Πεππής (1982 - 83)
- Χρίστος Κουρτελλίδης (1983 - 84)
- Ρένος Σταυράκης (1984 - 85)
- Στέφανος Μπενάκης (1985 - 86)
- Άγγελος Κοτσώνης (1986 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Ταχ Κιβ. 5287
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Η Εθνική Μπόουλινγκ Κύπρου με αξιωματούχους της Ομοσπονδίας στους Αγώνες Ευρωπαϊκού Κυπέλλου, που διεξήχθησαν στη Δ Γερμανία το 1981. Όρθιοι: Μιχαήλ Πεππής, Γιάννος Λέφας, Μίκης Τριλλιδης, Αντρέας Χαραλάμπους, Ρένος Σταυράκης, Στέλιος Ιωαννίδης. Καθήμενοι: Φίλιππος Νικολαΐδης, Χρίστος Κουρτελλίδης, Γιάννος Σκόρδος και Άγγελος Αγαθαγγέλου.

Η Εθνική Μπόουλινγκ Κύπρου στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα που διεξήχθη στην Ολλανδία το 1982.

Η Εθνική Μπόουλινγκ Κύπρου στους Αγώνες Πανευρωπαϊκού Κυπέλλου, που διεξήχθησαν στη Δ Γερμανία το 1986. Σημαιοφόρος ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας, Άγγελος Κοτσώνης.

ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το τόξο είναι παμπάλαιο, με καταγωγή την Ασία. Στην Ελλάδα χρησιμοποιόταν και πριν από τα ομηρικά χρόνια. Μεταξύ των περιφημότερων τοξοτών αναφέρεται και ο βασιλιάς της Σαλαμίνας Τεύκρος.

Ως άσκηση, η τοξευτική ήταν πολύ δημοφιλής στην κλασική Αθήνα. Ο Πλάτων τη θεωρούσε πολύ ωφέλιμη άθληση και τη σύστηνε ιδιαίτερα για τους νέους.

Στην Ευρώπη η τοξοβολία εισήχθη κατά το Μεσαίωνα. Το μεγαλύτερο βαθμό τελειότητάς της τον έφτασε στην Αγγλία περί τα μέσα του 14ου αιώνα.

Οι ολυμπιακοί αγώνες δέχτηκαν την τοξοβολία στα έτη 1900, 1908 και 1920. Το 1972 την περιέλαθαν ξανά στο πρόγραμμά τους, σε μόνιμη πια βάση. Αρμόδια αρχή είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Τοξοβολίας σε Στόχο (FITA), που συστάθηκε το 1931.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην Κύπρο, η Ομοσπονδία Τοξοβολίας ιδρύθηκε το 1973 και την ίδια χρονιά έγινε δεχτή ως μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς.

Παρόλο που οι δραστηριότητες της Ομοσπονδίας αυτής ήταν περιορισμένες, εντούτοις οι αθλητές της πέτυχαν ικανοποιητικές επιδόσεις, χάρη στις συνεχείς προπονήσεις και το ενδιαφέρον που επέδειξαν.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΤ:

Αντρέας Χατζηθασιλίου (1973 - 82)
Αντρέας Φυλακτού (1982 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Φ/δι ΚΟΑ
Ταχ Κιβ 1384
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 443096)

Ο αθλητής τοξοβολίας Γεώργιος Σεργίδης ασκούμενος στο άθλημα.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΙΕΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Οι αυτοκινητοδρομίες αποτελούν συνδυασμό ικανότητας του οδηγού και δύναμης της μηχανής. Σκοπός του αθλήματος είναι η επίτευξη ρεκόρ ταχύτητας και η επίδειξη δεξιοτεχνίας, αντοχής και ακρίβειας.

Οι πρώτες αυτοκινητοδρομίες διοργανώθηκαν στη Γαλλία το 1887. Στην Ιταλία διεξήχθη ο πρώτος γύρος της χώρας το 1897 και ακολούθησε το πρώτο Γκραν Πρι.

Η πρώτη εκδήλωση αυτοκινητοδρομιών με σύγχρονους κανονισμούς υπήρξε ο αγώνας για το «Κύπελλο Γκόρντον Μπένετ», που καθιερώθηκε το 1900 και κάλυπτε την απόσταση μεταξύ Παρισιού και Λυών (535 χλμ). Διεθνείς εκδηλώσεις αυτοκινητοδρομιών με ομοίωμορφους κανονισμούς άρχισαν το 1906.

Από το διεθνή αγώνα αυτοκινητοδρομίας «Ράλλυ Κύπρος». Οδηγός ο πρωταθλητής Βαχάν Τερζιάν, και συνοδηγός ο Γιαννάκης Θεοφάνους. (1985)

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οι αυτοκινητοδρομίες στην Κύπρο άρχισαν ουσιαστικά να διοργανώνονται τη δεκαετία του 1950 από τους Άγγλους. Με την ίδρυση της Κυπριακής Λέσχης Αυτοκινήτου το 1957, το άθλημα προωθήθηκε σημαντικά.

Στην Κύπρο ανώτατη αρχή για το άθλημα του αυτοκινήτου είναι ο Κυπριακός Σύνδεσμος Αυτοκινήτου (ΚΣΑ), ο οποίος ασκεί τις εξουσίες του μέσω της Εθνικής Επιτροπής Αγώνων (ΕΘΕΑ).

Η ΕΘΕΑ ως Αρχή ελέγχει το άθλημα μέσω Διοικητικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος του οποίου είναι και μέλος του ΔΣ του ΚΣΑ. Τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ είναι άτομα που έχουν σχέση με το σπορ, όπως οδηγοί, παράγοντες των κατά τόπους λεσχών αυτοκινήτου και άλλοι.

Λέσχες εγγεγραμμένες στην ΕΘΕΑ και εξουσιοδοτημένες για την οργάνωση των διά-

Αυτοκινητικός αγώνας ανάβασης στην περιοχή Πισσουρίου. Οδηγός ο πρωταθλητής Κώστας Παναγιωτίδης. (1986)

Χαρακτηριστική εικόνα από αυτοκινητοδρομία ταχύτητας, τύπου Autocross. (1985)

φορών αγώνων στην Κύπρο είναι οι ακόλουθες:

- Όμιλος Φίλων Αυτοκινήτου (ΟΦΑ)
- Λέσχη Αυτοκινήτου Λεμεσού
- Λέσχη Αυτοκινήτου Λάρνακας
- Λέσχη Σπορ Αυτοκινήτου Αμμοχώστου
- Λέσχη Αυτοκινητιστών Πάφου.

Οι αυτοκινητοδρομίες στην Κύπρο διακρίνονται σε αγώνες τύπου «Ράλλυ» και αγώνες «Ταχύτητας» (Αναβάσεις, Autocross και Sprint).

Ο αριθμός των αθλούμενων οδηγών (αντρών και γυναικών), που κατέχουν αγωνιστική άδεια είναι περίπου 230.

Τα ετήσια Πρωταθλήματα και Έπαθλα που προκηρύσσει ο ΚΣΑ είναι:

- Πρωτάθλημα Ράλλυ, Οδηγών
- Πρωτάθλημα Ράλλυ, Συνοδηγών/Πλοηγών
- Πρωτάθλημα Ταχύτητας, Οδηγών
- Πρωτάθλημα Ράλλυ, Οδηγών Αυτοκινήτων Ομάδας «Α»
- Πρωτάθλημα Ταχύτητας, Οδηγών Αυτοκινήτων Ομάδας «Α»
- Έπαθλο Ράλλυ, Κατασκευαστών
- Έπαθλο Ταχύτητας, Κατασκευαστών.

Επίσης οργανώνει ετησίως το Διεθνές Ράλλυ «Κύπρος», που περιλαμβάνεται στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αυτοκινήτου.

Ο ΚΣΑ ιδρύθηκε το 1934 και είναι μέλος στους ακόλουθους Οργανισμούς:

- Παγκόσμια Οργάνωση Τουρισμού και Αυτοκινήτου
- Διεθνή Σύνδεσμο Τουρισμού
- Διεθνή Ομοσπονδία Αυτοκινήτου
- Κοινοπολιτειακό Συνέδριο Αυτοκινητιστών.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΟΥ ΚΣΑ:

George Ridgeway (1934 - 63)
Μιχαλάκης Αγρότης (1963 - 79)
Αντρέας Δημητριάδης (1979 - 82)
Κωνσταντίνος Κιττής (1982 - 84)
Φαίδρος Οικονομίδης (1984 -)

Διεύθυνση Συνδέσμου:

Χρυσάνθου Μυλωνά 12
Ταχ Κι6 2279
ΛΕΥΚΩΣΙΑ 141
(Τηλ. 313233)

ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΟΔΡΟΜΙΕΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Οι μοτοσυκλετοδρομίες, όπως και οι αυτοκινητοδρομίες, είναι αγώνες αντοχής, ακρίβειας και δεξιοτεχνίας, σε συνδυασμό με τη δύναμη της μηχανής για επίτευξη ρεκόρ ταχύτητας.

Οι πρώτοι αγώνες μοτοσυκλετοδρομιών έγιναν στη Γαλλία, μεταξύ αντρών το 1895, και μεταξύ γυναικών το 1897.

Στις αρχές του αιώνα μας οι Γάλλοι κατασκεύασαν τις πρώτες μηχανές με αγωνιστικά χαρακτηριστικά, ικανές να ξεπεράσουν τα 100 χλμ την ώρα. Με τις μηχανές εκείνες η Βρετανική Λέσχη Μοτοσυκλετιστών οργάνωσε το 1907 τον αγώνα για το Tourist Trophy, που έθεσε τη βάση για την ανάπτυξη των μοτοσυκλετικών αγώνων. Το έτος 1913 οργανώθηκε ο AUDA, ο πρώτος αγώνας μεγάλης απόστασης στην Ιταλία.

Ο πρωταθλητής Θωμάς Ιακώβου σε Παγκύπριο Πρωτάθλημα Motocross. (1985)

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Μοτοσυκλέτας (ΚΟΜ) ιδρύθηκε το 1977 και την επόμενη χρονιά έγινε δεκτή ως μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς.

Η ΚΟΜ έχει στη δύναμή της τη Λέσχη Μοτοσυκλετιστών της Λευκωσίας και της Λεμεσού, με συνολικό αριθμό μελών γύρω στα 400. Διαθέτει πίστες στην Ανάγυια, Ορόκλινη, Λίμνη Παραλιμνίου, Γεροσκήπου, Αργάκα και Αγία Φύλα.

Τα αγωνίσματα με τα οποία ασχολείται η Ομοσπονδία είναι:

- MOTOCROSS (Αγώνες σε ανώμαλο δρόμο)
- TRIAL (Αγώνες μικρής διαδρομής, με εμπόδια)
- ENDURO (Αγώνες αποστάσεων πάνω από 100 μίλια).

Μαθήματα μοτοσυκλετοδρομίας έδωσαν σε Κυπρίους ειδικούς εκπαιδευτές από τη Δανία και την Ιαπωνία.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΟΜ:

Ανδρέας Χριστοφόρου (1977 - 78)
Σίμος Κοκκίνης (1978 - 84)
Χριστάκης Βασιλείου (1984 - 86)
Σίμος Κοκκίνης (1986 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Μιμόζα Κωρτ
Πολυκράτους 3Α
Ταχ Κιβ 3795
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 457180)

Ο πρωταθλητής Πανίκος Σάββα σε αγώνα Motocross. (1986)

START-FINISH
Rothmans ROYALS

Εκκίνηση του πρώτου αγώνα για το Πρωτάθλημα 1986.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ

ΣΚΑΚΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το σκάκι είναι παιχνίδι πνευματικό, τόσο αρχαίο όσο και ο πολιτισμός. Κατάγεται πιθανότατα από την Ινδία, από την οποία διαδόθηκε στους Κινέζους, τους Πέρσες και τους Άραβες. Οι τελευταίοι το μετέφεραν στην Ισπανία, και από εκεί απλώθηκε σε όλη τη Δυτική Ευρώπη.

Το σκάκι παίζεται σε σκακιέρα με πεσσούς, οι οποίοι, καθώς μετακινούνται από τους παίκτες σύμφωνα με ορισμένους κανόνες, δίνουν τη σχηματική διεξαγωγή μιας μάχης. Το σκάκι υφίστατο τροποποιήσεις στις κινήσεις και την αξία των διαφόρων πεσών μέχρι το 16ο αιώνα, οπότε πήρε τη σημερινή του μορφή.

Το πρώτο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα άρχισε στο Λονδίνο το 1851.

Αρμόδια αρχή για το παιχνίδι αυτό είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Σκακιού (FIDE), που ιδρύθηκε το έτος 1924.

Ανάλυση σκακιστικής παρτίδας από τελικούς Παγκύπριων Αγώνων. Στη σκακιέρα, ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας, Αντρέας Λάντσιας.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το σκάκι οργανώθηκε το 1960 με την ίδρυση της Κυπριακής Σκακιστικής Ομοσπονδίας (ΚΥΣΟ), η οποία είναι εγγεγραμμένη στην αντίστοιχη Παγκόσμια Ομοσπονδία.

Στην ίδια χρονιά η ΚΥΣΟ πραγματοποίησε και το πρώτο της Πρωτάθλημα, στο οποίο μετέσχαν 30 σκακιστές. Από τότε, το σκάκι αναπτύσσεται σταθερά, με αποτέλεσμα η ΚΥΣΟ να έχει σήμερα στη δύναμή της έξι σκακιστικούς ομίλους — Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου, Άρη Λεμεσού, και ΠΑΣΥΔΥ (Παγκ. Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων) Λευκωσίας, με σύνολο 220 σκακιστές.

Η ΚΥΣΟ διοργανώνει τα εξής ετήσια πρωταθλήματα:

- Παγκύπριο
- Διασυλλογικό
- Θερινό

και συμμετέχει στις σκακιστικές ολυμπιάδες, που διεξάγονται κάθε δυο χρόνια, καθώς και στα παγκόσμια πρωταθλήματα (νέων).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΣΟ:

Ανδρέας Λάντσιος (1961 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Θεμιστοκλή Δέρθη 43
1ος όροφος, διαμ. 2
Ταχ Κιβ 3603
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 444485)

Παρτίδα σκακιού σε παγκύπριο πρωτάθλημα.

Ο μεγάλος διεθνής μαίτρ του σκακιού, Αλεξάντερ Κότσηφ, διαγωνίζεται ταυτόχρονα με 30 Κυπρίους σκακιστές, (1963)

ΜΠΡΙΤΖ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Πνευματικό παιχνίδι, που άρχισε να αναπτύσσεται από το 1925. Παίζεται από τέσσερα πρόσωπα με παιγνιόχарта και έχει αγωνιστική μορφή.

Με το μπριτζ ασχολούνται εκατομμύρια άνθρωποι, κυρίως σε εξελεγμένες κοινωνίες, και κυκλοφορούν κάθε χρόνο χιλιάδες εξειδικευμένα βιβλία και περιοδικά.

Διεθνώς, το παιχνίδι είναι οργανωμένο σε περιφερειακές ομοσπονδίες. Ανώτατο σώμα είναι η Παγκόσμια Ομοσπονδία (WBF), που οργανώνει:

- Την Ολυμπιάδα Μπριτζ, κάθε τέσσερα χρόνια, και
- Το Bermuda Bowl, ετήσιο διαγωνισμό μεταξύ εκείνων των εθνικών ομάδων, που διέπρεψαν σε περιφερειακούς διαγωνισμούς.

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το μπριτζ οργανώθηκε το 1960 με την ίδρυση της οικείας Κυπριακής Ομοσπονδίας (ΚΟΜ), που σήμερα έχει στη δύναμή της τέσσερα Σωματεία-μέλη (δυο στη Λευκωσία και από ένα στη Λεμεσό και τη Λάρνακα).

Η ΚΟΜ διοργανώνει ετήσιους διαγωνισμούς καθώς και Διεθνές Φεστιβάλ, στο οποίο μετέχει η Ελλάδα και διάφορες γειτονικές χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΜ:

Αγνή Βερμέιρεν (1960 -)

Διεύθυνση Ομοσπονδίας:

Μυκόνου 6
Ταχ Κιβ 5467
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
(Τηλ. 459220)

Η Πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Μπριτζ, κ Αγνή Βερμέιρεν, προσφωνεί θραυτική συγκέντρωση.

Η ελληνική ομάδα μπριτζ, που κέρδισε το ομαδικό αγώνισμα το 1985. Στο αναπηρικό κάθισμα, ο Πρόεδρος του Ελληνικού Ομίλου Μπριτζ, Ε Γλυκός.

ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Η Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου (ΑΕΚ) ιδρύθηκε το 1977 με σκοπό την προστασία της υγείας των αθλητών και τη βελτίωση της αθλητικής τους απόδοσης με τη σωστή ιατρική καθοδήγηση. Το 1980 η ΑΕΚ έγινε μέλος της αντίστοιχης Διεθνούς (FIMS).

Ήδη από τον πρώτο χρόνο της λειτουργίας της η Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου, σε συνεργασία με εκείνη της Ελλάδας, διοργάνωσε σεμινάριο, στο οποίο μελετήθηκαν τα ακόλουθα θέματα: «Ο ρόλος του Αθλητίατρου», «Η Φυσιοθεραπεία στον Αθλητισμό», «Τοπικές Ενέσεις — Ενδείξεις και Αντενδείξεις», «Κακώσεις της Κεφαλής», «Ο Γιατρός ως Αθλητικός Παράγοντας», «Αθλητισμός και Κυκλοφοριακό Σύστημα», «Tennis Elbow», «Κακώσεις Κολυμβητών» και «Αθλητισμός — Ρήξη και Θεραπεία Μηνίσκου».

Το 1982 οργανώθηκε στην Κύπρο Διεθνές Σεμινάριο Αθλητιατρικής, διάρκειας μιας εβδομάδας, με ομιλητές το Προεδρείο της Διεθνούς Αθλητιατρικής (FIMS), που κάλυψε όλο το φάσμα της Αθλητιατρικής — Φυσιολογία, Παθολογία, Εργομετρία, Τραυματιολογία, Υγιεινή των Αθλητών, Διατροφή κλπ.

Η Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου (ΑΕΚ) διοργάνωσε το πρώτο της σεμινάριο το 1977. Στο θήμα, ο Δρ Ματθαίος Λιούγκας, Πρόεδρος της Ελληνικής Αθλητιατρικής Εταιρείας (ΕΑΕ). Στο προεδρείο: Δρ Σάββας Λαγούδης (Αντιπρόεδρος ΑΕΚ), Δρ Κώστας Χριστοδουλάκης (Πρόεδρος ΑΕΚ), Δρες Π Κοντουλάκος και Γ Αντίπας (μέλη της ΕΑΕ) και Δρ Γεώργιος Μιχαηλίδης (Γενικός Γραμματέας ΑΕΚ).

Η Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου οργανώνει επίσης σειρά από σεμινάρια για προπονητές και γυμναστές φυσιοθεραπευτές σε θέματα τραυματιολογίας, διαιτητικής, καρδιοπνευμονικού συστήματος κ.ά.

Από το 1979 η ΑΕΚ πέτυχε την εφαρμογή του θεσμού της ασφάλισης των αθλητών. Στόχος της τώρα είναι η εφαρμογή του Πιστοποιητικού Υγείας για τους αθλητές και η ίδρυση Αθλητιατρικού Κέντρου.

Η ΑΕΚ είναι εξουσιοδοτημένη από το Διεθνή Οργανισμό να διεξάγει έλεγχο ντοπαρισματος αθλητών σε επίσημους αγώνες.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΑΕΚ:

Δρ Κώστας Χριστοδουλάκης (1977-82)

Δρ Νίκος Σπανός (1982-84)

Δρ Κώστας Χριστοδουλάκης (1984 -)

Διεύθυνση Εταιρείας:

Ταχ Κιβ 5137

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

(Τηλ. 455762)

Από το Παγκόσμιο Σεμινάριο Αθλητιατρικής που οργάνωσε η Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου το 1982. Στο θήμα, ο Στέλιος Κατσελλής, υπουργός Προεδρίας. Στο προεδρείο: Δρ Λάκης Αναστασιάδης, Ταμίας ΑΕΚ, Δρ Λουκής Σαββίδης, Αντιπρόεδρος ΑΕΚ, Δρ Κώστας Χριστοδουλάκης, Πρόεδρος ΑΕΚ, Δρ ... Στράσπεργκ, Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Αθλητιατρικής Ομοσπονδίας, και Δρ Οδυσσεάς Αθανάτος, Γενικός Γραμματέας ΑΕΚ.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕΙΤΕ ΤΟ ΓΙΑΤΡΟ ΣΑΣ

Έχετε εξεταστεί φέτος από τον παθολόγο σας;

Σας επιτρέπει να λάβετε μέρος σε αγώνισμα;

Ρωτήστε τον να σας πει σε ποιο βαθμό μπορείτε να κουράσετε τον εαυτό σας.

Μην ξεκινάτε να αγωνίζεστε:

Με γεμάτο στομάχι

Χωρίς την κατάλληλη προθέρμανση

Χωρίς να υπολογίζετε τις καιρικές συνθήκες — χρησιμοποιείτε κατάλληλη ενδυμασία.

Μη συναγωνίζεστε σε απόδοση νεότερους σας ή γυμνασμένους συναθλητές σας.

Μην ξεπερνάτε τα όρια της αντοχής σας.

Μην το θεωρείτε υποτιμητικό να σταματήσετε.

Μη σταματάτε το αγώνισμα απότομα. Δώστε στον εαυτό σας χρόνο να συνέλθει με λίγο περπάτημα.

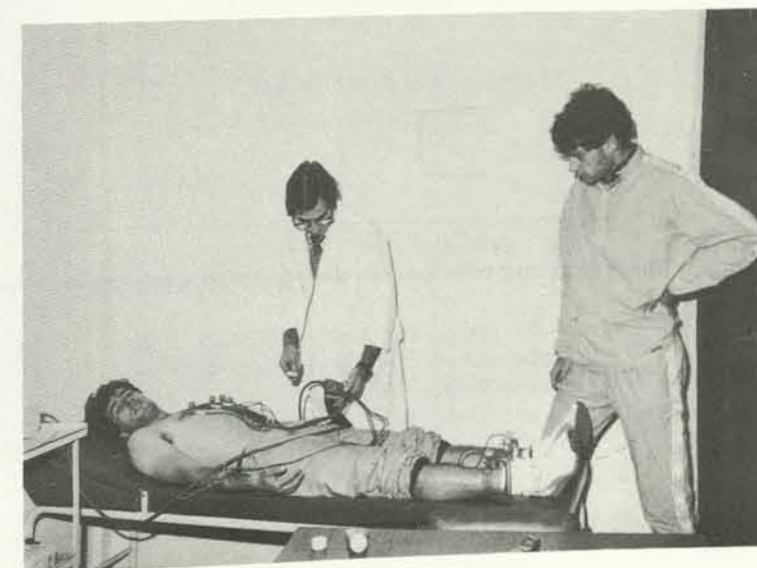
Ύστερα από την άσκηση, κάμετε ένα ντους με χλιαρό νερό — όχι ζεστό.

Μην υποτιμάτε τους κινδύνους για την υγεία και τη ζωή σας. Ακολουθείτε πάντα τις συμβουλές του γιατρού σας.

ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Αριστερά: Φωτοτυπία από το τρίπτυχο φυλλάδιο «Αθλητισμός για Όλους», που κυκλοφόρησε το 1985.

Κάτω: Ιατρική εξέταση αθλητή για την έκδοση Πιστοποιητικού Υγείας.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΑΚΡΙΘΕΝΤΕΣ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΤΙΒΟΥ

Κύπριοι Αθλητές από το 1896 ως το 1985 σε Αγώνες:

- Ολυμπιακούς, 183
- Κοινοπολιτειακούς, 193
- Μεσογειακούς (α', β' και γ' νίκες), 195
- Βαλκανικούς (α', β' και γ' νίκες), 197
- Πανελλήνιους (α' νίκες), 201
- Μικρής Ολυμπιάδας, 208
- Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα, 211
- Παγκύπριους: Αντρών, 215
Γυναικών, 263

Ευρετήριο Αθλητών Στίβου, 279

Επεξήγηση αρκτικόλεξων και συντομογραφιών που ακολουθούν τα ονόματα των αθλητών:

ΓΣΟ = Γυμναστικός Σύλλογος «Ολύμπια»
 ΓΣΠ = Γυμναστικός Σύλλογος «Παγκύπρια»
 ΓΣΖ = Γυμναστικός Σύλλογος «Ζήνων»
 ΓΣΚ = Γυμναστικός Σύλλογος «Κόροιβος»
 ΓΣΕ = Γυμναστικός Σύλλογος «Ευαγόρας»
 ΓΣΠρ = Γυμναστικός Σύλλογος «Πράξανδρος»

(Λεμ) = Λεμεσός
 (Λευ) = Λευκωσία
 (Λαρ) = Λάρνακα
 (Παφ) = Πάφος
 (Αμμ) = Αμμόχωστος
 (Κερ) = Κερύνεια

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες (νεότεροι) τελέστηκαν για πρώτη φορά το 1896 στην Αθήνα με συμμετοχή 12 χωρών. Από τότε συνεχίζονται κάθε τέσσερα χρόνια και διεξάγονται σε χώρα που ορίζεται από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή. Στους πρόσφατους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λος Άντζελες (1984) συμμετείχαν 140 χώρες. Οι Αγώνες των ετών 1916, 1940 και 1944 ματαιώθηκαν λόγω πολέμου.

Α' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1896), ΑΘΗΝΑ

Αναστάσιος Ανδρέου (Λεμ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια

Ιωάννης Φραγκούδης (Λεμ)
α' νίκη, Πιστόλι απόστ. 25 μ
β' νίκη, Σκοποβολή απόστ. 300 μ

ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (ΕΙΔΙΚΗ 1906), ΑΘΗΝΑ

Μιχαήλ Ρωσσίδης (Λεμ)
Δρόμοι ταχύτητας

Γεώργιος Ζήνων (Λεμ)
Δρόμοι με εμπόδια

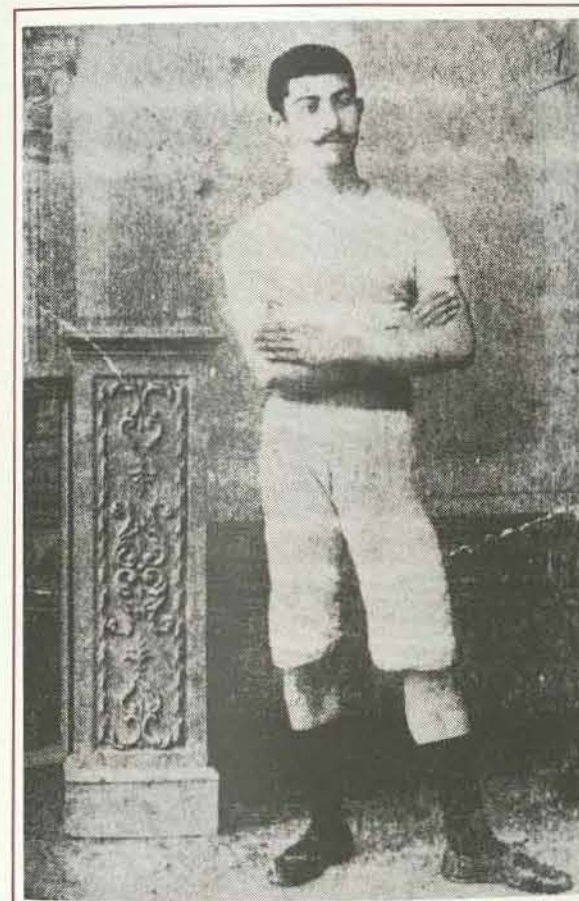
Δ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1908), ΛΟΝΔΙΝΟ

Γεώργιος Σκουταρίδης (Λευ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια

Η' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1924), ΠΑΡΙΣΙ

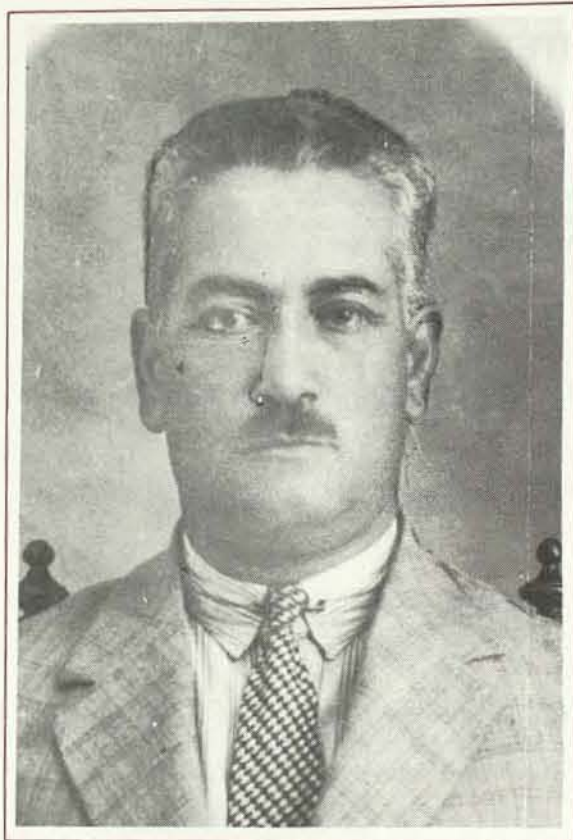
Ιωάννης Ταλιάνος (Λευ)
Δρόμοι 110 και 400 μ με εμπόδια
Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

Κώστας Παντελίδης (Λευ)
Άλμα εις μήκος
Δρόμοι ταχύτητας
Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΟΥΤΑΡΙΔΗΣ
Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους.

Θ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1928), ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ

Κώστας Πετριδής (Λευ)
Άλμα εις μήκος και τριπλούν
Δρόμος 100 μ
Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

Ρένος Φραγκούδης (Λεμ)
Δρόμοι 100 και 200 μ
Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

Ι' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1932), ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

Ρένος Φραγκούδης (Λεμ)
Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

ΙΑ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1936), ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Ρένος Φραγκούδης (Λεμ)
Δρόμοι 100 και 200 μ
Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

Στέλιος Κυριακίδης (Λεμ)
Μαραθώνιος δρόμος

Δομνίτσα Λανίτου* (Λεμ)
Δρόμος 100 μ
Δρόμος 80 μ με εμπόδια

ΙΔ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1948), ΛΟΝΔΙΝΟ

Στέλιος Κυριακίδης (Λεμ)
Μαραθώνιος δρόμος

Δομνίτσα Λανίτου - Καβουνίδου (Λεμ)
Δρόμος 80 μ με εμπόδια

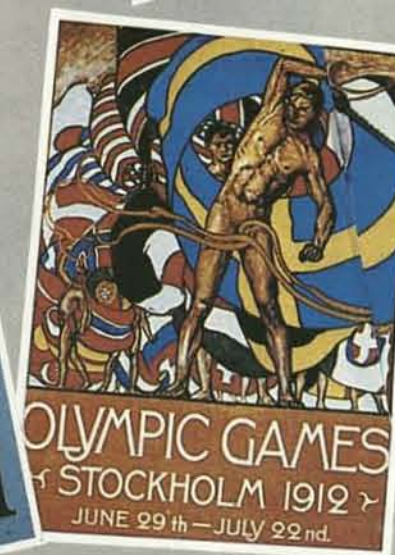
ΙΘ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1968), ΜΕΞΙΚΟ

Μενέλαος Μιχαηλίδης (Λευ)
θ' θέση, Σκοποβολή - σκητ

* Πρώτη ως τότε συμμετοχή
Ελληνίδας αθλήτριας

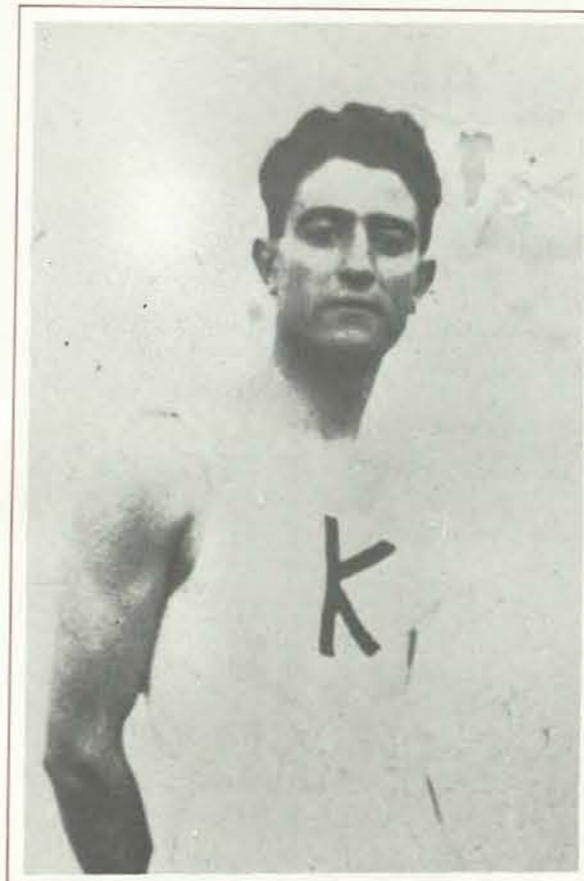
ΟΙ ΑΦΙΣΕΣ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 1896 ΩΣ ΤΟ 1984

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΑΛΙΑΝΟΣ
 Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
 Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Κ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1972), ΜΟΝΑΧΟ

Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
 ς' θέση, 400 μ εμπ. (49.66)

Κυριάκος Ονησιφόρου (Λευ)
 Δρόμος 400 μ

Λουκάς Λουκά (Αμμ)
 Σφαιροβολία

Λάκης Γεωργίου Ψημολοφίτης (Λευ)
 η' θέση, Σκόπευση (192 επιτυχίες)

ΚΑ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1979), ΜΟΝΤΡΕΑΛ

Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
 Δρόμος 400 μ με εμπόδια

Κυριάκος Ονησιφόρου (Λευ)
 Δρόμος 400 μ

Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη (Λεμ)
 Άλμα εις μήκος

Παναγιώτης Χατζησταθής (Αμμ)
 Άλμα εις μήκος

ΚΒ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1980), ΜΟΣΧΑ

Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη (Λεμ)
 Άλμα εις μήκος

Λάμπρος Κεφάλας (Αμμ)
 Δρόμος 100 μ

Όλγα Λοΐζου (Αμμ)
 Κολύμβηση

Άννα - Μπέλλα Δρουσιώτου (Λεμ)
 Κολύμβηση

Λάρης Φυλακτού (Λεμ)
 Κολύμβηση

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Λίνος Πετρίδης (Λεμ)
Κολύμβηση

Κώστας Παπακώστας (Λεμ)
Τζούντο

Σπύρος Σπύρου (Λεμ)
Τζούντο

Πανίκος Ευριπίδου (Λεμ)
Τζούντο

Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου (Λεμ)
Τζούντο

Νεόφυτος Αρέστη (Λεμ)
Τζούντο

Μάριος Καραπατάκης (Λαρ)
Ιστιοπλοΐα

Γεώργιος Καραπατάκης (Λαρ)
Ιστιοπλοΐα

Πανίκος Ριμής (Λεμ)
Ιστιοπλοΐα

Δημήτρης Δημητρίου (Αμμ)
Ιστιοπλοΐα

Παναγιώτης Νικολάου (Αμμ)
Ιστιοπλοΐα

ΚΓ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1984), ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

Κώστας Παπακώστας (Λεμ)
Τζούντο

Μάριος Κασσιανίδης (Λεμ)
Δρόμος 10.000 μ και Μαραθώνιος

Δημήτρης Αραούζος (Λεμ)
Άλμα εις μήκος

Φίλιππος Φιλίππου (Αμμ)
Δρόμος 3000 μ με φυσικά εμπόδια

Σπύρος Αγρότης (Λεμ)
Ποδηλασία

Μάικ Τύμβιος (Λεμ)
Σκοποβολή - σκητ

Πέτρος Κυρίσης (Λαρ)
1γ΄ θέση, Σκοποβολή - σκητ

Τάσος Λόρδος (Αμμ)
Σκοποβολή - τραπ

Δημήτρης Παπαχρυσόστομου (Λεμ)
Σκοποβολή - τραπ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ (Τελούνται χωριστά από το έτος 1924)

ΙΓ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1980), ΛΕΪΚ ΠΛΑΣΙΤ, ΗΠΑ

Φίλιππος Αριστοδήμου (Λεμ)
Γιγαντιαία Κατάβαση
Τεχνική Κατάβαση

Λίνα Αριστοδήμου (Λεμ)
Γιγαντιαία Κατάβαση
Τεχνική Κατάβαση

ΙΔ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ (1984), ΣΕΡΑΓΓΙΕΒΟ

Αλέξης Φωτιάδης (Λεμ)
Γιγαντιαία Κατάβαση
Τεχνική Κατάβαση

Λάμπρος Λάμπρου (Λεμ)
Γιγαντιαία Κατάβαση
Τεχνική Κατάβαση

Γιάννος Πίπης (Λεμ)
Γιγαντιαία Κατάβαση
Τεχνική Κατάβαση

Λίνα Αριστοδήμου (Λεμ)
Γιγαντιαία Κατάβαση
Τεχνική Κατάβαση

ΡΕΝΟΣ ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ

Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Βαλκανικούς, Πανελλήνιους
και Παγκύπριους.

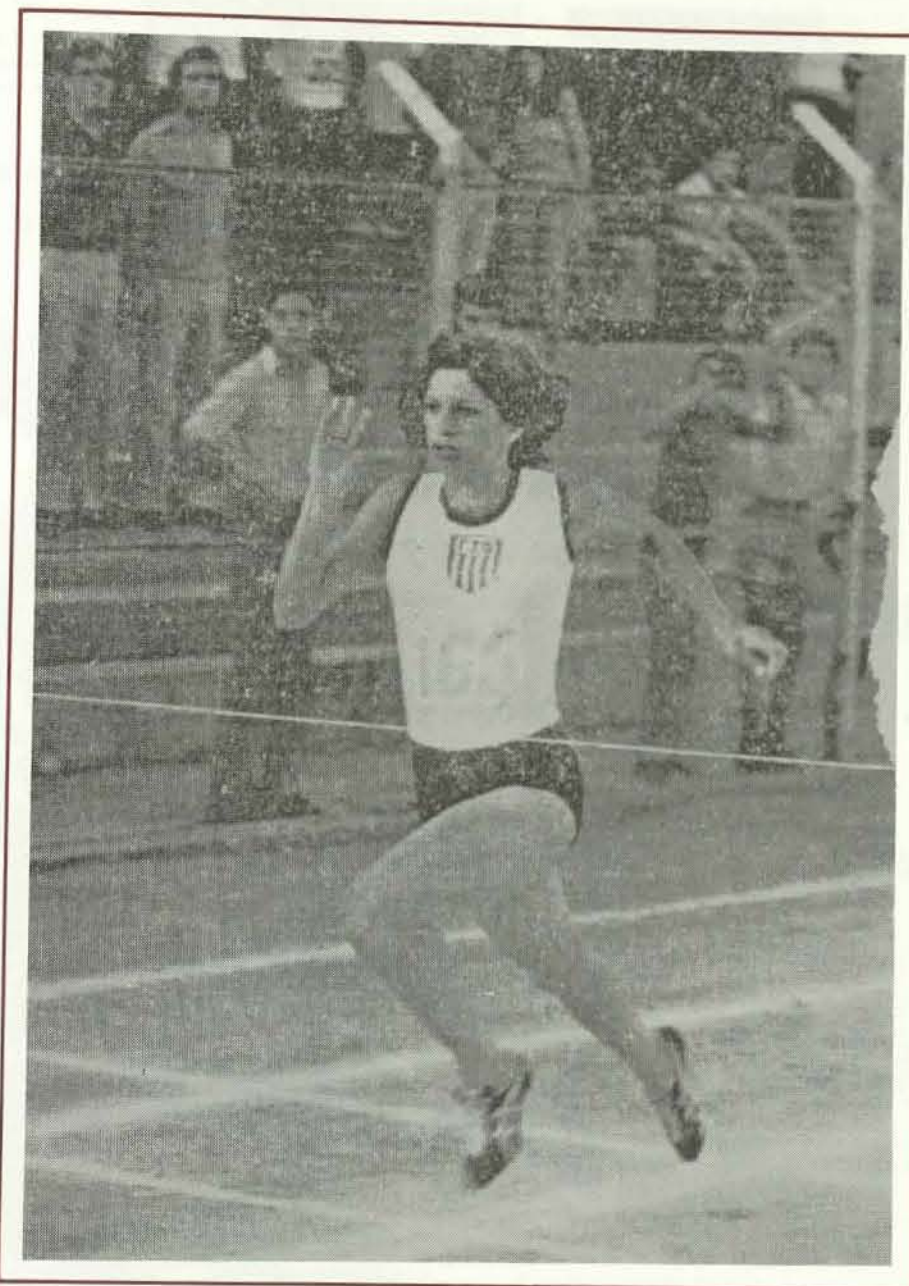
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Πρώτευσε στο Διεθνή
Μαραθώνιο Βοστώνης, σε Βαλκανικούς, Πανελλήνιους και
Παγκύπριους.

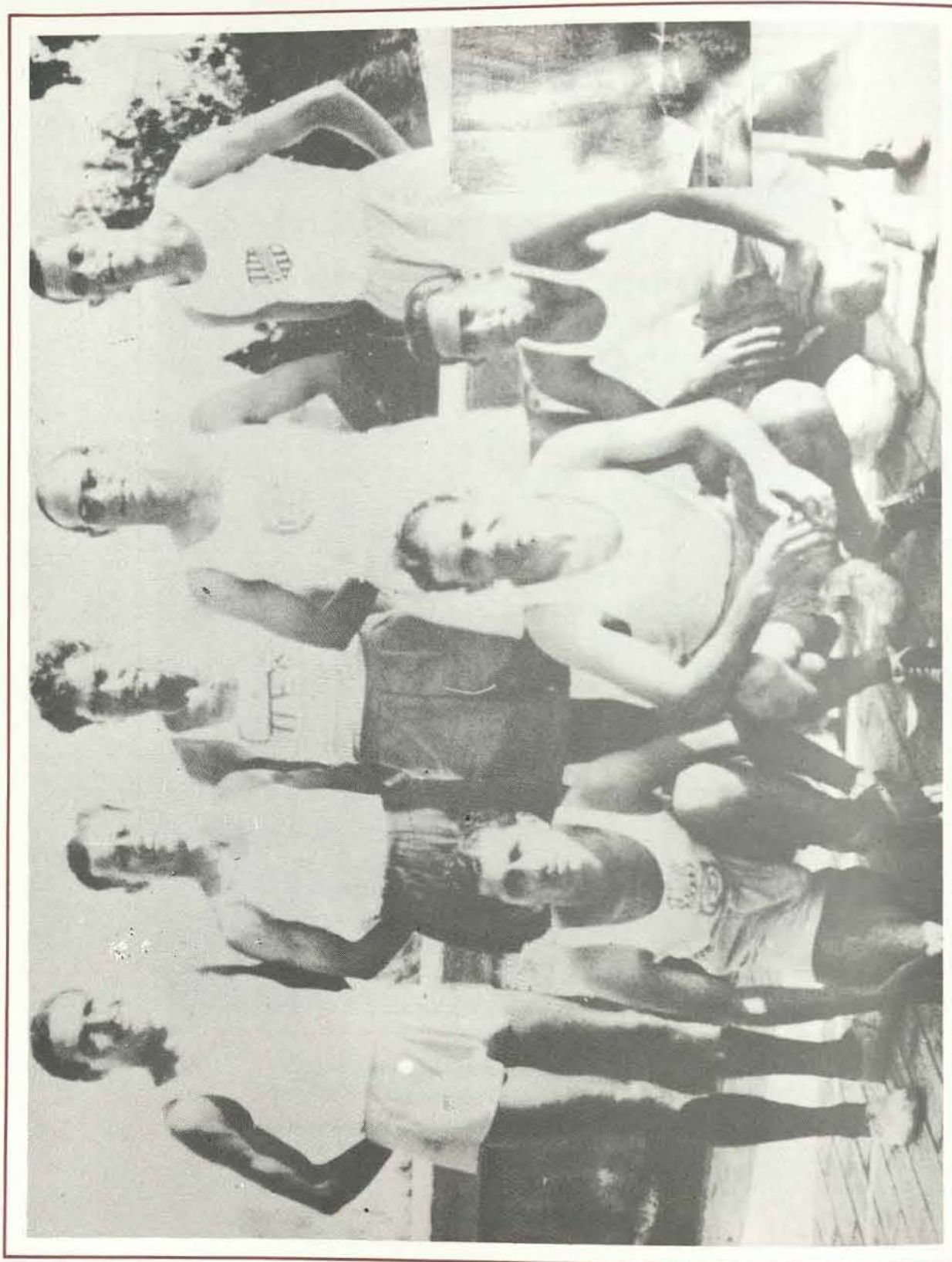
ΔΟΜΝΙΤΣΑ ΛΑΝΙΤΟΥ-ΚΑΒΟΥΝΙΔΟΥ
Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες και πρώτευσε σε Πανελλήνι-
ους. Η πρώτη γυναίκα αθλήτρια στο σύγχρονο ελληνικό αθλητισμό.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΖΙΩΡΤΖΗΣ
 Νίκησε σε Ολυμπιακούς Αγώνες. Πρώτευσε σε Μεσογειακούς,
 Βαλκανικούς, Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

ΜΑΡΟΥΛΛΑ ΛΑΜΠΡΟΥ-ΤΕΛΩΝΗ
 Πενταθλήτρια - Επταθλήτρια
 Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες Νίκησε σε Κοινοπολιτειακούς.
 Πρώτευσε σε Μεσογειακούς, Βαλκανικούς, Πανελλήνιους, Μι-
 κρής Ολυμπιάδας και Παγκύπριους.

Κυπριακή Αθλητική Ομάδα Στίβου σε Πανελλήνιους Αγώνες στη Ρόδο (1947). Αριστερά (ιστάμενοι): Νικήτς Γεωργίου, Λοΐζος Νούρης, Χριστόφορος Κόνιαλης, Ανδρέας Μελετίου, Μάκης Θεοδώρου, Καθήμενοι: Τάκης Γεωργιάδης, Μελής Χαραλάμπος, Αντώνης Παπαδόπουλος.

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Οι Κοινοπολιτειακοί Αγώνες άρχισαν το 1930 στον Καναδά, συνέχισαν το 1934 στο Λονδίνο, το 1938 στην Αυστραλία, το 1950 στη Νέα Ζηλανδία και από τότε συνεχίζονται κάθε τέσσερα χρόνια. Σ' αυτούς μετέχουν μόνο οι χώρες της Κοινοπολιτείας. Η Κύπρος μετέσχε για πρώτη φορά το 1978.

Έτμοντον, Καναδά (1978)

Παναγιώτης Ζένιος (Λαρ)
ε' νίκη, Δέκαθλο

Όλγα Λοΐζου (Αμμ)
Κολύμβηση

Λάρης Φυλακτού (Λεμ)
Κολύμβηση

Λίνος Πετρίδης (Λεμ)
Κολύμβηση

Σάββας Σάββα (Λεμ)
Ολυμπιακή Γυμναστική

Μαρίνα Μαραθοβουνιώτου (Λεμ)
Ολυμπιακή Γυμναστική

Μάτελεν Σταυρινάκη (Λεμ)
Ολυμπιακή Γυμναστική

Πρίσπεϊν, Αυστραλία (1982)

Σπύρος Σπύρου (Λεμ)
ς' νίκη, 800 μ (1:47.64)

Μάριος Κασσιανίδης (Λεμ)
ι' θέση, 10,000 μ
ιη' θέση, Μαραθώνιος (2 ωρ. 19:51)

Φίλιππος Φιλίππου (Αμμ)
ε' νίκη, 5000 μ (13:39.13)
ς' νίκη, 3000 μ σπητλ (8:35.23)

Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη (Λεμ)
ς' νίκη, Άλμα εις μήκος (6.38 μ)

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Μετέσχε σε Ολυμπιακούς και Πανευρωπαϊκούς. Νίκησε σε Κοινοπολιτειακούς και Μεσογειακούς. Πρώτευσε σε Βαλκανικούς, Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

ΛΟΥΚΑΣ ΛΟΥΚΑ

Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Νίκησε σε Βαλκανικούς.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Η Κυπριακή αποστολή που μετέσχε στους Κοινοπολιτειακούς Αγώνες του Πρίσβειν Αυστραλίας το 1982. Δεξιά, ο Υπουργός Παιδείας Δρ. Ανδρέας Μικελίδης, στο μέσο της άνω σειράς ο Πρόεδρος του ΚΟΑ Κίκης Λαζαρίδης και προτελευταίος αριστερά ο Γενικός Γραμματέας της ΤΕΣΚ Αντώνης Δράκος.

Μάριος Χατζανδρέου (Λευ)
ζ' θέση, Άλμα τριπλούν (16.31 μ)

Νίκος Μεγάλεμος (Λευ)
Δρόμος 400 μ

Παναγιώτης Ζένιος (Λαρ)
θ' θέση, Δέκαθλο (6.727 βαθμοί)

Μάικ Τύμβιος (Λευ)
ς' νίκη, Σκοποβολή - σκητ
(ομαδικό)

Λάκης Σουρμελής (Λευ)
ς' νίκη, Σκοποβολή - σκητ
(ομαδικό)

Δημήτρης Λόρδος (Αμμ)
Σκοποβολή - τραπ

Τάσος Λόρδος (Αμμ)
Σκοποβολή - τραπ

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΕ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ (α' ως γ' νίκη)

Οι Μεσογειακοί Αγώνες τελούνται κάθε τέσσερα χρόνια εκ περιτροπής σε μια από τις χώρες της Μεσογείου. Οι πρώτοι Μεσογειακοί διεξήχθησαν το 1951 στην Αλεξάνδρεια. Σ' εκείνους της Καζαμπλάνκας το 1983 η Κύπρος μετέσχε για πρώτη φορά με το άθλημα του Τζούντο και της Ιστιοπλοίας, ενώ στο στίβο Κύπριοι αθλητές μετέσχαν ως μέλη της Εθνικής Ελλάδας.

Τυνησία (1967)

Χάρης Αϊθαλιώτης (Λεμ)
α' νίκη, 100 μ

Τουρκία (1971)

Κυριάκος Ονησιφόρου (Λευ)
α' νίκη, 400 μ

Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
α' νίκη, 400 μ με εμπόδια

Αλγερία (1975)

Βασίλης Χειμωνής (Λευ)
γ' νίκη, Μαραθώνιος

Κυριάκος Ονησιφόρου (Λευ)
β' νίκη, 400 μ

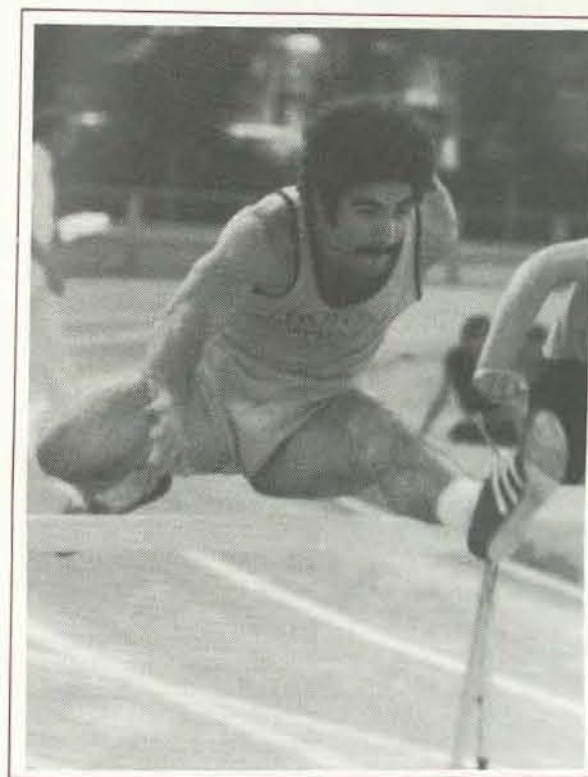
Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
γ' νίκη, 400 μ με εμπόδια

Παναγιώτης Χατζηστάθης (Αμμ)
γ' νίκη, Άλμα εις μήκος

Γιουγκοσλαβία (1979)

Μαρούλα Λάμπρου-Τελώνη (Λεμ)
α' νίκη, Άλμα εις μήκος
γ' νίκη, Σκυταλοδρομία 4X100 μ

Ρένα Παγδατή-Δενάζη (Λευ)
γ' νίκη, Σκυταλοδρομία 4X100 μ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΕΝΙΟΣ

Νίκησε σε Κοινοπολιτειακούς Αγώνες.

ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΣΣΙΑΝΙΔΗΣ
Μετέσχε σε Ολυμπιακούς
και Κοινοπολιτειακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Βαλκανικούς,
Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Μαρόκο (1983)

Φίλιππος Φιλίππου (Αμμ)
6^η νίκη, 5000 μ

Άγγελος Αγγελίδης (Λεμ)
γ^η νίκη, Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

Νίκος Χατζηνικολάου (Λεμ)
γ^η νίκη, Σκυταλοδρομία 4Χ100 μ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΟΝΗΣΙΦΟΡΟΥ
Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Νίκησε σε Βαλκανικούς.
Πρώτευσε σε Μεσογειακούς, Πανελλήνιους
και Παγκύπριους.

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΕ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ (α' ως γ' νίκη)

Οι Βαλκανικοί Αγώνες άρχισαν το 1930 (με Προβαλκανιάδα το 1929 στην Αθήνα) και διεξάγονται κάθε χρόνο σε μια από τις χώρες των Βαλκανίων (Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία, Τουρκία και Αλβανία). Οι πρώτες τρεις Βαλκανιάδες έγιναν στην Ελλάδα, γιατί ήταν η μόνη που διέθετε κατάλληλες αθλητικές εγκαταστάσεις. Ύστερα από τη Βαλκανιάδα του 1940 οι Αγώνες αυτοί διακόπηκαν για 12 χρόνια. Κύπριοι αθλητές μετείχαν στους Βαλκανικούς μέχρι το 1983, οπότε ο κυπριακός αθλητισμός διαχωρίστηκε από τον ελλαδικό.

Δρόμος 100 μέτρων

Ρένος Φραγκούδης (Λεμ)
α' νίκη: 1929 1932 1933 1935 1936

Χάρης Αϊβαλιώτης (Λεμ)
α' νίκη: 1967
β' νίκη: 1968

Λάμπρος Κεφάλας (Αμμ)
γ' νίκη: 1978
β' νίκη: 1979 1980

Νίκος Χατζηνικολάου (Λεμ)
β' νίκη: 1982

Δρόμος 200 μέτρων

Ρένος Φραγκούδης (Λεμ)
α' νίκη: 1929 1930 1932 1933 1935 1936
γ' νίκη: 1934

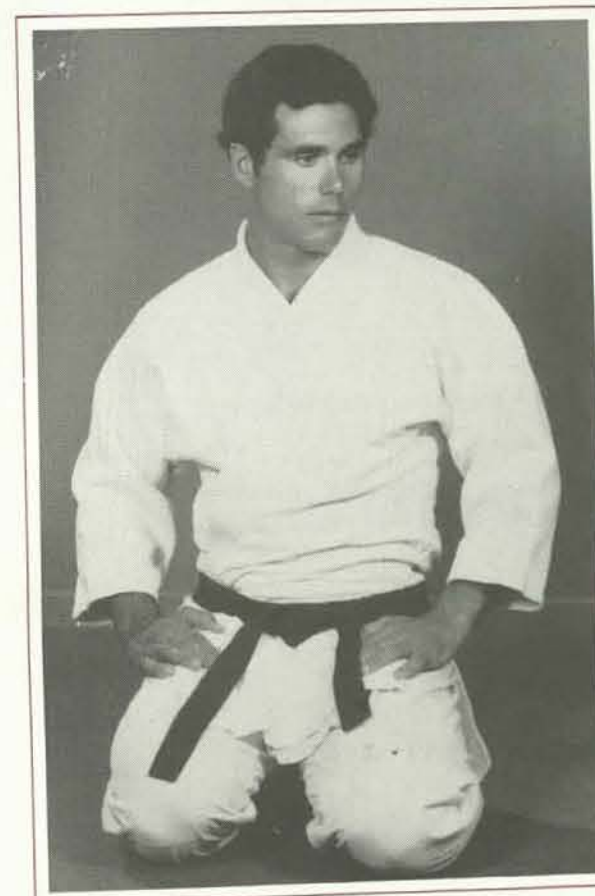
Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
β' νίκη: 1973

Δρόμος 400 μέτρων

Χάρης Δημητρίου (Αμμ)
β' νίκη: 1969

Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
γ' νίκη: 1970 1974 1976 1979
β' νίκη: 1977 1978

Κυριάκος Ονησιφόρου (Λεμ)
β' νίκη: 1971 1972
γ' νίκη: 1973 1975

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Νίκησε σε Πανελλήνιους.
Πρώτευσε σε Παγκύπριους.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΕΦΑΛΑΣ
 Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
 Νίκησε σε Βαλκανικούς.
 Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Δρόμος 800 μέτρων

Ντίνος Μιχαηλίδης (Λευ)
 6^ο νίκη: 1966

Δρόμος 10,000 μέτρων

Στέλιος Κυριακίδης (Λεμ)
 α^ο νίκη: 1934 1936
 6^ο νίκη: 1937
 γ^ο νίκη: 1939

Φίλιππος Φιλίππου (Αμμ)
 α^ο νίκη: 1983

Μάριος Κασσιανίδης (Λευ)
 γ^ο νίκη: 1980
 α^ο νίκη: 1982

Μαραθώνιος Δρόμος (42.192 χλμ)

Στέλιος Κυριακίδης (Λεμ)
 6^ο νίκη: 1933 1938
 α^ο νίκη: 1934 1936 1937 1939
 γ^ο νίκη: 1940

Βασίλης Χειμωνής (Λευ)
 6^ο νίκη: 1975

Δρόμος 110 μ με εμπόδια

Πέτρος Ευριπίδου (Λεμ)
 6^ο νίκη: 1978 1979 1981

Νίκος Ευριπίδου (Λεμ)
 γ^ο νίκη: 1980

Δρόμος 400 μ με εμπόδια

Σταύρος Τζιωρτζής (Αμμ)
 α^ο νίκη: 1970 1974 1978
 6^ο νίκη: 1975 1977
 γ^ο νίκη: 1976

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΡΑΟΥΖΟΣ
 Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
 Πρώτευσε στη Μικρή Ολυμπιάδα και σε Παγκύπριους.

Δρόμος 3000 μ με Φυσικά Εμπόδια

Φίλιππος Φιλίππου (Αμμ)
 γ^ο νίκη: 1978 1979 1980 1982 1983

Άλμα εις Μήκος

Κώστας Πετρίδης (Λευ)
 α^ο νίκη: 1929

Χριστόδουλος Συμεωνίδης (Λευ)
 γ^ο νίκη: 1931

Ανδρέας Παπαμιχαήλ (Λευ)
 α^ο νίκη: 1932

Παναγιώτης Χατζηστάθης (Αμμ)
 γ^ο νίκη: 1974 1975

Άλμα Τριπλούν

Κώστας Πετρίδης (Λευ)
 α^ο νίκη: 1929

Άλμα εις Ύψος

Ανδρέας Χατζηθασιλείου (Λευ)
 γ^ο νίκη: 1953

Σφαιροβολία

Λουκάς Λουκά (Αμμ)
 γ^ο νίκη: 1965 1971 1976 1982
 6^ο νίκη: 1973 1977 1978

Σκοποβολή - Σκητ

Λάκης Γεωργίου Ψημολοφίτης (Λευ)
 α^ο νίκη: 1972

ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη (Λεμ)
 6^ο νίκη: 100 μ, 1973
 γ^ο νίκη: 200 μ, 1973
 α^ο νίκη: Άλμα εις μήκος, 1974 1979
 γ^ο νίκη: 1975 1976 1978

Χαρακτηριστική κερκίδα σε Παγκύπριους Αγώνες στις αρχές του αιώνα μας.

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΕ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ (α' νίκη)

Ως πρώτοι Πανελλήνιοι Αγώνες θεωρούνται εκείνοι που έγιναν στην Αθήνα το 1896 με σκοπό τον καταρτισμό της ομάδας που θα μετείχε στην πρώτη νεότερη Ολυμπιάδα. Από τότε διεξάγονται κάθε χρόνο με διακοπή μόνο σε περιπτώσεις πολέμου ή εσωτερικών ταραχών. Στους Πανελλήνιους μετείχαν μέχρι το 1983 και οι Γυμναστικοί Σύλλογοι της Κύπρου, γιατί ως τότε αποτελούσαν μέλη του ΣΕΓΑΣ.

Αναστάσιος Ανδρέου (ΓΣΟ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1896

Μιχαήλ Ρωσσιδής (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1901

Γεώργιος Σκουταρίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1904 1907

Κώστας Γεωργίου (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ: 1912

Βύρων Χαχολιάδης (ΓΣΖ)
Δέκαθλο: 1921 - 23

Ανδρέας Τσουρής (ΓΣΠ)
Δρόμοι 800, 1500 και 5000 μ: 1924 - 27

Κώστας Παντελίδης (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100, 200, 400 μ και
Άλμα εις Μήκος: 1924 - 28

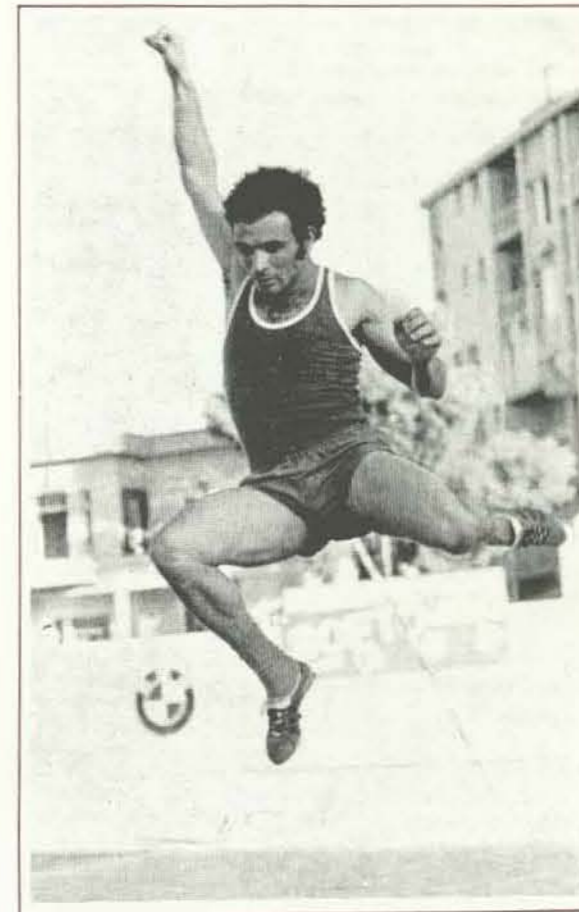
Ιωάννης Ταλιάνος (ΓΣΠ)
Δρόμοι 110 και 400 μ με εμπόδια: 1924

Φρίξος Μικελλίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος και τριπλούν: 1924 1925

Παναγιώτης Αναστασιάδης (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος: 1925 1929

Κωνσταντίνος Μίτσιγγας (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100, 200 και 400 μ: 1925 1926

Περικλής Λοιζίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος άνευ φοράς: 1925

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΣΤΑΘΗΣ

Μετέσχε σε Ολυμπιακούς Αγώνες.
Νίκησε σε Μεσογειακούς και Βαλκανικούς.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

ΜΑΡΙΟΣ ΧΑΤΖΑΝΔΡΕΟΥ

Μετέσχε σε Κοινοπολιτειακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Ομάδα Σκυταλοδρομίας 4X100 μ

— πανελλήνια επίδοση: 1926
(Γεώργιος Σκυριανίδης, Κώστας Κυπριανίδης,
Μιχαήλ Φυτίδης, Κωνσταντίνος Μίτσιγγας, (ΓΣΟ)

Παναγιώτης Μακρυγιάννης (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1926 1927

Τάκης Πετρίδης (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1927 1929

Χρίστος Φάντης (ΓΣΠ)
Δρόμος βάδην 13 χλμ: 1927

Άγγελος Χατζηιωσήφ (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1927
Άλμα επί κοντώ: 1929

Κώστας Πετρίδης (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1927

Διομήδης Συμεωνίδης (ΓΣΠ)
Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1927 1929

Γεώργιος Κανάρης (ΓΣΠ)
Ποδηλασία 26 μιλίων: 1927 1929

Παναγιώτης Μουσκής (ΓΣΠ)
Άρση βαρών: 1927 1929

Γεώργιος Ιωαννίδης (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1929

Χουσεΐν Τζαχίτ (ΓΣΖ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια και
Άλμα εις μήκος: 1929

Αρθούρος Σκιαδάς (ΓΣΖ)
Λιθοβολία και Πένταθλο: 1929

Α. Στράινερς (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1929

Γεώργιος Πέτσας (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1929

Γεώργιος Τσούκκας (ΓΣΕ)
Δρόμος 20,000 μ: 1929

Χριστόδουλος Συμεωνίδης (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1929 1934

ΣΠΥΡΟΣ ΣΠΥΡΟΥ

Νίκησε σε Κοινοπολιτειακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Ρένος Φραγκούδης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1929 1936

Δομνίτσα Λανίτου - Καβουνίδου (ΓΣΟ)
Δρόμοι 80, 100 και 80 μ με εμπόδια,
Άλμα εις ύψος και εις μήκος: 1929 - 48

Ανδρέας Παπαμιχαήλ (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1932

Ευαγόρας Φυλακτού (ΓΣΟ)
Λιθοβολία: 1933

Στέλιος Κυριακίδης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 5 και 10 χλμ
Μαραθώνιος: 1934 - 40

Ηρώ Τσαγκαρίδου - Μιτσιδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 100 μ
Άλμα εις ύψος και μήκος: 1947

Ήθη Ζαχαριάδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 60 μ: 1947

Λυκούργος Αρχοντίδης (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100 και 110 μ με εμπόδια και
Άλμα εις μήκος: 1947

Δημητράκης Παντελίδης (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1947

Ιωάννης Φαραζής (ΓΣΠ)
Δρόμοι 10 και 20 χλμ: 1947

Τουρχάν Οστζιούκ (ΓΣΠ)
Δρόμος 200 μ: 1947

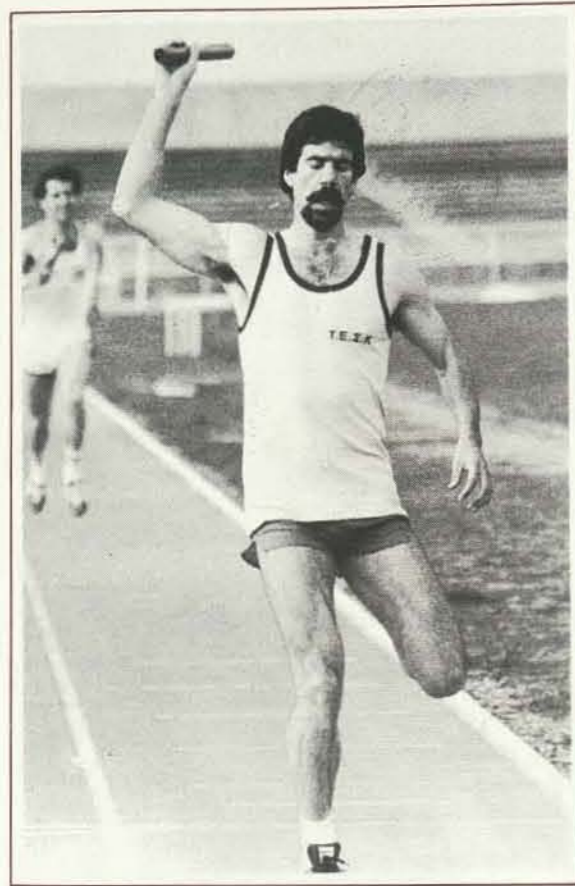
Ανδρέας Χατζηθασιλείου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1953

Χριστόδουλος Χατζηγιάννου (ΓΣΚ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1957

Αίγλη Γιωργαλλή (ΓΣΠ)
Ακοντισμός: 1965

Βασιλική Σεργίδου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1968

Λουκάς Λουκά (ΓΣΕ)
Σφαιροβολία: 1965 1971 1974-81
Λιθοβολία: 1976

ΝΙΚΟΣ ΜΕΓΑΛΕΜΟΣ

Μετάσχε σε Κοινοπολιτειακούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Παγκύπριους.

Ντίνος Μιχαηλίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1965 1969

Χάρης Αϊθαλιώτης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1965 1968

Στέλλα Καλοπαϊδη-Γρηγορίου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1969
Δρόμος 100 μ με εμπόδια:
1969 1970 1972 1974 1975

Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος: 1971 1972 1975 1976
1978 1979
Δρόμος 100 μ: 1974 1976
Δρόμος 200 μ: 1974
Πένταθλο: 1978
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1979

Γεώργιος Μικελλίδης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1969 1972

Σταύρος Τζιωρτζής (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1970 1971 1977

Κυριάκος Ονησιφόρου (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1970 1972 1973 1976
Δρόμος 200 μ: 1975

Ανδρέας Τελώνης (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1970

Ρένα Παγδατή - Δεναζή (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1973
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1976 1980 1981
Πένταθλο: 1977

Παναγιώτης Χατζησοτάθης (ΓΣΕ)
Άλμα εις μήκος: 1975 1976

Βασίλης Χειμωνής (ΓΣΠ)
Δρόμος 10,000 μ: 1975

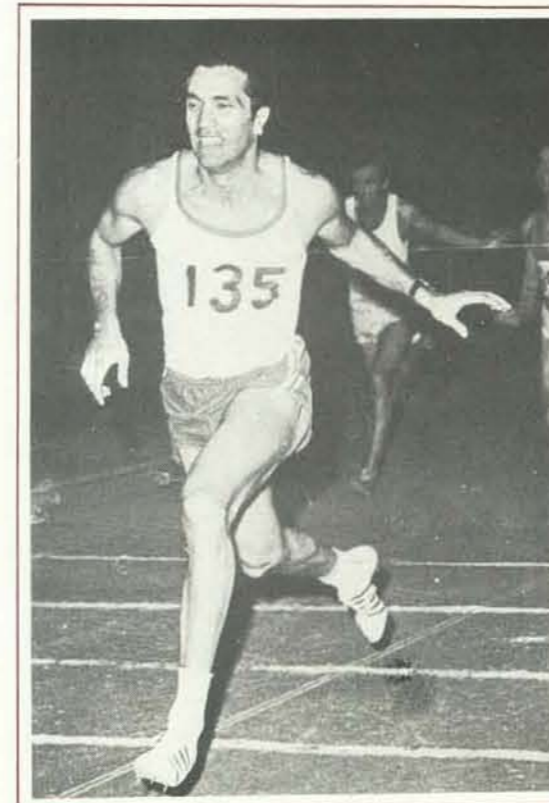
Μαρία Νεοφύτου (ΓΣΕ)
Δρόμοι 200 και 400 μ: 1975

Ομάδα Ανδρών (ΓΣΕ)
Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1975

Ομάδα Ανδρών (ΓΣΕ)
Σκυταλοδρομία 4X400 μ: 1976

ΧΑΡΗΣ ΑΪΘΑΛΙΩΤΗΣ

Πρώτευσε σε Μεσογειακούς, Βαλκανικούς,
Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

Ομάδα Ανδρών (ΓΣΠ)
Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1977

Ομάδα Γυναικών (ΓΣΠ)
Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1977

Αντώνης Γεωργαλλίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 200 μ: 1977

Άντρη Αβραάμ (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1977 1979 - 81

Λάμπρος Κεφάλας (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ: 1978

Γιαννάκης Κονναρής (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1978

Πέτρος Ευριπίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια:
1978 - 80 1982 1983

Νίκος Ευριπίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1981

Παντελίτσα Παναγιώτου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1978 1979

Φίλιππος Φιλίππου (ΓΣΕ)
Δρόμος 3 χλμ με φυσικά εμπόδια: 1978 - 81
Δρόμος 10,000 μ: 1978 1980

Πέτρος Τσιάκκιρος (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ: 1978

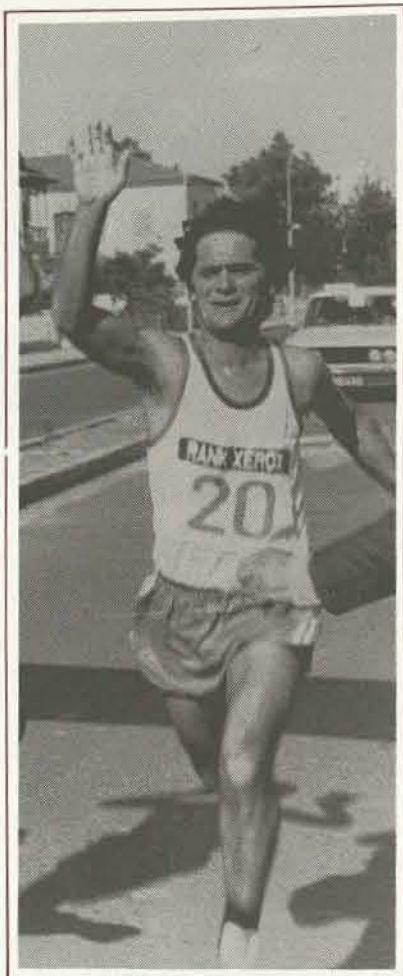
Ομάδα Ανδρών (ΓΣΕ)
Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1978 - 80

Ομάδα Γυναικών (ΓΣΟ)
Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1978 1982 1983

Έφη Μούζουρου (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1979 - 81

Μάριος Χατζανδρέου (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1980

Ομάδα Ανδρών (ΓΣΠ)
Σκυταλοδρομία 4X400 μ: 1980

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΕΙΜΩΝΗΣ
 Νίκησε σε Μεσογειακούς και Βαλκανικούς Αγώνες. Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Ομάδα Γυναικών (ΓΣΠ)
 Σκυταλοδρομία 4X400 μ: 1980 1981

Ομάδα Ανδρών (ΓΣΟ)
 Σκυταλοδρομία 4X100 μ: 1981

Έλενα Σωφρονίου (ΓΣΕ)
 Δισκοβολία: 1981

Μυρούλα Καπιτζή (ΓΣΠ)
 Άλμα εις μήκος: 1981

Σπύρος Σπύρου (ΓΣΠ)
 Δρόμος 800 μ: 1981

Μάριος Κασσιανίδης (ΓΣΠ)
 Δρόμος 5000 μ: 1981
 Δρόμος 10,000 μ: 1981 1982

Χριστάκης Τελώνης (ΓΣΟ)
 Ακοντισμός: 1981

Άγγελος Αγγελίδης (ΓΣΟ)
 Δρόμος 200 μ: 1983

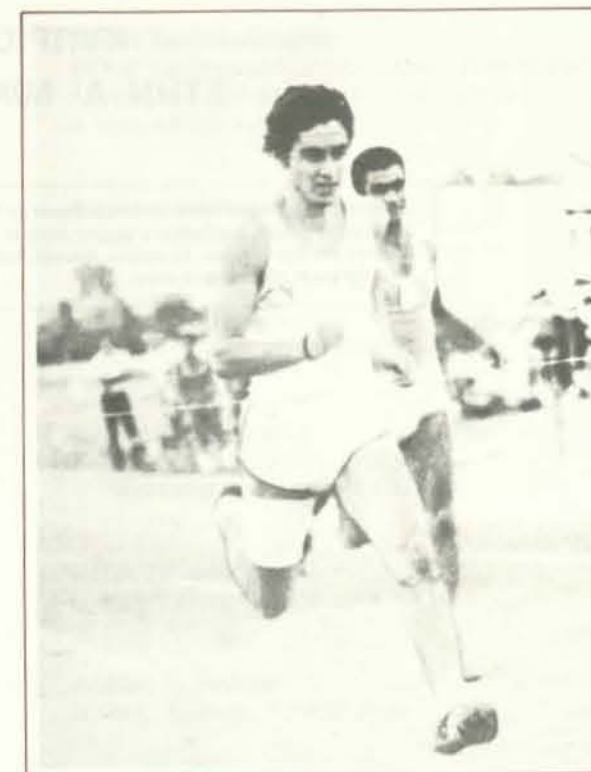
Ζωή Μιχαήλ (ΓΣΟ)
 Δρόμος 100 μ: 1983

Έλενα Βικτωρος (ΓΣΟ)
 Άλμα εις ύψος: 1983

Μελίνα Μενελάου (ΓΣΠ)
 Δρόμος 400 μ: 1983

Η μικτή ομάδα των Κυπρίων μαθητών - αθλητών, που μετέσχε στη Γυμνασιάδα της Ορλεάνης (1976) με τους συνοδούς Κώστα Χατζανδρέου, Επιθεωρητή Σωματικής Αγωγής (δεξιά) και Γεώργιο Μικελλίδη, Προπονητή της ομάδας (αριστερά). Από τους ιστάμενους, δεύτερος και πέμπτος από αριστερά: Αντώνης Γιωργαλλίδης και Μιχαήλ Ροδοσθένους, που πέτυχαν πρώτες νίκες και κατέρριψαν παγκόσμιες επιδόσεις — ο πρώτος στο δρόμο 200 μ. και ο δεύτερος στο άλμα εις μήκος.

ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
 Νίκησε σε Μεσογειακούς και Βαλκανικούς Αγώνες. Πρώτευσε (σκυταλ.) στη Μικρή Ολυμπιάδα και σε Παγκύπριους.

Ο Εθνάρχης Μακάριος υποδέχεται και συγχαίρει την ομάδα των αθλητών-μαθητών που επέστρεψαν - με δυο πρώτες νίκες - από τους Διεθνείς Μαθητικούς Αγώνες της Ορλεάνης το 1976.

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ ΣΤΗΝ Α΄ ΜΙΚΡΗ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

Οι Μικροί Ολυμπιακοί Αγώνες καθιερώθηκαν το 1985 και θα γίνονται κάθε δυο χρόνια. Μετέχουν σ' αυτούς οι ακόλουθες μικρές ευρωπαϊκές χώρες: Κύπρος, Μάλτα, Ανδόρες, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Μονακό, Λουξεμβούργο και Σαν Μαρίνο. Οι πρώτοι Αγώνες διεξήχθησαν στο Σαν Μαρίνο, οι δεύτεροι θα διεξαχθούν στο Μονακό και οι τρίτοι στην Κύπρο.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Νίκησε σε Διεθνείς Σχολικούς Αγώνες.
Πρώτευσε στη Μικρή Ολυμπιάδα και σε Παγκύπριους.

Α΄ ΣΤΙΒΟΣ

Μαρούλα Λάμπρου - Τελώνη
α΄ νίκη, 100 μ (12.04)
α΄ νίκη, Άλμα εις μήκος (6.30 μ)

Μυρούλα Καπιτζή
6΄ νίκη, Άλμα εις μήκος (5.87)

Δώρα Κυριάκου
6΄ νίκη, 200 μ (24.87)
α΄ νίκη, 400 μ (55.45)

Χριστιάνα Μενελάου
α΄ νίκη, 800 μ γυναικών (2:12.15)
γ΄ νίκη, 1500 μ γυναικών (4:50.18)

Ομάδα Σκυταλοδρομίας
(Μαρία Γεωργιάδου, Δώρα Κυριάκου,
Μαρία Δράκου, Μαρούλα Λάμπρου)
α΄ νίκη, 4X100 μ (46.53)

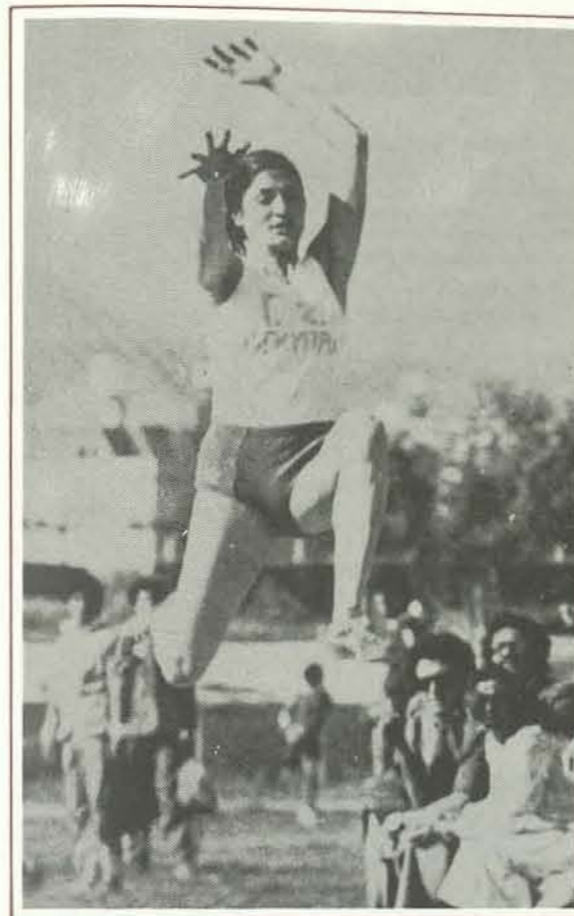
Μάρω Θωμά
6΄ νίκη, Σφαιροβολία (10.47)
δ΄ νίκη, Άλμα εις ύψος (1.58 μ)

Άγγελος Αγγελίδης
α΄ νίκη, 100 μ (10.80)
α΄ νίκη, 200 μ (21.49)

Νίκος Χατζηνικολάου
6΄ νίκη, 100 μ (10.83)

Ελευθέριος Κολοκούδης
6΄ νίκη, 200 μ (21.74)

Φίλιππος Στυλιανούδης
α΄ νίκη, 800 μ (1:52.05)
α΄ νίκη, 1500 μ (4:02.29)

RENA ΠΑΓΔΑΤΗ-ΔΕΝΑΖΗ

Πενταθλήτρια

Νίκησε σε Μεσογειακούς Αγώνες (σκυταλοδρομίας).
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Ομάδα Σκυταλοδρομίας
(Νίκος Χατζηνικολάου, Ελευθέριος Κολοκούδης,
Κώστας Φιλίππιδης, Άγγελος Αγγελίδης)
α΄ νίκη, 4X100 μ (41.08)

Φίλιππος Φιλίππου
α΄ νίκη, 10,000 μ (30:17.17)

Δημήτρης Αραούζος
α΄ νίκη, Άλμα εις μήκος (7.65 μ)

Μιχαήλ Ροδοσθένους
6΄ νίκη, Άλμα εις μήκος (7.20 μ)
γ΄ νίκη, 110 μ με εμπόδια (14.90)

Πέτρος Ευριπίδου
α΄ νίκη, 110 μ με εμπόδια (14.20)

Αλέξης Νεοφύτου
α΄ νίκη, Άλμα εις ύψος (2.09 μ)

Β΄ ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

Κυπριακή Ομάδα
α΄ θέση
(Αγώνες με Μάλτα 91-83,
με Λουξεμβούργο 73-71 και
με Ανδόρες 92-87)

Γ΄ ΤΖΟΥΝΤΟ

Μιχαήλ Σκουρουμούνης
6΄ νίκη (60 κιλά)

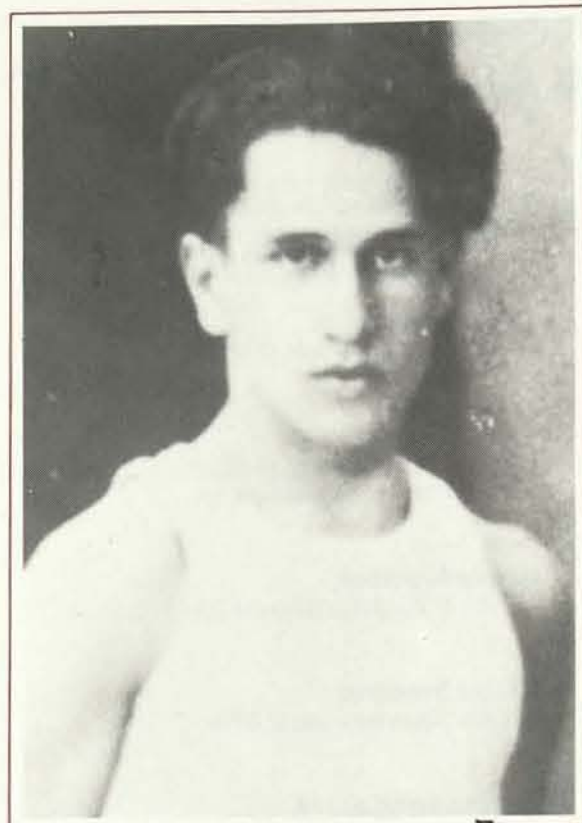
Λάκης Μιχαηλίδης
6΄ νίκη (78 κιλά)

Σπύρος Σπύρου
γ΄ νίκη (65 κιλά)

Δ΄ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ

Ιωάννα Αδάμου
γ΄ νίκη, 100 μ ύπτιο (1:20.68)
γ΄ νίκη, 200 μ ύπτιο (2:55.51)

Άννα - Μαρία Στεφανίδου
δ΄ νίκη, 100 μ πρόσθιο (1:23.05)
ε΄ νίκη, 200 μ πρόσθιο (3:04.50)

ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Πρώτευσε σε Βαλκανικούς, Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.

Αθηνά Επιφανίου
ε΄ νίκη, 100 μ ελεύθερο (1:13.95)

Ομάδα Γυναικών
γ΄ νίκη, 4X100 μ (5:24.45)

Νικόλαος Μιχαήλ
δ΄ νίκη, 200 μ ύπτιο (2:26.03)
ε΄ νίκη, 100 μ ύπτιο (1:13.05)

Χρίστος Χρίστου
δ΄ νίκη, 100 μ πεταλούδα (1:07.67)
ε΄ νίκη, 100 μ ελεύθερο (0:59.34)
ε΄ νίκη, 200 μ ελεύθερο (2:13.36)

Χαράλαμπος Βαρναβίδης
ε΄ νίκη, 100 μ πρόσθιο (1:16.57)
γ΄ νίκη, 200 μ πρόσθιο (2:47.72)

Χαράλαμπος Παναγιίδης
δ΄ νίκη, 200 μ πρόσθιο (2:48.15)

Ομάδα Ανδρών
γ΄ νίκη, 4X100 μ (4:31.46)

Ε΄ ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ

Δημήτρης Λόρδος
ζ΄ θέση (174 βαθμοί)

Τάσος Λόρδος
θ΄ θέση (166 βαθμοί)

ΣΤ΄ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ

Ανδρέας Αγρότης
ε΄ νίκη,
Απόσταση 80 χλμ (6:35.00)

Αντώνης Παγούρας, μέλος ΔΣ
ΓΣΠ, **Τσιάρης Μουκόρα**, Προπο-
νητής Ολυμπιακής Ομάδας Κένυ-
ας και **Αντρέας Χατζηβασιλείου**,
Πρόεδρος Συνδέσμου Γυμνα-
στών Κύπρου. Πήραν μέρος στο
Παγκόσμιο Συνέδριο Προπονητών
Στίβου (Αθήνα, 1969).

ΚΥΠΡΙΟΙ ΑΘΛΗΤΕΣ - ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΣΧΟΛΙΚΑ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΑ

Τα Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα άρχισαν το 1973. Σ' αυτά μετέχουν μαθητές και μαθήτριες γυμνασιακής φοίτησης από διάφορες χώρες. Οι πρώτοι αγώνες τελέστηκαν στην Ελλάδα με οργανωτή το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων το 1973.

ΣΤΙΒΟΣ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΔΑ 1973 (Αθήνα)

Γιαννάκης Κονναρής
β΄ νίκη, 800 μ (1:53)

ΓΥΜΝΑΣΙΑΔΑ 1976 (Ορλεάνη, Γαλλίας)

Αντώνης Γεωργαλλίδης
α΄ νίκη, 200 μ (21.40)
παγκόσμια επίδοση γυμνασίων

Μιχαήλ Ροδοσθένους
α΄ νίκη, Άλμα εις μήκος (7.44 μ)
παγκόσμια επίδοση γυμνασίων

Ανδρέας Χατζηγιάννης
β΄ νίκη, Σφαιροβολία (16.38 μ)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1978 (Αυστρία)

Ομάδα Μαθητριών Κύπρου
γ΄ θέση, Δρόμος σε Ανώμαλο Έδαφος

Ομάδα Μαθητών Κύπρου
δ΄ θέση, Δρόμος σε Ανώμαλο Έδαφος

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ 1979 (Λίλλη, Γαλλίας)

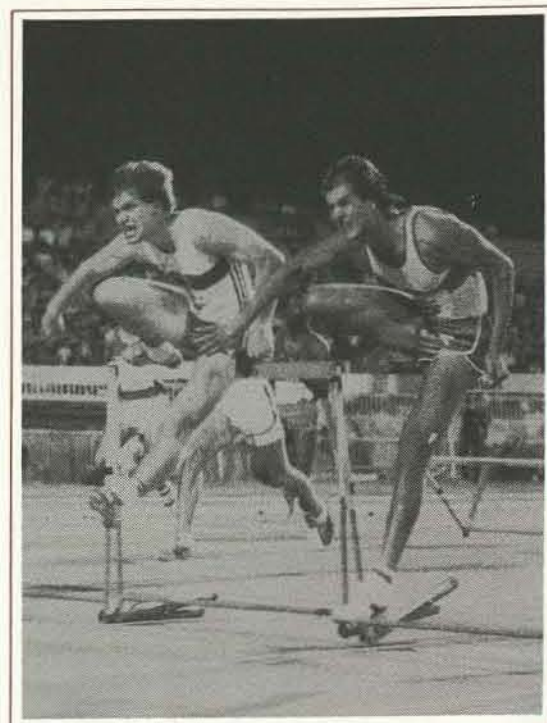
Αναστάσιος Τζιωνής
α΄ νίκη, Άλμα εις ύψος (2.16 μ)

Μάριος Χατζανδρέου
β΄ νίκη, Άλμα τριπλούν (15.36 μ)

Πάμπος Χρυσάνθου
β΄ νίκη, 100 μ (11.35)

ΝΤΙΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Νίκησε σε Βαλκανικούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

Οι αδελφοί Πέτρος και Νίκος Ευριπίδου

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Νίκησε σε Βαλκανικούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους, Μικρής Ολυμπιάδας και Παγκύπριους.

ΝΙΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Νίκησε σε Βαλκανικούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους.

Ευαγγελία Τουραπή

8^η νίκη, Σφαιροβολία (14.63 μ)

Μυρούλα Καπιτζή

8^η νίκη, Άλμα εις μήκος (5.88 μ)

Φίλιππος Στυλιανούδης

γ^η νίκη, 800 μ (1:55.8)

ΓΥΜΝΑΣΙΑΔΑ 1980 (Τορίνο, Ιταλίας)

Άγγελος Αγγελίδης

8^η νίκη, 200 μ (22.33)

γ^η νίκη, 100 μ (10.98)

Μελίνα Μενελάου

γ^η νίκη, 400 μ (56.99)

Μυρούλα Καπιτζή

γ^η νίκη, Άλμα εις μήκος (5.80 μ)

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1980 (Γαλλία)

Ομάδα Κυπρίων Μαθητριών

7^η θέση, Δρόμος σε Ανώμαλο Έδαφος

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ 1981

(Μπέρμιγχαμ, Αγγλίας)

Μανώλης Εμμανουήλ

γ^η νίκη, Άλμα εις μήκος (7.23 μ)

ΓΥΜΝΑΣΙΑΔΑ 1982 (Λίλλη, Γαλλίας)

Θέμης Κυριακίδης

8^η νίκη, 800 μ (1:56.2)

Μιχαήλ Θεοδώρου

γ^η νίκη, Άλμα εις ύψος (2.03 μ)

ΓΥΜΝΑΣΙΑΔΑ 1984 (Φλωρεντία, Ιταλίας)

Μαρία Δράκου

α^η νίκη, Άλμα εις μήκος (5.95 μ)

Νίκος Αδάμου

γ^η νίκη, 400 μ (48.41)

Δώρα Κυριάκου

γ^η νίκη, 400 μ (56.70)

Χριστιάνα Φιλίππου

ς^η νίκη, Άλμα εις μήκος (5.63 μ)

Παναγιώτης Λαμπριανίδης

δ^η νίκη, Ακοντισμός (60.90)

Πέτρος Θεοδοσίου

ε^η νίκη, 800 μ (1:56.56)

ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ

ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1976 (Ολλανδία)

Γυμνάσιο Κύκκου Α'

δ^η θέση

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1980 (Αγγλία)

Γυμνάσιο Κύκκου Α'

ς^η θέση

Γυμνάσιο Κύκκου Β'

ς^η θέση

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1982 (Βέλγιο)

Γυμνάσιο Κύκκου Α'

ε^η θέση

Γυμνάσιο Λεμεσού Ε'

ς^η θέση

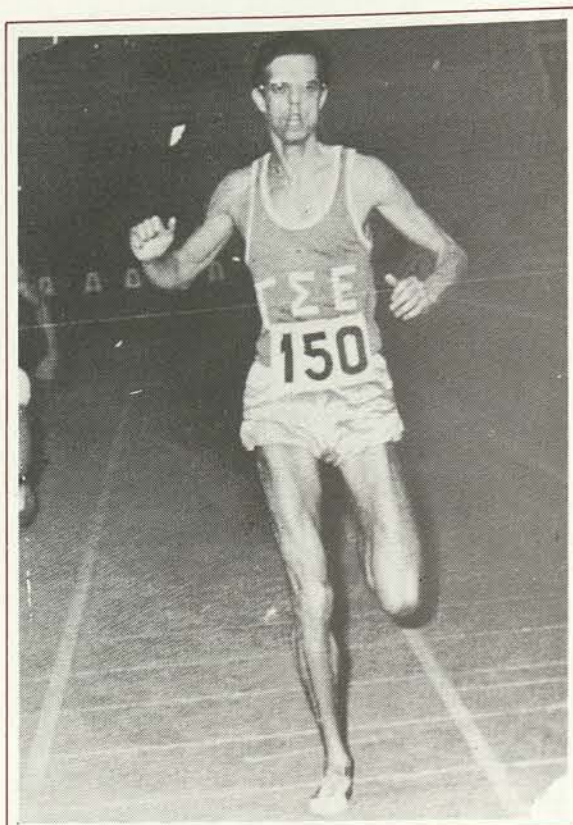
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Πενταθλητής - Δεκαθλητής

Νίκησε σε Βαλκανικούς Αγώνες.

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους.

ΧΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
 Νίκησε σε Βαλκανικούς Αγώνες.
 Πρώτευσε σε Παγκύπριους.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1977
 (Ισπανία)

Μικτή Μαθητική Ομάδα Κύπρου
 ς' θέση

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ 1985
 (Δανία)

Γυμνάσιο Κύκκου Β'
 ς' θέση

Κατάθεση στεφάνου στον τάφο του Εθνάρχη Μακάριου από ομάδα αθλητριών Ελλάδας και Κύπρου.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝΙΚΕΣ – ΑΝΤΡΕΣ

Από το 1896 ως το 1985
 (α' νίκη)

Οι πρώτοι Παγκύπριοι Αγώνες έγιναν το 1896 στη Λεμεσό και αποτελούσαν πρόκριση για τους προκριματικούς των Ολυμπιακών Αγώνων που θα γίνονταν στην Αθήνα. Από τότε τελούνταν κάθε χρόνο σε μια από τις έξι πόλεις εκ περιτροπής. Όμως, ύστερα από την τούρκικη εισβολή (1974), η Αμμόχωστος και η Κερύνεια οργανώνουν τους Αγώνες στη Λευκωσία ή τη Λεμεσό. Σε 26 περιπτώσεις, οι Παγκύπριοι Αγώνες ματαιώθηκαν για διάφορους λόγους.

Ιωάννης Κολακίδης (ΓΣΟ)
 Άλμα εις ύψος: 1896 1899
 Άλμα τριπλούν: 1896
 Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1900 1904

Αναστάσιος Ανδρέου (ΓΣΟ)
 Δρόμοι 100, 400, 110 μ με εμπόδια και
 Άλμα απλούν: 1896

Χαράλαμπος Νικολαΐδης (ΓΣΠ)
 Δρόμος 800 μ: 1896

Κ. Ποδαρόπουλος (ΓΣΠ)
 Σφαιροβολία και Μονόζυγο: 1896

Μενέλαος Φραγκούδης (ΓΣΟ)
 Άλμα επί κοντώ: 1896

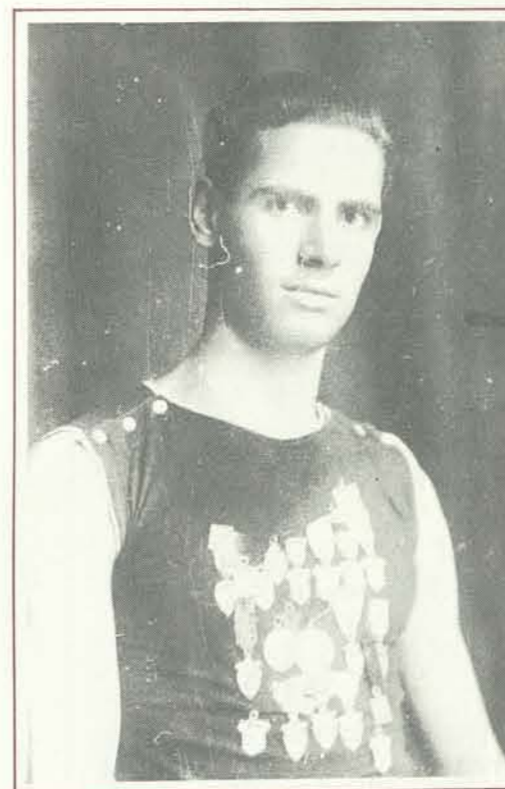
Κώστας Συμεωνίδης (ΓΣΟ)
 Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1898
 Κρίκοι για επίδειξη δύναμης: 1899
 Άλλα αθλήματα: 1900 1903 - 5

Ευριπίδης Ιακωβίδης (ΓΣΚ)
 Δρόμοι 100 και 400 μ: 1898

Μιχαήλ Ρωσσιδής (ΓΣΟ)
 Δρόμος 800 μ: 1898
 Δρόμοι 100 και 400 μ: 1898 - 1900
 Άλμα τριπλούν και Λιθοβολία: 1899 1900
 Άλμα επί κοντώ και Εφαλτήριο με βατήρα: 1899

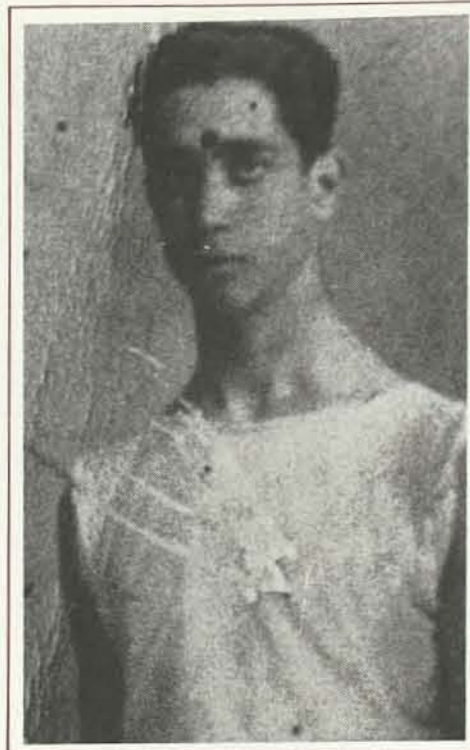
Ιορδάνης Μιχαηλίδης (ΓΣΠ)
 Δρόμος 1500 μ: 1898

Κ. Πανταζής (ΓΣΠ)
 Άλμα απλούν και τριπλούν: 1898

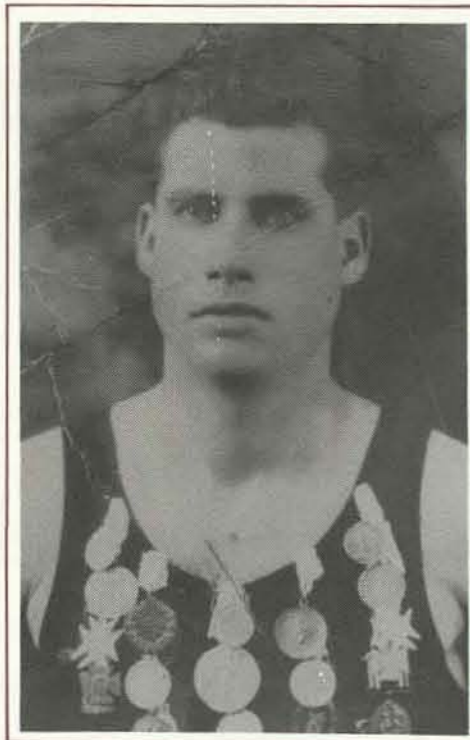
ΒΥΡΩΝ ΧΑΧΟΛΙΑΔΗΣ
 Δεκαθλητής
 Πρώτευσε σε Πανελληνίους Αγώνες.

ΦΡΕΟΣ ΜΙΚΕΛΛΙΔΗΣ

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΟΥΡΗΣ

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

Ευριπίδης Τσοπάνογλου (ΓΣΠ)
Εφαλτήριο μετά και άνευ λαβίδων και
Άλμα επί κοντώ: 1898

Π. Καλαθάς (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1898

Χ. Ιερωνύμου (ΓΣΠ)
Μονόζυγο: 1898

Σπ. Μιχαηλίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1898

Ανδρέας Κοντός (ΓΣΠ)
Κρίκοι: 1898
Κρίκοι, Δίζυγο, Εφαλτήριο: 1899

Αντ. Λοίζου (ΓΣΠ)
Αναρρίχηση επί κάλω*: 1898 1899

Φιλόκυπρος Κισσονέργης (ΓΣΠ)
Δισκοβολία: 1898 1899
Σφαιροβολία: 1899
Ξιφασκία: 1905

Γιώβος Κανθόπουλος (ΓΣΠ)
Σκοποβολή: 1898

Αριστ. Γεωργιάδης (ΓΣΠ)
Άρση βαρών με ένα και με δυο χέρια: 1898

Παναγής Κωνσταντή (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος δρόμος: 1898

Σταύρος Παφίτης (ΓΣΠ)
Δίζυγο: 1898

Κωνσταντίνος Οικονομίδης (ΓΣΠ)
Μονόζυγο: 1899 1900
Κρίκοι: 1900

Αριστ. Μιχαηλίδης (ΓΣΚ)
Μονόζυγο: 1899 1902
Δίζυγο: 1902

Δημήτριος Ρωσσιδης (ΓΣΟ)
Ποδηλασία (βραδύτητας): 1899
Ποδηλασία 10 μιλίων: 1900

* κάλω = χοντρό σχοινί

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΙΤΣΙΓΚΑΣ

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

Βίας Φραγκούδης (ΓΣΟ)
Άλμα επί κοντώ: 1899 1900
Άλμα εις μήκος άνευ φοράς: 1900

Μιχαήλ Φούρναρης (ΓΣΟ)
Άρση βαρών με ένα και με δυο χέρια: 1899
Πάλη, Άρση βαρών με δυο χέρια: 1900
Άρση βαρών με δυο χέρια: 1903 1904

Θεόδωρος Ρωσσιδης (ΓΣΟ)
Ποδηλασία: 1899 1900

Ιωάννης Τσοπάνογλου (ΓΣΠ)
Εφαλτήριο: 1899

Χαράλαμπος Τζαπούρας (ΓΣΖ)
Μαραθώνιος δρόμος: 1899

Οδυσσεύς Μιχαηλίδης (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1899

Ιωάννης Κυριακίδης (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1899

Γεώργιος Ευθυβούλου (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1899

Σωκράτης Πηλαθάκης (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1899

Ξενοφών Ηλιάδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1899

Αριστείδης Ζήνων (ΓΣΟ)
Δρόμος 110 μ. με εμπόδια: 1899

Νικόλαος Χρυσάνθου (ΓΣΟ)
Άρση βαρών: 1899

Κ. Ευστρατίου (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1900

Χριστόδουλος Σώζος (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1900

Ν. Ρωσσιδης (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1900

Χρ. Ρωσσιδης (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1900

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΤΖΗΩΣΗΦ

Πενταθλητής

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΡΘΟΥΡΟΣ ΣΚΙΑΔΑΣ

Πενταθλητής

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.**Αλέκος Ζήνων (ΓΣΟ)**Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1900 1902
Δίζυγο, Άλμα εις μήκος και τριπλούν και
Δρόμος 100 μ: 1902
Άλμα εις μήκος, ύψος και επί κοντώ: 1904
Άλμα εις μήκος: 1905**Ισιδωρος Μακρίδης (ΓΣΟ)**

Άλμα απλούν: 1900

Α. Μητσάκης (ΓΣΖ)

Μονόζυγο: 1900

Ι. Χριστοφάκης (ΓΣΖ)

Μονόζυγο: 1900

Α. Νικολαΐδης (ΓΣΠ)

Άρση βαρών: 1900

Κύπρος Ιωαννίδης (ΓΣΠ)

Σφαιροβολία: 1900

Ν. Αναστασίου (ΓΣΟ)

Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1900

Ιωσήφ Νικολάου (ΓΣΖ)

Μαραθώνιος δρόμος: 1900

Ευέλθων Τελλίδης (ΓΣΖ)Κρίκοι: 1900
Κρίκοι, Αναρρίχηση επί κάλω: 1902 - 4
Μονόζυγο: 1904**Παύλος Παυλίδης (ΓΣΟ)**Δισκοβολία: 1900
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1904**Σ. Μελίδης (ΓΣΠ)**

Δίζυγο: 1900

Ι. Μακρυγιάννης (ΓΣΠ)

Ποδηλασία (βραδύτητας): 1900

Παναής Κωνσταντάς (ΓΣΖ)

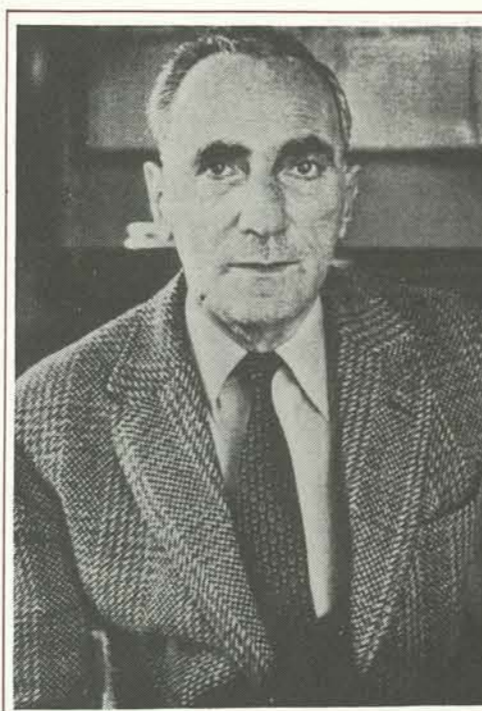
Ελληνορωμαϊκή Πάλη: 1900

Σπύρος Στροβίλιος (ΓΣΠ)Άλμα εις ύψος: 1900 1902 1903
Δρόμος βάδην: 1903
Άλμα επί κοντώ: 1905**Αιμίλιος Μιχαηλίδης (ΓΣΖ)**

Άλμα επί κοντώ: 1902-4

ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ

Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΑΡΧΟΝΤΙΔΗΣ

Πενταθλητής

Πολυνίκης Αθλητής σε
Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.**Χρ. Ταμανάς (ΓΣΠ)**Σφαιροβολία: 1902
Δίζυγο: 1903
Δίζυγο και Μονόζυγο: 1904
Δίζυγο, Μονόζυγο, Άρση βαρών: 1905**Γεώργιος Ζήνων (ΓΣΟ)**Άλμα τριπλούν: 1902
Άλμα εις μήκος: 1903
Άλμα εις ύψος και τριπλούν: 1904
Δρόμοι 100 και 400 μ, Άλμα εις ύψος
και τριπλούν και Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1905 1915**Χαράλαμπος Αντωνόπουλος (ΓΣΖ)**

Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1902

Παναής Κωνσταντή (ΓΣΠ)

Πάλη: 1902

Θεόδωρος Κωνσταντινίδης (ΓΣΠ)

Άρση βαρών: 1902

Θωμάς Κωνσταντινίδης (ΓΣΖ)

Δρόμος βάδην 1000 μ: 1902

Κ. Ουώτκινς (ΓΣΖ)

Ποδηλασία: 1902

Γ. Ίτυς (ΓΣΠ)

Άρση βαρών: 1902

Νικόλαος Φλωρίδης (ΓΣΖ)

Δρόμοι 400, 800 και 1500 μ: 1902 - 5

Κώστας Παντελίδης (ΓΣΖ)

Λιθοβολία: 1902

Κ. Δύναμος (ΓΣΠ)

Μαραθώνιος δρόμος: 1902

Νέαρχος Χρυσσοστομίδης (ΓΣΟ)Σφαιροβολία, Λιθοβολία, Άλμα τριπλούν και
Δρόμος 400 μ: 1903
Δρόμοι 100 και 400 μ και Σφαιροβολία: 1904**Ανδρέας Μικέλης (ΓΣΖ)**Άρση βαρών με ένα χέρι: 1903
Άρση βαρών, Λιθοβολία, Δισκοβολία: 1904
Λιθοβολία, Δισκοβολία: 1905
Ελληνική Δισκοβολία: 1910
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1915 1919

ΗΡΩ ΤΣΑΓΚΑΡΙΔΟΥ-ΜΙΤΣΙΔΟΥ
Πολυνίκης Αθλήτρια σε
Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

ΤΟΥΡΧΑΝ ΟΣΤΖΙΟΥΚ
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.

Γιάγκος Ρωσσιδής (ΓΣΟ)
Ποδηλασία: 1903

Μιχαήλ Φυτός (ΓΣΟ)
Άρση βαρών: 1903 1905 1910 1911 1923 1924
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1904
Σφαιροβολία: 1910 1911 1915

Ν. Θεμιστοκλέους (ΓΣΖ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1903

Α. Τζυρκώτης (ΓΣΖ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1903

Κ. Κουπάς (ΓΣΖ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1903

Α. Σπιθαδώρος (ΓΣΖ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1903

Γεώργιος Βουτουριδής (ΓΣΖ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1903

Ι Αδάμου (ΓΣΟ)
Μαραθώνιος δρόμος: 1903

Αθαν. Πιερίδης (ΓΣΖ)
Ποδηλασία: 1903

Χρ. Στροβίλιος (ΓΣΠ)
Δρόμος 1500 μ: 1905
Δρόμος βάδην: 1903 1905
Σκοποβολή: 1910

Νέαρχος Πιερίδης (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1904

Γιάγκος Δελταρού (ΓΣΟ)
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1904

Θ. Θεοχαρίδης (ΓΣΖ)
Δρόμος βάδην 1000 μ: 1904
Άλμα εις ύψος άνευ φοράς: 1915

Χριστιανός Ρωσσιδής (ΓΣΟ)
Ποδηλασία: 1904
Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1911

Μελής Κωνσταντίνου (ΓΣΟ)
Μαραθώνιος δρόμος: 1904 1905

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΑΡΑΖΗΣ
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
και Παγκύπριους Αγώνες.

Νέστωρ Νικολαΐδης (ΓΣΠ)
Κρίκοι: 1905

Ξ. Παπαπούλου (ΓΣΠ)
Δίζυγο: 1905

Κύρος Νεοφυτιδής (ΓΣΠ)
Ξιφασκία: 1905

Ευάγγελος Ευαγγελιδής (ΓΣΠ)
Σκοποβολή: 1905

Ε. Πρενς (ΓΣΠ)
Ποδηλασία: 1905

Φιλόχριστος Υδραίος (ΓΣΟ)
Αναρρίχηση επί κάλω: 1910

Ζήνων Μιτσιγγιδής (ΓΣΠ)
Ακοντισμός, Λιθοβολία και Σκοποβολή: 1910
Σκοποβολή: 1911

Σταύρος Ιωσήφ (ΓΣΟ)
Δρόμος 1500 μ: 1910
Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1911 1915

Γεώργιος Μαρτούδης (ΓΣΠ)
Άλμα απλούν και τριπλούν: 1910

Κώστας Νικολαΐδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια,
Άλμα εις ύψος και επί κοντώ: 1910 1915
Ελληνική Δισκοβολία: 1911

Ευαγόρας Καραγεωργιάδης (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος και ύψος άνευ φοράς: 1910 1911
Δρόμος 100 μ: 1911

Α. Ξενοφώντος (ΓΣΠ)
Ποδηλασία: 1910

Χρ. Γεωργιάδης (ΓΣΠ)
Δρόμος βάδην: 1910
Άλμα εις ύψος: 1910 1911

Κώστας Γεωργίου (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 400 μ: 1910 1911
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1911

Ματθαίος Μαρούχος (ΓΣΠ)
Ελληνορωμαϊκή Πάλη: 1910

ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΛΛΙΔΗΣ
 Πρώτευσε σε Πανελλήνιους Αγώνες,
 σε Διεθνείς Σχολικούς και σε Παγκύπριους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΚΕΛΛΙΔΗΣ
 Δεκαθλητής
 Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
 και Παγκύπριους Αγώνες.

Λοΐζος Κυριακού (ΓΣΠ)
 Μαραθώνιος δρόμος: 1910

Δημοσθένης Συμεωνίδης (ΓΣΠ)
 Ξιφασκία: 1910

Σάββας Χατζηκυπρή (ΓΣΠ)
 Δρόμος 800 μ: 1910

Εμμανουήλ Ζερβουδάκης (ΓΣΠ)
 Σκοποβολή: 1910

Πάυλος Συρίχας (ΓΣΟ)
 Ελληνικός Ακοντισμός: 1911 1915 1919

Μενέλαος Υδραίος (ΓΣΟ)
 Δρόμος 5 μιλίων: 1911

Φιλ. Κουντουριώτης (ΓΣΖ)
 Αναρρίχηση επί κάλω: 1911 1915

Νίκος Φιλίππου (ΓΣΖ)
 Δισκοβολία: 1911

Γεώργιος Ξήτος (ΓΣΟ)
 Κολύμβηση 100 μ: 1911

Αντωνάκης Αντωνιάδης (ΓΣΟ)
 Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1911

Γεώργιος Ταβελούδης (ΓΣΟ)
 Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1911

Ιωάννης Κυπραίος (ΓΣΟ)
 Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1911

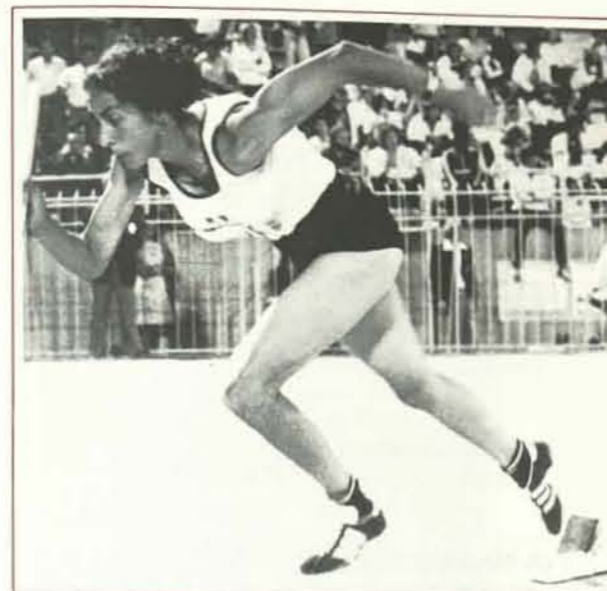
Νικόλαος Αμαξάρης (ΓΣΟ)
 Λεμβοδρομία (τετράκωπος): 1911

Νίκος Χατζηκυπρή (ΓΣΠ)
 Ποδηλασία: 1911

Γιάγκος Ταβελούδης (ΓΣΟ)
 Ιστιοδρομία: 1911

Κ. Μιτσιγγίδης (ΓΣΠ)
 Άλμα εις ύψος: 1915

Σάββας Προκοπίου (ΓΣΟ)
 Δρόμος 5000 μ: 1915

ΣΤΕΛΛΑ ΚΑΛΟΠΑΙΔΗ-ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
 Πενταθλήτρια
 Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
 και Παγκύπριους Αγώνες.
 Νίκησε σε Βαλκανικούς (σκυταλοδρομία).

ΑΝΤΡΗ ΑΒΡΑΑΜ
 Πρώτευσε σε Πανελλήνιους
 και Παγκύπριους Αγώνες.

Κ. Κοκκινοφόρος (ΓΣΟ)
 Μαραθώνιος δρόμος και 5000 μ: 1915
 Δρόμος 5 μιλίων: 1919

Χρ. Χριστοδούλου (ΓΣΖ)
 Άλμα εις μήκος άνευ φοράς: 1915

Μ. Κουλουμπρίδης (ΓΣΠ)
 Άλμα εις μήκος και τριπλούν: 1915

Μ. Χατζηδημητρίου (ΓΣΠ)
 Δρόμος 400 μ: 1915

Αθανάσιος Ανταχόπουλος (ΓΣΖ)
 Λιθοβολία: 1915

Λυκούργος Παράσχος (ΓΣΖ)
 Άλμα επί κοντώ: 1915

Γεώργιος Τσιγαρίδης (ΓΣΠ)
 Ποδηλασία 20 χλμ: 1915
 Ποδηλασία 26 μιλίων: 1919

Φ. Χούρης (ΓΣΟ)
 Ελληνική Δισκοβολία: 1915

Σταύρος Γερασίμου (ΓΣΖ)
 Κολύμβηση 100 μ: 1915

Μιχ. Οικονομίδης (ΓΣΖ)
 Κωπηλατοδρομία: 1915

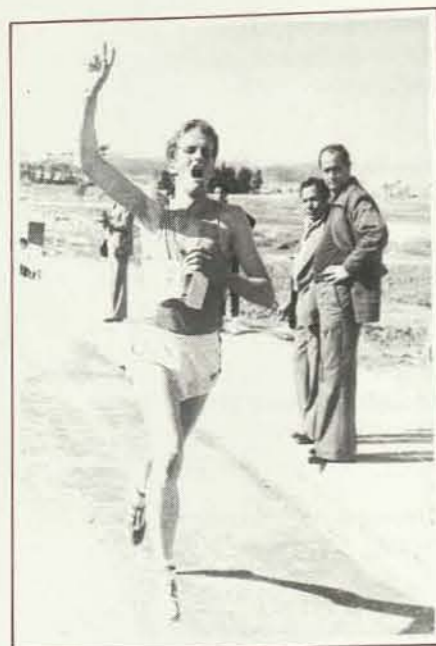
Δ. Διανέλλος (ΓΣΖ)
 Ιστιοδρομία: 1915

Σταύρος Γεωργίου (ΓΣΟ)
 Κολύμβηση 800 μ: 1915

Πασχάλης Παντελίδης (ΓΣΖ)
 Ελληνικός Ακοντισμός: 1915
 Άλμα τριπλούν: 1919

Γλαύκος Βαλδασερίδης (ΓΣΖ)
 Άλμα απλούν: 1919
 Λιθοβολία: 1924

Πολύβιος Τσιγαρίδης (ΓΣΠ)
 Σφαιροβολία: 1919
 Ακοντισμός και Σφαιροβολία: 1922

ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΚΟΝΝΑΡΗΣ

Νίκησε σε Διεθνείς Σχολικούς Αγώνες.
Πρώτευσε σε Πανελληνίους
και Παγκύπριους.

ΕΦΗ ΜΟΥΖΟΥΡΟΥ

Πρώτευσε σε Πανελληνίους
και Παγκύπριους Αγώνες.

Σπύρος Χατζητσαγκάρης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 400, 1500, 800 και
110 μ. με εμπόδια: 1919

Φ. Χιώτης (ΓΣΠ)
Ποδηλασία 5 μιλίων: 1919
Ποδηλασία 36 μιλίων: 1922

Γ. Καλαβός (ΓΣΖ)
Λιθοβολία: 1919
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1922

Περ. Αντωνιάδης (ΓΣΖ)
Αναρρίχηση επί κάλω: 1919

Α. Παυλίδης (ΓΣΖ)
Άλμα επί κοντώ: 1919

Κώστας Ιωαννίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος άνευ φοράς: 1919

Βαρνάβας Μιχαηλίδης (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος άνευ φοράς: 1919 1923

Γεώργιος Παπαδούρης (ΓΣΟ)
Άλμα απλούν και
Δρόμος 192 μ: 1919

Θεόκλητος Τσαπής (ΓΣΖ)
Ακοντισμός: 1919

Ιωάννης Ταλιάνος (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1919
Άλμα εις ύψος και
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1922 1923

Πάυλος Αγγελινίδης (ΓΣΟ)
Ελληνική Δισκοβολία, 1919
Ελληνική Δισκοβολία, Λιθοβολία
και Πένταθλο: 1922
Ελεύθερη και Ελληνική Δισκοβολία
και Λιθοβολία: 1923

Μίκης Ταβερνάρης (ΓΣΠ)
Δρόμος 100 μ: 1919

Σ. Σταυράκης (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος: 1919

Ανδρέας Τσουρής (ΓΣΠ)
Δρόμοι 800, 1500, 5000 μ
και Μαραθώνιος: 1922 1923

ΠΕΤΡΟΣ ΤΣΙΑΚΚΙΡΟΣ

Πρώτευσε σε Πανελληνίους
και Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΥΡΟΥΛΑ ΚΑΠΙΤΖΙΗ

Νίκησε στη Μικρή Ολυμπιάδα και σε
Διεθνείς Σχολικούς.
Πρώτευσε σε Πανελληνίους
και Παγκύπριους Αγώνες.

Κώστας Σκουμπαρέλλος (ΓΣΟ)
Κολύμβηση 400 μ: 1922

Χρ. Λαμπερτίδης (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100 και 192 μ και
Άλμα εις μήκος: 1922

Θ. Κολοκασίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος άνευ φοράς: 1922

Αριστ. Κλεοβούλου (ΓΣΖ)
Άλμα εις ύψος: 1922
Λιθοβολία: 1926

Κώστας Φυτός (ΓΣΟ)
Αναρρίχηση επί κάλω: 1922

Ν. Ανδρέου (ΓΣΖ)
Αναρρίχηση επί κάλω: 1922

Γιάννης Μιχαήλ (ΓΣΠρ)
Κολύμβηση 800 μ: 1922, 1924

Γιάννης Ιωαννίδης (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος άνευ φοράς: 1922
Άλμα εις ύψος: 1923

Θεόδωρος Μορίδης (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ: 1922

Γ. Κατάρας (ΓΣΟ)
Δοκίμι (διτζίμι): 1922

Δ. Μελισσάς (ΓΣΟ)
Κολύμβηση 100 μ: 1922

Φρίξος Μικελλίδης (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1922 1923 1925

Χριστάκης Συμεωνίδης (ΓΣΠ)
Ελληνικός Ακοντισμός: 1922 1924
Πένταθλο: 1923

Γ. Κωνσταντινίδης (ΓΣΟ)
Ελληνικός Ακοντισμός: 1923

Π. Φωτιάδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος άνευ φοράς: 1923

Μιχαήλ Παπαναστασίου (ΓΣΠ)
Αναρρίχηση επί κάλω: 1923 1924

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥΔΗΣ
 Νίκησε σε Διεθνείς Σχολικούς Αγώνες.
 Πρώτευσε στη Μικρή Ολυμπιάδα και σε Παγκύπριους.

ΜΙΧΑΗΛ ΡΟΔΟΣΘΕΝΟΥΣ
 Νίκησε στη Μικρή Ολυμπιάδα.
 Πρώτευσε σε Διεθνείς Σχολικούς και σε Παγκύπριους.

Κωνσταντίνος Μίτσιγγας (ΓΣΟ)
 Δρόμος 400 μ: 1923

Βύρων Ζαφειρόπουλος (ΓΣΟ)
 Ελεύθερος Ακοντισμός,
 Πένταθλο: 1923

Π. Φαντομάς (ΓΣΠ)
 Ποδηλασία 6 και 16 μιλίων: 1923

Κώστας Παντελίδης (ΓΣΠ)
 Δρόμοι 192 και 100 μ και
 Άλμα εις μήκος: 1923

Όμηρος Μικελλίδης (ΓΣΠ)
 Σφαιροβολία: 1923

Μ. Τριλλίδης (ΓΣΠ)
 Άλμα εις ύψος επί κοντώ: 1923 1924

Χαρής Παπαϊωάννου (ΓΣΠ)
 Δρόμος 400 μ: 1924

Χρ. Καλλίνικος (ΓΣΖ)
 Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1924

Νίκος Συμεωνίδης (ΓΣΖ)
 Άλμα εις ύψος: 1924

Αναστάσιος Κοντός (ΓΣΠ)
 Μαραθώνιος: 1924

Μιχαήλ Φυτίδης (ΓΣΟ)
 Δρόμοι 100 και 200 μ: 1924

Διαγόρας Νικολαΐδης (ΓΣΠ)
 Σφαιροβολία: 1924

Γεώργιος Πέτσας (ΓΣΠ)
 Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1924

Παναγιώτης Μακρυγιάννης (ΓΣΠ)
 Άλμα τριπλούν: 1924

Γουίλλιαμ Γουήαρ (ΓΣΖ)
 Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1924

Νικόλαος Σμένης (ΓΣΖ)
 Ελεύθερη Δισκοβολία και
 Σφαιροβολία με δυο χέρια: 1924

ΑΛΕΞΗΣ ΝΕΟΦΥΤΟΥ
 Πρώτευσε σε Αγώνες Μικρής Ολυμπιάδας
 και σε Παγκύπριους.

ΝΕΔΗ ΣΜΥΡΝΙΟΥ
 Νίκησε σε Διεθνές Σχολικό Πρωτάθλημα,
 σε Πανελλήνιους Αγώνες και σε Διεθνείς
 με την Εθνική Στίβου Ελλάδας.

Γεώργιος Ξενοφώντος (ΓΣΠ)
 Ελληνική Δισκοβολία: 1924

Αβραάμ Μάρκου (ΓΣΕ)
 Δρόμος 5000 μ: 1924

Παύλος Χριστοδούλου (ΓΣΟ)
 Κολύμβηση: 1924

Γ. Βαγιανός (ΓΣΖ)
 Ιστιοδρομία: 1924

Κύπρος Αχιλλέως (ΓΣΟ)
 Άλμα εις μήκος: 1924

Δημήτριος Βασιλείου (ΓΣΟ)
 Κολύμβηση 100 και 400 μ: 1924

Κ. Στυλιανού (ΓΣΖ)
 Κωπηλασία: 1924

Ν. Ρούσος (ΓΣΟ)
 Ιστιοδρομία: 1925

Δημήτρης Πετρίδης (ΓΣΠ)
 Δρόμοι 100 και 200 μ: 1926 1927

Μιχαήλ Ιωαννίδης (ΓΣΠ)
 Δρόμος 1500 μ: 1926

Δημήτρης Πατσαλίδης (ΓΣΠ)
 Ακοντισμός: 1926

Χριστάκης Ιωάννου (ΓΣΠ)
 Πεζοπορία: 1926-28

Αναστάσιος Φωτόπουλος (ΓΣΖ)
 Δρόμος 400 μ: 1927 1928

Γεώργιος Κανάρης (ΓΣΠ)
 Ποδηλασία 26 μιλ.: 1927 - 29

Χρίστος Φάντης (ΓΣΠ & ΓΣΕ)
 Πεζοπορία: 1927 1930

Παναγιώτης Αναστασιάδης (ΓΣΠ)
 Μαραθώνιος: 1927

Βαχέ Παλιάν (ΓΣΠ)
 Σφαιροβολία, Σφαιροβολία με δυο χέρια,
 Ελεύθ. και Ελλην. Δισκοβολία: 1928 - 31

ΑΝΤΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΙΔΗΣ
Νίκησε σε Διεθνές Σχολικό Πρωτάθλημα.

ΤΑΣΟΣ ΤΖΙΩΝΗΣ
Πρώτευσε σε Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα
και σε Παγκύπριους Αγώνες.

Κώστας Πετρίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος, μήκος, τριπλούν
και Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1928

Ρένος Φραγκούδης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1928

Άγγελος Χατζηιωσήφ (ΓΣΠ)
Πένταθλο και Ακοντισμός: 1928
Άλμα επί κοντώ: 1928 1929

Κώστας Τσούκας (ΓΣΕ)
Μαραθώνιος: 1928 1929

Αράμ Τερζιάν (ΓΣΖ)
Δρόμος 800 μ: 1928

Χαράλαμπος Αργυριδής (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος δρόμος: 1928 1930 1931
Δρόμος 5000 μ: 1931

Χριστόδουλος Συμεωνίδης (ΓΣΕ & ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1929 - 39
Άλμα εις μήκος: 1933-37 1939 1940
Άλμα εις ύψος: 1933-35

Γεώργιος Πέτσας (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1929 1930
Δρόμος 110 μ με εμπόδια και 400 μ: 1930

Νικόλης Κυριακίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 100 μ: 1929 1930
Δρόμος 200 μ: 1930

Γεώργιος Ιωαννίδης (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1929

Χουσεΐν Τζιαχίτ (ΓΣΖ)
Άλμα εις μήκος και
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1929

Γεώργιος Κανάρης (ΓΣΠ)
Ποδηλασία 26 μιλ.: 1929

Αρθούρος Σκιαδάς (ΓΣΖ)
Πένταθλο: 1929
Λιθοβολία: 1929 1930

Γ. Σχράιμ (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1929

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΟΥΡΑΠΗ
Νίκησε σε Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα.
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΝΕΛΑΟΥ
Νίκησε σε Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα.
Πρώτευσε σε Πανελλήνιους και Παγκύπριους Αγώνες.

Ματθαίος Γιαννακού (ΓΣΟ)
Διτζίμι (άρση βάρους): 1929

Δημήτριος Γρηγορίου (ΓΣΖ)
Άλμα εις ύψος: 1930

Κώστας Τσουρής (ΓΣΠ)
Δρόμοι 1500 και 5000 μ: 1930

Πάυλος Βαθλίτης (ΓΣΖ)
Άλμα επί κοντώ: 1930

Γεώργιος Σιάντος (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1930 1934

Σάββας Παναγίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1930
Ακοντισμός: 1931

Ανδρέας Γιάγκου (ΓΣΕ)
Πένταθλο: 1930

Μιχαήλ Γεωργίου (ΓΣΟ)
Διτζίμι (άρση βάρους): 1930

Ε. Ιωαννίδης (ΓΣΟ)
Σφαιροβολία: 1931

Ανδρέας Παπαδόπουλος (ΓΣΖ)
Δρόμοι ημιαντοχής: 1931

Λεωνίδας Παναγιωτίδης (ΓΣΖ)
Δρόμος 100 μ: 1931

Ανδρέας Παπαμιχαήλ (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1931

Δημήτριος Μιλτιάδου (ΓΣΖ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1931 1937
Δρόμος 400 μ: 1931
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1935-38

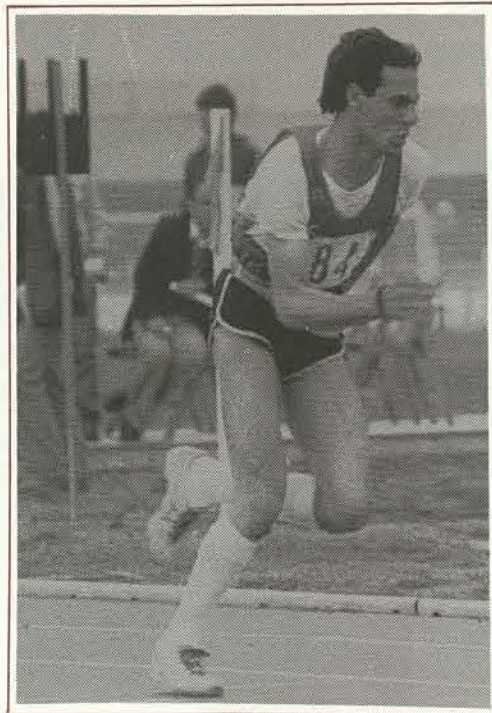
Ανδρέας Μικελλίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 200 μ: 1931
Σφαιροβολία και Λιθοβολία: 1939 1940

Γεώργιος Λυσιώτης (ΓΣΖ)
Διτζίμι (άρση βάρους): 1931

ΜΑΡΙΑ ΔΡΑΚΟΥ

Πρώτευσε στη Μικρή Ολυμπιάδα (σκυταλ.)
και σε Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα.

ΝΙΚΟΣ ΑΔΑΜΟΥ

Νίκησε σε Διεθνή Σχολικά Πρωταθλήματα.
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Χριστάκης Κουλουμάς (ΓΣΖ)
Άλμα επί κοντώ: 1931

Κίμων Καραγεωργιάδης (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1935 - 37
Δρόμος 200 μ: 1935 1937
Δρόμος 400 μ: 1931 1935 1937 1938

Πέτρος Ηλία (ΓΣΟ)
Πένταθλο: 1931

Μιχαήλ Μέρτακας (ΓΣΕ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1933 1938
Πένταθλο: 1933
Άλμα εις μήκος: 1938
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1938

Κώστας Λαδάς (ΓΣΕ)
Σφαιροβολία: 1933

Βάσος Συμεωνίδης (ΓΣΕ)
Δρόμοι 400 μ και 110 μ με εμπόδια: 1933
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1933 1934

Κώστας Σολέας (ΓΣΟ)
Ελληνική Δισκοβολία: 1933
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1933 - 35
Πένταθλο: 1934

Στέλιος Κυριακίδης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 5000 και 10,000 μ: 1933-35 1939 1945
Δρόμος 1500 μ: 1934 1939
Μαραθώνιος: 1934 1935 1939 1945

Ευαγόρας Φυλακτού (ΓΣΟ)
Λιθοβολία: 1933 1936
Σφαιροβολία: 1936
Ακοντισμός: 1939

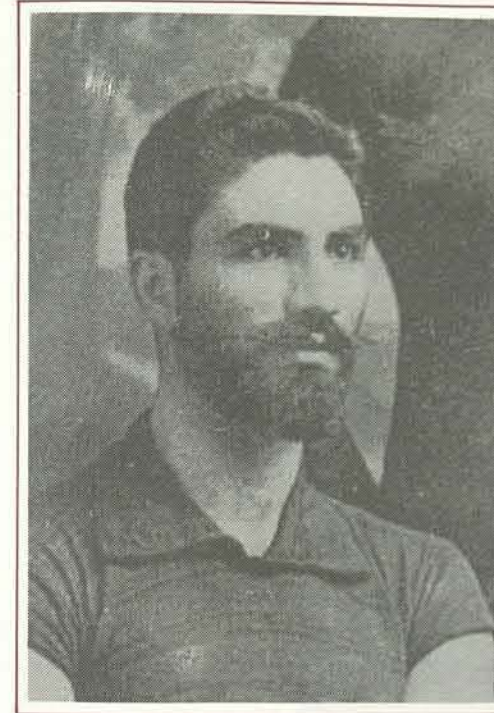
Ευριπίδης Χριστοφίδης (ΓΣΠ)
Άλμα επί κοντώ: 1933 1935

Παναγιώτης Κίνας (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1933-35 1938
Δρόμοι 400 και 1500 μ: 1935

Γεώργιος Αφάμης (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1934
Δρόμος 200 μ: 1936

Γεώργιος Ντάκλας (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1934

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝΙΚΕΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΛΑΚΙΔΗΣ
(1896)ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
(1899)ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΡΩΣΙΔΗΣ
(1900)ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΩΖΟΣ
(1900)

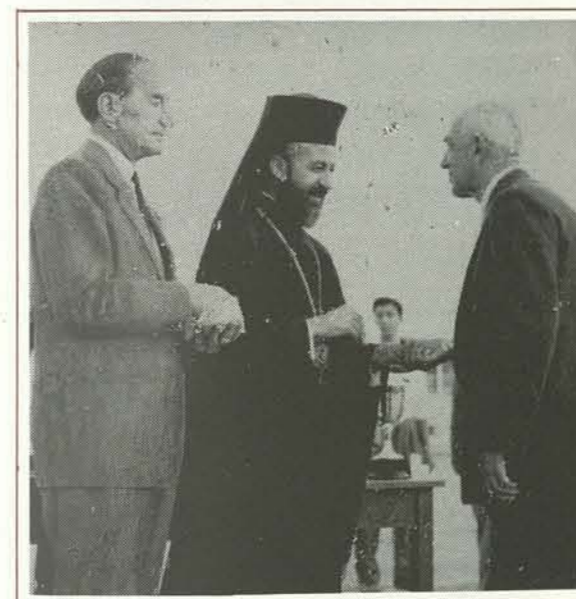

Ένα από τα αρχαιότερα στην Κύπρο κύπελλα αγώνων στίβου. Το κέρδισε ο Ιωάννης Κολακίδης το 1804 σε αγώνες του Αγγλικού Κολλεγίου Σμύρνης.

ΑΛΕΚΟΣ ΖΗΝΩΝ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΤΟΥΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Φαίδων Καλοδίκης (ΓΣΖ)
Σφαιροβολία: 1934 1935 1938
Ελληνική Δισκοβολία: 1934 1935 1939 1940

Βάσος Αϊθαλιώτης (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1934

Βίκτωρ Μουστερής (ΓΣΟ)
Λιθοβολία: 1934

Σάββας Τριλλιδής (ΓΣΠ)
Άλμα επί κοντώ: 1934 1939

Γεώργιος Σχοινής (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ: 1934

Χρίστος Μάρκου (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1935 - 37

Αντώνης Γιάλλουρος (ΓΣΟ & ΓΣΕ)
Λιθοβολία: 1935 1937 1938
Πένταθλο: 1936
Ελληνική Δισκοβολία: 1936-38 1945 1946
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1936-40 1945 1946
Σφαιροβολία: 1937 1945 1946 1948

Άρης Μουσουλιδής (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1935 1936

Ελευθέριος Βενιζέλος (ΓΣΕ)
Πένταθλο: 1935

Αγαθοκλής Γκέστας (ΓΣΟ)
Δρόμοι 1500 και 10,000 μ: 1936
Δρόμος 5000 μ: 1936 - 38

Εμθέρ Χιλμή (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1936

Λοίζος Νούρμης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 400 και 800 μ: 1936
Δρόμος 800 μ: 1937

Θεοφάνης Θεοφάνους (ΓΣΕ)
Μαραθώνιος: 1936
Δρόμος 5000 μ: 1937

Βασίλης Νικολάου (ΓΣΕ)
Άλμα επί κοντώ: 1937

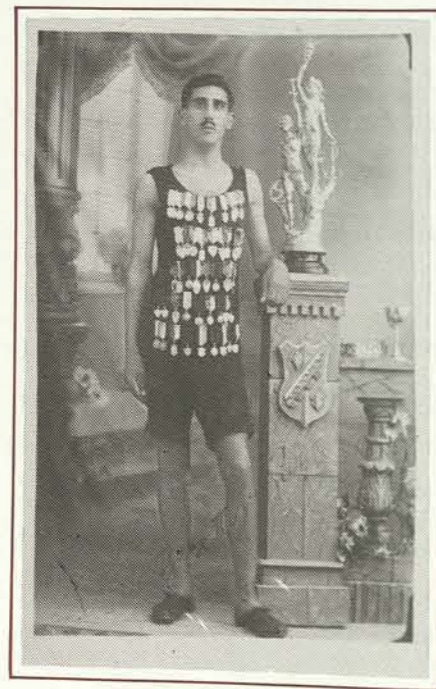
Γεώργιος Λοιζίδης (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος: 1937

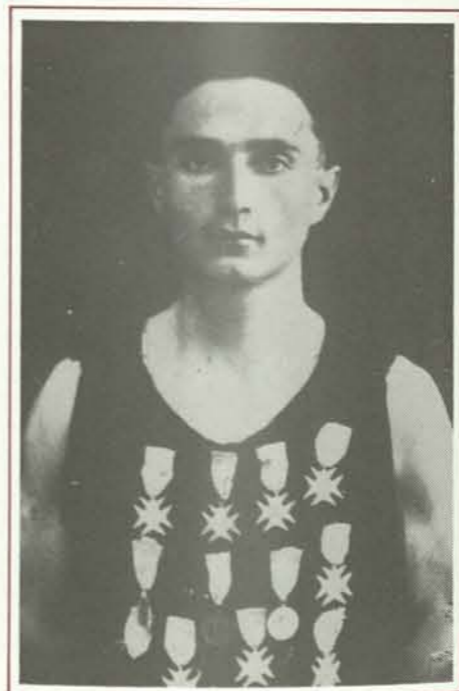
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΣΠΥΡΟΣ ΧΑΤΖΗΣΑΓΚΑΡΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

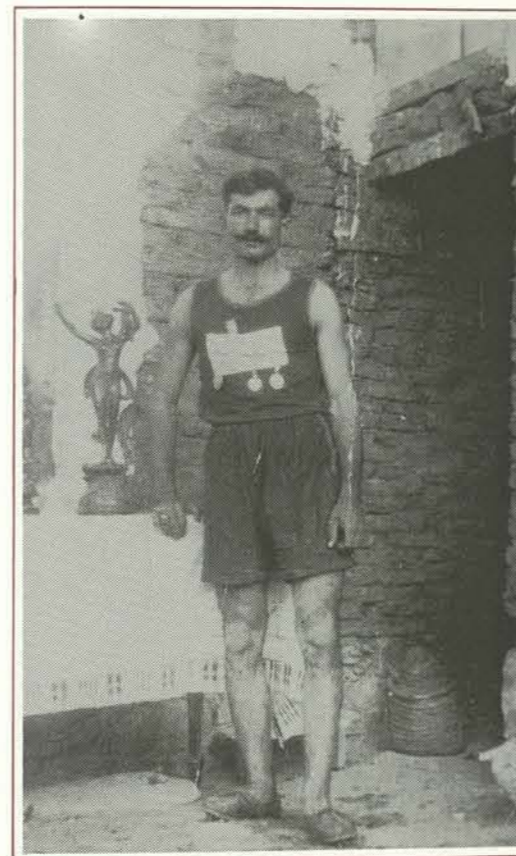
ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΡΙΛΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
Πενταθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Χριστάκης Φαντίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 1500 μ: 1937
Δρόμος 10.000 μ: 1937 1938 1940
Μαραθώνιος: 1938 1940

Ανδρέας Μάρκου (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος: 1938

Κώστας Μανώλη (ΓΣΕ)
Άλμα επί κοντώ: 1938 1940

Ιωάννης Κογιώνης (ΓΣΖ)
Δρόμος 1500 μ: 1938

Νίκος Κόκκινος (ΓΣΕ)
Ακοντισμός: 1938

Μίνως Βάζας (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100, 200 και 400 μ: 1939 1940

Λυκούργος Αρχοντίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1939
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1945 1946 1948 1949
Πένταθλο και Δρόμοι 100 και 200 μ: 1945
Ακοντισμός και Άλμα τριπλούν: 1946

Δημητράκης Παντελίδης (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1939 1940 1946
Δρόμοι 400 και 800 μ: 1946

Κώστας Κυριαζής (ΓΣΖ)
Δρόμος 110 μ. με εμπόδια: 1939

Θεόδωρος Λύμπουρας (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1939 1940
Δρόμος 1500 μ: 1940

Παναγιώτης Κλεόπας (ΓΣΕ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1940

Ανδρέας Μελετίου (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1940 1945 1948

Τσιάρλης Χόου (ΓΣΠ)
Δρόμος 5000 μ: 1940

Ανδρέας Ζήνωνος (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος και επί κοντώ: 1940 1946

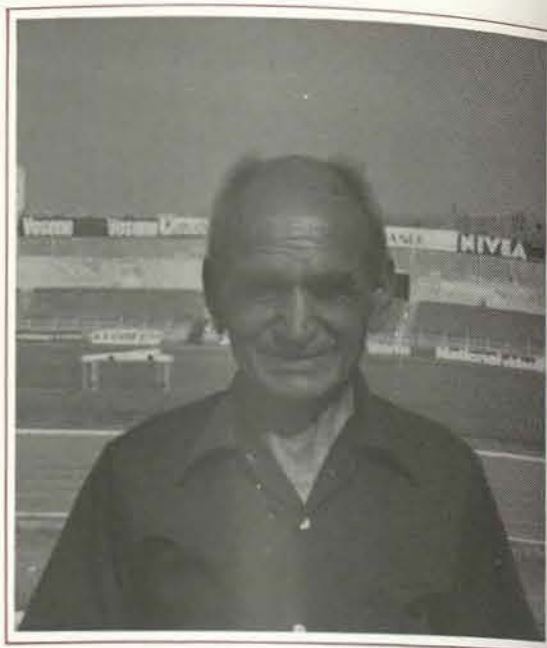
Γεώργιος Μελετίου (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1945 1946

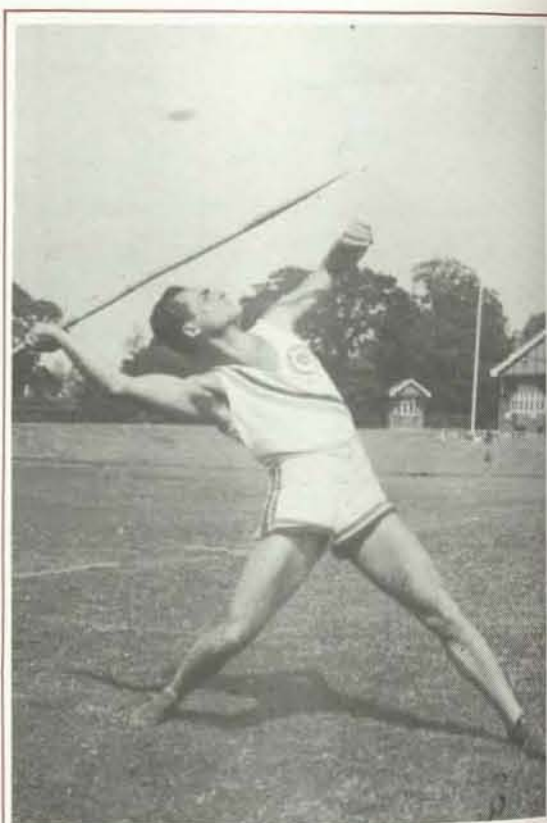
ΔΙΑΓΟΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
 Πρώτευσε σε Δελφικούς Αθλητικούς
 Εορτασμούς Ελλάδας και σε Παγκύπριους
 Αγώνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΑΝΤΟΣ
 Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΡΓΥΡΙΔΗΣ
 Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΠΕΤΡΟΣ ΗΛΙΑ
 Πενταθλητής
 Πρώτευσε σε Διαπανεπιστημιακούς Αγώνες
 Βόρειας Αγγλίας και σε Παγκύπριους.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΚΕΛΛΙΔΗΣ
 Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΟΛΙΑΣ
 Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Έρασμος Αριστοφάνους (ΓΣΠ)
 Λιθοβολία: 1945 1948 1950 - 52
 Δρόμος 110 μ. με εμπόδια: 1950

Πάνος Γιαπίνης (ΓΣΕ)
 Δρόμος 400 μ. με εμπόδια: 1945

Ν. Παπανικολάου (ΓΣΖ)
 Δρόμος 400 μ: 1945

Χριστόφορος Τσιάκιρος (ΓΣΕ)
 Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1945

Οδυσσέας Ποσκώτης (ΓΣΖ)
 Άλμα εις ύψος: 1945 1946

Κ. Θεοδότου (ΓΣΕ)
 Άλμα επί κοντώ: 1945

Λουκής Πετριδής (ΓΣΠ)
 Δρόμοι 100 και 200 μ: 1946

Αντώνης Τότσης (ΓΣΟ & ΓΣΕ)
 Δρόμοι 1500, 5000, 10,000 μ
 και Μαραθώνιος: 1946

Ιάκωβος Κκεσές (ΓΣΕ)
 Λιθοβολία: 1946

Τουρχάν Οστζιούκ (ΓΣΠ)
 Δρόμος 100 μ: 1948 1951 1953
 Δρόμος 200 μ: 1948 1951 - 53

Ανδρέας Αλεξάνδρου (ΓΣΟ)
 Ελλην. και Ελεύθ. Δισκοβολία: 1948-55 1959
 Σφαιροβολία: 1949 - 52 1955

Τάκης Γεωργιάδης (ΓΣΠ)
 Δρόμος 800 μ: 1948 1949
 Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1948 1949 1954
 Δρόμος 400 μ: 1951 1953 1954

Γεώργιος Γούμενος (ΓΣΕ)
 Δρόμος 5000 μ: 1948 - 50
 Δρόμος 10,000 μ: 1949

Ιωάννης Φαραζής (ΓΣΠ)
 Δρόμος 10,000 μ: 1948 1951
 Μαραθώνιος: 1948 - 54 1963

Γεώργιος Χατζηιωάννου (ΓΣΖ)
 Δρόμος 400 μ: 1948

ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΛΛΟΥΡΟΣ
Πενταθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

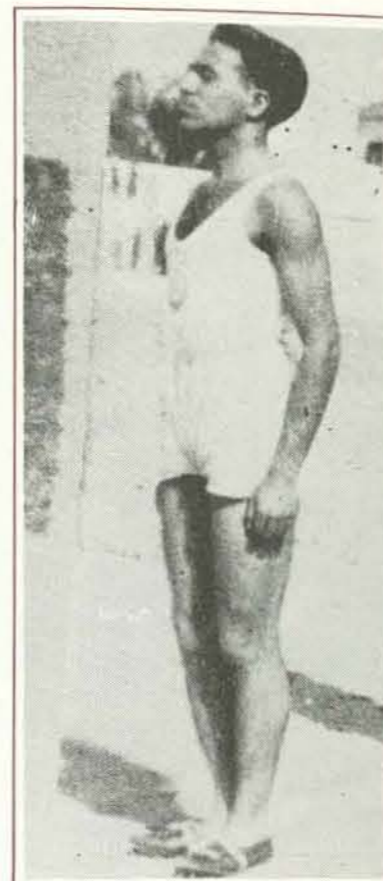
ΚΙΜΩΝ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΡΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΛΟΪΖΟΣ ΝΟΥΡΜΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Χ. Ταραζιάν (ΓΣΖ)
Δρόμος 1500 μ: 1948

Αντώνης Παπαδόπουλος (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος: 1948
Άλμα επί κοντώ: 1948 1949 1955 1961
Άλμα εις μήκος: 1948 1950 (Λάρνακα)
1950 (Αθήνα)

Άκης Ζαχαρίου (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1948 1949

Ανδρέας Ριρής (ΓΣΕ)
Δρόμοι 100, 200 και 400 μ: 1949 1950

Χριστόφορος Κόνιαλης (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1949 1951
Λιθοβολία: 1949 1953 1954

Σάββας Κοκκινίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 1500 μ: 1949

Δημήτριος Αναστασιάδης (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1949

Ανδρέας Χατζηθασιλείου (ΓΣΠρ & ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1949 - 51
Δέκαθλο: 1955 1959 1960 1967
Πένταθλο: 1958 1960 1967

Αργυρός Χατζηθασιλείου (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1950 1951 1958
Δρόμος 1500 μ: 1951 1958
Πένταθλο: 1951 1955

Μάριος Αγαθαγγέλου (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1950 - 53 1955
Δρόμος 800 μ: 1950
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1951 1952 1955

Μωυσής Μάντζαλος (ΓΣΕ)
Άλμα τριπλούν: 1950

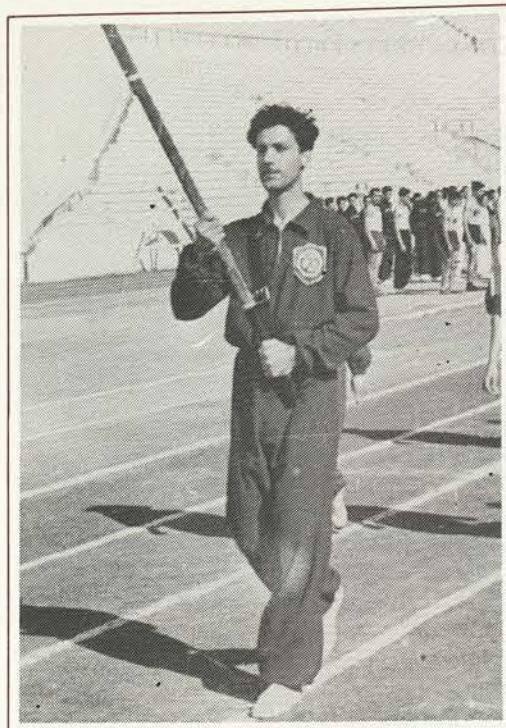
Μελής Χαραλάμπους (ΓΣΟ)
Δρόμος 10,000 μ: 1950 1958 1959
Μαραθώνιος: 1955 1958 - 60

Ιωάννης Κωνσταντίνου (ΓΣΕ)
Ακοντισμός: 1950 - 53 1955 1958 - 63 1966
Πένταθλο: 1959

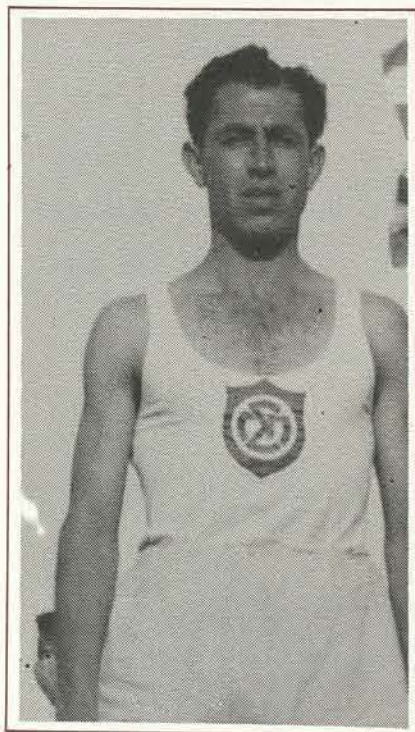
Σπύρος Στυλιανού (ΓΣΕ)
Δρόμος 800 μ: 1952 - 55
Δρόμος 1500 μ: 1950 1952 - 55

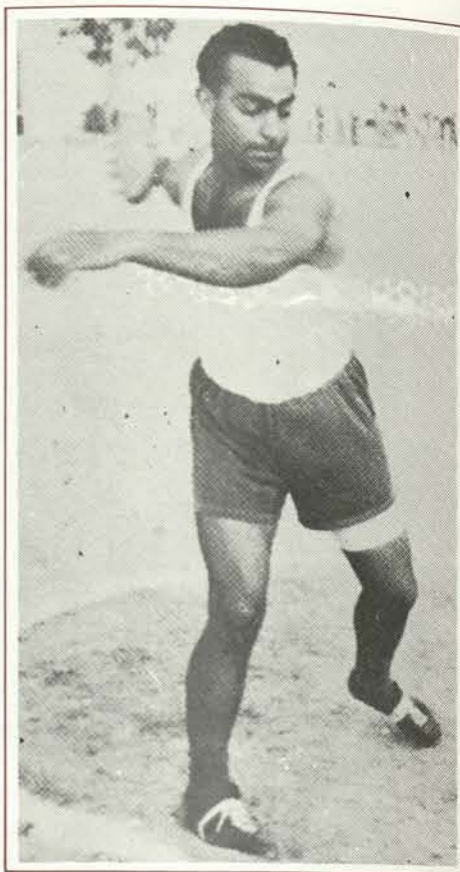
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

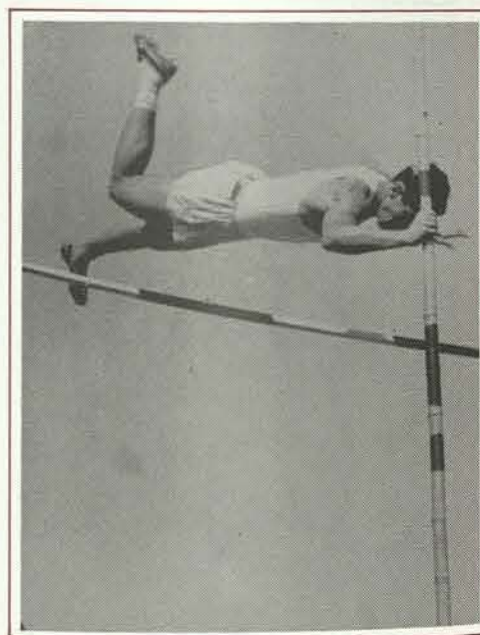
ΕΡΑΣΜΟΣ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

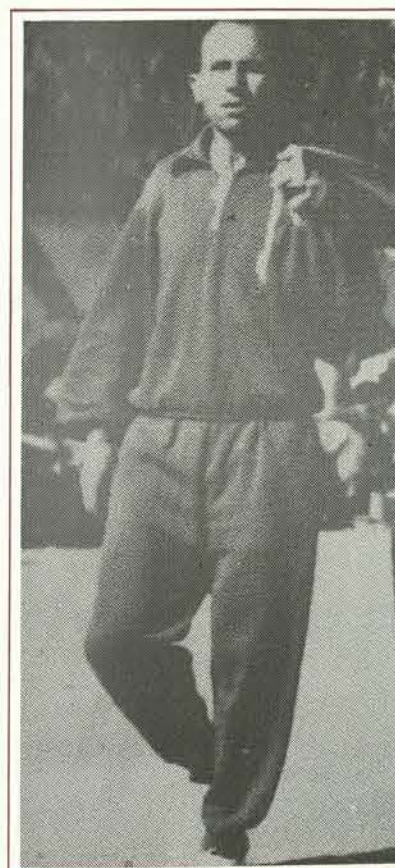
ΑΝΤΡΕΑΣ ΑΛΕΞΑΝΤΡΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΚΟΝΙΑΛΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΕΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Χουσεΐν Μεχμέτ (ΓΣΖ)
Άλμα τριπλούν: 1951

Δημήτρης Κυριακίδης (ΓΣΕ)
Άλμα επί κοντώ: 1951 - 54 1958

Μιχαλάκης Κοντός (ΓΣΠ)
Δρόμος 5000 μ: 1951

Ανδρέας Τ. Παπαδόπουλος (ΓΣΖ)
Άλμα εις μήκος και ύψος: 1952

Χαράλαμπος Πισκοπιανός (ΓΣΟ)
Δρόμος 5000 μ: 1952 - 63
Δρόμος 10,000 μ: 1952 1953 1960 1961 1963

Γεώργιος Μιχαηλίδης (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ: 1952 1954 1955
Δρόμος 200 μ: 1954

Κώστας Χατζανδρέου (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1952 1953 1958

Μιλτιάδης Ιωαννίδης (ΓΣΠ)
Πένταθλο και Δέκαθλο: 1952
Άλμα εις μήκος: 1953

Ανδρέας Σιδέρης (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1953 1954

Λεάνδρος Ροδίκης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1953 - 55
Άλμα εις μήκος: 1954 1955
Άλμα τριπλούν: 1954 1955 1959

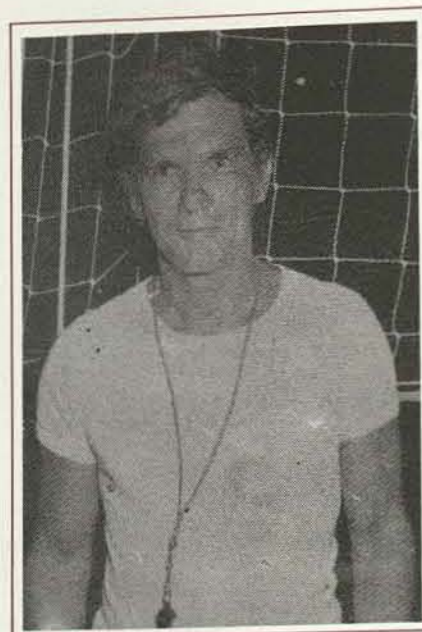
Γλαύκος Ταλιάνος (ΓΣΠρ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1953

Χάρης Αλωνεύτης (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1954

Πιερής Ζαρμάς (ΓΣΕ)
Ακοντισμός: 1954

Στέλιος Πιτσιλιδής (ΓΣΠ)
Δρόμοι 5000 και 10,000 μ: 1954

Ορέστης Γεωργίου (ΓΣΠ)
Πένταθλο: 1954

ΜΑΡΙΟΣ ΑΓΑΘΑΓΕΛΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

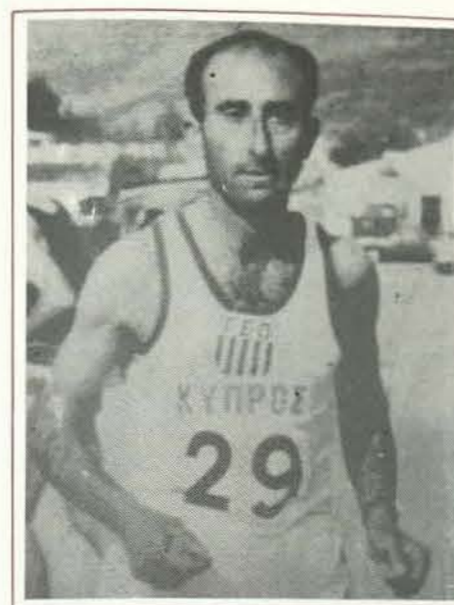
ΑΡΓΥΡΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Πενταθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

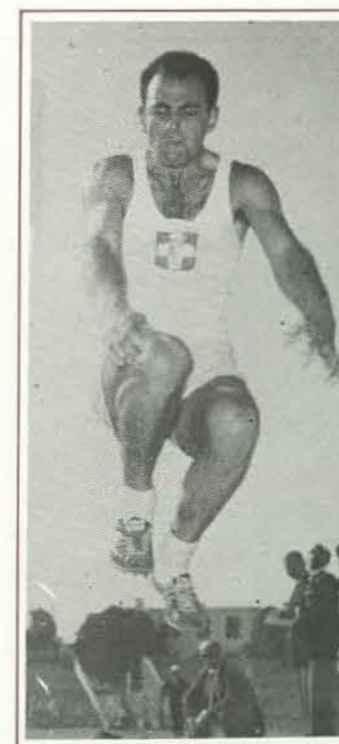
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Πενταθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΔΡΕΑΣ Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΙΣΚΟΠΙΑΝΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΑΝΔΡΕΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Ιωάννης Αντωνιάδης (ΓΣΚ)
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1958
Λιθοβολία: 1955 1958 - 60

Θεόδωρος Πέτρου (ΓΣΕ)
Δρόμος 10,000 μ: 1955

Νίκος Μουστάκας (ΓΣΕ)
Δρόμοι 200 και 400 μ: 1955

Ζέλιος Τσιλλάρας (ΓΣΕ)
Δρόμος 5000 μ: 1955

Δημήτρης Πατέρας (ΓΣΠρ)
Δρόμος 100 μ: 1958

Κωνσταντίνος Πάλμας (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1958

Χαράλαμπος Λεωνίδου (ΓΣΕ & ΓΣΚ)
Ελληνική Δισκοβολία: 1958 1960
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1960-62

Μάκης Δημοσθένους (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1958

Γεώργιος Σωκράτους (ΓΣΠ)
Δρόμος 5000 μ: 1958

Μιχαλάκης Νικολαΐδης (ΓΣΟ)
Δρόμος 200 μ: 1958 1959
Άλμα εις μήκος: 1959

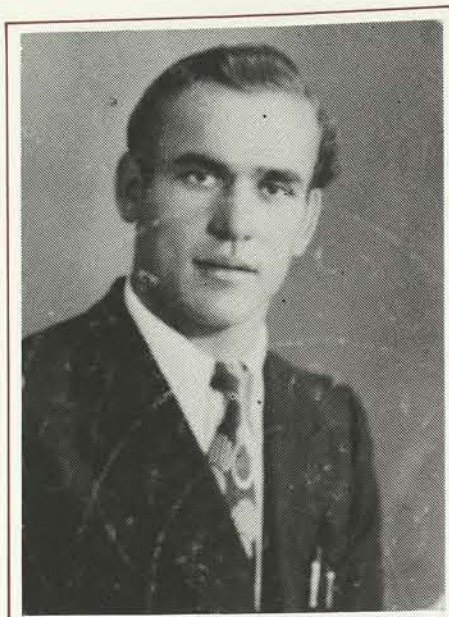
Στέλιος Λειβαδιώτης (ΓΣΖ)
Άλμα εις ύψος: 1958 1959
Άλμα εις μήκος: 1958
Δρόμος 400 μ: 1959

Ανδρέας Αντωνιάδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1958

Ανδρέας Πανταζής (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1958

Ανδρέας Αγγελίδης (ΓΣΚ)
Δρόμος 100 μ: 1959
Δρόμος 400 μ: 1961

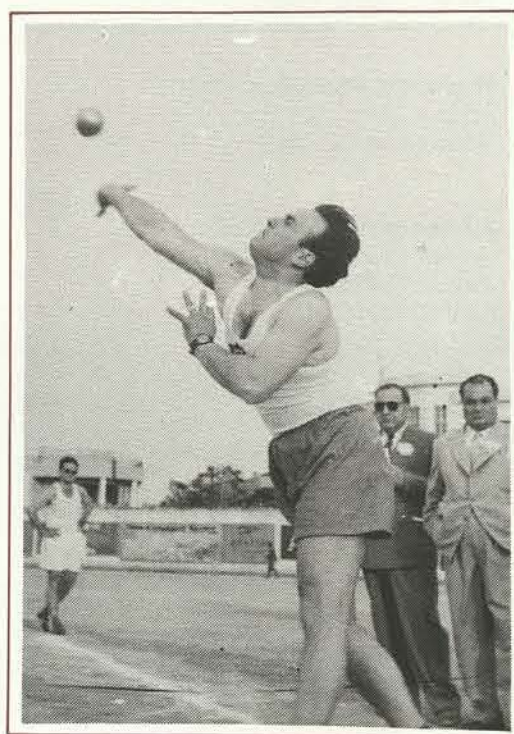
Κυριάκος Τσιλλάρας (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1959 1960
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1959

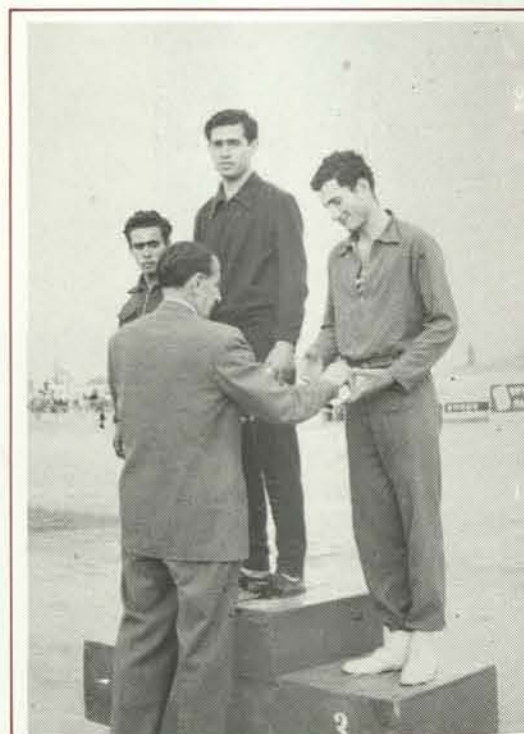
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
Πενταθλητής - Δεκαθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

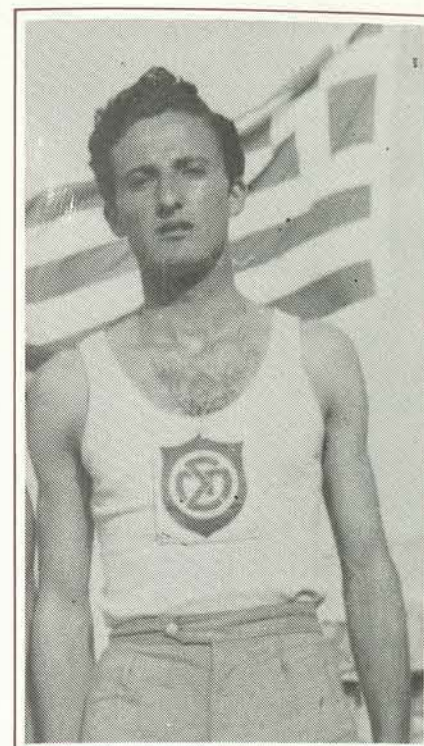
ΓΛΑΥΚΟΣ ΤΑΛΙΑΝΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΣΙΔΕΡΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΛΕΑΝΔΡΟΣ ΡΟΔΙΚΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Μάικλ Κόμπτον (ΓΣΖ)
Δρόμος 1500 μ: 1959

Βάσος Λουκά (ΓΣΠ)
Άλμα επί κοντώ: 1959 1960 1962

Ιωάννης Τούρβας (ΓΣΚ)
Σφαιροβολία: 1959 1966

Γεώργιος Παύλου (ΓΣΠ & ΓΣΟ)
Δρόμος 5000 μ: 1959 1966
Δρόμος 10,000 μ: 1971

Φαίδων Ποταμίτης (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1959

Ξάνθος Μενελάου (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1960 1961

Ανδρέας Στυλιανού (ΓΣΚ & ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1960 1961 1968
Άλμα εις μήκος: 1966 - 70

Χαράλαμπος Χατζηκυριάκου (ΓΣΕ)
Άλμα τριπλούν: 1960
Άλμα εις μήκος: 1960 1962

Νικής Γεωργίου (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ: 1960

Άντης Ιακώβου (ΓΣΕ)
Σφαιροβολία: 1960

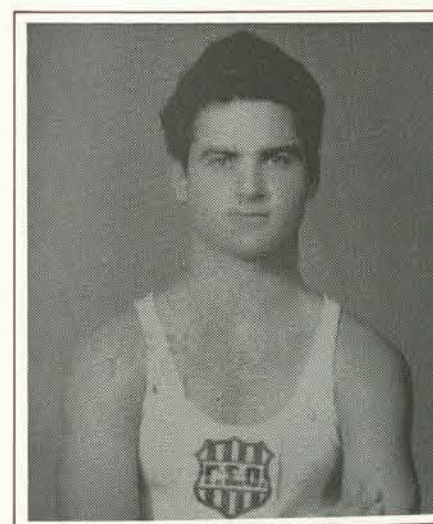
Ανδρέας Ευθυμίου (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1960 1961
Δρόμος 1500 μ: 1960 1966 1967

Στέλιος Λεωνίδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 5000 μ: 1960 - 63
Δρόμος 1500 μ: 1961 1962
Δρόμος 10,000 μ: 1962

Ροθινών Ζυμπουλάκης (ΓΣΕ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1961 1962

Ηλίας Μιχαηλίδης (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1961 1962

Τάκης Κυριακίδης (ΓΣΠ)
Ελληνική Διακοβολία: 1961

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

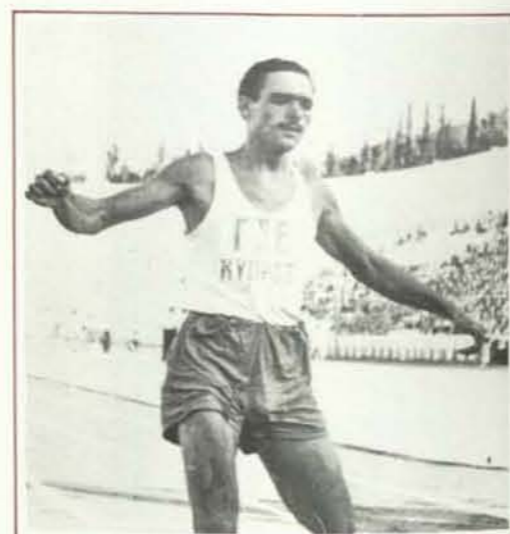
ΑΝΤΡΕΑΣ ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

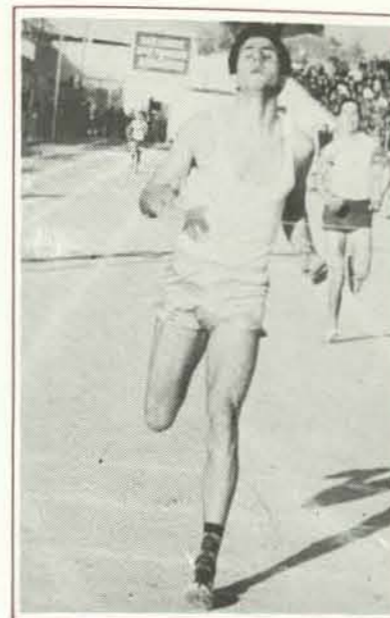
ΒΑΣΟΣ ΛΟΥΚΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΞΑΝΘΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Παναγιώτης Πιερής (ΓΣΕ & ΓΣΖ)
Άλμα τριπλούν: 1961 1963 1966
Άλμα εις μήκος: 1963

Άρτο Ασσατουριάν (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος: 1961

Ανδρέας Κόκκινος (ΓΣΚ)
Λιθοβολία: 1961

Περικλής Δημητρίου (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος: 1961 1966

Θεόδωρος Κολοκούδης (ΓΣΕ)
Δέκαθλο: 1961

Γεώργιος Περικλέους (ΓΣΕ & ΓΣΠ)
Πένταθλο: 1961

Λουκάς Λουκά (ΓΣΕ)
Σφαιροβολία: 1961 - 63 1967 - 83
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1963
Ελληνική Δισκοβολία: 1973

Χρίστος Χριστοδουλίδης (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος και Δέκαθλο: 1962

Αντωνάκης Δημητρίου (ΓΣΖ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1962 1963
Δρόμος 400 μ: 1963

Πυγμαλίων Δημητριάδης (ΓΣΚ)
Μαραθώνιος: 1962

Ντίνος Μιχαηλίδης (ΓΣΠ)
Δρόμοι 400 και 800 μ: 1962

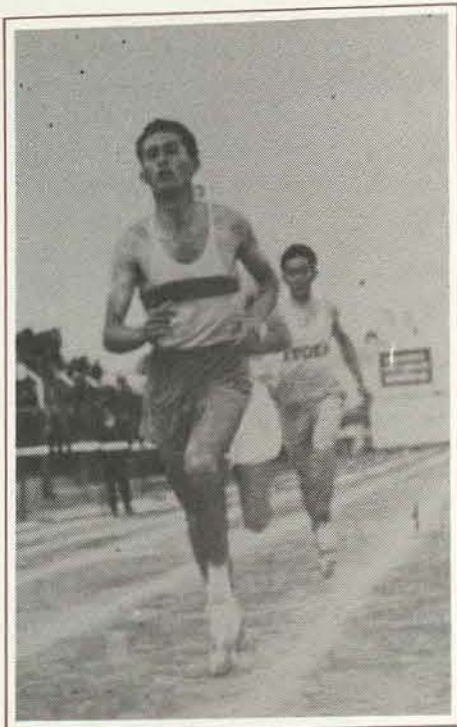
Χαράκης Φρουξίδης (ΓΣΚ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1963

Μιχαήλ Σισκαλλής (ΓΣΠρ)
Άλμα εις ύψος: 1963 1971 1972
Άλμα εις μήκος: 1971

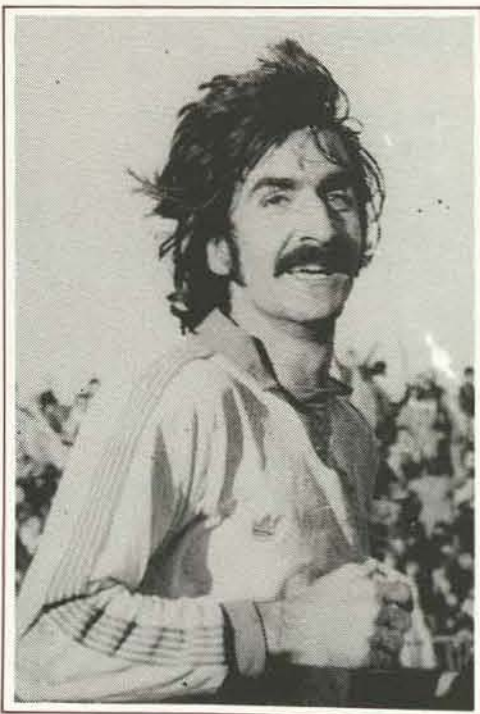
Νίκος Κατράνης (ΓΣΕ)
Δρόμος 800 μ: 1963

Αναστάσης Αντωνιάδης (ΓΣΟ)
Πένταθλο: 1963
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1966

ΣΤΕΛΙΟΣ ΛΕΦΘΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

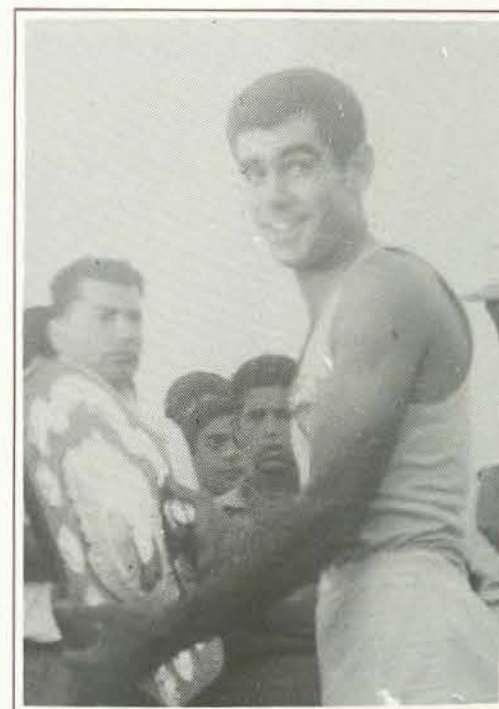
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΗΣ ΙΑΚΩΒΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΥΔΙΑΣ
Δεκαθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Μίμης Τσοιήση (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1963

Άλλαν Στρόιντζερ (ΓΣΠ)
Δρόμος 1500 μ: 1963

Σώτος Φωτιάδης (ΓΣΠ)
Άλμα επί κοντώ: 1963

Ανδρέας Δημητρίου (ΓΣΠ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1966 - 68

Αντώνης Ιωάννου (ΓΣΕ)
Άλμα επί κοντώ: 1966 1969 1970

Θεοφάνης Χατζηγαπίου (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1966
Δρόμος 800 μ: 1967

Γεώργιος Τσιάκκικος (ΓΣΕ)
Δρόμος 800 μ: 1966 1970

Κώστας Παπακώστας (ΓΣΟ)
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1966 1968 1971 1974
1975 1977 1978
Ελληνική Δισκοβολία: 1974

Χάρης Αϊθαλιώτης (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1966 1967

Ευάγγελος Φοινίκεττος (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1966 1970
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1973 1974

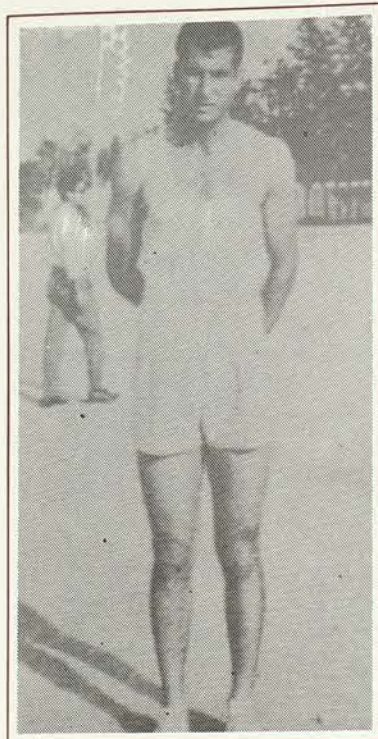
Παλλάδιος Νικολάου (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1967

Σταύρος Τζιωρτζής (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ: 1967
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1967 - 70 1976
1978 1979

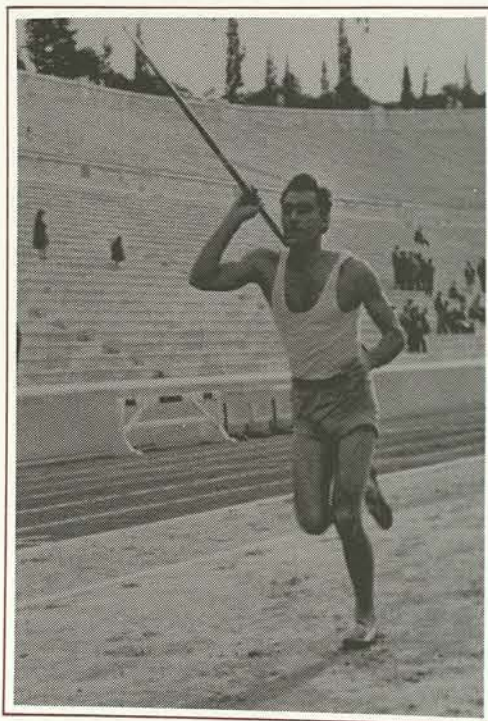
Ανδρέας Παράσχος (ΓΣΚ)
Άλμα εις ύψος 1967

Αλέξανδρος Ροθέρτου (ΓΣΟ)
Ελεύθερη Δισκοβολία: 1967 1969 1970 1972
1980 1983 1984

Ανδρέας Ελευθερίου (ΓΣΠρ & ΓΣΠ)
Ακοντισμός: 1967 - 76
Λιθοβολία: 1973

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΕΡΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

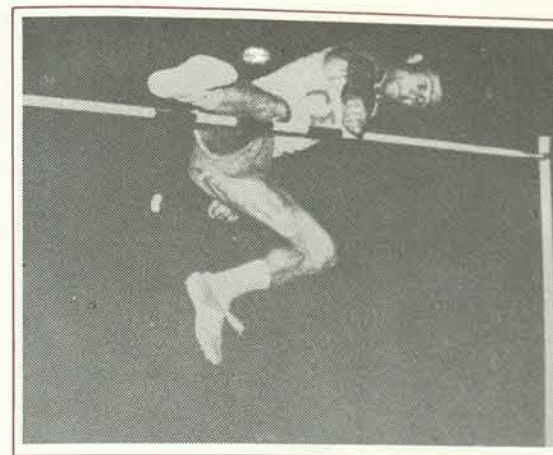
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ
Πενταθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

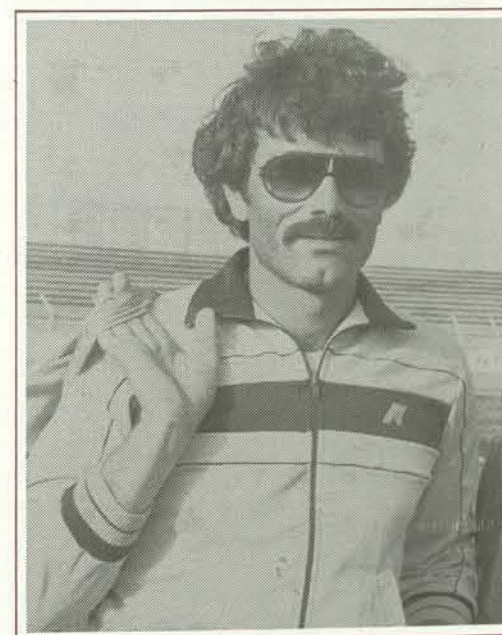
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ
Δεκαθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΙΧΑΗΛ ΣΙΑΚΑΛΛΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Χαράλαμπος Κογκορόζης (ΓΣΠ)
Δρόμος 5000 μ: 1967 1970
Δρόμος 1500 μ: 1970 - 74
Δρόμος 800 μ: 1972 1973

Σταύρος Φλουρής (ΓΣΕ)
Δρόμος 10,000 μ: 1967 - 70
Μαραθώνιος: 1967 1968
Δρόμος 5000 μ: 1968 1969

Χριστόδουλος Πασάς (ΓΣΠ)
Άλμα επί κοντώ: 1967

Ανδρέας Λοϊζίδης (ΓΣΠ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1968

Δημήτρης Δημητρίου (ΓΣΕ)
Δρόμος 800 μ: 1968
Δρόμος 1500 μ: 1968 1969

Κύκκος Φεγγαράς (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1968

Γεώργιος Φιαλάς (ΓΣΕ)
Άλμα επί κοντώ: 1968 1973 - 76 1978 1981

Χάρης Δημητρίου (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ: 1968 - 70

Ηρόδοτος Χρυσάνθου (ΓΣΚ)
Μαραθώνιος: 1969 - 71

Γεώργιος Μικελλίδης (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1969 - 72
Δρόμος 200 μ: 1969 - 74
Δέκαθλο: 1969 1974

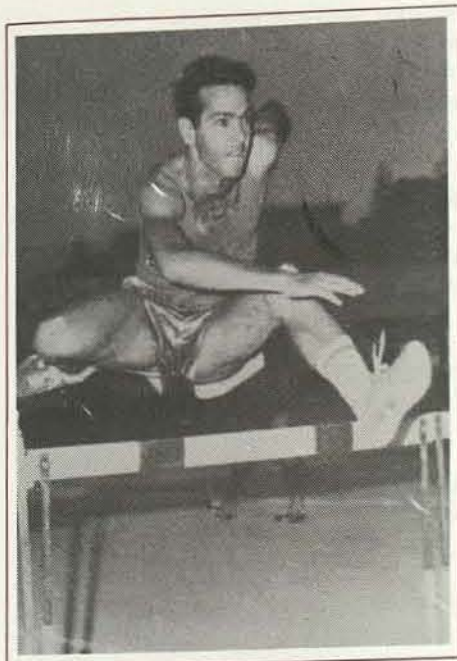
Ευάγγελος Σχίζας (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1969

Παναγιώτης Νικολάου (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1969

Ανδρέας Λανίτης (ΓΣΟ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1969

Σόλων Σεργίδης (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1969 1970 1972

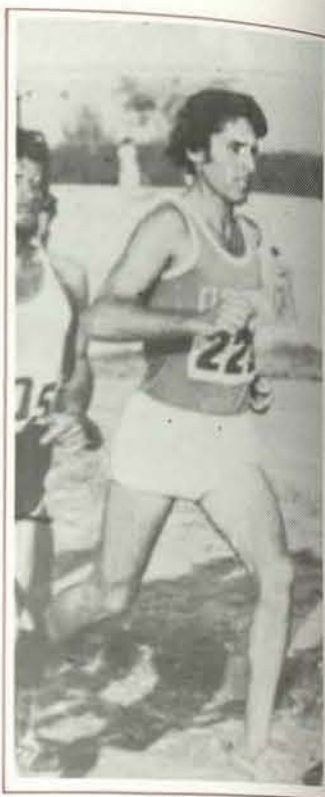
Παναγιώτης Χατζηπαύλου (ΓΣΠ)
Άλμα επί κοντώ και Δέκαθλο: 1970

ΕΥΓΕΛΙΟΣ ΦΟΙΝΙΚΕΤΤΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΟΓΚΟΡΟΖΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΦΛΟΥΡΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΠΙΣΑΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΟΒΕΡΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Κυριάκος Σεραφείμ (ΓΣΖ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1970 1972

Γιάγκος Ταλιάνος (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1971

Χριστάκης Κίνας (ΓΣΟ)
Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1971

Ντάνιελ Κόπλαντ (ΓΣΖ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1971

Κυριάκος Ονησιφόρου (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1971 - 73 1975 1976 1978 1980
Δρόμος 200 μ: 1975 1978

Γεώργιος Αποστολίδης (ΓΣΟ)
Άλμα επί κοντώ: 1971 1972 1977 1979 1980
Δέκαθλο: 1975

Ιωάννης Ευαγγέλου (ΓΣΚ)
Άλμα τριπλούν: 1971

Λουκάς Καλογήρου (ΓΣΠ)
Δέκαθλο: 1971-73 1976-80

Βασίλης Χειμωνής (ΓΣΠ)
Δρόμος 5000 μ: 1971 - 75
Δρόμος 10.000 μ: 1972 1974 - 78
Μαραθώνιος: 1978 1985

Ιωάννης Σοφοκλέους (ΓΣΕ)
Δρόμος 3000 μ με φυσικά εμπόδια: 1972 - 77 1979 1982

Δημήτριος Λαζαρίδης (ΓΣΠ)
Σφυροβολία: 1972 1975 1976

Κωνσταντίνος Χατζηδημητρίου (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1972 - 74

Παναγιώτης Χατζησαθάης (ΓΣΕ)
Άλμα εις μήκος: 1972 - 77

Ανδρέας Χριστοφή (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1973 - 75

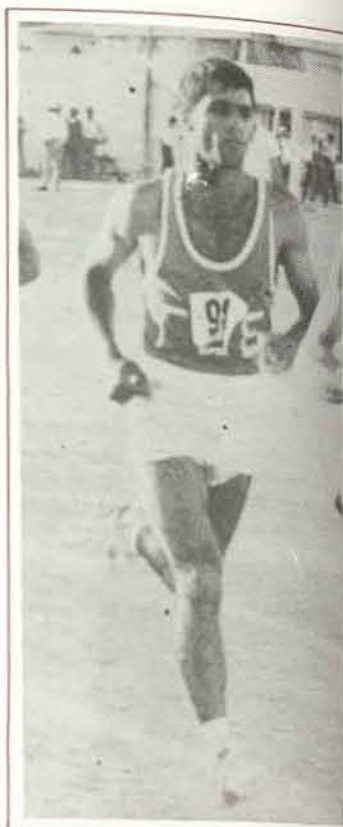
Ανδρέας Χριστοδούλου (ΓΣΟ)
Σφυροβολία: 1973 1974

ΠΑΛΛΑΔΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΛΟΥΖΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

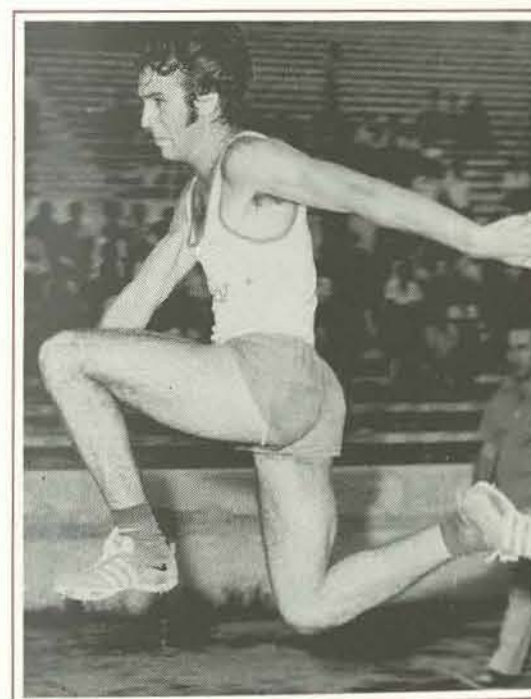
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΥΚΚΟΣ ΦΕΓΓΑΡΑΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΙΑΛΑΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΣΟΛΩΝ ΣΕΡΓΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Ορέστης Ρωσιίδης (ΓΣΠ)
Δισκοβολία: 1973 1976 1981 1982
Σφυροβολία: 1982 - 84
Σφαιροβολία: 1984

Χριστάκης Βασιλείου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1973

Δημήτριος Ευθυμίου (ΓΣΟ)
Άλμα τριπλούν: 1973 1975 - 79

Ιωάννης Δημητρίου (ΓΣΕ)
Δρόμος 10.000 μ: 1973
Μαραθώνιος: 1973 1975 - 77 1979 1981 1982

Κυριάκος Βασιλειάδης (ΓΣΕ)
Λιθοβολία: 1974

Γιαννάκης Κονναρής (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1974

Παναγιώτης Βελιγκέκας (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος: 1974 - 76

Πέτρος Τσιάκκιρος (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ: 1974

Κωστάκης Δημητρίου (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1974

Ανδρέας Γεωργίου (ΓΣΟ)
Μαραθώνιος: 1974

Ανδρέας Τζιωρτζής (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1975

Πέτρος Ευριπίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1975-78 1981-85

Μάριος Κασσιανίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1975
Δρόμος 1500 μ: 1975 - 78
Δρόμος 5000 μ: 1976 - 84
Δρόμος 10.000 μ: 1979 - 84

Δημήτρης Θεοφυλάκτου (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1976 - 78

Νίκος Χατζηνικολάου (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1976 1977 1982 - 84
Δρόμος 200 μ: 1976 1982

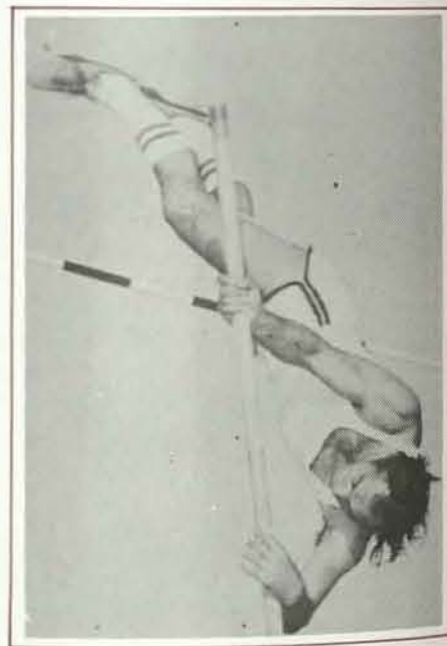
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

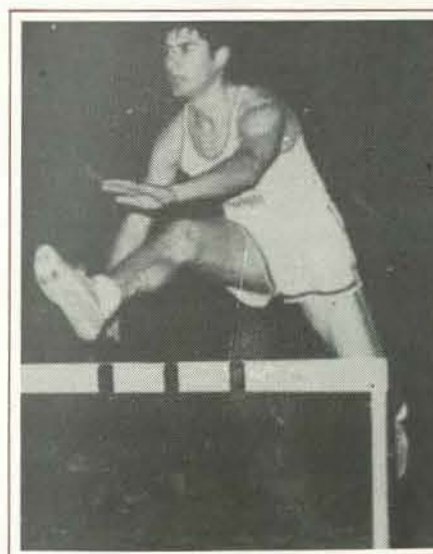
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
Δεκαθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ
Δεκαθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΙΑΓΚΟΣ ΤΑΛΙΑΝΟΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Νίκος Μεγάλεμος (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1977 1981 1982

Γεώργιος Κυριακίδης (ΓΣΕ)
Σφυροβολία: 1977 - 79

Γεώργιος Παραρής (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1977 1980 1983 1984

Μαρίνος Αλεξάνδρου (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1977

Αντώνης Γεωργαλλίδης (ΓΣΠ)
Δρόμος 200 μ: 1977 1979

Χριστάκης Μαχαλεκίδης (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1977

Λάμπρος Κεφάλας (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ: 1978 1981

Χριστάκης Τελώνης (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1978 1979 1981 1985

Φίλιππος Φιλίππου (ΓΣΕ)
Δρόμος 3000 μ με φυσικά εμπόδια: 1978 1980 1981
1983 1984

Κρίστης Χρυσσοστόμου (ΓΣΚ)
Άλμα εις μήκος: 1978 1983

Τάσος Τζιωνής (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1978 - 80

Ιωάννης Ιωάννου (ΓΣΖ)
Δρόμος 110 μ με εμπόδια: 1979 1980
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1982 1983

Σπύρος Σπύρου (ΓΣΠ)
Δρόμος 800 μ: 1979 - 83
Δρόμος 1500 μ: 1979 - 83 1985

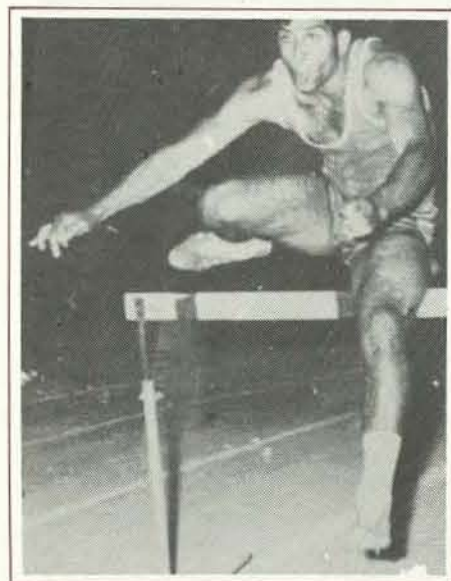
Δημήτριος Αραούζος (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1979 - 82 1984

Πανίκος Ποχάνης (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1979

Πάμπος Χρυσάνθου (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1979

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Ανδρέας Κυριακίδης (ΓΣΕ)
Σφυροβολία: 1980 1981 1985

Άγγελος Αγγελίδης (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1980
Δρόμος 200 μ: 1980 1981 1983 1984

Μιχαήλ Τσιάκκικος (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1980 1981

Ευθύμιος Λοϊζή (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος: 1980
Δρόμος 3000 με φυσικά εμπόδια: 1985

Μάριος Χατζανδρέου (ΓΣΠ)
Άλμα τριπλούν: 1980 - 85

Αντώνης Σταύρου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1981

Ανδρέας Κάπελλος (ΓΣΖ)
Δέκαθλο: 1981 1982 1984 1985
Άλμα επί κοντώ: 1985

Σάββας Νικολάου (ΓΣΠρ)
Άλμα επί κοντώ: 1982 - 84

Νίκος Φράγκος (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1982

Αδάμος Χριστοδούλου (ΓΣΠ)
Ακοντισμός: 1982

Χριστάκης Χατζηδαμιανού (ΓΣΠρ)
Δέκαθλο: 1983

Παναγιώτης Παντελίδης (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ: 1983

Πέτρος Νικοδήμου (ΓΣΠ)
Μαραθώνιος: 1983 1984

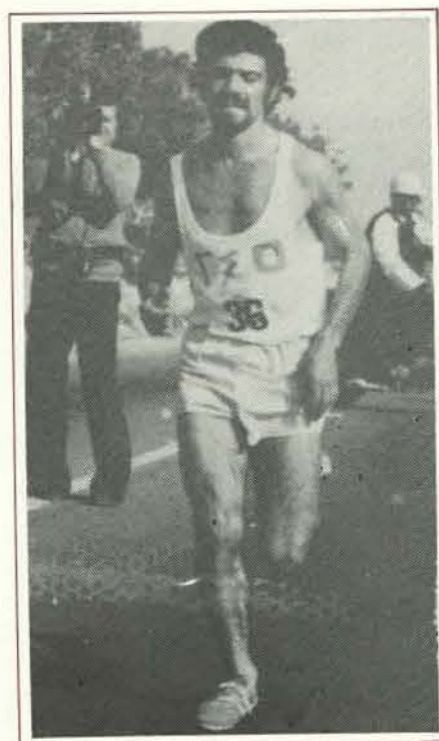
Αλέξης Νεοφύτου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1983

Νίκος Αδάμου (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ: 1984 1985

Γεώργιος Γεωργίου (ΓΣΖ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1984 1985

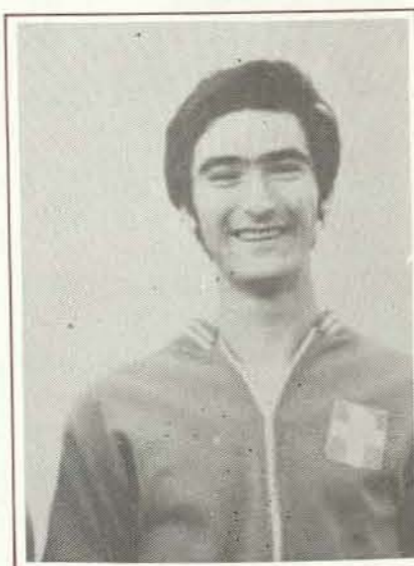
ΟΡΕΣΤΗΣ ΡΩΣΣΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΕΛΙΓΚΕΚΑΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Φίλιππος Στυλιανούδης (ΓΣΕ)
Δρόμος 800 μ: 1984 1985

Δημήτριος Θεοχάρους (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1984

Νίκος Βασιλείου (ΓΣΖ)
Δρόμος 1500 μ: 1984
Δρόμος 5000 μ: 1985

Βασίλης Βασιλείου (ΓΣΖ)
Δρόμος 10.000 μ: 1985

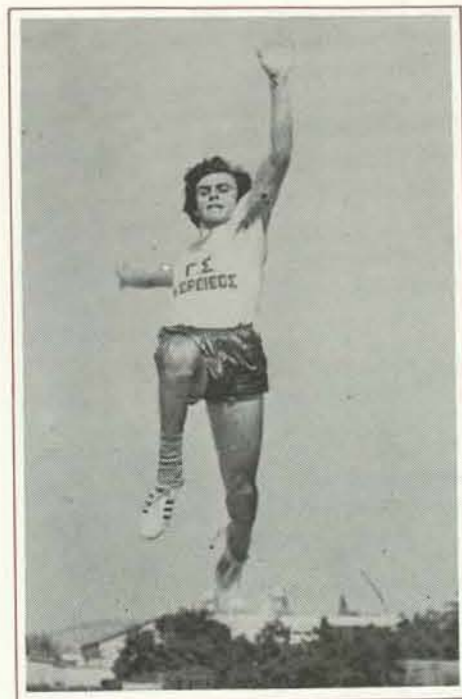
Μιχαήλ Ροδοσθένους (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος: 1985

Νίκος Ερωτοκρίτου (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1985

Γεώργιος Καττίδης (ΓΣΚ)
Σφαιροβολία: 1985

Ελευθέριος Κολοκούδης (ΓΣΕ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1985

Μιχαήλ Θεοδώρου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1985

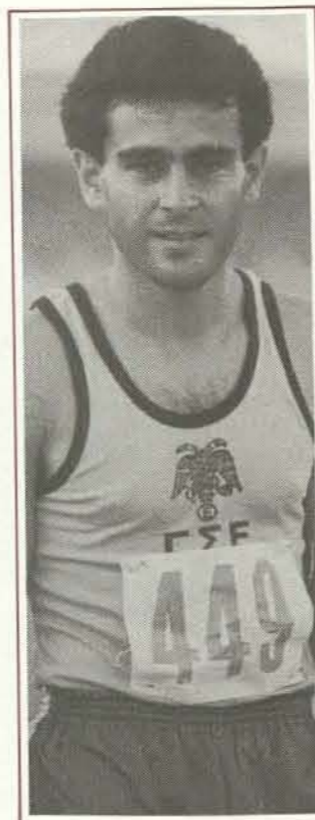
ΚΡΙΣΤΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΟΪΖΗ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΠΕΛΛΟΣ
Δεκαθλητής
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΟΛΟΚΟΥΔΙΑΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝΙΚΕΣ – ΓΥΝΑΙΚΕΣ

α' νίκη

Από το 1952 ως το 1985

Ο αθλητισμός γυναικών άρχισε να εμφανίζεται στο πρόγραμμα των Παγκύπριων Αγώνων το 1928 με λίγες μόνο αθλήτριες και μικρό αριθμό αγωνισμάτων. Η περιορισμένη αυτή συμμετοχή συνεχίστηκε ως το 1952 οπότε η Τοπική Επιτροπή ΣΕΓΑΣ Κύπρου (ΤΕΣΚ) καθιέρωσε ξεχωριστούς Παγκύπριους Αγώνες Γυναικών. Από το 1970 οι Παγκύπριοι Αγώνες Αντρών και Γυναικών διεξάγονται ταυτόχρονα στο ίδιο Στάδιο.

Αγάθη Χατζηκυριάκου (ΓΣΕ)
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1952

Θέκλα Μιχαηλίδου (ΓΣΕ)
Δισκοβολία: 1952 1953

Ιουλία Μιχαηλίδου (ΓΣΕ)
Σφαιροβολία: 1952

Πόλα Τσαγκαρίδου (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1952
Δρόμοι 80 και 100 μ: 1953 1954
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1954 1955

Σοφία Αργυριάδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 100 μ: 1952

Ζωύλα Λεοντίου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1952 1954 1955

Ιωάννα Σωτηροπούλου (ΓΣΠ)
Ακοντισμός: 1952 - 56
Δισκοβολία: 1954 - 56

Ηρώ Τσαγκαρίδου-Μπισίδου (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1953
Δρόμος 80 μ με εμπόδια και
Άλμα εις ύψος: 1953

Έρση Κανελλίδου (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1953

Γεωργία Καΐμακλιώτου (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος: 1954 1955
Σφαιροβολία: 1954 1955
Δρόμος 100 μ: 1955

Γεωργία Παστελλή (ΓΣΟ)
Σφαιροβολία: 1956

ΙΩΑΝΝΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΖΟΥΛΑ ΛΕΟΝΤΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

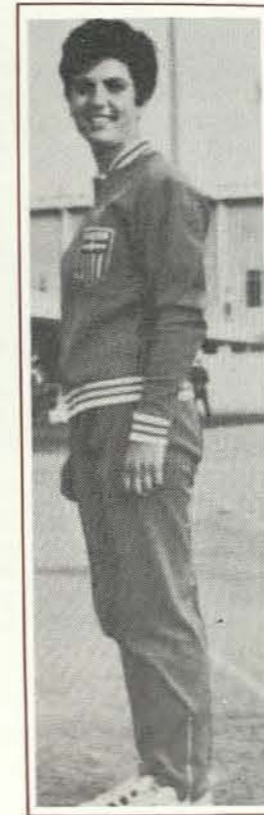
ΑΙΓΛΗ ΓΕΩΡΓΑΛΛΗ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΕΡΓΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΝΙΚΗ ΣΥΚΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΝΙΚΗ ΦΥΤΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Μαρία Μαυροπούλου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1956

Τερέζα Πική (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ: 1956

Χαρ. Τζυρκώτη (ΓΣΖ)
Άλμα εις μήκος: 1956

Αίγλη Γιωργαλλή (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1961 1962
Ακοντισμός: 1961 1962 1966
Δισκοβολία: 1962

Λία Μιχαηλίδου (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1961

Νίνα Κασσιανίδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 100 μ: 1961 1963
Άλμα εις μήκος: 1962

Γεωργία Χαραλαμπίδου (ΓΣΠ)
Δισκοβολία: 1961

Βασιλική Σεργίδου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1961 1963 1971

Ανδρούλλα Ιωαννίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1961

Τόνια Στυλιανού (ΓΣΟ)
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1962 1963

Νίκη Σύκα (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1962
Άλμα εις μήκος: 1963 1966 1968
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1968

Μάρω Χατζηχαμπί (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος: 1962

Ελένη Πέτσα (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1963

Νίκη Φυτίδου (ΓΣΟ)
Δισκοβολία 1963 1970
Ακοντισμός 1969

Χρυσούλα Χριστοδουλίδου (ΓΣΚ)
Ακοντισμός 1963 1969 1971

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΪΖΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

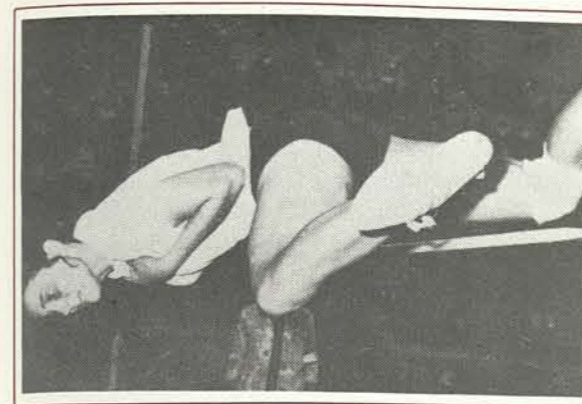
ΜΑΡΙΑ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

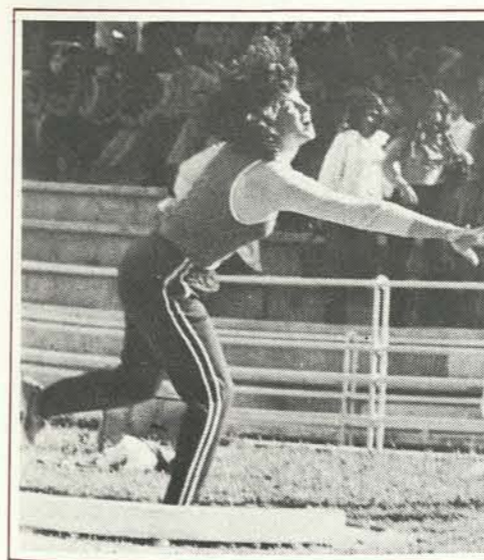
ΧΛΟΗ ΖΗΝΩΝΟΣ-ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΔΕΝΑ ΛΟΪΖΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΘΗΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Πενταθλήτρια
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΘΟΥΛΑ ΛΟΪΖΟΥ-ΣΑΒΒΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Χλόη Ζήνωνος-Παπακώστα (ΓΣΟ)
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1966 1967

Μαρούλα Πιτσιλλίδου (ΓΣΟ)
Σφαιροβολία: 1966 1967
Δισκοβολία: 1967

Ευαγγελία Λοΐζου (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ: 1966 - 68
Άλμα εις μήκος: 1967

Ανδρούλα Πισκοπιανού (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1966

Πόλυ Εφταμάντηλου (ΓΣΟ)
Δρόμος 300 μ: 1966

Γεωργία Γεωργιάδου (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1966

Μαρούλα Λάμπρου-Τελώνη (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1967 1970 1974
Άλμα εις μήκος: 1970 - 73 1976 - 79 1982 1984 1985
Δρόμος 100 μ: 1972 - 80 1982 1985
Πένταθλο: 1973 1975 1977
Δρόμος 200 μ: 1975
Έπταθλο: 1984 1985

Ιωσηφίνα Φράνσις (ΓΣΖ)
Ακοντισμός: 1967

Μαρία Μιλτιάδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 300 μ: 1967
Δρόμοι 200 και 400 μ: 1972

Ανθούλα Λοΐζου-Σάββα (ΓΣΕ)
Σφαιροβολία: 1968 - 72 1974 1975
Δισκοβολία: 1968 1971 1974 1975

Δένια Λοΐζίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1968

Αθηνά Θεοδώρου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1968 1969
Πένταθλο: 1971

Ανδρούλα Χρυσστομίδου (ΓΣΚ)
Ακοντισμός: 1968

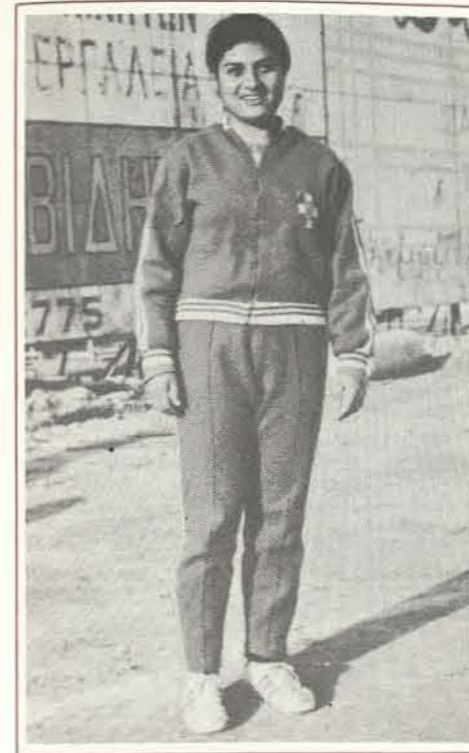
Μαρία Κωνσταντίνου (ΓΣΟ)
Δρόμος 800 μ: 1969
Δρόμος 400 μ: 1970

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΑΡΙΑ ΕΥΚΛΕΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΤΑΣΟΥΛΑ ΜΑΡΑΘΕΥΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Η ομάδα αθλητριών του ΓΣΟ που κέρδισε τους Πανελληνίους Αγώνες Στίβου το 1978 στο Στάδιο Καραϊσκάκη. Αριστερά, ο Προεδρεύων του ΓΣΟ Χριστάκης Σαθβίδης.

Στέλλα Καλοπαϊδη-Γρηγορίου (ΓΣΟ)
Δρόμος 80 μ με εμπόδια: 1969
Πένταθλο: 1969 1970 1972 1974 1976
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1970 - 72 1974 1975
Άλμα εις ύψος: 1972
Δρόμος 400 μ: 1975

Μαρία Ευκλείδου (ΓΣΟ)
Άλμα εις μήκος: 1969

Φρειδερίκη Ευριπίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1969

Σταυρούλα Λεωνίδου (ΓΣΚ)
Δρόμος 300 μ: 1969

Τασούλα Μαραθεύτου (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1970 1971
Δρόμος 200 μ: 1971

Λένια Παπακώστα (ΓΣΚ)
Ακοντισμός: 1970 1973 1974

Φλώρα Σοφοκλέους (ΓΣΕ)
Δρόμος 800 μ: 1970 1971

Φρόσω Λοιζίδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ: 1971

Ελένη Χατζηγεωργίου (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1972

Χλόη Κονναρή (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1972 1973
Σφαιροβολία: 1973

Γαβριέλλα Κυριάκου (ΓΣΖ)
Δρόμος 800 μ: 1972 - 74

Μαρία Νεοφύτου (ΓΣΕ)
Δρόμοι 200 και 400 μ: 1973 1974

Ρένα Παγδατή - Δενάζη (ΓΣΠ)
Άλμα εις ύψος: 1973 1980 1981 1984
Άλμα εις μήκος: 1974 1975
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1978 - 81 1984
Πένταθλο: 1978 1981

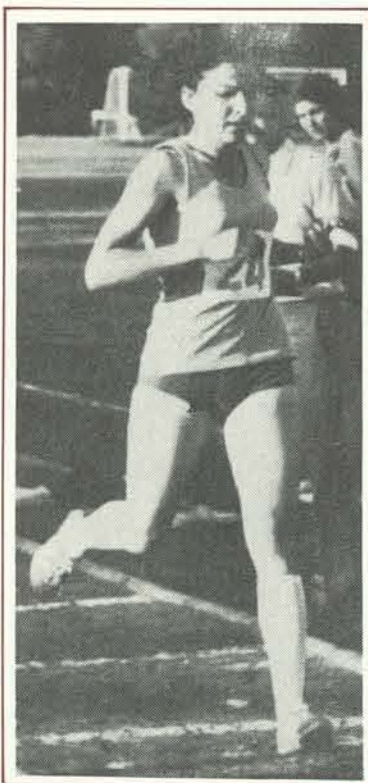
Ελένη Νικοδήμου (ΓΣΠ)
Δρόμος 1500 μ: 1973 1974

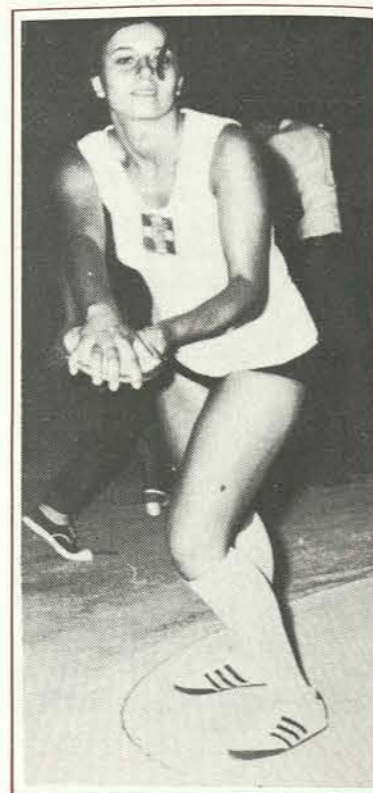
ΦΛΩΡΑ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

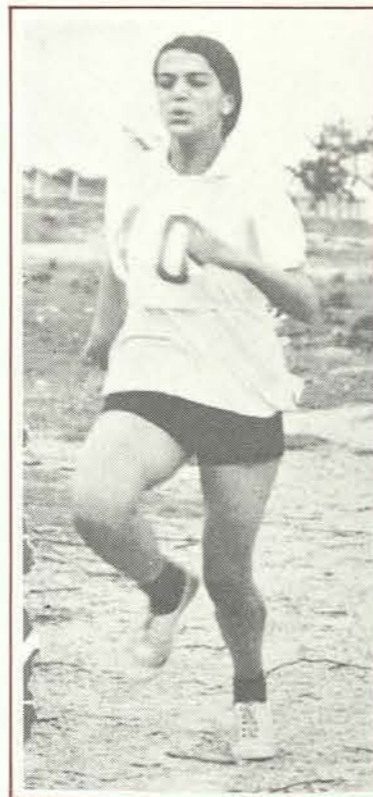
ΛΕΝΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

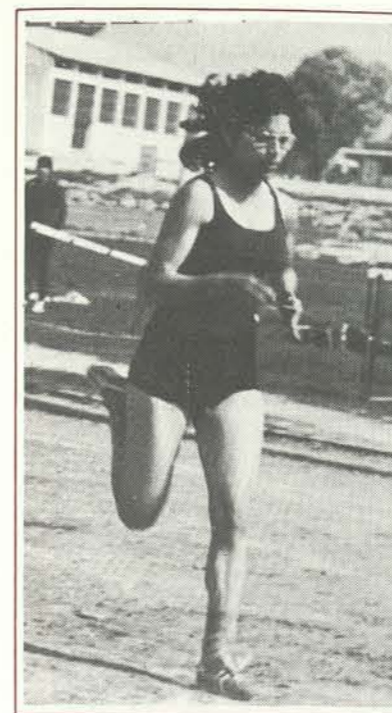
ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

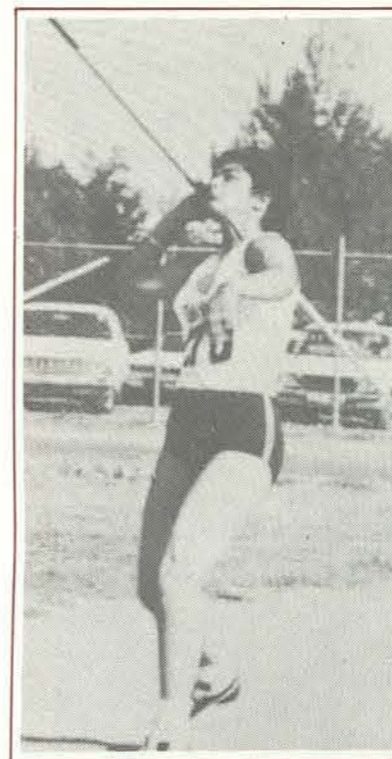
ΧΛΟΗ ΚΟΝΝΑΡΗ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΛΕΝΗ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΑΡΙΑ ΝΕΟΦΥΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΣΚΕΥΗ ΛΑΚΑΤΑΜΙΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Μαρία Λεωνίδου (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1973

Βάσω Παπαδοπούλου (ΓΣΟ)
Δρόμος 1500 μ: 1975 1976
Δρόμος 800 μ: 1975

Σκεύη Λακαταμίτου (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1975 1977

Παντελίτσα Παναγιώτου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1975 - 79

Αναστασία Σπανούδη (ΓΣΠ)
Ακοντισμός: 1976 1978 1979 1981

Γιαννούλα Ιωάννου (ΓΣΕ)
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1976 1977

Χρύσω Παλαικυθρίτου (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1976 1977

Ανθούλα Σιακά (ΓΣΟ)
Σφαιροβολία: 1976 - 78

Φωτούλα Κοκκίνου (ΓΣΕ)
Δρόμοι 400 και 800 μ: 1976 1977

Ελένη Οικονομίδου (ΓΣΖ)
Δρόμος 200 μ: 1976 - 78

Άντρη Αβραάμ (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1977 - 83
Δρόμοι 800 και 1500 μ: 1984 1985

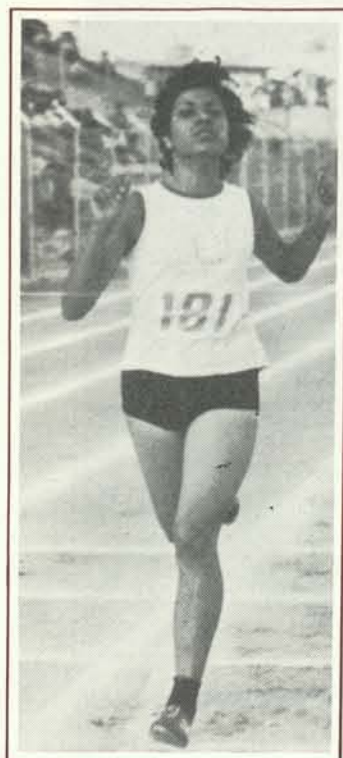
Σταυρούλα Θεοχάρους (ΓΣΚ)
Δρόμος 1500 μ: 1977

Διονυσία Παπασάββα (ΓΣΚ)
Δρόμος 1500 μ: 1978
Δρόμος 800 μ: 1978 - 83

Έφη Μούζουρου (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1978 1979 1984
Δρόμος 200 μ: 1979 1980

Κάτια Χριστοδουλίδου (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1978

Λένια Κουρίδου (ΓΣΚ)
Δρόμος 1500 μ: 1979 - 81

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

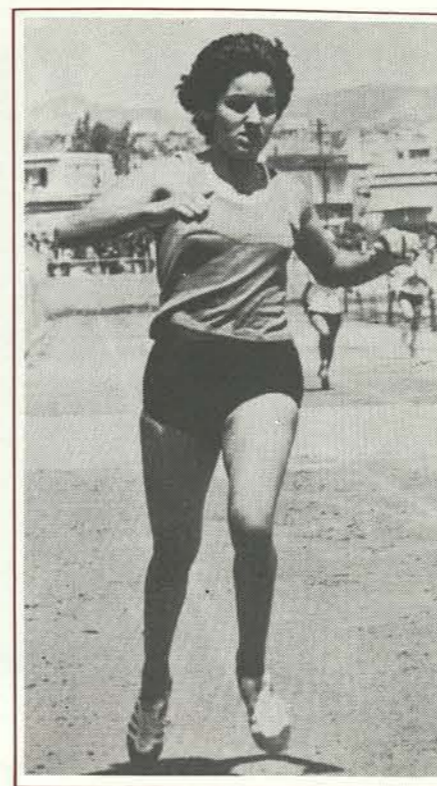
ΠΑΝΤΕΛΙΤΣΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

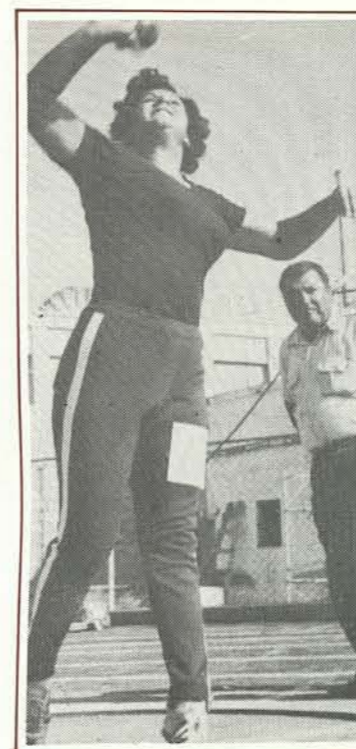
ΕΛΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΥΣΩ ΠΑΛΛΙΚΥΡΗΤΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΦΩΤΟΥΛΑ ΚΟΚΚΙΝΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΑΝΘΟΥΛΑ ΣΙΑΚΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Ευαγγελία Τουραπή (ΓΣΠ)
Σφαιροβολία: 1979 - 82

Έλενα Σωφρονίου (ΓΣΕ)
Δισκοβολία: 1979 - 83

Ευαγγελία Κωνσταντίνου (ΓΣΟ)
Πένταθλο: 1979 1980
Δρόμος 100 μ με εμπόδια και
Έπταθλο: 1982

Ελένη Παντζιάρη (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1980

Μαρία Παναγιώτου (ΓΣΚ)
Ακοντισμός: 1980 1982

Μελίνα Μενελάου (ΓΣΠ)
Δρόμος 400 μ: 1980 - 83

Καλλιόπη Νικοδήμου (ΓΣΚ)
Δρόμος 3000 μ: 1980 1981

Μαρία Γεωργιάδου (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ: 1981
Δρόμος 200 μ: 1981 1982

Μυρούλα Καπιτζή (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1981

Χρυστάλλα Κωνσταντίνου (ΓΣΟ)
Άλμα εις ύψος: 1982

Χριστιάνα Μενελάου (ΓΣΠ)
Δρόμος 1500 μ: 1982

Χρυστάλλα Πέτρου (ΓΣΚ)
Δρόμος 3000 μ: 1982 1984 1985
Δρόμος 1500 μ: 1983

Έλενα Βίκτωρος (ΓΣΟ)
Έπταθλο: 1983
Άλμα εις ύψος: 1983

Ολυμπία Μενελάου (ΓΣΟ)
Δρόμος 100 μ με εμπόδια: 1983

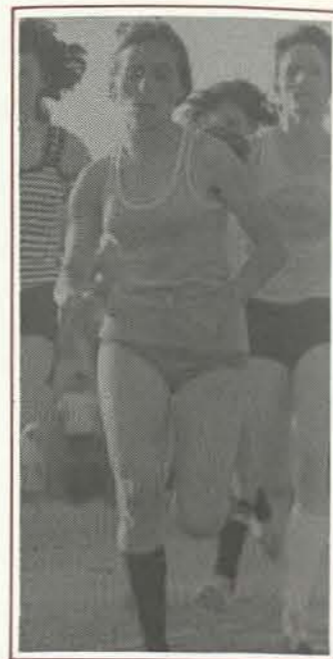
Ζωή Μιχαήλ (ΓΣΟ)
Δρόμοι 100 και 200 μ: 1983 1984

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΠΑΝΟΥΔΗ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ ΙΩΑΝΝΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ ΠΑΠΑΣΑΒΒΑ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΚΑΤΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Πενταθλήτρια - Επταθλήτρια
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

Θεοδούλα Σιακά (ΓΣΟ)
Σφαιροβολία: 1983 1984

Έλενα Πιερή (ΓΣΕ)
Ακοντισμός: 1983

Χριστιάνα Φιλίππου (ΓΣΠ)
Άλμα εις μήκος: 1983

Νατάσα Φιλίππου (ΓΣΚ)
Δρόμος 3000 μ: 1983

Έλενα Δημητρίου (ΓΣΟ)
Ακοντισμός: 1984 1985

Ανθούλα Αργυρού (ΓΣΟ)
Δισκοβολία: 1984 1985

Σωτηρούλα Ναπολέοντος (ΓΣΟ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1984

Πόπη Προδρόμου (ΓΣΕ)
Άλμα εις ύψος: 1985

Δώρα Κυριάκου (ΓΣΠ)
Δρόμοι 200 και 400 μ: 1985

Τούλλα Τρύφωνος - Αγγελίδη (ΓΣΕ)
Δρόμος 400 μ με εμπόδια: 1985

Έλλη Ευαγγελίδου (ΓΣΟ)
Σφαιροβολία: 1985

Στο πρόγραμμα των δυο πρώτων Παγκύπριων Αγώνων
Γυναικών, περιλήφθηκαν και μερικά αγωνίσματα για
ΚΟΡΑΣΙΔΕΣ, στα οποία πρώτευσαν οι ακόλουθες:

Μπέλλα Σαμψών (ΓΣΕ)
Άλμα σε μήκος: 1952

Ήθη Συμεωνίδου (ΓΣΕ)
Άλμα σε ύψος: 1952

Κλαίρη Σεργίδου (ΓΣΠ)
Δρόμος 60 μ: 1952

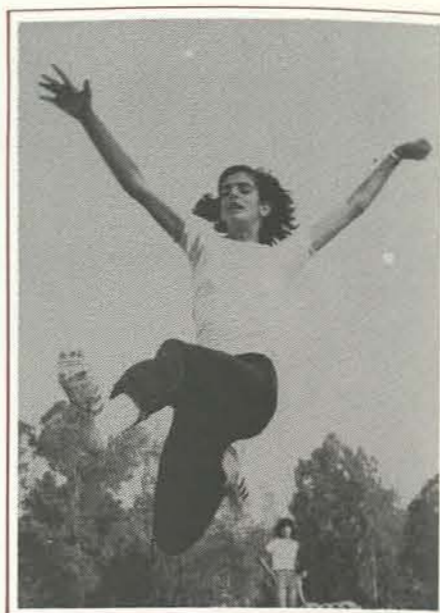
Μαρίνα Σταυρινίδου (ΓΣΠ)
Άλμα σε μήκος: 1953

Ρίτσα Χαλκούση (ΓΣΠ)
Άλμα σε ύψος: 1953

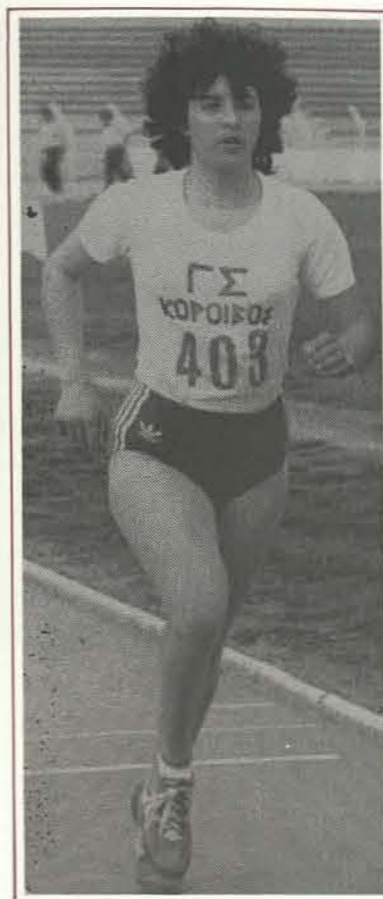
Χριστοθέα Αναστασίου (ΓΣΠ)
Δρόμος 60 μ: 1953

ΕΛΕΝΑ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΝΤΖΙΑΡΗ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ ΠΕΤΡΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΖΩΗ ΜΙΧΑΗΛ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΛΕΝΙΑ ΚΟΥΡΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΜΑΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

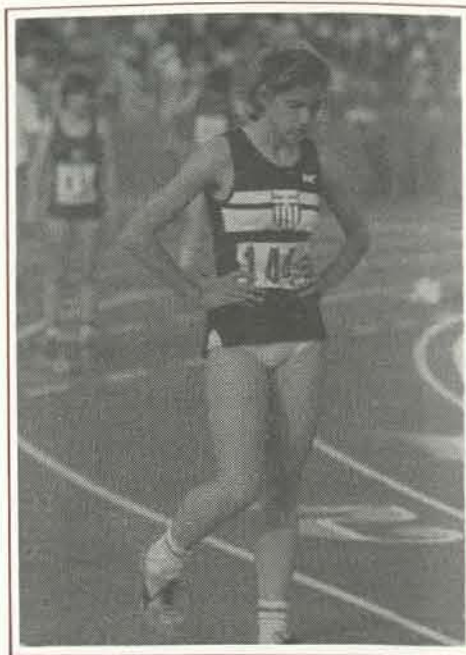
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΜΕΝΕΛΑΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΟΛΥΜΠΙΑ ΜΕΝΕΛΛΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΤΟΥΛΑ ΤΡΥΦΩΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΛΕΝΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΔΩΡΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
Πρώτευσε σε Παγκύπριους Αγώνες.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΘΛΗΤΩΝ ΣΤΙΒΟΥ

A

Αβραάμ Άντρη, 205, (223), 271
Αγαθαγγέλου Μάριος, 239, (242)
Αγγελίδης Άγγελος, 196, 206, 208, (208),
209, 212, 259
Αγγελίδης Ανδρέας, 243, (246)
Αγγελίδου - Τρύφωνος Τούλα, 275, (278)
Αγγελινίδης Παύλος, 224
Αγρότης Ανδρέας, 210
Αγρότης Σπύρος, 186
Αδάμου Ιωάννα, (101), 209
Αδάμου Ιωάννης, 220
Αδάμου Νίκος, 212, (230), 259
Αϊβαλιώτης Βάσος, 233
Αϊβαλιώτης Χάρης, 195, 197, 204, (205), 249
Αλεξάνδρου Ανδρέας, 237, (240)
Αλεξάνδρου Μαρίνος, 257
Αλωνεύτης Χάρης, 241
Αμαξάρης Νικόλας, (85), 222
Αναστασιάδης Δημήτριος, 239
Αναστασιάδης Παναγιώτης, 201, 227
Αναστασίου Ν, 218
Αναστασίου Χριστοθέα, 275
Ανδρέου Αναστάσιος, (183), 183, 201, 215
Ανδρέου Ν, 225
Ανταχόπουλος Αθανάσιος, 223
Αντωνιάδης Αναστάσιος, 247
Αντωνιάδης Ανδρέας, 243
Αντωνιάδης Αντωνάκης, 222
Αντωνιάδης Ιωάννης, 243
Αντωνιάδης Περικλής, 224
Αντωνόπουλος Χαράλαμπος, 219
Αποστολίδης Γεώργιος, 253, (256)
Αραούζος Δημήτρης, 186, (199), 209, 257
Αργυριάδου Σοφία, 263
Αργυρίδης Χαράλαμπος, 228, (236)
Αργυρού Ανθούλα, 275
Αρέστη Νεόφυτος, 186
Αριστοδήμου Λίνα, 187, 187
Αριστοδήμου Φίλιππος, 187
Αριστοφάνους Έρασμος, 237, (240)
Αρχοντίδης Λυκούργος, 203, (219), 235
Ασσατουριάν Άρτο, 247
Αφάμης Γεώργιος, 230
Αχιλλέως Κύπρος, 227

B

Βαθλίτης Παύλος, 229
Βαγιανός Γ, 227
Βάζας Μίνως, 235, (239)
Βαλδασερίδης Γλαύκος, 223
Βαρναβίδης Χαράλαμπος, 210
Βασιλειάδης Κυριάκος, 255
Βασιλείου Βασίλης, 261
Βασιλείου Δημήτριος, 227
Βασιλείου Νίκος, 261
Βασιλείου Χριστάκης, 255
Βελιγκέκας Παναγιώτης, 255, (260)
Βενιζέλος Ελευθέριος, 233
Βίκτωρος Έλενα, 206, 273
Βουτουριδής Γεώργιος, 220

Γ

Γαβριήλ Γιαννάκης, (96)
Γερασίμου Σταύρος, 223
Γεωργαλλίδης Αντώνης, 205, (206), 211,
(222), 257
Γεωργιάδης Αριστ, 216
Γεωργιάδης Τάκης, (192), 237, (240)
Γεωργιάδης Χρ, 221

Εκτός από τους αθλητές στίβου, περιλαμβάνονται και μερικοί άλλων αθλημάτων, που διεξήχθησαν σε ολυμπιακούς, κοινοπολιτειακούς, μικρής ολυμπιάδας και διεθνείς σχολικούς αγώνες.

Οι αριθμοί σε παρενθέσεις παραπέμπουν σε σελίδες με φωτογραφίες των αναφερόμενων αθλητών.

Γεωργιάδου Γεωργία, 267
Γεωργιάδου Μαρία, 208, 273, (276)
Γεωργίου Ανδρέας, 255, (260)
Γεωργίου Γεώργιος, 259
Γεωργίου Κώστας, 201, 221
Γεωργίου Μιχαήλ, 229
Γεωργίου Νικής, (192), 245, (246)
Γεωργίου Ορέστης, 241, (245)
Γεωργίου Σταύρος, 223
Γιάγκου Ανδρέας, 229
Γιάλλουρος Αντώνης, 233, (238)
Γιαννακού Ματθαίος, 229
Γιαπανάς Πάνος, 237
Γιωργαλλή Αίγλη, 203, (264), 265
Γέκστας Αγαθοκλής, 233
Γουήαρ Γουίλλιαμ, 226
Γούμενος Γεώργιος, 237
Γρηγορίου Δημήτριος, 229
Γρηγορίου-Καλοπαϊδή Στέλλα, 204, (223), 269

Δ

Δελταρού Γιάγκος, 220
Δενάζη-Παγδατή Ρένα, 195, 204, (209), 269
Δημητριάδης Πυγμαλίων, 247
Δημητρίου Ανδρέας, 249, (250)
Δημητρίου Αντωνάκης, 247
Δημητρίου Δημήτρης, 186, 251, (254)
Δημητρίου Έλενα, 275, (278)
Δημητρίου Θέκλα, (98)
Δημητρίου Ιωάννης, 255, (259)
Δημητρίου Κωστάκης, 255, (260)
Δημητρίου Περικλής, 247, (249)
Δημητρίου Χάρης, 197, (214)
Δημοσθένους Μάκης, 243
Διανέλλος Δ, 223
Δράκου Μαρία, 208, 212, (230)
Δρουσιώτου Άννα-Μπέλλα, (99), 185
Δύναμος Κ, 219

E

Ελευθερίου Ανδρέας, 249, (253)
Εμμανουήλ Μανώλης, 212
Επιφανίου Αθηνά, (101), 210
Ερωτοκρίτου Νίκος, 261
Ευαγγελίδης Ευάγγελος, 221
Ευαγγελίδου Έλλη, 275
Ευαγγέλου Ιωάννης, 253
Ευθυμούλου Γεώργιος, 217
Ευθυμίου Ανδρέας, 245, (247)
Ευθυμίου Δημήτριος, 255, (258)
Ευκλείδου Μαρία, (268), 269
Ευριπίδου Νίκος, 198, 205, (212)
Ευριπίδου Πανίκος, 186
Ευριπίδου Πέτρος, 198, 205, 209, (212), 255
Ευριπίδου Φρειδερίκη, (268), 269
Ευστρατίου Κ, 217
Εφταμάντηλου Πόλυ, 267

Z

Ζαρμάς Πιερής, 241
Ζαφειρόπουλος Βύρων, 226
Ζαχαριάδου Ήθη, 203
Ζαχαρίου Άκης, 239
Ζένιος Παναγιώτης, 193, 194, (195)
Ζερβουδάκης Εμμανουήλ, 222
Ζήνων Αλέκος, (85), 218, (233)
Ζήνων Αριστείδης, (85), 217
Ζήνων Γεώργιος, (85), 183, 219
Ζήνωνος Ανδρέας, 235
Ζήνωνος Χλόη (βλ. Παπακώστα)
Ζυμουλάκης Ροβινιών, 245

H

Ηλία Πέτρος, 230, (236)
Ηλιάδης Ξενοφών, 217

Θ

Θεμιστοκλέους Ν, 220
Θεοδοσίου Πέτρος, 213
Θεοδότου Θεοφάνης, (88)
Θεοδότου Κ, 237
Θεοδώρου Αθηνά, 267, (267)
Θεοδώρου Μάκης, (192)
Θεοδώρου Μιχαήλ, 192, 212, 261
Θεοφάνους Θεοφάνης, 233
Θεοφυλάκτου Δημήτρης, 255, (261)
Θεοχαρίδης Θ, 220
Θεοχάρους Δημήτριος, 261
Θεοχάρους Σταυρούλα, 271, (274)
Θωμά Μάρω, 208

I

Ιακωβίδης Ευριπίδης, 215
Ιακώβου Άννης, 245, (248)
Ιερωνυμίδης Χρίστος, (88)
Ιερωνύμου Χ, 216
Ίτις Γ, 219
Ιωαννίδης Γεώργιος, 202, 228
Ιωαννίδης Γιάννης, 225
Ιωαννίδης Ε, 229
Ιωαννίδης Κύπρος, 218, 224
Ιωαννίδης Κώστας, 224
Ιωαννίδης Μιλτιάδης, 241, (244)
Ιωαννίδης Μιχαήλ, 227
Ιωαννίδου Ανδρούλα, 265
Ιωάννου Αντώνης, 249, (251)
Ιωάννου Γιαννούλα, 271, (274)
Ιωάννου Ιωάννης, 257
Ιωάννου Μαρία, (98)
Ιωάννου Χριστάκης, 227
Ιωσήφ Σταύρος, (85), 221

K

Καβουνίδου-Λανίτου Δομνίτσα, (89), 184, 184,
(189), 203
Καιμακλιώτου Γεωργία, 263
Καλαθάς Γ, 224
Καλαθάς Π, 216
Καλλίνικος Χρ, 226
Καλογήρου Λουκάς, 253, (257)
Καλοδίκης Φαίδων, 233
Καλοπαϊδή Στέλλα, (βλ. Γρηγορίου)
Κανάρης Γεώργιος, 202, 227, 228

Κανελλίδου Έρση, 263
Κανθόπουλος Γιώβος, 216
Κάπελλος Ανδρέας, 259, (262)
Καπιτζή Μυρούλα, 206, 208, 212, 212, (225), 273
Καραγεωργιάδης Ευαγόρας, (85), 221
Καραγεωργιάδης Κίμων, 230, (238)
Καραπατάκης Γεώργιος, 186
Καραπατάκης Μάριος, 186
Κασσιανίδης Μάριος, 186, 193, (196), 198, 206, 255

Κασσιανίδου Νίνα, 265
Κατάρας Γ, 225
Κατράνης Νίκος, 247
Καττιδής Γεώργιος, 261
Κεφάλος Λάμπρος, 185, 197, (198), 205, 257
Κίνας Παναγιώτης, 230
Κίνας Χριστάκης, 253
Κισσονεργής Φιλόκυπρος, 216
Κκεσές Ιάκωβος, 237
Κλεοβούλου Αριστ, 225
Κλεόπας Παναγιώτης, 235
Κογιώνης Ιωάννης, 235
Κογκορόζης Χαράλαμπος, 251, (252)
Κοκκινίδης Σάββας, 239
Κόκκινος Ανδρέας, 247
Κόκκινος Νίκος, 235
Κοκκίνου Φωτούλα, 271, (273)
Κοκκινόφρος Κ, 223
Κολακίδης Ιωάννης, (85), 215, (231)
Κολοκασίδης Θ, 225
Κολοκασίδης Σπύρος, (88)
Κολοκούδης Ελευθέριος, 208, 209, 261, (262)
Κολοκούδης Θεόδωρος, 247, (249)
Κόμπτον Μάικλ, 245
Κόνιαλης Χριστόφορος, (192), 239, (241)
Κονναρή Χλόη, 269, (270)
Κονναρής Γιαννάκης, 205, 211, 224, 255
Κοντός Αναστάσιος, 226, (235)
Κοντός Ανδρέας, 216
Κοντός Μιχαλάκης, 241
Κόπλαν Ντάνιελ, 253
Κουλουμάς Χριστάκης, 230
Κουλουμπρίδης Μ, 223
Κουντουριώτης Φιλ, 222
Κουπιάς Κ, 220
Κουρίδου Λένια, 271, (276)
Κουτσαβάκης Νικόλαος, (85)
Κυπραίος Ιωάννης, 222
Κυπριανίδης Κώστας, 202
Κυριαζής Κώστας, 235
Κυριακίδης Ανδρέας, 259
Κυριακίδης Γεώργιος, 257, (261)
Κυριακίδης Δημήτρης, 241
Κυριακίδης Θέμης, 212
Κυριακίδης Ιωάννης, 217
Κυριακίδης Νικόλης, 228
Κυριακίδης Στέλιος, (89), 184, 184, (188), 198, 198, 203, 230

Κυριακίδης Τάκης, 245
Κυριακίδου Αθηνά, (101)
Κυριακού Γαβριέλλα, 269, (270)
Κυριακού Δώρα, 208, 208, 213, 275, 278
Κυριακού Λοίζος, 222
Κυρίτης Πέτρος, 187
Κωνσταντινίδης Γ, 225
Κωνσταντινίδης Θεόδωρος, 219
Κωνσταντινίδης Θωμάς, 219
Κωνσταντίνου Ευαγγελία, 273, (275)
Κωνσταντίνου Ιωάννης, 239, 242
Κωνσταντίνου Κωνσταντίνος, 186
Κωνσταντίνου Μαρία, 267
Κωνσταντίνου Μελής, 220
Κωνσταντίνου Χρυστάλλα, 273
Κωνσταντή Παναγής, 216, 219
Κωσταντάς Παναής, 218

Λ

Λαδάς Κώστας, 230
Λαζαρίδης Δημήτριος, 253, (258)
Λακαταμίτου Σκευή, 271, (271)

Λαμπερτιδής Χρ, 225
Λαμπριανίδης Παναγιώτης, 213
Λάμπρου Λάμπρος, 187
Λάμπρου Μαρούλα (βλ. Τελώνη)
Λανίτης Ανδρέας, 251
Λανίτου Δομνίτσα (βλ. Καθουνίδου)
Λειβαδιώτης Στέλιος, 243
Λεοντιάδης Πρόδρομος, (88)
Λεοντίου Ζωούλα, 263, (264)
Λεωνίδου Μαρία, 271
Λεωνίδου Σταυρούλα, 269
Λεωνίδου Στέλιος, 245, (248)
Λεωνίδου Χαράλαμπος, 243
Λοϊζή Ευθύμιος, 259, (262)
Λοϊζίδης Αντρέας, 251, (254)
Λοϊζίδης Γεώργιος, 233
Λοϊζίδης Περικλής, (88), 201
Λοϊζίδου Δένα, (266), 267
Λοϊζίδου Φρόσω, 269
Λοϊζου Ανθούλα (βλ. Σάββα)
Λοϊζου Αντ, 216
Λοϊζου Ευαγγελία, (266), 267
Λοϊζου Όλγα, (99), 185, 193
Λόρδος Δημήτρης, 194, 210
Λόρδος Τάσος, 187, 194, 210
Λουκά Βάσος, 245, (246)
Λουκά Λουκάς, 185, (194), 199, 203, 247
Λύμπουρας Θεόδωρος, 235
Λυσιώτης Γεώργιος, 229

Μ

Μακρίδης Ισιδωρος, 218
Μακρυγιάννης Ι, 218
Μακρυγιάννης Παναγιώτης, (88), 202, (217), 226
Μάντζαλος Μωυσής, 239
Μανώλη Κώστας, 235
Μαραθεύτου Τασούλα, 269, (269)
Μαραθοβουνιώτου Μαρίνα, 193
Μάρκου Αβραάμ, 227
Μάρκου Ανδρέας, 235
Μάρκου Χριστός, 233
Μαρούχος Ματθαίος, 221
Μαρτούδης Γεώργιος, (88), 221, (233)
Μαυροπούλου Μαρία, 265
Μαχαλεκίδης Χριστάκης, 257
Μεγάλεμος Νίκος, 194, (204), 257
Μελετίου Ανδρέας, (192), 235, (239)
Μελετίου Γεώργιος, 235
Μελίδης Σ, 218
Μελισσάς Δ, 225
Μενελάου Μελίνα, 206, 212, (229), 273
Μενελάου Ξάνθος, 245, (247)
Μενελάου Ολυμπία, 273, (278)
Μενελάου Χριστιάνα, 208, 273, (277)
Μέρτακας Μιχαήλ, 230
Μεχμέτ Χουσεϊν, 241
Μητσόκης Α, 218
Μικέλης Ανδρέας, 219
Μικελλίδης Ανδρέας, 229, (237)
Μικελλίδης Γεώργιος, 204, (222), 251
Μικελλίδης Όμηρος, 226
Μικελλίδης Φρίξος, 201, (216), 225
Μιλτιάδου Δημήτριος, 229
Μιλτιάδου Μαρία, (266), 267
Μίτσιγγας Κωνσταντίνος, 201, 202, (217), 226
Μιτσιγγίδης Ζήνων, 221
Μιτσιγγίδης Κ, 222
Μιτσιδίου - Τσαγκαρίδου Ηρώ, 203, (220), 263
Μιχαήλ Γιάννης, 225
Μιχαήλ Ζωή, 206, 273, (277)
Μιχαήλ Νικόλαος, 210
Μιχαηλίδης Αιμίλιος, 218
Μιχαηλίδης Αριστ, 216
Μιχαηλίδης Βαρνάβας, 224
Μιχαηλίδης Γεώργιος, 241
Μιχαηλίδης Ηλίας, 245
Μιχαηλίδης Ιορδάνης, 215
Μιχαηλίδης Λάκης, 209
Μιχαηλίδης Μενέλαος, 184

Μιχαηλίδης Ντίνος, 198, 204, (211), 247
Μιχαηλίδης Οδυσσεύς, 217, (231)
Μιχαηλίδης Σπ, 216
Μιχαηλίδου Θέκλα, 263
Μιχαηλίδου Ιουλία, 263
Μιχαηλίδου Λία, 265
Μορίδης Θεόδωρος, 225
Μούζουρου Έφη, 205, (224), 271
Μουσική Παναγιώτης, (88), 202
Μουσουλίδης Άρης, 233, (238)
Μουστάκας Νίκος, 243
Μουστερή Βικτωρ, 233

Ν

Ναπολέοντος Σωτηρούλα, 275
Νεοφυτιδής Κύρος, 221
Νεοφύτου Αλέξης, 209, (227), 259
Νεοφύτου Μαρία, 204, 269, (271)
Νικοδήμου Ελένη, 269, (270)
Νικοδήμου Καλλιόπη, 273
Νικοδήμου Πέτρος, 259
Νικολαΐδης Α, 218
Νικολαΐδης Διαγόρας, (88), 226, (236)
Νικολαΐδης Κώστας, 221
Νικολαΐδης Μιχαλάκης, 243, (245)
Νικολαΐδης Νέστωρ, 221
Νικολαΐδης Νίκος, (95)
Νικολαΐδης Χαράλαμπος, 215
Νικολάου Βασίλης, 233
Νικολάου Ιωσήφ, 218
Νικολάου Παλλάδιος, 249, (254)
Νικολάου Παναγιώτης, 186, 251, (256)
Νικολάου Σάββας, 259
Νούρμης Λοίζος, (192), 233, (238)
Ντάκλας Γεώργιος, 230

Ξ

Ξενοφάντος Α, 221
Ξενοφάντος Γεώργιος, 227
Ξήτος Γεώργιος, 222

Ο

Οικονομίδης Κωνσταντίνος, 216
Οικονομίδης Μιχ, 223
Οικονομίδου Ελένη, 271, (272)
Ονησιφόρου Κυριακάς, 185, 185, 195, 195, (196), 197, 204, 253
Οστζιούκ Τουρχάν, 203, (220), 237
Ουώτικης Κ, 219

Π

Παγδατή Ρένα (βλ. Δεναζή)
Παλαικυθρίτου Χρυσώ, 271, (272)
Παλιάν Βαχέ, 227
Πάλμας Κωνσταντίνος, 243
Παναγιδής Σάββας, 229
Παναγιδής Χαράλαμπος, 210
Παναγιωτίδης Λεωνίδα, 229
Παναγιώτου Μαρία, 273
Παναγιώτου Παντελίτσα, 205, 271, (272)
Πανταζής Αντρέας, 243
Πανταζής Κ, 215
Παντελίδης Δημητράκης, 203, (221), 235
Παντελίδης Κώστας, (89), 183, (186), 201, 219, 226
Παντελίδης Παναγιώτης, 259
Παντελίδης Πασχάλης, 223, (234)
Παντζαρή Ελένη, 273, (276)
Παπαδόπουλος Ανδρέας, 229
Παπαδόπουλος Αντώνης, (192), 239, (240)
Παπαδόπουλος Τ Ανδρέας, 241, (242)
Παπαδοπούλου Βάσω, 271, (272)
Παπαδούρης Γεώργιος, 224
Παπαϊωάννου Χαρής, (88), 226

Παπακώστα-Ζήνωνος Χλόη, (266), 267
Παπακώστα Λένια, 269, (270)
Παπακώστας Κώστας, 186, 186, (197), 249
Παπαμιχαήλ Ανδρέας, (89), 199, 203, (210), 229
Παπαναστασίου Μιχαήλ, 225
Παπανικολάου Ν, 237
Παπαπαύλου Ξ, 221
Παπασάββα Διονυσία, 271, (274)
Παπαχρυσσοτόμου Δημήτρης, 187
Παραρής Γεώργιος, 257
Παράσχος Ανδρέας, 249
Παράσχος Λυκούργος, 223
Πασάς Χριστόδουλος, 251, (252)
Παστελλή Γεωργία, 263
Πατέρας Δημήτρης, 243
Πατσαλίδης Δημήτρης, 227
Παυλίδης Α, 224
Παυλίδης Παύλος, 218
Πάυλου Γεώργιος, 245, (246)
Παφίτης Σταύρος, 216
Περικλέους Γεώργιος, 247, (250)
Πετρίδης Δημήτρης, 227
Πετρίδης Κώστας, 184, 199, 199, 202, 228
Πετρίδης Λίνος, (99), 186, 193
Πετρίδης Λουκής, 237
Πετρίδης Τάκης, (88), 202
Πέτρου Θεόδωρος, 243
Πέτρου Χρυστάλλα, 273, (277)
Πέτσα Ελένη, 265
Πέτσα Γεώργιος, 202, 226, 228
Πηλαδάκης Σωκράτης, 217
Πιερί Έλενα, 275
Πιερίδης Παναγιώτης, 247, (250)
Πιερίδης Αθαν, 220
Πιερίδης Νέστωρ, 220
Πικη Τερέζα, 265
Πίπης Γιάννης, 187
Πισκοπιανός Χαράλαμπος, 241, 243
Πισκοπιανού Ανδρούλα, 267
Πιτσιλλίδης Στέλιος, 241
Πιτσιλλίδου Μαρούλα, 267
Ποδαρόπουλος Κ, 215
Ποσκώτης Οδυσσεύς, 237
Ποταμίτης Φαίδων, 245
Ποχάνης Πανίκος, 257
Πρενς Ε, 221
Προδρόμου Πόπη, 275
Προκοπίου Σάββας, 222

Ρ

Ριμής Πανίκος, 186
Ριρής Ανδρέας, 239
Ροβέρτου Αλέξανδρος, 249, (253)
Ροδικής Λεάνδρος, 241, (244)
Ροδοσθένους Μιχαήλ, (89), (206), 209, 211, (226), 261
Ρούσος Ν, 227
Ρωσοΐδης Γιάνκος, 220
Ρωσοΐδης Δημήτριος, 216
Ρωσοΐδης Θεόδωρος, 217
Ρωσοΐδης Μιχαήλ, 183, 201, 215
Ρωσοΐδης Ν, 217
Ρωσοΐδης Ορέστης, 255, (260)
Ρωσοΐδης Χριστιανός, 217, 220, (231)

Σ

Σάββα-Λοίζου Ανθούλα, 267, (267)
Σάββα Σάββας, 193
Σαμφών Μπέλλα, 275
Σεραφείμ Κυριάκος, 253, (256)
Σεργίδης Σόλων, 251, (255)
Σεργίδου Βασίλική, 203, (264), 265
Σεργίδου Κλαίρη, 275
Σιακά Ανθούλα, 271, (273)
Σιακά Θεοδούλα, 275
Σιακαλλής Μιχαήλ, 247, (251)
Σιάντος Γεώργιος, 229, (236)
Σιδεράς Σταύρος, (96)

Σιδέρης Ανδρέας, 241, (244)
Σκιαδάς Αρθούρος, 202, (218), 228
Σκουμπρέλλος Κώστας, 225
Σκουρουμούνης Μιχαήλ, 209
Σκουταρίδης Γεώργιος, (88), 183, (184), 201
Σκυριανίδης Γεώργιος, 202
Σμένης Νικόλαος, 226
Σμυρνού Νέδη, (227)
Σολέας Κώστας, 230, (237)
Σουρμελής Λάκης, 194
Σοφοκλέους Ιωάννης, 253, (258)
Σοφοκλέους Φλώρα, 269, (269)
Σπανούδη Αναστασία, 271, (274)
Σπύρου Σπύρος, 186, 193, (203), 206, 209, 257

Σταυράκης Σ, 224
Σταυρινάκη Μάτελεν, 193
Σταυρινίδου Μαρίνα, 275
Σταύρου Αντώνης, 259
Στεφανίδου Άννα-Μαρία, (101), 209
Στιθαδώρος Α, 220
Στράινερς Α, 202
Στρατουράς Παναγιώτης, (98)
Στροβίλιος Σπύρος, 218
Στροβίλιος Χρ, 220
Στρόντζερ Άλλαν, 249
Στυλιανού Ανδρέας, 245, (248)
Στυλιανού Κ, 227
Στυλιανού Σπύρος, 239
Στυλιανού Τόνια, 265
Στυλιανούδης Φίλιππος, 208, 212, (226), 261
Σύκα Νίκη, (264), 265
Συμεωνίδης Βάσος, 230
Συμεωνίδης Δημοσθένης, 222, (234)
Συμεωνίδης Διομήδης, 202
Συμεωνίδης Κώστας, (85), 215
Συμεωνίδης Νίκος, 226
Συμεωνίδης Χριστάκης, 225, (235)
Συμεωνίδης Χριστόδουλος, (89), 199, 202, 228
Συμεωνίδου Ήθη, 275
Συρίχας Παύλος, (85), 222
Σχίζας Ευάγγελος, 251
Σχοινής Γεώργιος, 233
Σχράμ Γ, 228
Σώζος Χριστόδουλος, 217, (231)
Σωκράτους Γεώργιος, 243
Σωτηροπούλου Ιωάννα, 263, (263)
Σωφρονίου Έλενα, 206, 273, (276)

Τ

Ταβελουδής Γεώργιος, 222
Ταβελουδής Γιάνκος, 222
Ταθερνάρης Μίκης, 224
Ταλιάνος Γιάγκος, 253, (257)
Ταλιάνος Γλαύκος, 241, (244)
Ταλιάνος Ιωάννης, (88), (89), 183, (185), 201, 224
Ταμανάς Χρ, 219
Ταραζιάν Χ, 239
Τελλίδης Ευέλθων, 218
Τελώνη-Λάμπρου Μαρούλα, 185, 185, (191), 193, 195, 199, 204, 208, 208, 267

Τελώνης Ανδρέας, 204
Τελώνης Χριστάκης, 206, 257
Τερζιάν Αράμ, 228
Τζαπούρας Χαράλαμπος, 217
Τζαχίτ Χουσεϊν, 202, 228
Τζωνής Τάσος, 211, (228), 257
Τζωρτζής Ανδρέας, 255
Τζωρτζής Σταύρος, 185, 185, (190), 195, 195, 197, 197, 198, 204, 249

Τζυρκώτης Α, 220
Τζυρκώτης Χαρ, 265
Τοσιήση Μίμης, 249
Τότση Αντώνης, 237
Τουραπή Ευαγγελία, 212, (229), 273
Τούρβας Ιωάννης, 245
Τριλλίδης Μιχαήλ, (88), 226, (234)
Τριλλίδης Σάββας, 233
Τσαγκάρη Χρυστάλλα, (97)

Τσαγκαρίδου-Μιτσιδίου Ηρώ (βλ. Μιτσιδίου)
Τσαγκαρίδου Πόλα, 263
Τσαπής Θεόκλητος, 224
Τσιάκκρος Γεώργιος, 249
Τσιάκκρος Μιχαήλ, 259
Τσιάκκρος Πέτρος, 205, (225), 255
Τσιάκκρος Χριστόφορος, 237
Τσιγανιδής Γεώργιος, 223
Τσιγανιδής Πολύβιος, (88), 223
Τσιλλάρας Ζέλιος, 243
Τσιλλάρας Κυριάκος, 243
Τσοπάνογλου Ευριπίδης, 216
Τσοπάνογλου Ιωάννης, 217
Τσούκκας Γεώργιος, 202
Τσούκκας Κώστας, 228
Τσουρής Ανδρέας, (88), 201, (216), 224
Τσουρής Κώστας, 229
Τύμβιος Μάικ, 187, 194,

Υ

Υδραίος Μενέλαος, 222
Υδραίος Φιλόχριστος, 221

Φ

Φάντης Χρίστος, 202, 227
Φαντίδης Χριστάκης, 235
Φαντομάς Π, 226
Φαραζής Ιωάννης, 203, (221), 237
Φεγγαράς Κύκκος, 251, (254)
Φιαλάς Γεώργιος, 251, (255)
Φιλιππίδης Κώστας, 209
Φιλίππου Νατάσα, 275
Φιλίππου Νίκος, 222
Φιλίππου Φίλιππος, 186, 193, (193), 196, 198, 199, 205, 209, 257
Φιλίππου Χριστιάνα, 213, 275, (277)
Φλουρέντζου Σωτηράκης, (95)
Φλουρής Σταύρος, 251, (252)
Φλωρίδης Νικόλαος, 219
Φοινικέττος Ευάγγελος, 249, (252)
Φούρναρης Μιχαήλ, (85), 217
Φράγκος Νίκος, 259
Φραγκούδης Βίας, 217
Φραγκούδης Ιωάννης, 183
Φραγκούδης Μενέλαος, (85), 215
Φραγκούδης Ρένος, (89), 184, 184, 184, (187), 197, 197, 203, 228
Φράνσις Ιωσηφίνα, 267
Φρουξίδης Χαράκης, 247
Φυλακτού Ευαγόρας, 203, (219), 230
Φυλακτού Λάρης, (99), 185, 193
Φυτίδης Μιχαήλ, 202, 226
Φυτίδου Νίκη, 265, (265)
Φυτός Κώστας, 225
Φυτός Μιχαήλ, (85), 220
Φωτιάδης Αλέξης, 169, 187
Φωτιάδης Π, 225
Φωτιάδης Σώτος, 249
Φωτόπουλος Αναστάσιος, 227

Χ
Χαλκούση Ρίτσα, 275
Χαραλαμπίδου Γεωργία, 265
Χαραλάμπος Μελής, (192), 239, (241)
Χαριλάου Γιώργος, (98)
Χατζανδρέου Κώστας, 241, (243)
Χατζηπαπίου Θεοφάνης, 249
Χατζηβασιλείου Ανδρέας, (90), 199, 203, (213), 239
Χατζηβασιλείου Αργυρός, 239, (242)
Χατζηγεωργίου Ελένη, 269
Χατζηγιάννης Ανδρέας, 211, (228)
Χατζηδαμιανού Χριστάκης, 259
Χατζηδημητρίου Κωνσταντίνος, 253, (258)
Χατζηδημητρίου Μ, 223
Χατζηγιάννου Γεώργιος, 237

Χατζηϊωάννου Χριστόδουλος, 203
 Χατζηιωσήφ Άγγελος, 202, (218), 228
 Χατζηκυπρή Νίκος, 222
 Χατζηκυπρή Σάββας, 222
 Χατζηκυριάκου Αγάθη, 263
 Χατζηκυριάκου Χαράλαμπος, 245, (248)
 Χατζηνικολάου Νίκος, 196, 197, (207), 208,
 209, 255
 Χατζηπαύλου Ευάγγελος, (88)
 Χατζηπαύλου Παναγιώτης, 251, (256)
 Χατζηστάθης Παναγιώτης, 185, 195, 199, (201),
 204, 253
 Χατζητσαγκάρης Σπύρος, 224, (234)
 Χατζανδρέου Μάριος, 194, (202), 205, 211, 259

Χατζηχαμηλή Μάρω, 265
 Χαχολιάδης Βύρων, 201, (215)
 Χειμωνής Βασίλης, 195, 198, 204, (206), 253
 Χιλμή Εμμέρ, 233
 Χιώτης Φ, 224
 Χόου Τσιάρλς, 235
 Χούρης Φ, 223
 Χριστοδουλίδης Χρίστος, 247, (250)
 Χριστοδουλίδου Κάτια, 271, (275)
 Χριστοδουλίδου Χρυσούλα, 265, (265)
 Χριστοδούλου Αδάμος, 259
 Χριστοδούλου Ανδρέας, 253
 Χριστοδούλου Παύλος, 227
 Χριστοδούλου Χρ, 223

Χρίστου Χρίστος, 210
 Χριστοφάκης, Ι, 218
 Χριστοφή Ανδρέας, 253, (259)
 Χριστοφίδης Ευριπίδης, 230
 Χρυσάνθου Ηρόδοτος, 251
 Χρυσάνθου Νικόλαος, 217
 Χρυσάνθου Πάμπος, 211, 257
 Χρυσσοτομίδης Νέαρχος, 219
 Χρυσσοτόμου Κρίστης, 257, (262)

Ψ
 Ψημολοφίτης-Γεωργίου Λάκης, 185, 199

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΑ

Ίδρυση και Διάρθρωση Οργανισμού, 285

Διαμόρφωση Αθλητικής Πολιτικής, 285

Πολιτική και Δραστηριότητες:

Πριν από το 1983, 288

Ύστερα από το 1983, 289

Ρόλος ΟΠΑΠ στην Ανάπτυξη
 του Κυπριακού Αθλητισμού, 292

Οργανόγραμμα Δομής ΚΟΑ, 284

Οργανόγραμμα Σχέσεων ΚΟΑ
 με Αθλητικούς Φορείς, 286

Πίνακας Εσόδων και Εξόδων ΚΟΑ, 290

Διαγράμματα:

— Έσοδα ΚΟΑ από ΠΡΟ-ΠΟ, 292

— Σύνθεση Εσόδων ΚΟΑ (%), 1985 293

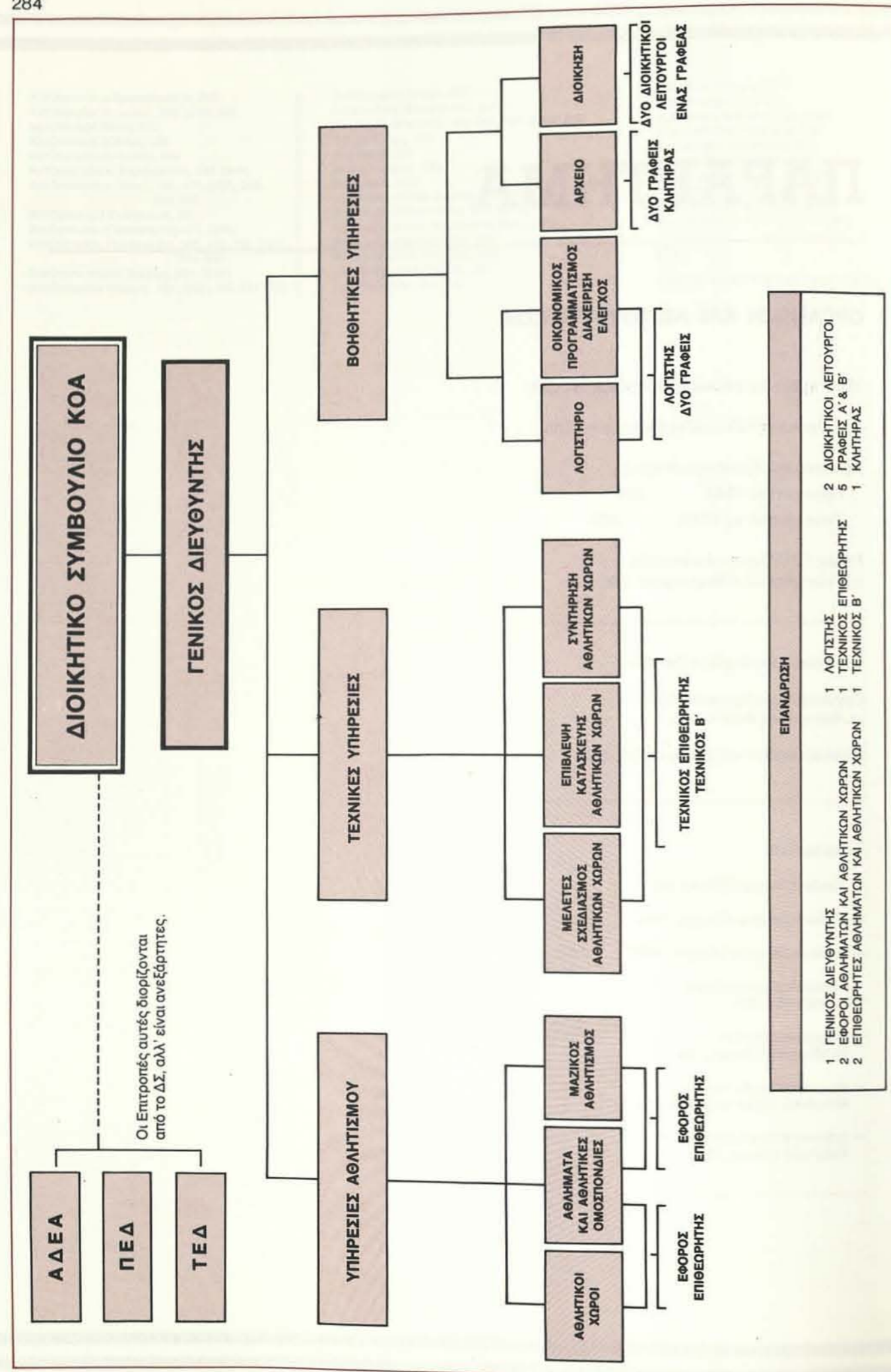
— Σύνθεση Δαπανών ΚΟΑ (%), 1985 293

— Σύναψη και Αποπληρωμή
 Δανείων ΚΟΑ, 294

— Επιχορηγήσεις ΚΟΑ
 σε Αθλητικούς Φορείς, 294

— Δημιουργία και Βελτιώσεις
 Αθλητικών Χώρων από ΚΟΑ, 295

— Δαπάνες ΚΟΑ για Διεθνείς
 Αθλητικές Σχέσεις, 296

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΚΟΑ)

Θεόδουλου Χαραλαμπίδη
Γενικού Διευθυντή ΚΟΑ

1. Ίδρυση ΚΟΑ

Η ανάγκη για ίδρυση ενός Οργανισμού, που να έχει την ευθύνη της οργάνωσης, ελέγχου και ανάπτυξης του εξωσχολικού αθλητισμού, έγινε επιτακτική από τότε που η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της και, κατά συνέπεια, ήταν υποχρεωμένη να συμμετέχει, με κάποιες αξιώσεις, σε διεθνείς αθλητικές συναντήσεις. Οι προσπάθειες των υπεύθυνων των γυμναστικών συλλόγων και των αθλητικών ομοσπονδιών, σωματείων, ναυτικών ομίλων και άλλων αθλητικών οργανώσεων για συγκρότηση ομάδων με αξιώσεις, προσέκρουαν σε πολλά εμπόδια, τα οποία δεν ήταν δυνατό να αντιμετωπιστούν με επιτυχία χωρίς ουσιαστική βοήθεια από μια εξειδικευμένη και αρμόδια Αρχή.

Για την επίλυση του προβλήματος αυτού, ύστερα από μακρά συνεργασία του υπουργείου Παιδείας με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού Ελλάδας, ιδρύθηκε το 1969 ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ), με σκοπούς και επιδιώξεις, όπως εμφανίζονται στην Αθλητική Νομοθεσία (σ 39-41 του Λευκώματος).

Παράλληλα με την ίδρυση του ΚΟΑ, με την οποία το Κράτος αναλάμβανε τις ευθύνες του έναντι του αθλητισμού, συνομολογήθηκε, το ίδιο έτος, συμφωνία με την Ελληνική Κυβέρνηση για εισαγωγή των Προγνωστικών Ποδοσφαίρου «ΠΡΟ-ΠΟ» στην Κύπρο. Ως αποτέλεσμα, από τον ίδιο κιάλας χρόνο (1969), ο Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ) ίδρυσε και συνεχίζει να διατηρεί υποκατάστημά του στην Κύπρο, τα έσοδα του οποίου παραχωρούνται στον ΚΟΑ για την ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού. Αυτή είναι και η κύρια πηγή εσόδων του ΚΟΑ.

2. Διάρθρωση ΚΟΑ

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού είναι νομικό πρόσωπο και διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, το

οποίο, όπως και στην περίπτωση των άλλων ημικρατικών οργανισμών, διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο Οργανισμός διορίζει την Ανώτατη Δικαστική Επιτροπή Αθλητισμού (ΑΔΕΑ) καθώς και Πειθαρχικές και Τεχνικές Επιτροπές Διαιτησίας (ΠΕΔ και ΤΕΔ) για διάφορα αθλήματα. Ο πρόεδρος και τα μέλη της ΑΔΕΑ διορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού· στην περίπτωση όμως των ΠΕΔ και ΤΕΔ ο Οργανισμός ορίζει τους προέδρους ως αντιπροσώπους του, ενώ τα δυο μέλη κάθε επιτροπής ορίζονται από τις οικείες ομοσπονδίες και τους συνδέσμους διαιτητών ως εκπρόσωποί τους.

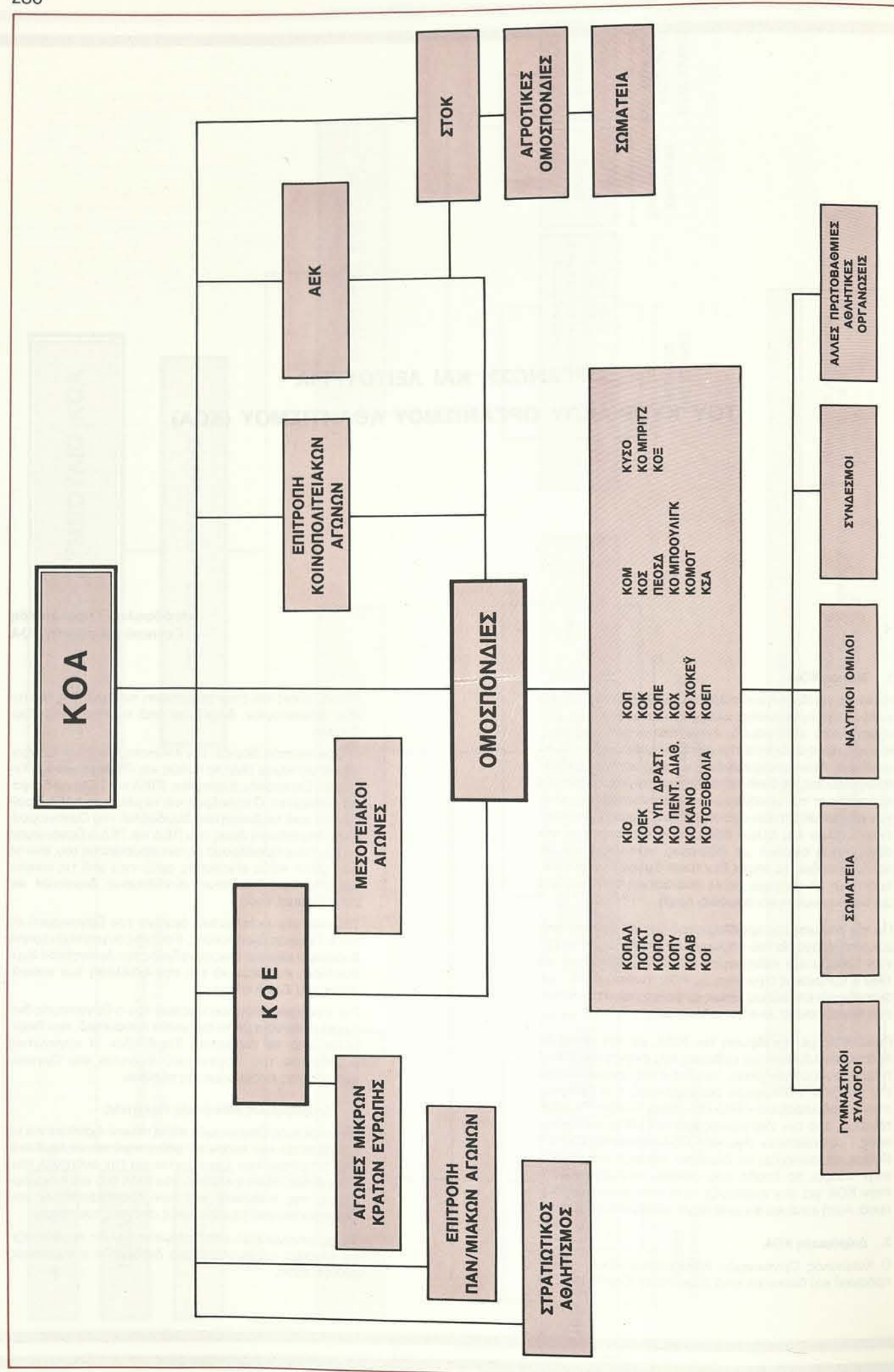
Το ανώτατο εκτελεστικό όργανο του Οργανισμού είναι ο Γενικός Διευθυντής, ο οποίος συμμετέχει (χωρίς δικαίωμα ψήφου) στις συνεδρίες του Διοικητικού Συμβουλίου, και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων του Συμβουλίου.

Για την προώθηση των σκοπών του ο Οργανισμός διατηρεί υπηρεσία με το αναγκαίο προσωπικό, που διορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η οργανωτική διάρθρωση του Οργανισμού φαίνεται στο Οργανόγραμμα της προηγούμενης σελίδας.

3. Διαμόρφωση Αθλητικής Πολιτικής

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού ιδρύθηκε για να εξυπηρετεί τον κυπριακό αθλητισμό και να λαμβάνει όλα τα μέτρα που χρειάζονται για την ανάπτυξη του. Επομένως, τόσο η εξέλιξη του ΚΟΑ όσο και η διαμόρφωση της πολιτικής των δραστηριοτήτων του εξαρτώνται από τις αθλητικές ανάγκες του τόπου.

Το οργανόγραμμα στην επόμενη σελίδα παρουσιάζει το πλαίσιο, μέσα στο οποίο διεξάγεται ο κυπριακός αθλητισμός.

Επεξήγηση Αρκτικόλεξων του Οργανογράμματος

KOE	Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή	KO ΠΕΝΤ. ΔΙΑΘ.	Κυπριακή Ομοσπονδία Πένταθλου-Διάθλου
ΑΕΚ	Αθλητιατρική Εταιρεία Κύπρου	KO ΚΑΝΟ	Κυπριακή Ομοσπονδία Κανό
ΣΤΟΚ	Συνομοσπονδία Τοπικών Ομοσπονδιών Κύπρου	KO ΤΟΞΟΒΟΛΙΑΣ	Κυπριακή Ομοσπονδία Τοξοβολίας
KOΕΑΣ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Στίβου	KOΠ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου
ΣΚΟΚ	Σκοπευτική Ομοσπονδία Κύπρου	KOK	Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθόσφαιρας
KOΓ	Κυπριακή Ομοσπονδία Γυμναστικής	KOΠΕ	Κυπριακή Ομοσπονδία Πετοσφαίρας
OAK	Ομοσπονδία Αντισφαίρισης Κύπρου	KOX	Κυπριακή Ομοσπονδία Χάντμπωλ
OΧΚ	Όμιλος Χιονοδρόμων Κύπρου	KO ΧΟΚΕΪ	Κυπριακή Ομοσπονδία Χόκεϋ
ΠΟΕΠΑ	Παγκύπρια Ομοσπονδία Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης	KOΕΠ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικού Ποδοσφαίρου
KOΠΑΛ	Κυπριακή Ομοσπονδία Πάλης	KOM	Κυπριακή Ομοσπονδία Μπάντμιντον
ΠΟΤΚΤ	Παγκύπρια Ομοσπονδία Τζούντο-Καράτε-Ταεκβοντό	KOΣ	Κυπριακή Ομοσπονδία Σκουός
KOΠO	Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας	ΠΕΟΣΔ	Παγκύπρια Ερασιτεχνική Ομοσπονδία Σωματικής Διάπλασης
KOΠΥ	Κυπριακή Ομοσπονδία Πυγμαχίας	KO ΜΠOΟΥΛΙΓΚ	Κυπριακή Ομοσπονδία Μπούουλγκ
KOAB	Κυπριακή Ομοσπονδία Άρσης Βαρών	KOMOT	Κυπριακή Ομοσπονδία Μοτοσυκλέτας
KOI	Κυπριακή Ομοσπονδία Ιππασίας	KΣΑ	Κυπριακός Σύνδεσμος Αυτοκινήτου
KIO	Κυπριακή Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία	KΥΣO	Κυπριακή Σκακιστική Ομοσπονδία
KOΕK	Κυπριακή Ομοσπονδία Ερασιτεχνικής Κολύμβησης	KO ΜΠΡΙΤΖ	Κυπριακή Ομοσπονδία Μπριτζ
KO ΥΠ. ΔΡΑΣΤ.	Κυπριακή Ομοσπονδία Υποβρύχιων Δραστηριοτήτων	KOΞ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ξιφασκίας

(α) Ομοσπονδίες

Από το Οργανόγραμμα της προηγούμενης σελίδας φαίνεται καθαρά ότι επίκεντρο της δραστηριότητας του εξωσχολικού αγωνιστικού αθλητισμού είναι οι αθλητικές ομοσπονδίες. Αυτές είναι δευτεροβάθμιες οργανώσεις και φέρουν μεγάλη ευθύνη για την ορθολογική ανάπτυξη των αθλημάτων που αντιπροσωπεύουν.

Ο ΚΟΑ είναι, βάσει του νόμου, οργανικά υπεύθυνος για τον εξωσχολικό αθλητισμό και έχει εξουσίες εποπτείας και αθλητικής αναγνώρισης των ομοσπονδιών. Παράλληλα, ενισχύει οικονομικά τις ομοσπονδίες που αναγνωρίζει και διασφαλίζει την εποικοδομητική και αποδοτική λειτουργία τους.

Ο ΚΟΑ ενεργεί ώστε η διοίκηση των διάφορων αθλημάτων από τις ομοσπονδίες να γίνεται με δημοκρατικές διαδικασίες, τα διοικητικά συμβούλια να μην αποτελούνται από εκπρόσωπους με εμπορικά συμφέροντα και οι τεχνικές και δικαστικές επιτροπές των ομοσπονδιών να δρουν με τρόπο που να διασφαλίζεται η ίση και δίκαιη μεταχείριση τόσο των πρωτοβάθμιων αθλητικών οργανώσεων που είναι μέλη τους όσο και των αθλητών.

Για να μπορούν να λειτουργούν αποδοτικά και να εκπληρώνουν τους σκοπούς τους με συνέπεια, οι αθλητικές ομοσπονδίες πρέπει να παρακολουθούν τα αθλητικά πράγματα, που κατά τα τελευταία χρόνια εξελίσσονται ραγδαία, και να αντιμετωπίζουν τις μεταβαλλόμενες συνθήκες με ευελιξία. Αναφέρεται ως παράδειγμα το θέμα της υγείας των αθλητών που, σε χώρες αθλητικά αναπτυγμένες, συγκεντρώνει σε πολύ μεγάλο βαθμό την προσοχή του κράτους και των αθλητικών οργανώσεων.

Στην Κύπρο έχει δημιουργηθεί η **Αθλητιατρική Εταιρεία (ΑΕΚ)**, με σκοπό την ιατρική παρακολούθηση των αθλητών, την εξέτασή τους και έκδοση πιστοποιητικών υγείας, και τη λήψη προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων για προστασία των αθλητών. Μέσα στους στόχους της ΑΕΚ είναι και η δημιουργία ενός ικανοποιητικά εξοπλισμένου και κατάλληλα επανδρωμένου αθλητιατρικού κέντρου, που θεωρείται απαραίτητο για την επιστημονική προπόνηση και ασφαλή ανύψωση του επιπέδου των αποδόσεων των αθλητών.

Οι αθλητικές ομοσπονδίες συνεργάζονται με την ΑΕΚ, στο βαθμό που η τελευταία μπορεί προς το παρόν να προσφέρει τις υπηρεσίες της. Τα τελευταία δυο χρόνια η ΑΕΚ, ανταποκρινόμενη σε όρο που επέβαλε η Διεθνής Ομοσπονδία Στίβου (ΙΑΑΦ) για τη διεξαγωγή των Ζ' και Η' Μακαρείων, λειτούργησε με μεγάλη επιτυχία, στο Μακάρειο Στάδιο, μονάδα Anti-doping Control.

(β) Πρωτοβάθμιες Αθλητικές Οργανώσεις

Οι πρωτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις, όπως είναι οι γυμναστικοί σύλλογοι, τα σωματεία, οι ναυτικοί όμιλοι, οι σύνδεσμοι και άλλες αθλητικές οργανώσεις, αποτελούν τη βάση του αγωνιστικού αθλητισμού. Το κοινό χαρακτηριστικό όλων αυτών των οργανώσεων είναι ότι αποτελούν τους οργανισμούς στους οποίους εγγράφονται και ανήκουν οι αθλητές. Η επιτυχία μιας πρωτοβάθμιας αθλητικής οργάνωσης εξαρτάται κυρίως από τον αριθμό και την ποιότητα των αθλητών και των ομάδων της.

Οι πρωτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις είναι μέλη των δευτεροβάθμιων αθλητικών οργανώσεων, δηλαδή των ομοσπονδιών. Η εγγραφή τους στις αθλητικές ομοσπονδίες εξασφαλίζει ορισμένα δικαιώματα, όπως

για παράδειγμα τη συμμετοχή τους σε παγκύπρια πρωταθλήματα ή αθλητικές συναντήσεις του εξωτερικού, στις οποίες συμμετέχει και η Κύπρος μέσω των ομοσπονδιών. Παράλληλα, όμως, επιμίζονται και ορισμένες υποχρεώσεις. Για παράδειγμα, πρέπει να καλλιεργούν τα αθλήματα σύμφωνα με τους κανονισμούς και τον προγραμματισμό των ομοσπονδιών.

(γ) Συνομοσπονδίες

Οι συνομοσπονδίες είναι τριτοβάθμιες αθλητικές οργανώσεις, που έχουν ως μέλη τους τις αθλητικές ομοσπονδίες. Όπως οι ομοσπονδίες οργανώνουν πρωταθλήματα, στα οποία έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν μέρος τα μέλη τους, έτσι και οι συνομοσπονδίες είναι υπεύθυνες για τη διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων, στις οποίες λαμβάνουν μέρος οι ομοσπονδίες-μέλη τους. Παράλληλα, συντονίζουν τη συμμετοχή των ομοσπονδιών-μελών τους σε αθλητικές συναντήσεις που διοργανώνουν αντίστοιχες συνομοσπονδίες του εξωτερικού.

Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή

Εξέχουσα θέση στο χώρο του κυπριακού αθλητισμού κατέχει η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ). Η ύπαρξη ολυμπιακών επιτροπών και η αναγνώρισή τους από την αντίστοιχη διεθνή είναι μεγάλης σημασίας για κάθε χώρα. Γι αυτό το λόγο ο ΚΟΑ εργάστηκε πολύ έντονα για τη δημιουργία και την αναγνώριση της ΚΟΕ. Αποτέλεσμα των προσπαθειών του Οργανισμού προς την κατεύθυνση αυτή, ήταν η δημιουργία της ΚΟΕ στις 10 Ιουνίου 1974 σε ειδική σύσκεψη, που έγινε στα Γραφεία του ΚΟΑ, με συμμετοχή όλων των διεθνώς αναγνωρισμένων αθλητικών ομοσπονδιών της Κύπρου.

Η αναγνώριση της ΚΟΕ από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή καθυστέρησε για πέντε χρόνια λόγω της τούρκικης εισβολής. Τελικά, όμως, η ΚΟΕ έγινε πλήρης και ισοδύναμο μέλος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής τον Απρίλιο του 1979, με όλα τα δικαιώματα που προνοεί ο Ολυμπιακός Χάρτης (Olympic Charter). Ως αποτέλεσμα, η Κύπρος μπόρεσε να συμμετάσχει τον επόμενο χρόνο (1980) στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Μόσχας.

Οι σκοποί και οι επιδιώξεις της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής φαίνονται στις σελίδες 77 και 78 του Λευκώματος.

4. Πολιτική και Δραστηριότητες του ΚΟΑ ως το 1983

Οι δραστηριότητες του Οργανισμού καθορίζονται από τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε, από τις συνθήκες στις οποίες διεξάγεται ο εξωσχολικός αθλητισμός και από τα μέσα που έχει στη διάθεσή του για επίλυση των πολλαπλών προβλημάτων που παρουσιάζονται. Μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση του ΚΟΑ, από τον καιρό που ιδρύθηκε, φανερώνει τις πιο κάτω φάσεις στη δραστηριότητα του Οργανισμού και την προσαρμογή της πολιτικής του στις μεταβαλλόμενες συνθήκες:

(α) Το πιο σοβαρό πρόβλημα που είχε να αντιμετωπίσει ο Οργανισμός κατά τα πρώτα χρόνια της ζωής του ήταν η ανεπάρκεια των αθλητικών χώρων, ιδίως των σταδίων των πόλεων, τα οποία χωρίς εξαίρεση, λειτουργούσαν υποτυπωδώς. Όμως, η συνεχής και γενική ανάπτυξη του αθλητισμού στα ψηλότερα δυνατά επίπεδα εξυπακούει την παροχή των αναγκαίων προϋποθέσεων για άθληση - και μια τέτοια βασική προϋπόθεση είναι η δημιουργία αθλητικών έργων υποδομής.

Για το λόγο αυτό, ο Οργανισμός έδωσε τεράστια σημασία στην εξασφάλιση των αναγκαίων χώρων για κατασκευή των σύγχρονων σταδίων, που έχουμε σήμερα σε όλες τις πόλεις. Επειδή η αξία της γης και της κατασκευής των σταδίων των πόλεων ήταν πολύ μεγάλη και πέρα από τις οικονομικές δυνατότητες του Οργανισμού, γινόντουσαν σχέδια για την εκποίηση των υφιστάμενων σταδίων για τη χρηματοδότηση των νέων. Τελικά, όμως, η χρηματοδότηση αυτών των έργων έγινε με τη μέθοδο της μακροπρόθεσμης δανειοδότησης. Παράλληλα, γινόντουσαν τα τεχνικά σχέδια, και άρχισε η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για την κατασκευή νέων ή τη βελτίωση υφιστάμενων αγωνιστικών χώρων στην ύπαιθρο.

(β) Αναφορικά με το νομικό και θεσμικό πλαίσιο του εξωσχολικού αθλητισμού, ο Οργανισμός είχε να συμπληρώσει ένα τεράστιο κενό. Αυτό έγινε με τη δημιουργία της ΑΔΕΑ και των ΠΕΔ και ΤΕΔ. Επίσης, από τα πρώτα κιόλας χρόνια της λειτουργίας του ΚΟΑ φάνηκε ότι η τότε ισχύουσα αθλητική νομοθεσία ήταν ανεπαρκής και άρχισαν να γίνονται προσπάθειες για τροποποίηση και συμπλήρωσή της.

(γ) Η τούρκικη εισβολή (1974) κατέφερε στην ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού, όπως και στους άλλους τομείς της ζωής, βαρύ πλήγμα. Η εκτόπιση και προσφυγοποίηση 200,000 Ελληνοκυπρίων, η κατάληψη σταδίων και άλλων αθλητικών χώρων και εγκαταστάσεων, και η αποστέρηση του αθλητισμού από ανθρώπινο δυναμικό, είχαν ως αποτέλεσμα την ανακοπή της αθλητικής δραστηριότητας σε όλες τις μορφές και εκδηλώσεις της. Οι υπηρεσίες του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο αναστάληκαν, και ο Οργανισμός - που στο αναμεταξύ έχασε σχεδόν όλους τους οικονομικούς του πόρους - εξαναγκάστηκε να περιορίσει στο ελάχιστο την εφαρμογή των προγραμμάτων που είχε ετοιμάσει τόσο για την κατασκευή των σύγχρονων σταδίων και άλλων αθλητικών χώρων και εγκαταστάσεων, όσο και για την οργάνωση διάφορων αθλητικών συναντήσεων και άλλων εκδηλώσεων.

Προσπάθειες, όμως, για αναβίωση του αθλητισμού άρχισαν σχεδόν αμέσως, και εντατικοποιήθηκαν μέσα στο 1975. Η οικονομική κατάσταση του ΚΟΑ άρχισε να βελτιώνεται με την αύξηση της κρατικής χορηγίας, η οποία έγινε δυνατή ύστερα από την αύξηση της φορολογίας πάνω στα ιπποδρομιακά στοιχήματα από πέντε σε δέκα τοις εκατόν. Η πραγματική, όμως, ανάκαμψη των αθλητικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων του Οργανισμού άρχισε από το φθινόπωρο του 1975, όταν η Ελληνική Κυβέρνηση επανέφερε τη λειτουργία του θεσμού του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο.

(δ) Η περίοδος μετά το 1975 χαρακτηρίζεται από:

- (1) Έντονη δραστηριότητα στον τομέα της κατασκευής νέων ή βελτίωσης υφιστάμενων αθλητικών χώρων.
- (2) Εντατικοποίηση των προσπαθειών για αναγνώριση της ΚΟΕ από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή και τη δημιουργία νέων αθλητικών ομοσπονδιών με αναγνώριση από τις αντίστοιχες διεθνείς, για να προωθηθεί η ανάπτυξη όσο το δυνατό περισσότερων αθλημάτων.
- (3) Αύξηση των επιχορηγήσεων στις αθλητικές οργανώσεις, ιδίως τις προσφυγικές.
- (4) Προοδευτικά αυξημένη συμμετοχή σε διεθνείς αθλητικές συναντήσεις, αθλητικά συνέδρια κτλ.

(5) Διοργάνωση διεθνών αθλητικών συναντήσεων στην Κύπρο.

(6) Υπογραφή αθλητικών πρωτοκόλλων με διάφορες χώρες.

5. Πολιτική και Δραστηριότητες του ΚΟΑ ύστερα από το 1983

Όταν το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ ανέλαβε τα καθήκοντά του την 1η Ιουλίου 1983, είχε παραλάβει ένα αξιόλογο έργο. Όλες οι πόλεις διέθεταν σύγχρονα στάδια, υπήρχαν αθλητικές ομοσπονδίες διεθνώς αναγνωρισμένες που κάλυπταν σχεδόν όλα τα αθλήματα — ολυμπιακά και μη — και τα έσοδα του ΚΟΑ από το ΠΡΟ-ΠΟ άρχισαν να παίρνουν ανοδική πορεία. Υπήρχαν, όμως, και πολλά προβλήματα, από τα οποία τα πιο σημαντικά ήταν τα εξής:

— Παρόλο που η κατασκευή αθλητικών χώρων ήταν, από την ίδρυση του ΚΟΑ, η πρώτη προτεραιότητα στην πολιτική του Οργανισμού, υπήρχε μεγάλη ανεπάρκεια αθλητικών χώρων στην ύπαιθρο. Στις αστικές περιοχές υπήρχαν σύγχρονα γήπεδα για στίβο και ποδόσφαιρο, η ανεπάρκεια όμως κλειστών αιθουσών για αθλοπαιδιές ήταν εμφανής. Επιπρόσθετα, τα καινούρια στάδια που είχαν κατασκευαστεί στις πόλεις έπρεπε να συμπληρωθούν, να βελτιωθούν και να εξοπλιστούν ικανοποιητικά.

— Η κατασκευή έργων αθλητικής υποδομής είναι πολυδάπανη, ενώ οι οικονομικοί πόροι του Οργανισμού ήταν περιορισμένοι. Αυτό εξηγεί και το γεγονός γιατί στο τέλος Ιουνίου του 1983 τα χρέη του ΚΟΑ ανέρχονταν σε £1,923,109.

— Τόσο η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή όσο και οι νεοσυσταθείσες αθλητικές ομοσπονδίες χρειαζόντουσαν ουσιαστική οικονομική ενίσχυση για να μπορέσουν να λειτουργήσουν σε ικανοποιητικά επίπεδα.

— Δεν είχαν ακόμη καθοριστεί και εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ αντικειμενικά κριτήρια για τη διαμόρφωση τόσο του ύψους όσο και της κατανομής των επιχορηγήσεων του ΚΟΑ προς τις ομοσπονδίες και τις άλλες αθλητικές οργανώσεις.

— Η λειτουργία της ΚΟΕΑΣ και της ΣΚΟΚ ως καθαρά κυπριακών ομοσπονδιών από το 1983 εσήμαινε ότι η συντήρησή τους θα επιβάρυνε κυρίως τον ΚΟΑ. Προηγουμένως, οι ομοσπονδίες αυτές ήταν μέλη των αντίστοιχων οργανώσεων της Ελλάδας και ενισχύονταν οικονομικά από εκεί.

— Εκτός από την οικονομική βοήθεια, οι ομοσπονδίες χρειαζόντουσαν καθοδήγηση και τεχνική βοήθεια για να μπορέσουν να προβούν στον ορθό προγραμματισμό για ανάπτυξη των αθλημάτων τους.

— Η λειτουργία του εξωσχολικού αθλητισμού γινόταν κατά βούληση από τις διάφορες αθλητικές οργανώσεις χωρίς ενιαία κατευθυντήρια γραμμή και χωρίς συγκεκριμένους σκοπούς και στόχους.

— Ο σχολικός αθλητισμός ήταν ανέκαθεν το φυτώριο του κλασικού αθλητισμού στην Κύπρο και αποτελούσε την πηγή των ώριμων αθλητών και πρωταθλητών του σωματειακού αθλητισμού. Πράγματι, τα σχολεία της Νήσου μπορούν να είναι περήφανα για τους αθλητές που ανέδειξαν. Δυστυχώς, όμως, τα τελευταία χρόνια η ραγδαία οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη δημιούργησε για τους μαθητές νέες και επιτακτικές προτεραιότητες, που είχαν ως αποτέλεσμα την παρακμή του μαθητικού αθλητισμού.

— Για όσους επιθυμούσαν να λάβουν μέρος στον αγωνιστικό αθλητισμό υπήρχαν πολλές ευκαιρίες

μέσω του οργανωμένου σχολικού ή εξωσχολικού αθλητισμού. Για τις υπόλοιπες, όμως, τάξεις του λαού (μαθητές, νέους, μεσήλικες και ηλικιωμένους), που επιθυμούσαν να αθλούνται για ψυχαγωγία, για κοινωνικούς λόγους ή για βελτίωση του επιπέδου της υγείας τους, το Κράτος δεν παρείχε οποιεσδήποτε ευκαιρίες ή διευκολύνσεις.

— Η επάνδρωση και οργάνωση του ΚΟΑ ήταν ανεπαρκής.

Αλλ' η διαφοροποίηση των συνθηκών στο αθλητικό πλαίσιο επιβάλλει και διαφοροποίηση της αθλητικής πολιτικής και προσαρμογή των μέσων και μέτρων που διαθέτει η αθλητική Αρχή, με τρόπο που να επιτυγχάνεται η λύση των προβλημάτων που παρουσιάζονται και να διασφαλίζεται η συνεχής άνοδος του αθλητισμού. Ήταν φυσικό, λοιπόν, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, ύστερα από τις πιο πάνω διαπιστώσεις να προχωρήσει στη χάραξη της αθλητικής πολιτικής του, την οποία και προώθησε με αριθμό αποφάσεων που φαίνονται στα Πρακτικά των συχών και πολύωρων συνεδριών του.

Έχει ήδη γίνει εκτενής περιγραφή και ανάλυση της πολιτικής αυτής. Για εύκολη, όμως, αναφορά σημειώνονται οι πιο σημαντικοί τομείς δράσεως, οι οποίοι αναλύονται λεπτομερώς στις σελίδες 49-54 του Λευκώματος:

— Οργάνωση ΚΟΑ

— Γ' Πενταετές Σχέδιο Αναπτύξεως

— Κατασκευή και Βελτίωση Έργων Υποδομής

— Αύξηση Επιχορηγήσεων και Καθορισμός Συγκεκριμένων Κριτηρίων για την Κατανομή τους

— Συμπλήρωση της Αθλητικής Νομοθεσίας

— Αρμοδιότητες ΚΟΑ

— Οργάνωση Αθλητικών Ομοσπονδιών

— Διεθνείς Σχέσεις και Υπογραφή Αθλητικών Πρωτοκόλλων

— Αθλητισμός για Όλους.

Ο Πίνακας που ακολουθεί δείχνει την ιστορική εξέλιξη των εσόδων και εξόδων του ΚΟΑ από την ίδρυση και λειτουργία του. Σ' αυτόν, ξεχωρίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα χαρακτηριστικά της νέας αθλητικής πολιτικής του Οργανισμού:

(α) Αποπληρωμή Χρεών

Το 1975 η Κυβέρνηση είχε παραχωρήσει στον ΚΟΑ άτοκο δάνειο ύψους £710,000, χωρίς χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής. Πέρα, όμως, από το ποσό αυτό, ο ΚΟΑ εξασφάλιζε κατά καιρούς διάφορα δάνεια από εμπορικές τράπεζες, στις οποίες χρωστούσε στις 31 Δεκεμβρίου 1983 συνολικό ποσό £1,169,029. Για αποπληρωμή αυτού του χρέους, ο ΚΟΑ διέθεσε το 1984 και το 1985 ποσά ύψους £672,886 και £455,136 αντίστοιχα. Ως αποτέλεσμα, το χρέος μειώθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1985 σε £236,117.

(β) Κατασκευή Έργων Αθλητικής Υποδομής

Η εφαρμογή της νέας πολιτικής του Οργανισμού για την περιφερειακή ανάπτυξη του αθλητισμού και την κατασκευή κλειστών αιθουσών και άλλων αθλητικών χώρων απαιτούσε αύξηση των δαπανών στον τομέα αυτό. Ενώ το 1982 το ποσό που δαπανήθηκε για τη δημιουργία νέων και βελτίωση ή συμπλήρωση υφιστάμενων αθλητικών χώρων ήταν μόνο £294,721, το 1983 έφτασε στο ύψος των £423,895. Η εντατική, όμως,

ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΚΟΑ 1969—85 (€)

ΕΣΟΔΑ	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
1 Υπόλοιπο κατά την 1η Ιανουαρίου	—	49,366	31,617	24,202	44,211	13,912	34,141	41,829	59,678	207,595	141,117	190,327	82,693	40,330	42,958	340,912	176,648
2 ΠΡΟ-ΠΟ	22,897	117,103	62,812	70,507	61,663	37,579	18,729	77,244	191,108	211,449	230,203	308,297	377,383	491,836	804,011	1,052,654	1,145,064
3 Κρατική Χορηγία	—	—	—	—	90,000	65,000	130,000	185,000	290,000	270,000	270,000	350,000	400,000	505,500	470,000	500,000	512,500
4 Ελληνική Χορηγία	—	—	—	—	—	—	22,673	—	54,816	—	—	57,389	176,165	50,000	59,665	147,897	132,855
5 Αθλητόσημο	—	—	—	5,972	46,081	29,519	7,068	8,816	10,056	36,358	88,175	96,360	106,110	108,953	100,805	111,605	148,786
6 Δάνεια	30,000	—	65,000	458,570	251,294	519,265	675,614	265,000	160,000	89,938	150,000	700,000	—	—	—	—	—
7 Άλλα	45	615	472	1,959	335	6,073	3,416	8,071	864	11,747	3,719	12,965	26,766	122,980	110,961	95,868	122,841
ΣΥΝΟΛΟ	52,942	167,084	159,901	561,210	493,584	671,348	891,641	585,960	766,522	827,087	883,214	1,715,338	1,169,117	1,319,599	1,588,400	2,248,936	2,238,694
ΕΞΟΔΑ																	
1 Διοίκηση	426	11,543	18,025	20,389	23,753	26,601	26,646	29,238	33,598	37,864	50,463	61,314	61,799	56,883	76,020	81,014	106,013
2 Δημιουργία και Βελτιώσεις Αθλητικών Χώρων	—	53,013	83,158	445,398	254,942	470,401	228,250	177,209	349,452	455,850	221,546	1,023,487	654,676	294,721	423,895	609,414	774,753
3 Επιχορηγήσεις	3,150	55,794	34,451	37,730	51,344	14,895	24,141	44,321	49,995	54,160	53,793	97,209	84,881	147,484	240,635	485,456	498,374
4 Ημιαπαγγελματισμός	—	—	—	4,320	35,500	60,128	—	—	—	8,092	40,558	45,070	48,726	52,524	52,226	57,985	68,360
5 Προσφυγόσημο	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19,447	39,581	36,791	40,981	37,458	36,706	39,718	42,310
6 Φόρος Θεάματος	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81,075	84,998
7 Διεθνείς Αθλητικές Σχέσεις	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,799	3,477	6,275	6,949	4,473	5,793	10,928	20,853
8 Αθλητισμός Για Όλους	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18,593
9 Αποπληρωμή Δανειών	—	15,000	—	9,045	112,550	52,424	566,994	275,188	125,617	102,880	278,769	355,693	223,665	638,629	349,602	672,886	455,316
10 Άλλα	—	117	65	117	1,583	12,758	3,781	326	265	4,878	4,700	6,806	7,110	44,469	62,611	33,812	128,571
ΣΥΝΟΛΟ	3,576	135,467	135,699	516,999	479,672	637,207	849,812	526,282	558,927	685,970	692,887	1,632,645	1,128,787	1,276,641	1,247,488	2,072,288	2,198,141
ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η Δεκεμβρίου	49,366	31,617	24,202	44,211	13,912	34,141	41,829	59,678	207,595	141,117	190,327	82,693	40,330	42,958	340,912	176,648	40,553

εφαρμογή του Γ' Πενταετούς Σχεδίου Αναπτύξεως είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της δαπάνης το 1984 στις €609,414 και το 1985 στις €774,753.

(γ) Επιχορηγήσεις

Από το επίπεδο των €147, 484 στο έτος 1982, οι επιχορηγήσεις του ΚΟΑ προς τις ομοσπονδίες και άλλες αθλητικές οργανώσεις έφτασαν τον επόμενο χρόνο στο επίπεδο των €240,635, ενώ στα έτη 1984 και 1985 ανέβηκαν στις €485,456 και €498,374 αντίστοιχα. Αυξήθηκαν, δηλαδή, κατά 63% το 1983, ενώ στα επόμενα δυο χρόνια σημειώθηκαν αυξήσεις 102% και 107% αντίστοιχα, σε σύγκριση με το επίπεδο δαπάνης του 1983.

Από το 1982 μέχρι το 1985, οι επιχορηγήσεις σχεδόν τετραπλασιάστηκαν. Αυτό αντικατοπτρίζει και την πολιτική του Οργανισμού για προώθηση της άρτιας οργάνωσης των αθλητικών ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών και την εξασφάλιση των πόρων που θα τους επιτρέπουν τόσο τη διοργάνωση διεθνών αθλητικών συναντήσεων όσο και τη συμμετοχή σε διεθνείς αγώνες και άλλες αθλητικές δραστηριότητες που οργανώνονται στο εξωτερικό.

(δ) Διεθνείς Αθλητικές Σχέσεις

Οι δαπάνες που σημειώνονται σ' αυτό τον τομέα αφορούν την εφαρμογή των αθλητικών πρωτόκολλων που υπογράφει ο Οργανισμός με διάφορες χώρες. Από το 1978 μέχρι το 1983, οι δαπάνες αυτές κυμαίνονταν μεταξύ €3,000 και €7,000. Με γνώμονα πάντοτε την ανάπτυξη του αθλητισμού, και όχι απλώς την προώθηση αγωνιστικών ανταλλαγών, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ προχώρησε στην πλήρη εφαρμογή των προνοιών που περιλαμβάνονται στις διακρατικές συμφωνίες. Ως αποτέλεσμα, τα ποσά που παραχωρήθηκαν για το σκοπό αυτό αυξήθηκαν από €5,793 το 1983 σε €10,928 το 1984 (αύξηση 89%), και σε €20,853 το 1985 (αύξηση 91% σε σύγκριση με το 1984 ή 260% σε σύγκριση με το 1983). Το 1986, η εφαρμογή του προγράμματος θα απαιτήσει €40,000 περίπου (αύξηση 92% σε σύγκριση με το 1985 ή 590% σε σύγκριση με το 1983).

(ε) Σχολικός Αθλητισμός

Παρόλο που ο σχολικός αθλητισμός δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του ΚΟΑ, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ασχολήθηκε επανειλημμένα με τα προβλήματα των μαθητών-αθλητών και επιδίωξε, χωρίς να

υπερβαίνει τις εξουσίες του ή να υπεισέρχεται στις αρμοδιότητες του υπουργείου Παιδείας, την αρμονική συνεργασία του σχολικού με τον εξωσχολικό αθλητισμό, με απώτερο σκοπό τη μελλοντική σύζευξή τους, από την οποία αναμφίβολα θα προκύψουν τεράστια οφέλη για τον κυπριακό αθλητισμό.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής, ο Οργανισμός συνεργάστηκε στενά με το υπουργείο Παιδείας και τις σχολικές εφορείες. Σε συνεννόηση, μάλιστα, με τις τελευταίες, κατέστρωσε σχέδια και άρχισε τόσο την επισκευή και βελτίωση σχολικών γηπέδων, όσο και την κατασκευή σε σχολική γη νέων αθλητικών κέντρων, περιλαμβανομένων και κλειστών αιθουσών αθλοπαιδιών, με αντάλλαγμα τη χρησιμοποίησή τους τα απογεύματα και τις νύχτες από τον εξωσχολικό αθλητισμό.

Παράλληλα, με πρωτοβουλία του ΚΟΑ, συστάθηκε ειδική επιτροπή, υπό την προεδρία του Προέδρου του ΚΟΑ, αποτελούμενη από εκπρόσωπους του υπουργείου Παιδείας, του Συνδέσμου Γυμναστών και των γονέων των μαθητών, με σκοπό την εξέταση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μαθητές-αθλητές. Στην έκθεση, που υπέβαλε στο υπουργείο Παιδείας, η

Επιτροπή εισηγήθηκε συγκεκριμένα κίνητρα για την ενίσχυση του μαθητικού αθλητισμού.

(στ) Αθλητισμός για Όλους (ΑΓΟ)

Η εισαγωγή του προγράμματος αυτού από τον ΚΟΑ, το Νοέμβριο του 1985, αποτελεί καινοτομία και ριζική αλλαγή στην αντιμετώπιση του κυπριακού αθλητισμού. Ο οργανωμένος εξωσχολικός αθλητισμός ασχολείται μόνο με το σωματειακό αθλητισμό και τον αθλητισμό υψηλού συναγωνισμού. Έτσι, με την εφαρμογή του προγράμματος του ΑΓΟ συμπληρώνεται ένα τεράστιο κενό, με την εξασφάλιση σε όλες τις τάξεις του λαού ευκαιριών για συμμετοχή στο «μη συναγωνιστικό» αθλητισμό, δηλαδή τον τομέα του αθλητισμού που καλύπτει τις ανάγκες του μαζικού αθλητισμού και του αθλητισμού συντήρησης και ενασχόλησης.

Τους δυο τελευταίους μήνες του 1985 δαπανήθηκε για τον ΑΓΟ ποσό €18,593. Το πρόγραμμα συνάντησε τέτοια επιτυχία που θα μπορούσε να δικαιολογήσει για τον επόμενο χρόνο τη διάθεση ποσού τουλάχιστο €100,000. Το πρόγραμμα, όμως, εφαρμόζεται σταδιακά και με πολλή προσοχή. Γι' αυτό, κατά το 1986 θα δαπανηθεί ποσό μόνο €65,000 περίπου.

6. Ρόλος του ΟΠΑΠ στην Ανάπτυξη του Κυπριακού Αθλητισμού

Έχει ήδη αναφερθεί ότι ο ΚΟΑ ιδρύθηκε το 1969, και πως αμέσως μετά υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ των Κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου, βάσει της οποίας ο Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου ίδρυσε και έθεσε σε λειτουργία, από το 1969, το Υποκατάστημα Κύπρου.

Σκοπός αυτής της συμφωνίας είναι η εξασφάλιση οικονομικών πόρων για την ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού. Όλο το εισόδημα που πραγματοποιεί το Υποκατάστημα από τη λειτουργία του ΠΡΟ-ΠΟ παραχωρείται στον ΚΟΑ, ο οποίος έτσι έχει αποκτήσει την οικονομική βάση πάνω στην οποία μπορεί να στηρίζει το σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων του για την ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού.

Είναι γεγονός ότι για την αντιμετώπιση μεγάλων και επείγουσων αναγκών του αθλητισμού, ο ΚΟΑ εκτός από την κρατική χορηγία, προσέφευγε κατά καιρούς στη σύναψη μακροπρόθεσμων δανείων. Οι κρατικές, όμως, επιχορηγήσεις, στο επίπεδο που βρίσκονται, δεν μπορούν να αποτελούν μόνιμη και στερεά βάση για χρηματοδότηση του ΚΟΑ, και κατ' επέκταση, του κυπριακού αθλητισμού. Τα δάνεια, εξάλλου, όσο μακροπρόθεσμα και αν είναι, κάποτε πρέπει να αποπληρωθούν. Και αυτό είναι δυνατό να γίνει μόνο από τα εμβάσματα του Υποκαταστήματος ΟΠΑΠ προς τον ΚΟΑ. Επομένως, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η λειτουργία του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο προσφέρει το απαραίτητο και απόλυτα αναγκαίο οικονομικό υπόβα-

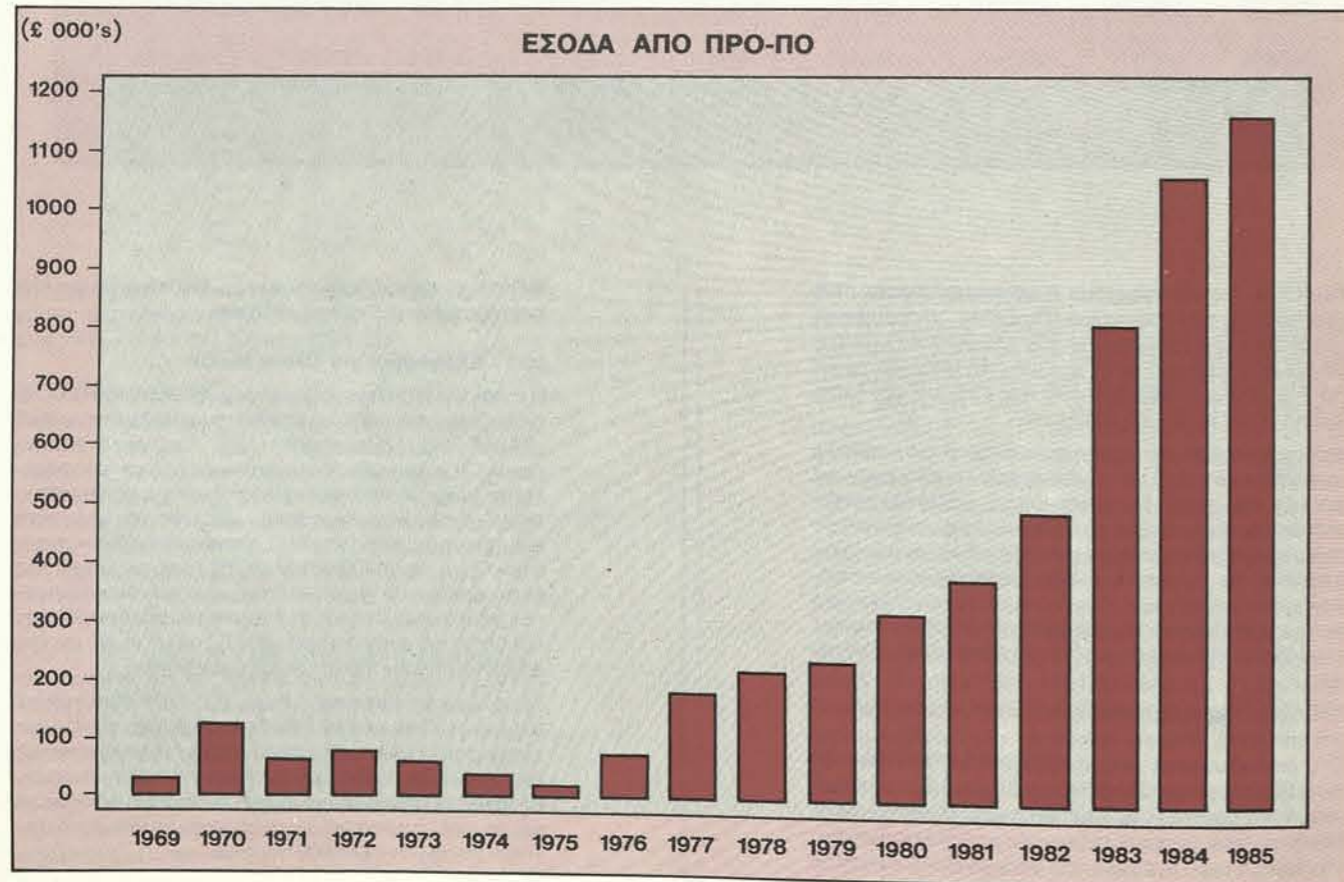
θορο, πάνω στο οποίο στηρίζεται η λειτουργία και η ανάπτυξη του κυπριακού αθλητισμού.

Όπως φαίνεται στον Πίνακα, τον πρώτο χρόνο της λειτουργίας του Υποκαταστήματος (1969), εξασφαλίστηκε εισόδημα της τάξης των £22,897. Από τότε, με εξαίρεση την περίοδο 1974-76, η εξέλιξη αυτής της πηγής εισοδήματος για τον ΚΟΑ ήταν συνεχής και έφτασε το 1982 το ποσό των £491,836. Η μεγάλη, όμως, ανάπτυξη του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο άρχισε το 1983, όταν πραγματοποιήθηκαν εισοδήματα ύψους £804,011, και συνεχίστηκε μέσα στα επόμενα δυο χρόνια για να φτάσει, το 1985, στο πραγματικά αξιόλογο επίπεδο του £1,145,064.

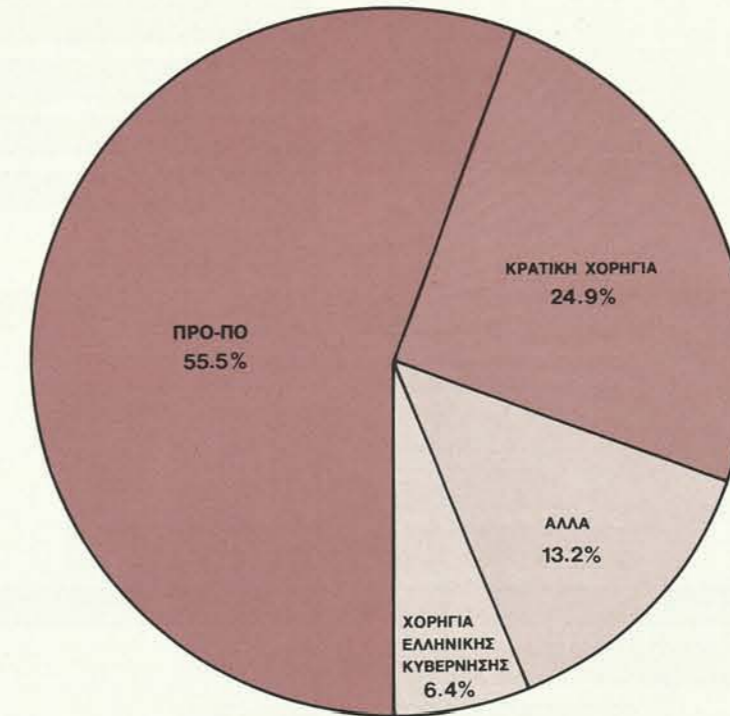
Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ, έχοντας υπόψη τη ζωτική σημασία του ΠΡΟ-ΠΟ ως χρηματοδότη του κυπριακού αθλητισμού, ασχολήθηκε επανειλημμένα κατά τα τελευταία τρία χρόνια με τη διερεύνηση των περιθωρίων για μεγαλύτερη συμμετοχή του λαού και περαιτέρω επέκταση του θεσμού.

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής, τόσο ο Πρόεδρος του Οργανισμού όσο και το Διοικητικό Συμβούλιο συζήτησαν το θέμα με το Διευθυντή του Υποκαταστήματος κ Δ Τσαγκαράκη και ενθάρρυναν τις προσπάθειές του για βελτίωση του θεσμού.

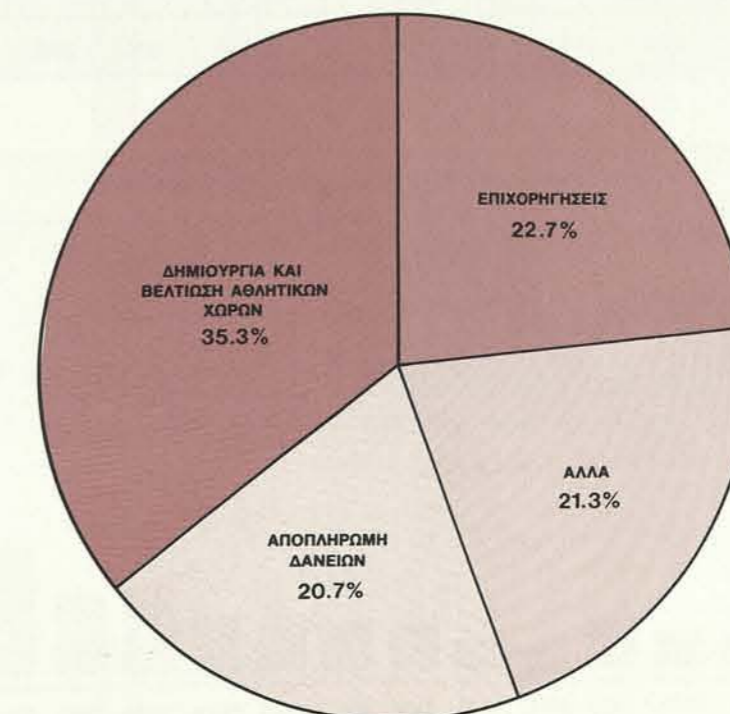
Παράλληλα, το Διοικητικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του της 7ης Ιανουαρίου 1986, εξέτασε το θέμα σε βάθος με τους κκ Δ Τσαγκαράκη και Χρ Τζιάλλα, Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή του ΟΠΑΠ Ελλάδας, και αποφασίστηκε όπως σύντομα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για την αναβάθμιση του ΠΡΟ-ΠΟ στην Κύπρο.

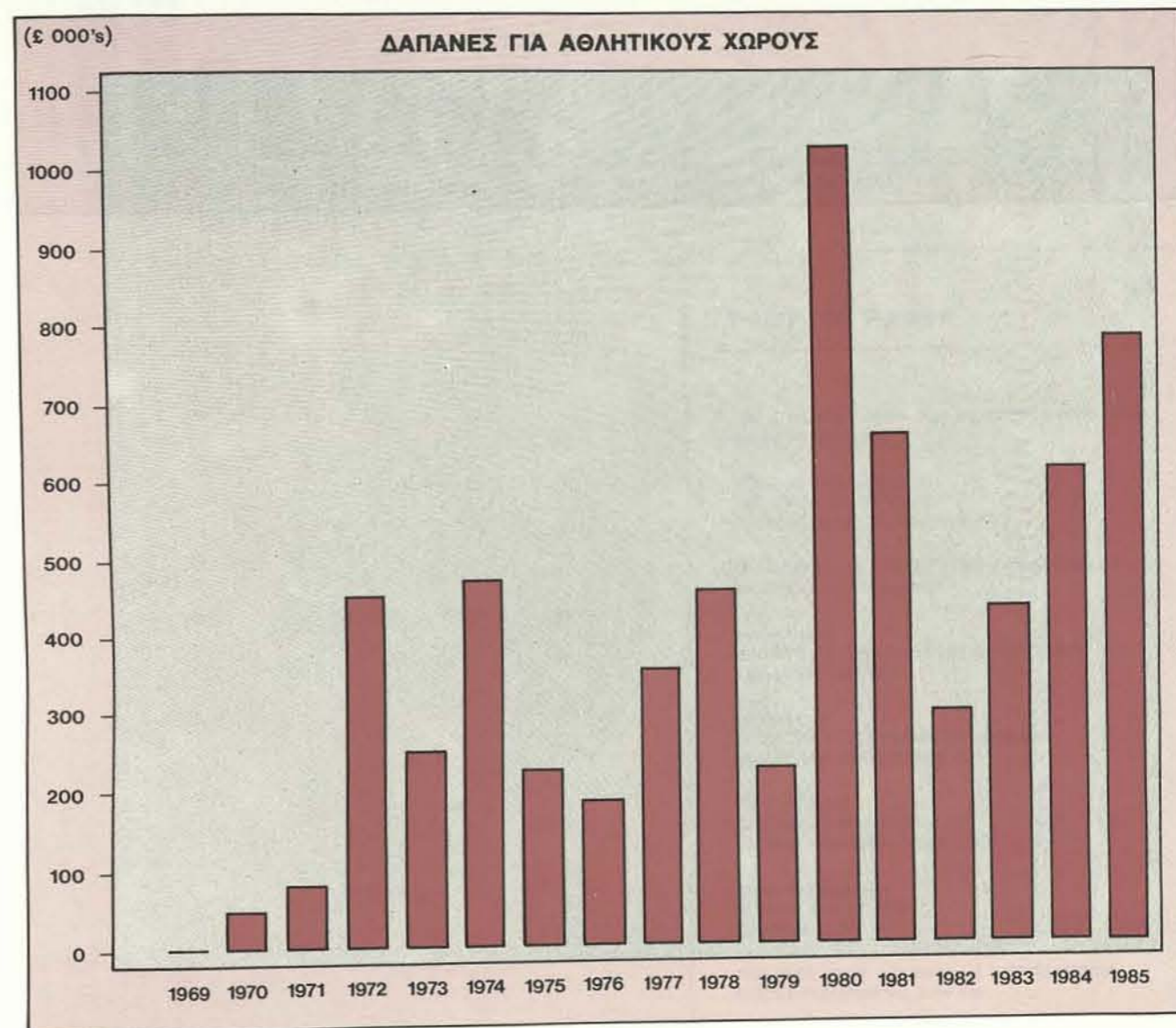
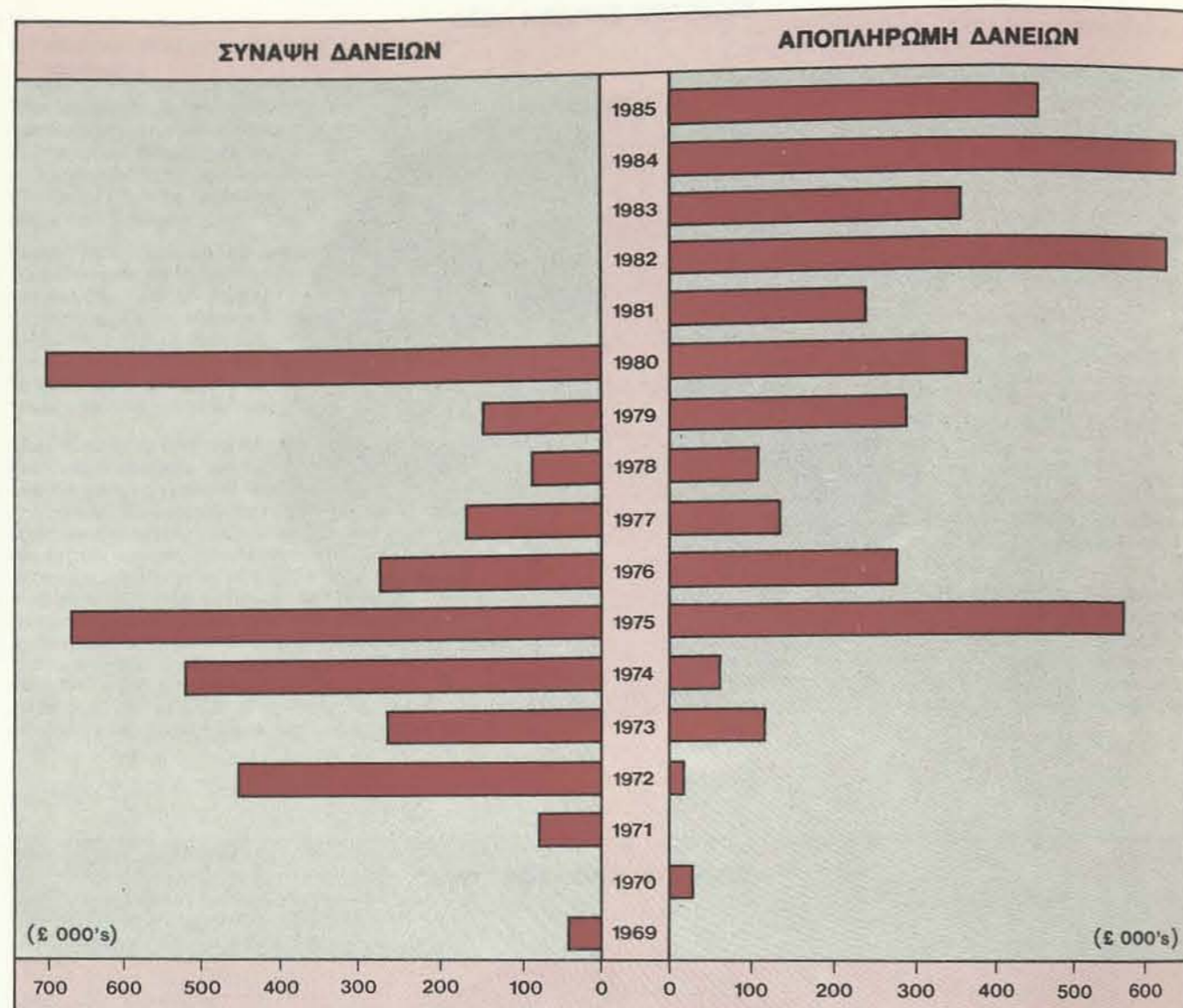

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΣΟΔΩΝ, 1985

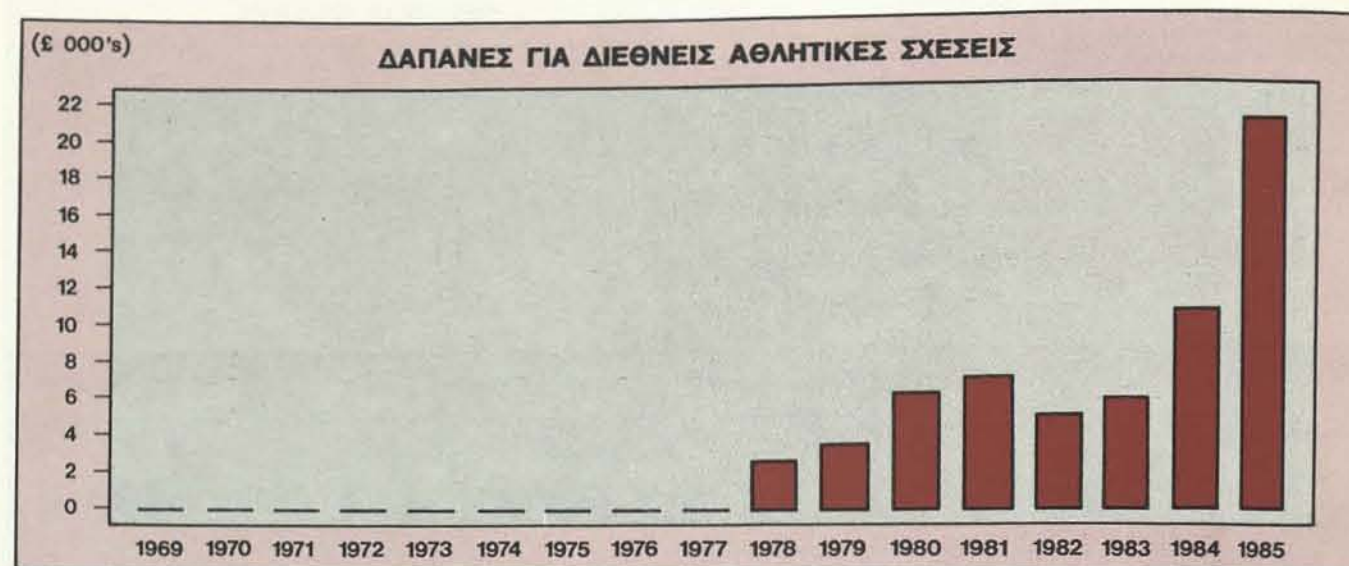

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ, 1985

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

THE OXFORD COMPANION TO SPORTS AND GAMES
Edited by John Arlott

D Wallechinsky & I Wallace
THE PEOPLE'S ALMANAC
Doubleday & Co, Inc., New York, 1975

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ
Εκδοτική Ελλάδος ΑΕ, 1982

James Coote
HISTORY OF THE OLYMPICS IN PICTURES
Tom Stacey Ltd, 1972

Ι Ε Χρυσάφη
ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ
Ημερολ. Μεγάλης Ελλάδας, 1931

The Rule Book
THE DIAGRAM GROUP
Μετάφρ. «ΑΛΚΥΩΝ», Αθήνα, 1985

Κλεάνθη Γεωργιάδη
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
Λευκωσία, 1978

THE NEW FUNK & WAGNALLS ENCYCLOPEDIA
Unicorn Publishers Inc., New York

Grolier International Inc
ΜΕΓΑΛΗ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΩΠΙΔΕΙΑ
Μετάφραση - Έκδοση: Κ Εμμανουήλ - Δ Κίτσια & Σίας
Αθήνα 1970

ΑΡΧΕΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

